

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

अहमदनगर जिल्हा

१९८९-९०

शुद्धिपत्र

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९८९-९०

अ. क्र.	पृष्ठ क्रमांक	तक्ता क्रमांक	स्तंभ क्रमांक	ओळ क्रमांक	चुकीची नोंद	दुरुस्त नोंद
१	३	३	४	५	६	७
१.	६७	३. १	-	शिर्षक	क्षेत्र हेक्टरमध्ये	क्षेत्र "०० हेक्टरमध्ये
२.	७८	३. २	-	तळटीप	-----	"१९८४-८५ करीता फळे व भाजीपाला असे स्वतंत्र क्षेत्र उपलब्ध नाही.
३.	९७	३. ९	-	शिर्षक	-----	कृषी गणना १९८५-८६
४.	१५८	६. ५	१२	शिर्षक	कर्जाची उचल	संस्थानी घेतलेले एकूण कर्ज
५.	१७२	६. १५	१७	५	१५	१५८
६.	२००	९. ५	७	८	७६९	७८९
७.	-	-	-	९	६७	८७
८.	-	-	१०	६	१६७६	१६७८
९.	२२९	११. १०	१०	३	९० %	८८ %
१०.	---	-	-	५	१०५ %	१०८ %
११.	२३८	१२. २	१७	१३	२८. ५२	२८. ५३

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९८२-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पान क्रमांक
१	२	३	४
१.	-	दृष्टिक्षेपात जिल्हा	८
२.	-	जिल्हा ओळख	१४
३.	-	समालोचन	१७
		<u>सांख्यिकी तक्ते</u>	
	[१]	<u>क्षेत्रफळ व लोकसंख्या</u>	
४.	१. १	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तहसीलवार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या	४१
५.	१. २	१९५१ पासूनच्या लोकसंख्येमधील दश वार्षिक फरक	४३
६.	१. ३	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावाचे तालुकावार वर्गीकरण	४६
७.	१. ४	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालुकावार वर्गीकरण	४८
८.	१. ५	१९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या	४९
९.	१. ६	लोकसंख्येचे [अ] व्योमगटानुसार वर्गीकरण [ब] धर्मानुसार वर्गीकरण	५१ ५२
१०.	१. ७	१९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीची आकडेवारी	५३
११.	१. ८	भिंती, छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्री-नुसार घराचे वर्गीकरण	५५
१२.	१. ९	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण-१९७१ जनगणनेनुसार	५८
१३.	१. १०	अपंगतेनुसार जिल्ह्यातील अपंगांची संख्या [१९८१ ची जनगणना]	६०
१४.	१. ११	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर [१९८१ ची जनगणना]	६२
	[२]	<u>हवामान</u>	
१५.	२. १	निवडक केन्द्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	६३
१६.	२. २	निवडक केन्द्रातील कमाल व किमान तपमान	६६

१	२	३	४
	[३]	<u>कृषि</u>	
१७.	३. १	जमिनीचा वापर	६७
१८.	३. २	तालुकावार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र	७१
१९.	३. ३	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	७९
२०.	३. ४	विविध साधनांनी ओलीताखाली अत्लेले क्षेत्र	८१
२१.	३. ५	निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीतेचे तालुकावार क्षेत्र	८३
२२.	३. ६ अ.	तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	८२
२३.	३. ७ ब.	कूपनलिका, हातपंप आणि विद्युत पंप	९१
२४.	३. ७	विहिरीखेरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे	९२
२५.	३. ८	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	९३
२६.	३. ९	वहिले धारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलीताखाली अत्लेली वहिले धारण जमीन आणि ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहिलेच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ-श्रेणीनुसार धारण जमिनीची संख्या	९७
२७.	३. १०	तहसीलनिहाय कृषि अवजारे	९९
२८.	३. ११	दुष्काळ, टंचाई, टंचाईसदृश परिस्थितीची माहिती	१००
२९.	३. १२	टंचाईच्या पर्वहतिहासानुसार कठीण व टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती	१०२
	[४]	<u>पशुसंवर्धन, वन व मत्स्य व्यवसाय</u>	
३०.	४. १	तालुकावार पशुधन	१०४
३१.	४. २	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या	१०८
३२.	४. ३ अ.	विविध पशु वैद्यकीय संस्थांचे कार्ये	११०
३३.	४. ३	रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या	१११
३४.	४. ४	मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि प्रत्येक पशुवध गृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या	११२
३५.	४. ५	जिल्ह्यातील वन क्षेत्र	११३
३६.	४. ६	जिल्ह्यातील मुख्य आणि गौण वन उत्पादने	११४
३७.	४. ७	जिल्ह्यातील भूजल मत्स्य व्यवसाय	११५
	[५]	<u>रोजगार, उद्योग खाणी व वीज</u>	
३८.	५. १	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	११६
३९.	५. २	चाल कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	१२६
४०.	५. ३	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण	१३१
४१.	५. ४	उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी वार्षिक उद्योग पाहणी	१३४
४२.	५. ५	रोजगार विनिमय केन्द्रातील आकडेवारी	१३६

१	२	३	४
४३.	५. ६	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	१३८
४४.	५. ७	कर्मचारी गणना-१९८८	१३९
४५.	५. ८	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	१४०
४६.	५. ९	विद्युतीकरण झालेल्या ग्रहाऱांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	१४१
४७.	५. १०	विजेचा वापर	१४२
४८.	५. ११	आर्थिक गणना-१९८०, बिगर कृषि आस्थापना, आस्थापना व स्वकारित उद्योगात	१४३
४९.	५. १२	प्रमुख उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	१४४
५०.	५. १३	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापना संख्या	१४५
५१.	५. १४	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या	१४६
५२.	५. १५	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकत्र]	१४७
५३.	५. १६	प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	१४८
५४.	५. १७	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	१४९
५५.	५. १८	घाऊक आणि किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	१५०
५६.	५. १९	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	१५१
५७.	५. २०	सर्व उद्योग गट मिळून संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	१५२
	[६]	सहकार =====	
५८.	६. १	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	१५३
५९.	६. २	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	१५५
६०.	६. ३	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	१५६
६१.	६. ४	जिल्ह्यांतील राज्य आणि जिल्हा पातळी-वरील सहकारी बँकांचे कार्य	१५७

क्र.	क्र.	विवरण	पृ.
६२.	६. ५	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	१५८
६३.	६. ६	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थेचे कार्य	१६०
६४.	६. ७	जिल्ह्यातील लेबर संस्थेचे कार्य	१६१
६५.	६. ८	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेली पीक कर्जे	१६२
६६.	६. ९	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेली पीक कर्जे	१६३
६७.	६. १०	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थामार्फत दिलेली पीक कर्जे	१६४
६८.	६. ११	जिल्ह्यातील बिगर शेतकरी सहकारी पत संस्थांचे कार्ये	१६५
६९.	६. १२	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था कार्ये	१६६
७०.	६. १३	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्ये	१६८
७१.	६. १४	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्ये	१६९
७२.	६. १५	जिल्ह्यातील नियंत्रित शिबाजारपेठांची माहिती	१७१
७३.	६. १६	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	१७५
	[७]	वैद्यकीय व सार्वजनिक आरोग्य	
७४.	७. १	सार्वजनिक व अर्धसहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकावार माहिती नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूंची संख्या	१७६
७५.	७. २	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	१७७
७६.	७. ३	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	१७८
७७.	७. ४	माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	१८०
७८.	७. ५	जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या	१८२
	[८]	शिक्षण	
७९.	८. १	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तहसीलवार साक्षरता	१८४
८०.	८. २	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या	१८६
८१.	८. ३	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक व माध्यमिक, महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची इयत्तेप्रमाणे संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	१८७
८२.	८. ४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	१८९
८३.	८. ५	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत	१९०
८४.	८. ६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	१९१

८५	८. ७	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन, तांत्रिक शाळा	११२
८६.	८. ८	जिल्ह्यातील प्रा.ट. शिक्षण केंद्रे	११३
८७.	८. ९	शिक्षकाकरीता प्रशिक्षण संस्था	११४
	[९]	<u>वाहतुक व दळणवळण</u>	
८८.	९. १	रेल्वे मार्गाची लांबी	११५
८९.	९. २	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	११६
९०.	९. ३	वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या	११७
९१.	९. ४	महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ प्रवाती वाहतुक	११८
९२.	९. ५	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतुक गणना	११९
९३.	९. ६	पोस्ट, तार घरे, दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन विषयीची आकडेवारी	२०२
	[१०]	<u>स्थानिक संस्था</u>	
९४.	१०. १	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	२०३
९५.	१०. २	ग्रामपंचायतीची उत्पन्न व खर्च	२०४
९६.	१०. ३	जिल्हा परिषदेचे वाववार उत्पन्न व खर्च	२०६
९७.	१०. ४	नगरपालिका उत्पन्न व खर्च	२०८
९८.	१०. ५	नगरपरिषद क्षेत्रातील वापरानुसार इमारती व त्यामध्ये चालणारा उद्योग /व्यवसाय	२१०
	[११]	<u>नियोजन</u>	
९९.	११. १	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला खर्च वार्षिक योजना	२१३
१००.	११. २	जिल्ह्यातील सामान्य योजना/ आदिवाती योजनाखालील भौतिक साधने	२१४
१०१	११. ३	रोजगार हमी योजना	२२२
१०२	११. ४	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे/ त्यावरील रोजगार व खर्च	२२३
१०३	११. ५	पिण्याच्या पाण्याची तोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना	२२४
१०४	११. ६	संकरित व अधिक उत्पन्न देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र	२२५

१	२	३	४
१०५	११. ७	जिल्ह्यातील रासायनिक खताचे वाटप	२२६
१०६	११. ८	जिल्ह्यातील साखर कारखाने	२२७
१०७	११. ९	दुग्ध संस्थांची माहिती	२२८
१०८	११. १०	अवर्षीय प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती	२२९
१०९	११. ११	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतूद व खर्च	२३१
११०	११. १२	वीस कलमी कार्यक्रम	२३२
१११	११. १३	विशेष घटक कार्यक्रम	२३४
	[१२]	<u>किंमती</u>	
११२	१२. १	निवडक शेतमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	२३५
११३	१२. २	जिल्हा मुख्यालय महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती	२३६
११४	१२. ३	कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक जळगांव पुणे केन्द्र	२४०
	[१३]	<u>संकीर्ण</u>	
११५	१३. १	जिल्ह्यातील पोलीस दलाची एकूण संख्या	२४२
११६	१३. २	गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी	२४३
११७	१३. ३	तुरुंगांत दाखल केलेले गुन्हेगार	२४४
११८	१३. ४	गुन्हेगारांचे व्योमगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	२४५
११९	१३. ५	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	२४७
	[१४]	<u>बँकींग व विमा</u>	
१२०	१४. १	वर्गीकृत बँका, त्यांच्या ठेवी व कर्जे	२४८
१२१	१४. २	संयुक्त भांडवली संस्था	२४९
१२२	१४. ३	विमा पत्रांची संख्या व रक्कम	२५०

१	२	३	४
	[१५]	<u>तंकीर्ण</u>	
१२२.	१५. १	चित्रपट गहांची आकडेवारी	२५१
१२४.	१५. २	अल्पवचतीची गोळा केलेली रक्कम	२५२
१२५.	१५. ३	तहतीलवार गोळा केलेला महसूल	२५३
१२६.	१५. ४	छापखाने, प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके	२५४
१२७.	१५. ५	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले गहू, तांदूळ व साखर	२५५
१२८.	१५. ६	मागणी व वसूल केलेले धान्य	२५६
१२९.	१५. ७	१९८९ लोकसभा निवडणूक व १९९० विधानसभा निवडणूक बाबतची आकडेवारी	२५७
१३०.	१५. ८	अधिकारी व प्रवासी याचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकावार यादी	२६०
१३१.	१५. ९	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी	२६३
१३२.	१५. १०	निवडक निर्देशांकाचे कल	२६४

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९८९-९०

दुष्टिधेपात अहमदनगर जिल्हा

अ. क्र.	वाच	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५
एक	<u>प्राकृतिक रचना</u>			
	<u>अ. भौगोलिक स्थान</u>			
	१. उत्तर अक्षांश	अंश	१८.२ ते १९.९	१६.४ ते २२.१
	२. पूर्व रेखांश	अंश	७३.९ ते ७५.५	७२.६ ते ८०.९
	<u>ब. हवामान [१९८७]</u>			
	१. किमान तपमान	डिग्री सेल्सियस	१२.०	६.०
	२. कमाल	डिग्री सेल्सियस	३९.७	४६.२
	३. पर्जन्य [सरासरी] १९८९	मि. मि.	६८७	उ. ना.
	<u>क. प्रशासकीय विभाग</u>			
	१. तालुके	संख्या	१३	३०३
	२. पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९८
	३. टंचाईग्रस्त तालुके ८८-८९	संख्या	१२	१०६
	४. एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	१३	२९८
	५. शहरे	संख्या	८	३०७
	६. गांवे [एकूण]	संख्या	१,५०५	४१,८३३
	१. निर्जन	संख्या	२	२,४७९
	२. वस्ती असलेली	संख्या	१,५०३	३९,३५४
	७. क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	१७,०४८.३	०७,६९०
दोन	<u>प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९९०]</u>			
	१. पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९८
	२. महानगरपालिका	संख्या	-	११
	३. नगरपरिषदा	संख्या	११	२२२
	४. कटक मंडळ	संख्या	१	७
	५. ग्रामपंचायती	संख्या	१,१७७	२५,१८२
	६. पोलीस स्थानके [३१.१२.९०]	संख्या	२२	८१८
	७. पोलीस आऊट पोस्ट [२१.१२.९०]	संख्या	३८	१,४२५

१	२	३	४	५
तीन]	लोकसंख्या [१९८१]			
	१. ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	२, २५७	४०, ७९१
	२. नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	३५१	२१, ९९३
	३. एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	२, ७०८	६२, ७८४
	४. अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	आकडे हजारात	२८८	४, ४८०
	५. अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	१०. ६२	७. १४
	६. अनुसूचित जमाती लोकसंख्या	आकडे हजारात	१८८	५, ७७२
	७. अनुसूचित जमातींची लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	६. ९३	९. १९
	८. पुरुष	आकडे हजारात	१, ३८२	३२, ४१५
	९. स्त्रिया	आकडे हजारात	१, ३२६	३०, ३६९
	१०. स्त्री-पुरुष प्रमाण	१००० पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	९६०	९३७
	११. घनता	दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	१५९	२०४
	१२. साक्षरतेचे प्रमाण			
	१. एकूण	टक्केवारी	४३. १६	४७. १८
	२. पुरुष	टक्केवारी	५६. ५१	५८. ७९
	३. स्त्रिया	टक्केवारी	२९. ५४	३४. ७९
	४. राज्यांमध्ये जिल्ह्यांचा क्रमांक	संख्या	१७	-
चार]	कृषि [अस्थाई] [१९८८-८९]			
	१. भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	१, ७०२	२०, ६५८
	२. जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	हजार हेक्टर	१८७	५, ४०३
			[१०. ९८]	[१७. ५९]
	३. शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ. बिगर शेती वापराखाली जमीन	हजार हेक्टर	९	१, ०७९
	ब. पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	१४९	१, ७२५
	एकूण [अ + ब]		१५८	२, ८०४
	४. पडीत जमीनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	१. कायम गुरे चरप आणि इतर	हजार हेक्टर	४८	१, ५२३
	२. झाडे बुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	-	१८०
	३. लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	१२	१, ०२४
	५. पडीत जमीन			
	१. चालू पड	हजार हेक्टर	६२	९५९
	२. इतर पड	हजार हेक्टर	६६	१, ०१४

क्र.सं.	विवरण	एकक	संख्या	मूल्य
६३५	६. पिकाखालील क्षेत्र -"			
१०	१. पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	११	१७, ८५१
	२. दुसोटा क्षेत्र	"	८१	२, ८४१
	३. एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"	१, २४२	२०, ६९२
	७. ओलीत क्षेत्र			
	१. निव्वळ ओलीत क्षेत्र [१९८१-८२]	"	२४६	२, ०९१
	२. एकूण ओलीत क्षेत्र [१९८१-८२]	"	२४६	२, ४४८
	८. महत्वाच्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र [अन्वयान्ये]		२१५	१४, ४३५
	९. वहित धारण जमीन [१९८५-८६] [अंतिम]			
	१. २ हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या [००]	२, ६०७	४५, ४२५
	२. २ ते १० हेक्टर	संख्या [००]	१, ९७४	३२, ९७२
	३. १० हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या [००]	११५	२, ४२२
	१०. जमीन महसूल वसुली १९८९-९०	लाख रुपये	६५	७, ९२९
	११. जिल्हा परिषदांचा उपकर [१९८९-९०]	हजार रुपये	७, ७९५	उ. ना.
	१२. पंचायत समित्यांचा उपकर [१९८९-९०]		उ. ना.	उ. ना.
[पाच]	पशुसंवर्धन [पशुधपना १९८७] अस्थाया]			
	१. पशुधन	संख्या हजारात	२, २०९	३३, ८८९
	२. गाई व बैल	"	९९१	१६, ८८२
	३. म्हशी व रेडें	"	१२४	४, ६०५
	४. मेंढ्या	"	२१०	१, ७७४
	५. भेळ्या	"	७५९	१, १०३
	६. कॉंबड्या व बदके	"	१, ६३५	२४, ६२७
[सहा]	सहकार [१९८९-९०]			
	१. सहकारी संस्था	संख्या	३, ९४४	९८, १४८
	२. प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या	१, ३०६	१८, ६६८
	३. प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थाची सभासद संख्या	संख्या हजारात	५२७	७, ८२०
	४. दुग्ध शाळा संस्था	संख्या	८५१	१३, ३५७
	५. प्राथमिक कृषि पतसंस्थानी दिलेले कर्ज	रु कोटीत	८४	७५०

१	२	३	४	५
[सात]	जल सिंचना ३०. ६. ९० रोजी] पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
	१. मोठे प्रकल्प लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	२ २०८	२० उ. ना.
	२. मध्यम प्रकल्प लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	६ ६८	१५६ उ. ना.
	३. लघु प्रकल्प [पृष्ठ भाग] लाभक्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	५९ २८	१, ५३० उ. ना.
	४. सिंचन विहिरीखाली भिजपारे क्षेत्र	"-" "-"	१३६	१, १९९
[आठ]	उद्योग [१९८९ अखेर]			
	१. नोंदपीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	५२१	२६, ८१४
	२. नोंदपीकृत चालू कारखान्यांची संख्या [उत्पादनी चालू असलेले]	संख्या	४८७	२३, ०५७
	३. साखर कारखान्यांची संख्या [चालू असलेले खाजगी धरून]	संख्या	१३	११६
	४. साखर कारखान्यातील आलेली माहिती, साखरेचे उत्पादन	हजार टन	७१९	२, ६२९
	५. सर्व सूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	२	१२२
[नऊ]	वीज [३१. ३. ९०]			
	१. वीजपुरवठा केलेली गावरे व खेडी	संख्या	१, ५०४	३९, ६६१
	२. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	१, ४९३	३९, ३५४
	३. वीज पुरवठा केलेले पंप संघ [१९८९-९०]	संख्या हजारात	१६२	१, ४७५
	४. गोबर गॅस सयंत्रे [३१. ३. ९०]	संख्या	१५, ४०७	उ. ना.
[दहा]	सार्वजनिक आरोग्य [१९८९]			
	१. रुग्णालये	संख्या	१४	७६८
	२. दवाखाने	संख्या	२३	१, ८९६
	३. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	८७	१, ५३९
	४. प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	उ. ना. ३५९	८९ -
	५. एकात्मिक बाल विकास योजना गट	संख्या	४	१०५
	६. अंगणवाडीत उपस्थित राहणारी मुले	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
[अकरा]	शिक्षण [३०. ९. ८९]			
	१. एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	२, ५९८	५७, १५८
	२. एक शिक्षकी शाळा	"-"	६२९	उ. ना.
	३. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	४१८	१०, ११५
	४. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	"-"	११	२६३
	५. प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३८	३९

१	२	३	४	५
[बारा]	द्वयम शिक्षण			
	१. द्वयम शाळा	संख्या	३७४	९, ४८०
	२. शाळेतील स्वरूप विद्यार्थी	संख्या हजाराने	२७१	५, ६१५
	३. शाळेतील शिक्षक	"-	७१	१७५
	४. प्रत्येक शिक्षकामागे द्वयम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३३४	३२
[तेरा]	उच्च शिक्षण [३०. ९. ८९]			
	१. संस्था	संख्या	१९	२, ६४९
	२. स्वरूप विद्यार्थी	संख्या हजाराने	३७	१, ६७८
[चौदा]	अ) प्रौढ शिक्षण ३०. ९. ८९			
	१. प्रौढ शिक्षण केन्द्रे	संख्या	८६०	२८, ४८८
	२. प्रौढांची उपस्थिती	संख्या "०००	२६	८६१
	ब) तांत्रिक शिक्षण			
	१. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	१४	२११
	[१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	संख्या	३	११२
	[२] इतर [खाजगी]	"-	११	९९
	२. शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा	"-	१, ६४४	४२, ८४४
	३. तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था			
	१. शासकीय व शासन सहाय्यीत	संख्या	२	१६६
	२. इतर [खाजगी]	"-	२०	५९७
	३. शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या हजाराने	३	१५५
	४. अभियंत्याची संख्या	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
[पंधरा]	परिवहन आणि दुळणवळण ३१=३=९०			
	१. स्वरूप रेल्वे मार्ग लांबी	कि. मी	१९७	५, ४३४
	२. रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	१, ०८२	उ. ना.
	३. स्वरूप रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकित]	किं. मी	११, ९११	१७, २८५९
	४. राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	"-	६१	२, ९७८
	५. राज्य महामार्गाची लांबी	"-	१, ७२७	३०, ७३७
	६. महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"-	२, ९७०	३८, ५३९
	७. इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"-	३, २४२	३७, ९८४
	८. ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	"-	४, ३११	६२, ६२१

१	२	३	४	५
[सोळा]	<u>पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा १९८८-८९</u>			
	कठीप गावांची संख्या	संख्या	१४३	उ. ना.
	१. खेड्यांना केलेला पुरवठा	"-	१४३	उ. ना.
	अ. नळाचा पाणी पुरवठा	"-	उ. ना.	उ. ना.
	ब. कूपनलिका	"-	उ. ना.	उ. ना.
	क. विहिरी	"-	उ. ना.	उ. ना.
	२. टँकर्स किंवा बैलगाडीने पुरवठा	"-	१४३	उ. ना.
	केली जाणारी गावे			
	३. योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	"-	उ. ना.	उ. ना.
[सतरा]	<u>घरबांधणी १९८८-८९</u>			
	भूमिहिन काश्गारांसाठी बांधलेल्या झोपड्या	संख्या	१४१	उ. ना.
[अठरा]	<u>एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>			
	१. दारिद्र्य रेषेखाली कुटूंबे ८३-८३	संख्या	३	४१
		[लाखात]		
	२. १९८७-८८ मधील जुने लाभार्थी	संख्या	६, ३१७	१०८७४९
	नवीन लाभार्थी	संख्या	९, ४०१	१२९३६९
[एकोपिस]	<u>रोजगार निर्मिती १९८९-९०</u>			
	अ. रोजगार हमीयोजना	मनुष्य दिवस	०. ५१	उ. ना.
		[कोटीत]	-	उ. ना.
	ब. राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	"-	-	उ. ना.
	क. ग्रामीण भूमिहिन रोजगार कार्यक्रम	"-	-	उ. ना.
[वीस]	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना ८९-९०</u>			
	आदिवासीकरीता आश्रमशाळा	संख्या	१२	उ. ना.
[एकवीस]	<u>मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना [१९८९-९०]</u>			
	अ. मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	११२	उ. ना.
	ब. वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	"-	५, ०९४	उ. ना.
[बावीस]	<u>जिल्हा नियोजन १९८९-९०</u>			
	१. वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटी	१९	२, १४०
	२. अनुषंगे अस्म काढण्यासाठी तरतूद	"-	०. ३८	उ. ना.
[तेवीस]	<u>नागरी पुरवठा</u>			
	१. रास्त भावाची दुकाने १९८९-९०	संख्या	१, २७०	३५, १६९
	२. पुरविलेला एकूण साठा १९८९-९०	००० टन	६१	उ. ना.
	३. शासकीय गुदामे ३१/३/९०	संख्या	७८	१, १७८
	४. साठवण्याची क्षमता	"००० मे. टन	४५	७२८

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९८९-९०

अहमदनगर जिल्हा - संक्षिप्त ओळख

"संताची भूमी" म्हणून ओळखला जाणारा अहमदनगर जिल्हा, पश्चिम महाराष्ट्राच्या मध्यभागी वसलेला आहे. क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांकावर असलेल्या या जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ, १७०९८ चौ. कि.मी. असून, ते राज्याच्या क्षेत्रफळाच्या ५.५४ टक्के आहे.

या जिल्ह्याच्या उत्तर सीमेवर नाशिक व औरंगाबाद, पूर्वेत बीड व उस्मानाबाद हे जिल्हे असून दक्षिण सीमेवर सोलापूर व पश्चिम सिधेवर ठाणे व पुणे हे जिल्हे आहेत. १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्याची लोकसंख्या २७.०८ लाख इतकी होती. नुकत्याच झालेल्या १९९१ जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्याची लोकसंख्या ३३.६२ लाख इतकी झाली आहे.

पश्चिमेकडील डोंगराळ भाग, व पूर्वेकडील सखल भाग हे जिल्ह्याचे स्वाभाविक विभाग आहेत. पश्चिम भागातील हवामान थंड व कोरडे तर पूर्व भागातील हवामान उष्ण व कोरडे आहे. जिल्ह्यातील सरासरी पर्जन्यमापन ६८७ मिलीमीटर इतके असूनही पर्जन्यमानाची वाटणी मात्र असमान आहे.

गोदावरी व भीमा या जिल्ह्याच्या प्रमुख नद्या आहेत. अहमदनगर जिल्ह्याच्या उत्तर सीमेवरून गोदावरी नदी वाहते. प्रवरा व मुळा या तिच्या उप नद्या. भीमा नदी जिल्ह्याच्या दक्षिण सीमेवरून वाहते. दक्षिण भागातून सीना, हंगा, घोड या प्रमुख नद्या दक्षिणेकडे वाहतात. काळी, लालसर-काळी, बरड व पांढरी ह्या चार प्रकारात जिल्ह्याची जमीन विभागलेली आहे. जिल्ह्यातील १,५०५ खेडी १३ तालुक्यात विखुरलेली आहेत. १३ पंचायत समित्या, ११७७ ग्राम-पंचायती, १० नगरपालिका व १ कटक मंडळ जिल्ह्यात आहे.

रब्बी ज्वारी हे जिल्ह्याचे मुख्य पीक. खरीप हंगामात बाजरी, भुईमूग, मूठ, मूग ही पिके तर रब्बी हंगामात ज्वारी, गहू, हरभरा ही पिके घेतली जातात. उस हे जिल्ह्याचे प्रमुख नगदी पीक असून त्यामुळे जिल्ह्याची आर्थिक प्रगती झाली आहे. द्राक्षे, तंत्री, डाळीबि इत्यादि फळांचे उत्पादनही जिल्ह्यात होते. जिल्ह्यातील बागायत शेती प्रामुख्याने विहिरीच्या पाण्यावर केली जाते. गंगापूर, भंडारदरा, मुळा व घोड, कुकडी या धरणांच्या पाटपाण्याचा ओलिता-साठी जिल्ह्याने चांगला उपयोग करून घेतला असून १९८८-८९ या वर्षात जिल्ह्याचे ओलीताखालील क्षेत्राचे एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी प्रमाण २५ टक्के होते. शेती बरोबरच दूग्ध उत्पादनातही अहमदनगर जिल्हा राज्यात व भारतातही अग्रेसर आहे.

सहकार क्षेत्रात अहमदनगर जिल्हा अग्रेसर असून भारतातील पहिला सहकारी साखर कारखाना सन १९५० मध्ये प्रवरानगर येथे उभारला गेला, जिल्ह्यात १९८९-९० या वर्षाअखेर सर्व प्रकारच्या मिळून ३९४४ सहकारी संस्था होत्या.

उद्योग क्षेत्रात, नगर जिल्हा प्रगतीपथावर आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या जवळजवळ ७५ टक्के साखरेचे उत्पादन एकट्या नगर जिल्ह्यात घेतले जाते. याशिवाय औद्योगिक मद्यार्क, कागद व देशी दारू ही उत्पादने साखर उत्पादनाबरोबर घेतली जातात. "ल्यूना" मोपेड, व्हीडीओकॉन टी. व्ही. व इतर इलेक्ट्रॉनिक उत्पादनांनी भारताच्या औद्योगिक नकाशावर नगरचे स्थान निर्माण केले आहे. १९८९ अखेर जिल्ह्यात १३ चालू साखर कारखाने व २ सुतगिरण्या यांचेसह एकूण ४८७ नोंदणीकृत कारखाने होते.

मार्च-१९८९ अखेर विद्युतीकरण झालेल्या खेडी व शहरांची संख्या १४९२ इतकी होती. त्याचे प्रमाण ९९ टक्के आहे. जिल्ह्यात **पादर** गंत संयंत्रे कार्यरत होती. १५, ४०७

१४ रुग्णालये, २३ दवाखाने, ८७ प्राथमिक आरोग्य केन्द्रे व ३५९ प्राथमिक आरोग्य पथके याव्दारे जिल्ह्यात सार्वजनिक आरोग्याची सेवा उपलब्ध आहे.

अंगणवाडीपासून अभियांत्रिकी व वैद्यकीय महाविद्यालयापर्यंतच्या सर्व शैक्षणिक सोयी अहमदनगर जिल्ह्यात उपलब्ध आहेत. महाराष्ट्रातील पहिले कृषि विद्यापीठ, "महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ" हे राहुरी येथे आहे. सप्टेंबर १९८९ अखेर २५९८ प्राथमिक शाळा, ३७४ दुय्यम शाळा, १९ महाविद्यालये जिल्ह्यात कार्यरत होती.

मध्य रेल्वेचा १९७ कि.मी. लांबीचा मार्ग जिल्ह्यात आहे. सर्व प्रकारच्या १२००० किलोमीटर लांबीच्या रस्त्यांनी जिल्ह्यातील १०८२ गावे जोडली गेलेली असून महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाचे प्रवासी वाहतुकीचे विस्तृत जाळे या जिल्ह्यात आहे.

सेंट्रल बँक ऑफ इंडीया ही जिल्ह्याची अग्रणी बँक असून जिल्ह्यात १९३ व्यापारी बँकांची कार्यालये आहेत. आशिया खंडातील सहकार क्षेत्रात प्रथम क्रमांकावर असलेल्या "अहमदनगर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या" २७१ शाखा जिल्ह्यात, मार्च १९९० अखेर कार्यान्वित होत्या. अन्नधान्याच्या व्यापारात, अहमदनगरची बाजारपेठ महाराष्ट्रात उल्लेखनीय आहे.

पारनेर तालुक्यातील राबेण शिन्दी हे कृषि, शैक्षणिक व सामाजिक प्रगतीचे आदर्श बनलेले खेडे भारतात सिध्द असून भारतातील विविध राज्यातील प्रशासकीय अधिकारी व सामाजिक कार्यकर्ते तेथे अभ्यासासाठी सतत भेटी देतात.

श्री. साईबाबांची शिडी व अवतार मेहेरबाबाचे मेहेराबाद ही अहमदनगर जिल्हयातील धार्मिक स्थळे भारतातील नव्हे तर जगातील अनेक भक्तांची श्रद्धास्थाने आहेत. तसेच नेवासा, श्री शंनी-शिंगणापूर व सिध्दटेक या स्थळांनी भाविक महाराष्ट्रीयांच्या मनांत अहमदनगर जिल्हयाचे स्वतःचे स्थान निर्माण केले आहे.

सर्व शासकीय योजनांचा, विशेषतः सिंचनाच्या सर्व योजनांचा जास्तीत जास्त चांगला उपयोग करून घेऊन अहमदनगर जिल्हयातील लोकांनी, एके काळी दुष्काळी म्हणून ओळखल्या जाणा-या या जिल्हयाचा चेहरामोहराच बदलून टाकलेला आहे.

-x-x-x-

= १६ =

२०२३

जिल्ह्याचा इतिहास -

मलिक अहमद याने इ. स. १४१४ मध्ये वसविलेले व निजामशाहीचे राजधानीचे शहर पुढे त्याच्याच नावाने "अहमदनगर" शहर म्हणून ओळखले जाऊ लागले. अहमदनगर शहर जिल्हा मुख्यालय असल्याने जिल्ह्याला अहमदनगर हेच नांव देण्यात आले.

पेशवाईच्या अस्तानंतर इ. स. १८२२ मध्ये अहमदनगर जिल्ह्याची निर्मिती झाली. त्यावेळी अहमदनगर जिल्ह्याची हद्द आताच्या नाशिक जिल्ह्यातील वणी, तर दुस-या टोकास सांप्रत सोलापूर जिल्ह्यातील करमाळ्यापर्यंत होती. १८६९ मध्ये नाशिक व सोलापूर जिल्ह्यांची निर्मिती झाल्याने वणी व करमाळा हे अहमदनगर जिल्ह्यातून वगळण्यात आले.

पुणे महसूल विभागात असलेला अहमदनगर जिल्हा फेब्रुवारी १९८१ पासून नाशिक या नवीन महसूल विभागात समाविष्ट करण्यात आलेला आहे.

१. स्थान व नैसर्गिक वैशिष्ट्ये

१.१ स्थान

महाराष्ट्र राज्याच्या मध्यभागी उर्ध्व गोदावरी आणि भिमा या नद्यांच्या खो-यात वसलेल्या अहमदनगर जिल्ह्याचे उत्तर अक्षांश १८.२ व १९.९ व पूर्व रेखांश ७३.९ व ७५.५ असे भौगोलिक स्थान आहे.

अहमदनगर जिल्ह्याच्या उत्तरेस नाशिक जिल्हा, आग्नेय दिशेस औरंगाबाद जिल्हा, पूर्वेस बीड व उस्मानाबाद हे जिल्हे, दक्षिणेस सोलापूर जिल्हा व पश्चिमेस ठाणे व पुणे हे जिल्हे आहेत.

१.२ क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ १७,०४८ चौरस किलोमीटर असून महाराष्ट्र राज्यात क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने अहमदनगर जिल्हा प्रथम क्रमांकावर आहे. एकूण ३३, ६२, ३५९ लोकसंख्या असलेला अहमदनगर जिल्हा लोकसंख्येच्या बाबतीत महाराष्ट्रात पाचव्या क्रमांकावर आहे. महसूल खात्याने प्रशासकीय सोयीसाठी अहमदनगर जिल्ह्याचे चार उपविभाग निर्माण केलेले आहेत [१] अहमदनगर उपविभागात- नगर [२] पारनेर उपविभागात- पारनेर, श्रीगोंदा, कर्जत व जासखेड या चार तालुक्यांचा समावेश केलेला आहे [३] राहुरी उपविभागात राहुरी, नेवासा, शेवगांव व पाथर्डी या चार तालुक्यांचा समावेश केलेला आहे [४] संगमनेर उपविभागात श्रीरामपूर, अकोला, संगमनेर व कोपरगांव या तालुक्यांचा समावेश आहे.

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यांत १५०५ छेडी असून त्यापैकी २ छेडी निर्जन आहेत. अहमदनगर जिल्ह्यांत एकूण १३ पंचायत समित्या व ११७७ ग्रामपंचायती आहेत. जिल्ह्यात [१] अहमदनगर [२] राहुरी [३] देवळालीप्रवरा [४] पाथर्डी [५] संगमनेर [६] श्रीरामपूर [७] कोपरगांव [८] राहाता-पिंपळस [९] शिर्डी [१०] श्रीगोंदा, अशा एकूण १० नगरपालिका व १ कटकमंडळ आहे.

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यात [१] अहमदनगर [२] राहुरी टाऊन [३] श्रीरामपूर [४] संगमनेर [५] कोपरगांव [६] वारी [७] वरवंडी [८] अहमदनगर कटकमंडळ असे आठ नागरी भाग होते. १९८१ च्या जनगणनेनंतर देवळालीप्रवरा, पाथर्डी, राहाता, पिंपळस, श्रीगोंदा व शिर्डी अशा पाच नगरपालिका अस्तित्वात आलेल्या आहेत.

१९८४ मध्ये औरंगाबाद जिल्ह्यातील वैजापूर तालुक्यातील खालील चार गांवे अहमदनगर जिल्ह्यातील श्रीरामपूर तालुक्यात समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.

अ. क्र.	गांवाचे नांव	१९८१ च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या
१.	सरला	८५०
२.	गोवर्धनपूर	५४४
३.	महाकाळ वडगांव	१, ६८२
४.	भामाठाण	१, १०६

१.३ नैसर्गिक वैशिष्ट्ये :-

नद्या - अहमदनगर जिल्ह्याच्या गोदावरी व भीमा या मुख्य नद्या आहेत. प्रवरा ही गोदावरीची उप नदी नेवासा तहसीलमधील टोक्याजवळ गोदावरी नदीस मिळते. प्रवरेची मुळा ही उप नदी जिल्ह्याच्या उत्तर भागातून वाहते. पुणे जिल्ह्यातून वाहत येणारी भीमा नदी अहमदनगर जिल्ह्याच्या दक्षिणेस, सरहद्दीवरून वाहते. सीना, कुकडी व घोड या भीमा नदीच्या उपनद्या पारनेर, श्रीगोंदा व कर्जत तहसीलमधून वाहतात.

जमिनीच्या उंचसखलपणानुसार अहमदनगर जिल्ह्याचे पश्चिमेकडील डोंगराळ भाग व पूर्वेकडील सखलभाग असे दोन नैसर्गिक विभाग पडतात.

अकोला तहसीलमध्ये सह्याद्री पर्वताची रांग आहे. सह्याद्रीचे अत्युच्च शिखर "कळसुबाई" [१६५४ मीटर उंच] या पर्वतराजीत आहे.

मुळा व प्रवरा या नद्यांच्या पर्जन्य छायेत हरिश्चंद्रगड या उपपर्वत राजीने अहमदनगर जिल्ह्याचा पश्चिमेकडील भाग व्यापलेला असून बाळेश्वर उपपर्वत राजीने पारनेर तहसीलचा काही भाग व्यापलेला आहे.

जिल्ह्याच्या भूगर्भात आर्थिकदृष्ट्या महत्त्वाची खनीजे नाहीत. नगर शहराचे आसपास व पारनेर तहसीलमध्ये फक्त चुनखडी उपलब्ध आहे. वाळू व दगड ही गौण खनिजे विपुल प्रमाणावर उपलब्ध आहेत.

१.५ हवामान व पाऊस :-

अहमदनगर जिल्ह्याचे हवामान साधारणपणे उष्ण व कोरडे असून १९८९ मध्ये जिल्ह्याचे कमाल तपमान ३७.४ सेल्सीयस व किमान तपमान ११.७ सेल्सीयस होते.

महाराष्ट्रात अहमदनगर जिल्हा प्रामुख्याने अवर्षण प्रवृत्त क्षेत्र म्हणून ओळखला जातो. अहमदनगर जिल्ह्याचे पर्जन्यमान अनिश्चित स्वस्याचे असून प्रमाण कमी अधिक होते. अकोला व संगमनेर या तालुक्याच्या पश्चिम भागातील सरासरी पर्जन्यमान इतर तालुक्यापेक्षा जास्त आहे पण तेही नियमित नाही. जिल्ह्याचे १९८९ चे सरासरी पर्जन्यमापन ७४५ मी.मी. होते.

१.६ जमीन :-

ज्वालामुखीच्या "लाव्हा" रसापासून संपूर्ण अहमदनगर जिल्ह्याचा भूस्तर तयार झालेला असून तो "दख्खन टापू" या नावाने ओळखला जातो. जिल्ह्याच्या जमिनीचे साधारणपणे तीन भाग पडतात [१] नदी काठची पोयट्याची पांढरट जमीन, [२] डोंगरउतारावरची काळी लाल दगड गोटे मिश्रीत जमीन, [३] पांढरट, चुनखडीयुक्त [बरड] हलकी जमीन.

प्रवरा खोऱ्यातील जमीन जास्त सुपीक आहे. पारनेर तहसिलचा बराच भाग चुनखडीयुक्त जमिनीने व्यापलेला आहे.

१.७ भूजल :-

काही ठराविक भाग वगळता, जिल्ह्यातील भूजल घरगुती वापरासाठी व शेतीसाठी सामान्यपणे चांगल्या प्रतीचे आहे. काही भागातील भूजल क्षारयुक्त असून ते घरगुती वापरासाठी अयोग्य आहे. २० फुटापासून ते २५० फुट खोलीपर्यंत भूजल उपलब्ध होते. शेतीच्या व पिण्याच्या पाण्याच्या सोयीच्या दृष्टीने शासनाने ब-याच ठिकाणी कुपनलिकांची सुविधा उपलब्ध करून दिलेली आहे.

२. लोकसंख्या

२.१ जनगणना व द्वांवार्षिक वाढीसंबंधीची आकडेवारी :-

१९८१ च्या जनगणनेनुसार अहमदनगर जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या २७,०८,२०९ असून त्यापैकी २३,५६,९४१ [८७.०३ टक्के] लोकसंख्या ग्रामीण भागात राहते व ३,५१,२६८ [१२.९७ टक्के] लोकसंख्या नागरी भागात राहते. जिल्ह्याच्या

लोकसंख्येतील दशवार्षिक आकडेवारी खालील तक्त्यांत दिलेली आहे.

तक्ता क्रमांक-१
लोकसंख्येतील दशवार्षिक वाढ

वर्ष	जिल्ह्याची लोकसंख्या			दशवार्षिक वाढ		
	एकूण	नागरी	ग्रामीण	एकूण	नागरी	ग्रामीण
१	२	३	४	५	६	७
१९५१	१४, १०, ८७३	२, १४, ८३२	११, ९६, ०४१	+२५. ५९	-	-
१९६१	१७, ७५, ९६२	१, ८७, ३१५	१५, ८८, ६५४	+२५. ८८	-१२. ८१	+ ३२. ८३
१९७१	२२, ६९, ११७	२, ५१, ५००	२०, १७, ६१७	+२७. ७७	+३४. २७	+ २७. ००
१९८१	२७, ०८, ३०२	३, ५१, ३६८	२३, ५६, ९४१	+१९. ३६	+३९. ७१	+ १६. ८२
*१९९१	३३, ६२, ३५२	-	-	+२४. १५	-	-

* = अस्थाई.

१९५१ ते १९६१ व १९६१ ते १९७१ या दोन दशकात जिल्ह्याची लोकसंख्या अनुक्रमे २६ व ३८ टक्क्यांनी वाढली. १९७१ तुलनेत १९८१ ची जिल्ह्याची लोकसंख्या १९ टक्क्यांनी वाढली व १९९१ च्या अस्थाई आकडेवारीनुसार लोकसंख्या २४ टक्क्यांनी वाढलेली दिसते.

३.३ लोकसंख्येची घनता :-

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील लोकसंख्येची घनता प्रतिचौरस किलोमीटरला १५२ व्यक्ती असून महाराष्ट्र राज्याची घनता प्रति चौरस कि.मी. ला २०४ आहे. जिल्ह्यात श्रीरामपूर तालुक्याची घनता सर्वात अधिक म्हणजे ३६२ व्यक्ति प्रति चौ. कि.मी. आहे तर पारनेर तहसीलची घनता सर्वात कमी म्हणजे ९९ व्यक्ति प्रति चौ. कि.मी आहे. मोठ्या प्रमाणावर साखरेची कारखानेदारी हे श्रीरामपूर तहसिलची सर्वाधिक घनता असल्याचे, एकमेव कारण आहे.

३.३ ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या :-

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ८७.०३ टक्के लोक ग्रामीण भागात राहतात. व उर्वरित लोक नागरी भागात राहतात.

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे अहमदनगर जिल्ह्याची तहसिलनिहाय लोकसंख्या लक्षात घेता, जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी सर्वाधिक लोक अहमदनगर व श्रीरामपूर या तहसीलमध्ये अनुक्रमे १३.५१ टक्के व १०.७७ टक्के राहतात. तर सर्वात कमी लोक शेवगांव व जामखेड या तालुक्यांत अनुक्रमे ५.११ टक्के व ३.५२ टक्के आहेत.

३.४ स्त्री-पुरुष प्रमाण :-

१९८१ च्या जनगणनेनुसार दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण ९६० असून जिल्ह्यातील ग्रामीण व नागरी भागात ते अनुक्रमे ९६९ व ८८७ असे आहेत. १९९१ च्या जनगणनेनुसार दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण ९५२ झाले.

३.५ अनुसूचित जाती-अनुसूचित जमाती :-

जिल्ह्यातील अनुसूचित जातींची एकूण लोकसंख्या २,८७,७०७ म्हणजेच एकूण लोकसंख्येच्या १०.६३ टक्के आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येपैकी ६.४२ टक्के लोकसंख्या अहमदनगर जिल्ह्यात आहे. जिल्ह्यात एकूण लोकसंख्येच्या ६.९३ टक्के म्हणजे एकूण १,८७,६५६ लोकसंख्या अनुसूचित जमातीची आहे. महाराष्ट्र राज्याशी तुलना करता तिचे प्रमाण ३.२५ टक्के इतके आहे.

३.६ काम करणा-यांची संख्या :-

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण २७.०८ लाख लोकसंख्येपैकी ११.२६ लाख [४१.५८ टक्के] पूर्णतः काम करणारे व १.१२ लाख [४.१४ टक्के] सीमांतिक काम करणारे होते. पूर्णतः काम करणा-या ११.२६ लाख लोकसंख्येपैकी ४७.४२ टक्के शेतकरी २८.३३ टक्के शेतमजूर, २.०२ टक्के लोक घरगुती उद्योग, वस्तु-निर्माण, दुरुस्ती इत्यादी व २२.२३ टक्के लोक वांधकाम, व्यापार, इतर सेवा, वहातुक, साठवण वगैरे धंद्यात गुंतलेले आहेत.

३.७ व्योगटानुसार लोकसंख्या :-

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे अहमदनगर जिल्ह्याच्या २७.०८ लाख लोकसंख्येपैकी व्योगटानुसार ३९.४८ टक्के लोकसंख्या ० ते १४ या व्योगटात, ४७.०२ टक्के लोकसंख्या १५ ते ४९ व्योगटात आणि उर्वरित लोकसंख्या ५० ते ५९ व त्यावरील अव्यक्त व्योगटात विखुरलेली आहे. तपशीलवार माहिती तक्ता १.६[अ]मध्ये दिलेली आहे.

३.८ साक्षरता :-

खालील तक्त्यांत १९५१ ते १९८१ जनगणनेनुसार साक्षरता प्रमाणाची आकडेवारी दिलेली आहे.

तक्ता क्रमांक -३

साक्षरता

जनगणना वर्ष	साक्षरता प्रमाण :[अकूण लोकसंख्येशी]	साक्षरता प्रमाण	
		पुरुष	स्त्रिया
१	२	३	४
१९५१	१८.८०	२९.४०	७.९०
१९६१	२६.४५	३९.३६	१३.०३
१९७१	३६.२३	४८.९७	२२.९१
१९८१	४३.१६	५६.५१	२९.२४

वरील तक्त्यावरून असे दिसून येते की, जिल्ह्याचे एकूण साक्षरतेचे प्रमाण जनगणना १९६१[२६.४५ टक्के]पेक्षा १९८१ जनगणनेत ४३.१६ टक्के म्हणजेच जवळजवळ दुप्पटीने वाढलेले आहे. त्याचप्रमाणे स्त्रियांच्या साक्षरतेच्या प्रमाणातही १९६१ च्या १३.०३ टक्केच्या तुलनेत १९८१ साली २९.२४ टक्के इतकी लक्षणीय वाढ झालेली आहे.

अहमदनगर जिल्ह्याचे एकूण साक्षरता प्रमाण ४३.१६ टक्के तर महाराष्ट्र राज्याचे ४७.१८ टक्के आहे. जिल्ह्यांत नागरी भागातील साक्षरतेचे प्रमाण ६२.५५ टक्के आहे. जिल्ह्यांत सर्वाधिक साक्षरतेचे प्रमाण नगर तालुक्यांत ५७.१८ टक्के तर सर्वांत कमी साक्षरतेचे प्रमाण अकोला तालुक्यात २८.६३ टक्के आहे.

३.१ निवासी घरे व कुटुंबे

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे अहमदनगर जिल्ह्यातील एकूण ४.६३ लाख निवासी घरामध्ये ४.७७ लाख कुटुंबे राहतात. त्यापैकी ग्रामीण भागात ४.०० लाख निवासी घरामध्ये ४.१४ लाख कुटुंबे राहतात.

३. वने

३.१ वन व्याप्त क्षेत्र

१९८९-९० या वर्षी जिल्ह्यात १८९२ चौ. कि. मी. म्हणजेच एकूण क्षेत्राच्या ११ टक्के क्षेत्र, जंगल व्याप्त होते. त्यापैकी २२ टक्के महसूल व ७८ टक्के क्षेत्र वनखात्याच्या अधिपत्याखाली होते.

३.२ वन उत्पादने

जिल्ह्यांतील वन क्षेत्रापासून इमारती व जळाभू लाकूड, चंदन ही प्रमुख आपि गवत, सुफलीपाला, कढीपत्ता, तेंडू पाने, हिरडा वगैरे गौण उत्पादने मिळतात. १९८९-९० या वर्षात सर्व प्रकारच्या वनोत्पादनापासून १०.१० लाख रुपये उत्पन्न मिळाले.

३.३ वनविकास कार्यक्रमाचा आढावा

वातावरणाचा समतोल राखण्यासाठी व पर्जन्यमान वृद्धीसाठी वनाचा विकास होणे आवश्यक असल्याने विविध योजना वन खात्यामार्फत व सामाजिक वनीकरण खात्यामार्फत १९८९-९० या वर्षात राबविल्या गेल्या.

संतुलित पर्यावरणासाठी ३३ टक्के जमिनीवर वनीकरण असणे आवश्यक आहे. तथापि महाराष्ट्राच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी वन जमिनीचे प्रमाण हे मुलतः ३३ टक्के नाही. तेव्हा या उद्दिष्टाच्या जवळपास वनक्षेत्र वाढविणे ही काळाची गरज लक्षात घेऊन, शासनाने त्यादृष्टीने अनेक प्रयत्न केलेले आहेत. गाव हे घटक मानून सामाजिक वनीकरणाच्या विविध योजना राबविल्या जातात. जनमानसांत वन वृद्धिची आवड व त्याचे महत्त्व समाजातील सर्व स्तरातील लोकांना समजावे या हेतूने खेड्यापासून शहरापर्यंत प्रचार माध्यमाचे द्वारे जनजागृती करणे हे या कार्यक्रमाचे एक अंग आहे.

१९८९-९० मध्ये सामाजिक वनीकरण खात्याकडून [१] महाराष्ट्र सामाजिक वनीकरण प्रकल्प [२] ग्रामीण भागात इंधनासाठी वृक्ष लागवड [३] किसान रोपवाटिका या योजना राबविण्यात आल्या व त्यावर एकूण १२५.६८ लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

४. कृषि विभाग

४.१ जमिनीच्या वापरानुसार वर्गीकरण

जिल्ह्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र १७.०२ लक्ष हेक्टर असून १९८८-८९ या वर्षात, वापरानुसार क्षेत्र व त्याचे एकूण क्षेत्राची प्रमाण खालीलप्रमाणे होते.

तक्ता क्रमांक-३

अ. क्र.	बाब	* क्षेत्र [अंभर हेक्टर]	एकूण क्षेत्राची प्रमाण
१	२	३	४
१.	जंगलव्याप्त क्षेत्र	१, ८७८	११.०३
२.	शेतीस लायक नसलेले क्षेत्र	१, ५७६	९.२६
३.	लागवड न केलेली इतर जमीन	६००	३.५३
४.	एकूण पड	१, २८९	७.५७
५.	निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	११, ६७८	६८.६१
	एकूण	१७, ०२१	१००.००

* = अस्थाई

१९८८-८९ या वर्षात एकूण पिकाखालील क्षेत्र १२, ४९, ३६४ हेक्टर होते, त्यापैकी निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र ११, ६७, ८५४ हेक्टर व एकापेक्षा अधिक वेळा लागवड केलेले क्षेत्र ८१, ५१० हेक्टर होते.

४.२ कृषि गणना १९८५-८६ प्रमाणे अहमदनगर जिल्ह्यांतील वैयक्तिक खातेदारांची संख्या ४, ६०, ३६६ असून त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र १२, ७९, ५९० हेक्टर आहे. संयुक्त धारण खातेदारांची संख्या ९, २७७ असून त्यांचेकडील क्षेत्र २१, ७४० हेक्टर आहे. ०.५ हेक्टर पर्यंत असलेले खातेदार ५५, ५७० [११.८३ टक्के] असून, त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र २०, ०९२ [१.५४ टक्के] आहे. तसेच ०.५ ते २.०० हेक्टरपर्यंत क्षेत्र असणारे खातेदार २, ०५, १११ [४२.६७ टक्के] असून त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र २, ९१, ४४३ हेक्टर [२२.३९ टक्के] आहे.

= ३३ =

२.०० ते ५.०० हेक्टर पर्यंत क्षेत्र असलेले खातेदार १, ५५, १३४ आहेत. त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र ५, ०७, ९८४ हेक्टर आहे. ५.०० ते १०.०० हेक्टरपर्यंत क्षेत्र असलेले खातेदार ४२, २६९ असून त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र २, ८५, ३५७ हेक्टर आहे. १०.०० ते ५०.०० हेक्टर व त्याहून अधिक क्षेत्र असलेले खातेदार ११, ५५९ असून त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र १, ९६, ४५५ हेक्टर आहे.

४.३ पीक पध्दती व व्याप्ती

अहमदनगर जिल्ह्यांत खरीप, रब्बी आणि उन्हाळी असे तीन कृषि उत्पादनाचे हंगाम प्रचलित आहेत.

जिल्ह्यात खरीप हंगामात, बाजरी, खरीप ज्वारी, तांदूळ, नाचपी, वरई ही धान्य पीके व तूर, कुळीथ, मूग, मूग ही कडधान्ये, भुईमूग व सूर्यफूल ही गळीताची पीके घेतली जातात. तांदूळ व नाचपी ही पीके बहुतांशी अकोला तहसीलमध्ये घेतली जातात. रब्बी हंगामात ज्वारी, गहू, हरभरा, करडई व जवस ही पीके घेतली जातात. त्याचप्रमाणे उन्हाळी हंगामात सामान्यपणे ज्या ठिकाणी ओलिताची व्यवस्था आहे. त्या क्षेत्रात उन्हाळी भुईमूग, मका, सूर्यफूल, भाजीपाला व चा-याची पीके घेतली जातात.

१९८८-८९ या वर्षात जिल्ह्यात एकूण १२, ४९, ३६४ हेक्टर क्षेत्र लागवडीखाली होते. त्यापैकी, ९, ६६, ९३१ हेक्टर [७७.३९ टक्के] क्षेत्र तूपधान्या खाली होते. ७१, ४६५ हेक्टर क्षेत्र [५.७२ टक्के] कडधान्याखाली तूर १, ४२, ०६६ हेक्टर क्षेत्र [११.३८ टक्के] नगदी पिकाखाली होते आणि उर्वरित ६८, ९०२ हेक्टर क्षेत्र [५.५१ टक्के] इतर पिकाखाली होते. १९८७-८८ या वर्षाशी तुलना करता १९८८-८९ मध्ये विविध पिकाखालील क्षेत्रात वाढ/अथवा घट झाल्याचे खालील तक्त्यावरून दिसून येते.

तक्ता क्रमांक-४

अ. क्र.	पिकाचे नांव	वर्ष १९८७-८८ क्षेत्र हेक्टर	१९८८-८९ क्षेत्र हेक्टर	वाढ/घट टक्के
१.	तूपधान्ये	९, ८३, ५६६	९, ६६, ९३१	[-] १.६९
२.	कडधान्ये	७८, ५१४	७१, ४६५	[-] ८.९९
३.	उस	४९, ८३३ ७२, ५७९	५७, ९२४	[+] १६.२४
४.	गळीताची धान्ये	६२, ६१, ६६०	६२, ६१, ६६०	[-] १५.१८
	एकूण	१२, ७७, ८८४	१२, ४९, ३६४	[-] २.२३

शेतकऱ्यांक तक्त्यावरून असे दिसून येते की, तृणधान्य पिकाखालील क्षेत्रांत १९८७-८८ पेक्षा १९८८-८९ मध्ये १२.६९ टक्क्यांनी घट झालेली आहे. त्याचप्रमाणे कडधान्य पिकाखालील क्षेत्रात ८.९९ टक्क्यांनी घट झालेली दिसते, परंतु उम, भाजीपाला, फळे, चा-याची पिके यासारख्या नगदी पिकांच्या क्षेत्रांत मात्र १६.२४ टक्क्यांनी वाढ झालेली दिसते, तर गळीताचे पिकात १५.१८ टक्के घट झालेली दिसते. एकूण लागवडीखालील क्षेत्रात २.२३ टक्क्यांनी घट झाली आहे. एकूण पिका-खालील क्षेत्राचा विचार करता अनिशिक्त व अवेळी पाऊस या कारणामुळे तृणधान्ये कडधान्ये, गळीताची धान्ये ही अपिके घेण्याकडे शेतकऱ्यांचा कल कमी दिसतो, तर ओलितासाठी पाण्याची शाश्वती आहे त्या ठिकाणी नगदी पिके घेण्याकडे शेतकऱ्यांचा कल दिसतो.

४.४ मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन :-

१९८८-८९ या वर्षाशी तुलना करता १९८९-९० या वर्षात तांदूळ, बाजरी, मका, इतर अन्नधान्ये, उम, कापूस इ. पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्नांत वाढ झाल्याचे दिसून येते. त्याचप्रमाणे गहू, ज्वारी, भूईमुग, हरभरा इत्यादि पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्नांत घट झाल्याचे दिसून येते.

एकूण उत्पादनाचा विचार करता १९८८-८९ पेक्षा १९८९-९० मध्ये तांदूळ, बाजरी पिकांचे उत्पादनात मोठ्या प्रमाणावर वाढ झाल्याचे दिसून येते. तर गहू व ज्वारीचे उत्पादनात घट झाल्याचे दिसून येते. गव्हाच्या उन्नत व सुधारित जाती-पासून उत्पादन चांगले येत असल्यामुळे, गव्हाचे पीक घेण्याकडे शेतकऱ्यांचा कल दिवसेंदिवस वाढू लागलेला दिसतो.

४.५ फळे व भाजीपाला :-

महाराष्ट्र शासनाने १९८२ पासून फलोत्पादन कार्यालयांची स्थापना केलेली केलेली असून त्याद्वारे शेतकऱ्यांना फळबागा व भाजीपाला विकासाची माहिती व मार्गदर्शन करून विविध प्रकारच्या रोपांचा पुरवठा केला आहे. अहमदनगर जिल्ह्यातील श्रीगोंदा तालुक्यातील काष्टी येथील २३.६३ क्षेत्र असेलेली मध्यवर्ती रोपवाटिका व पुणेतांबा ता. कोपरगांव, २३.६३ क्षेत्र असेलेली नवासा तालुक्यातील कुकाणा, श्रीरामपूर व पाथर्डी येथील फळरोपवाटिकांमार्फत शेतकऱ्यांना मोसंबी, संत्री, डाळींब, कागदी लिंबू, पेरू, नारळ, सिताफळ, चिक्कू, आंबा व काजू इ. फळझाडांची रोपे वाटली गेलेली आहेत. १९८९-९० या वर्षात गावठी बोर नुतनीकरणासाठी अनुक्रमे २०, ८९४ रोपांचे प्रोत्साहनपर वाटप, शेतकऱ्यांना करण्यात आले. त्याचप्रमाणे सामाजिक वनीकरण कार्यालयामार्फतही सुबाभूळ, निलगिरी, चिंच, सिताफळ, बोर, शिरस इत्यादि झाडांच्या रोपांची लागवड प्रतिहेक्टर १६०० प्रमाणे २५ हेक्टर क्षेत्रावर विविध योजनेखाली करण्यात आली.

४.६ रासायनिक खतांचा वापर :-

१९८९-९० च्या वर्षात विविध पिकांकरिता जिल्ह्यात १, ७३, ०७८ मे. टन रासायनिक खतांचा वापर करण्यात आला. खतांमध्ये घुरिया, व मिश्र खतांचा वापर प्रामुख्याने केला जातो. जिल्हा सहकारी खरेदी विक्री संघ, विविध कार्यकारी सेवा सहकारी सोसायट्या, कृषि उद्योग केंद्र, महाराष्ट्र राज्य, कृषि औद्योगिक विकास महामंडळ यांचेमार्फत खतांची विक्री केली जाते.

१९८८-८९ या वर्षाशी तुलना करता १९८९-९० मध्ये १, ७३, ०७८ मे. टन म्हणजेच २२.१९ टक्क्यांनी रासायनिक खतांच्या वापरात वाढ झाली आहे. त्यामुळे पिकांच्या उत्पादनातही वाढ झाल्याचे दिसून येते.

४.७ पीक संरक्षण उपाय :-

पिकांचे विविध रोगापासून संरक्षण करण्यासाठी प्रामुख्याने किटकनाशके व बुरशीनाशक औषधे, शुक्ती इत्यादींचा वापर केला जातो. पीक संरक्षणासाठी लहान शेतकऱ्यांना मिनीकीटचे ७२ संघ पुरविण्यात आले.

४.८ कृषि मालाची साठवण व विक्री

जिल्ह्यात एकूण १२ कृषि उत्पन्न बाजार समित्या व २४ उपबाजार समित्या असून तेथील बाजार आवारात शेतकऱ्यांच्या मालाची योग्य दरांत विक्री व माल साठविण्याची चांगली व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. १९८९-९० मध्ये सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये ५२, ०९० मे. टन ज्वारी, २६, ३४२ मे. टन बाजरी, ४६, ८९५ मे. टन गहू, ३, १४४ मे. टन सुग, ९, ७४१ मे. टन हरभरा, ६, २६९ मे. टन बुईमूग, ३, ६५९ मे. टन गुळ, १९, ९५६ मे. टन कांदा याप्रमाणे कृषि उत्पन्नाची आवक झाली.

सन १९८८ च्या तुलनेत १९८९-९० या वर्षात कृषि उत्पादनाच्या आवक मध्ये वाढ दिसून येते. संगमनेर कृषि उत्पन्न बाजार समितीत तांदुळाची आवक भरपूर प्रमाणात झालेली आहे. कोपरगांव कृषि उत्पन्न बाजार समितीत सर्वाधिक ज्वारीची आवक झालेली आहे. जिल्ह्याचा विचार करता १९८८-८९ पेक्षा १९८९-९० मध्ये बाजरीची आवक ७.८३ टक्के व ज्वारीची आवक ३५.८९ टक्के वाढलेली दिसून येते.

संदर्भ वर्षात जिल्ह्यांत एकूण ४९३ साठवणगृहे होती व त्यांची साठवण क्षमता १, १२, ५७० मे. टन होती.

४.९ भू-विकास योजना :-

१९८९-९० मध्ये "अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रमाखाली नालाबर्डीगची ३ कामे शरणीकरणयात आली. सामाजिक वनीकरण प्रकल्पागाफत २५ हे. परिसरात झाडांची लागवड करण्यात आली.

५. जलसिंचन:

५.१ जिल्हयातील जलसिंचन साधने:-

जिल्हयातील मोठे, मध्यम, लघु सिंचन प्रकल्प व विहिरी याव्दारे सिंचन केले जाते. १९८८-८९ मध्ये विहिरीव्दारे १, ६२, ९५३ हेक्टर [६६.१४ टक्के] व पृष्ठभागिय सिंचन पध्दतीव्दारे ८३, ४३८ हेक्टर [३३.८६ टक्के] निव्वळ क्षेत्र ओलिताखाली आपले गेले.

१९८७-८८ या वर्षात ३, ११, ७३२ हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली होते तर १९८८-८९ मध्ये ३, ११, १७८ हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली होते. संदर्भ वर्षात ओलिताखालील क्षेत्र गतवर्षीच्या तुलनेत थोड्या प्रमाणावर घटलेले दिसते.

जिल्हयात ऊस, गहू, रब्बी, ज्वारी, फळे, भाजीपाला, भुईमूग ही पिके मोठ्या प्रमाणावर घेतली जातात. १९८८-८९ या वर्षात एकूण ओलिताखालील क्षेत्राचे एकूण पिकाखालील क्षेत्राची प्रमाण २९.८९ टक्के होते. संदर्भ वर्षात दुबार पिकांचे क्षेत्र ६४, ७८७ हेक्टर होते.

५.२ जलसिंचन प्रकल्प:-

अहमदनगर जिल्हयांत सुळा, अंडारदरा हे मोठे प्रकल्प असून गंगापूर [गोदावरी/उर्ध्व कालवा]घोड, कुकडी या दुस-या जिल्हयांतील मोठ्या प्रकल्पाच्या कालव्याच्या पाण्याचा उपयोग जिल्हयातील जलसिंचनाकरिता केला जातो. या सर्व प्रकल्पांची एकूण सिंचन क्षमता १, ९५, ५६३ हेक्टर आहे. त्याचप्रमाणे विसापूर, आढळा, पारगांव घाटखील, मांडओहोळ, भोजापूर, माहे सांगवी व सीना या मध्यम प्रकल्पांची सिंचन क्षमता ५५, ३५३ हेक्टर आहे.

एकूण १, २५२ लघुपाटबंधा-याच्या विविध कामांची सिंचन क्षमता १७, ५५१ हेक्टर होती.

जिल्ह्यात लघुपाटवंधारे प्रकल्पांमध्ये प्रामुख्याने कोल्हापूर पध्दतीच्या बंधा-यांची कावे असून त्यामुळे जिल्ह्याला चांगला फायदा झालेला आहे. १९८९ अखेर एकूण १८ कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे पूर्ण करण्यात आलेले होते. त्यांची सिंचन क्षमता ४, ९९६ हेक्टर होती.

६. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकीय सेवा व दुग्धउत्पादन

६.१ पशुधन:- पशुधनगणना १९८७ प्रमाणे अहमदनगर जिल्ह्याची एकूण पशुधन संख्या २२.०८ लाख [अस्थायी] होती. १९८२ मध्ये ती २१.१० लाख होती. त्या तुलनेत १९८७ च्या गणनेमध्ये जिल्ह्यातील पशुधन ४.६४ टक्क्यांनी वाढले होते. १९८७ च्या पशुधन गणनेप्रमाणे बैल व गायी यांची संख्या ४४.८६ टक्के व शेळ्या व मेंढ्या यांची संख्या ४८.४२ टक्के होती. याबाबतची आकडेवारी तक्ता क्रमांक ४.३ मध्ये दिलेली आहे.

६.२ पशुधन उत्पादन:-

अहमदनगर जिल्ह्यात नगरपालिका हद्दीत एकूण ७ मान्यता प्राप्त कत्तलखाने असून १९८९-९० मध्ये बैल, म्हशी, रेडे, शेळ्या, मेंढ्या इत्यादी एकूण २८, ०९३ जनावरांची कत्तल करण्यात आली.

६.३ दुग्धोत्पादन:-

दुग्धोत्पादनात अहमदनगर जिल्हा राज्यात प्रथम क्रमांकावर आहे. दुग्ध उत्पादन हा केवळ पुरक व्यवसाय नाही तर अहमदनगर जिल्ह्यांतील शेतकऱ्यांना ते एक वरदान ठरले आहे. १९८९-९० या वर्षात जिल्ह्यांत ५ दुग्ध महासंघ व ८५१ सहकारी दुग्ध उत्पादक संस्था होत्या. जिल्ह्यात संकलन उकेलेले ९८ टक्के दूध ५५ मुंबईला पाठविले जाते. या योजनेची दैनिक दूध संकलन क्षमता ५ हजार लिटर आहे. जिल्ह्यांत ७ शासकीय व ४ सहकारी दूध शीतकरण व एक निर्जंतुकीकरण संयंत्र आहेत. १९८९-९० या वर्षात एकूण १३९५.३३ लाख लिटर दूध गोळा केले गेले. जिल्ह्यात १९८९-९० या संदर्भ वर्षात दूध विकासासाठी मह-त्वाच्या खालील योजना राबविल्या गेल्या.

१. शेतकऱ्यांना पशुसंगोपन व दुग्धव्यवसायाचे प्रशिक्षण
२. वैरण विकास
३. पारड्यांचा पुरवठा करणे
४. आकड गाभण म्हशींचा पुरवठा अनुदान योजना
५. एक वर्ष वयाच्या म्हशींच्या पारड्यांचे वाटप
६. सचिव प्रशिक्षण
७. व्यवस्थापकीय अनुदान शेतकरी प्रशिक्षण या योजनेखाली १५७ आदिवासी व मागासवर्गीय शेतकऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले.

एक वर्ष वयाच्या पारड्यांचे वाटप योजनेखाली १२० पारड्यांचे वाटप करण्यात आले. लाभार्थींना ६४ भाकड गाभण म्हर्णांचे वाटप करण्यात आले. या योजनांवर १९८९-९० या वर्षात ३.०४ लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

६.४ पशुवैद्यकीय सेवा विकास:-

जनावरांची वाढ व उत्तम पैदास या दृष्टीने १९८९-९० मध्ये पशुसंवर्धन विभागातर्फे सुधारलेल्या जातीच्या गायी पुरविणे, कृत्रिम गर्भधारणा, जनावरांच्या आरोग्याची काळजी घेणे, जर्ती जातीच्या गायीची निपज होण्यासाठी निरनिराळ्या पशुवैद्यकीय मदत केन्द्रांना यांगले रेतन पुरविणे अशा प्रकारच्या विविध योजना राबविण्यात आल्या.

१९८९-९० मध्ये एक पशु वैद्यकीय चिकित्सालय, ५८ दवाखाने, १३५ मदत केंद्रे, १ फिरते पशुवैद्यकीय पथक याप्रमाणे पशुवैद्यकीय सुविधा उपलब्ध होत्या.

संदर्भ वर्षात ५, १७, ४५० जनावरांवर उपचार करण्यात आले तर १, ६९, ११६ गार्थींना कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आली. खर्चची कल्पकेलेल्या जनावरांची संख्या ४८, ५३० होती.

६.५ मत्स्योत्पादन

१९८९-९० या वर्षात ३.०४ लाख रुपये खर्च करण्यात आला.

६.५.१ मत्स्योत्पादन

भुजल मत्स्य व्यवसायासाठी अहमदनगर जिल्ह्यांत ५८७ कि. मी. लांबीचे जनावरांची वाढ व उत्तम पैदास या दृष्टीने १९८९-९० मध्ये यांगले रेतन नदीचे पात्र उपलब्ध आहे. या शिवाय तळी, जलाशय, पाझर तलाव यांच्या विभागातर्फे सुधारलेल्या जातीच्या गायी पुरविणे, कृत्रिम गर्भधारणा, जनावरांच्या आरोग्याची काळजी घेणे, जर्ती जातीच्या गायीची निपज होण्यासाठी त्यात १९८९-९० मध्ये ६५.४४ लाख मत्स्य बीजे सोडण्यात आली. संदर्भ वर्षात निरनिराळ्या पशुवैद्यकीय मदत केन्द्रांना यांगले रेतन पुरविणे अशा प्रकारच्या एकूण मत्स्योत्पादन ४७५ मे. टन झाले. या उत्पादेचे मूल्य ४७.०५ लाख रुपये होते. विविध योजना राबविण्यात आल्या.

६.५.२ विद्युत :-

१९८९-९० मध्ये पशुवैद्यकीय सुविधा उपलब्ध होत्या.

६.५.२ विद्युत :-

जिल्ह्यात साहारापूर राज्य विद्युत मंडळ व सुधासुवरा सहकारी सोसायटीया मार्फत वीज पुरवठा केला जातो. अहमदनगर जिल्ह्यांत विविध उपयोगासाठी १९८९-९० या वर्षात १०, ४३, ६३५ हजार किलो वॉट वीज वापरण्यात आली.

जिल्ह्यातील सर्व साखर कारखाने उसाची चिपाडे, डिझेल, ऑईल, फर्नेस ऑईल वापरून
 जनित्रावर वीज निर्मिती करतात. सदर उत्पादित वीज, साखर कारखाने
 क्षेत्रातच वापरली जाते. १९८९-९० मध्ये सर्व साखर कारखान्यांनी एकूण ८६, ९८९
 हजार किलोवॅट तास स्वनिर्मित वीज वापरली. जिल्ह्यातील १, ५०२ खेड्यांपैकी
 १, ४९२ [९९. ३३ टक्के] खेड्यांचे विद्युतीकरण झालेले आहे. १९८८-८९ या वर्षात
 एकूण ८, ६३, १३१ हजार किलोवॅट तास वीज वापरली गेली. १९८९-९० मध्ये एकूण
 वीज वापर १०, ४३, ६३५ हजार किलोवॅट तास होता. गतवर्षीच्या वीज वापरांची
 तुलना करता संदर्भ वर्षात २०. ९१ टक्क्यांनी विजेच्या वापरात वाढ झाली. संदर्भ
 वर्षात एकूण विजेच्या वापरपैकी २८. ९१ टक्के औद्योगिक वापरासाठी, ५४. २३ टक्के
 कृषि वापरासाठी, ७. ११ टक्के, घरगुती वापरासाठी, १. ८२ टक्के व्यापारी
 कारणास्तव व उर्वरित ७. ९३ टक्के वीज इतर कारणासाठी वापरण्यात आली.

जिल्ह्यात १९८९-९० अखेर १०, ०२४ कृषि पंपांना वीज पुरवठा करण्यात आला.

संदर्भ वर्षात १, ४३१ गोबर गॅस संयंत्रे उभारली गेली.

९. खाणी व उद्योग

९.१ खनीज उत्पादने :-

जिल्ह्यात महत्त्वाची खनिजे उपलब्ध नाहीत. केवळ दगड, मुस्म, माती,
 वाळू ही गौण खनीजे विपुल प्रमाणात उपलब्ध आहेत. डबर व खडी उद्योग, वाळू काढणे
 इ. बांधकामाच्या दृष्टीने उपयुक्त खनिजे अस्तित्वात आहेत. औद्योगिकरण व वाढती
 बांधकामे यामुळे या खनिज उद्योगांना उर्जितावस्था आलेली असून त्यामुळे अनेक लोकांन
 रोजगार उपलब्ध झालेला आहे. १९८९-९० मध्ये गौण खनिजांवरुं रु. १५. ५१ लाख
 स्मये महसूल शासनास जमा झालेला आहे. वाळूच्या लिलावांवरुं रु. ५. ६४
 लाख स्मये स्वामित्वधन स्वस्मात रक्कम जमा झाली तर दंड, अनधिकृत वाहतूक,
 अनधिकृत खनिज उत्खनन यामुळे ०. ८५ लाख रुपये शुल्क जमा झाला. डबर व
 दगड यापासून ४. ८० लाख स्मये शासनास मिळाले.

९.२ उद्योग :-

अहमदनगर जिल्ह्यात औद्योगिक वसाहती व महाराष्ट्र औद्योगिक विकास
 मंडळाची स्थापना झाल्यापासून अहमदनगर शहराचा व जिल्ह्याचा मोठ्या प्रमाणावर
 औद्योगिक विकास झालेला दिसतो. महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची स्थापना
 १९७१-७२ साली झाली. १९८९-९० पर्यंत त्यांनी एकूण ४४४ प्लॉटस विकसित केले,
 त्यापैकी २४९ प्लॉटसवर उद्योग उभारण्यात आले आहेत, त्यातील गुंतवणूक ६, २७० लाख
 स्मये आहे. डिसेंबर १९८९ अखेरस नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या ४८७ होती
 व त्यातील कामगारांची संख्या २६, ९५० होती. त्याच काळात महाराष्ट्र राज्याची

कारखान्यांची संख्या २१, ७८५ च त्यातील कामगारांची संख्या ११.३५ लाख होती. जिल्ह्यांती हे कामगाराचे प्रमाण राज्याच्या अकूण औद्योगिक कामगाराच्या २.३७ प्रतिशत होते.

नगर जिल्ह्यात एकूण १३ सहकारी व ५ खाजगी साखर कारखाने आहेत. सहकारी क्षेत्रातील कारखान्यांनी देशी दासू, कागद, स्फिरीट उत्पादन असे पुरक उद्योग सुरु केल्यामुळे अनेक लोकांना रोजगार उपलब्ध झालेला आहे. उसाचे उत्पादन घटल्यामुळे १९८९-९० या वर्षात एकूण १८ पैकी ४ कारखाने बंद होते.

१९८९-९० मध्ये अकोला व शेवगाव तालुक्यात प्रत्येकी एक नवीन साखर कारखान्यांस परवानगी देण्यात आली.

१०. वाहतूक व दळणवळण

१०.१ रस्ते व वाहतूक सेवा :-

वाहतूक व दळणवळण हा विकासाच्या मार्गातील एक महत्वाचा टप्पा आहे. त्यादृष्टीने विचार करता १९८९-९० मध्ये जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या रस्त्यांची परिस्थिती नगर जिल्ह्यात चांगली होती, त्यापैकी ९, १०६ कि. मी. लांबीचे रस्ते जिल्हा परिषद देखरेखीखाली ३, ८०५/लांबीचे रस्ते सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारित होते. जिल्ह्यात ६१ कि. मी. लांबीचा राष्ट्रीय महामार्ग आहे. नगर-पालिकेच्या हद्दीतील ३७० कि. मी. लांबीचे रस्ते होते, एकूण ११ राज्य महामार्गांनी संपूर्ण जिल्हा महाराष्ट्रातील महत्त्वाच्या शहरांना जोडलेला आहे. जिल्हा मुख्यालय, तालुके व खेडी यांच्यात वाहतुकीसाठी ११, ९११ कि. मी. लांबीचे सर्व प्रकारचे रस्ते अस्तित्वात होते. एकूण १, ०८२ गांवाना बारमाही रस्त्यांची सुविधा आहे. ३, ३१९ कि. मी. लांबीच्या रस्त्याचे डांबरिकरण झालेले आहे.

जिल्ह्यात ११७ कि. मी. लांबीचा दौंड-मनमाड हा स्केरी लोहमार्ग आहे. या लोहमार्गावर एकूण २३ रेल्वे स्थानके आहेत. १९८९-९० या वर्षात महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ, अहमदनगर विभागाच्या प्रवासी वाहतुकीसाठी धावलेल्या बस-गाड्यांची दैनिक सरासरी ५८९.३६ इतकी होती. वाहतुकीपासून शहर परिवहन मंडळास रु. ३४४२ लाख रुपये उत्पन्न मिळाले.

१०.३ नोंदणीकृत वाहने :-

जिल्ह्यात ३१ मार्च १९९० अखेर निरनिराळ्या प्रकारच्या वाहनांची संख्या ९०, ९७९ होती, त्यापैकी ६५, ९५२ व मोटार सायकली व स्कुटर्स, ६२२ मालमोटारी, ४, २४८ सार्वजनिक वाहने, ५, १६६ ट्रॅक्टर्स याप्रमाणे प्रमुख वाहने होती.

१०.३ मालाची वाहतूक :-

मालाची वाहतूक मोठ्या प्रमाणावर खाजगी ट्रकमधून होते. अहमदनगर ही घाऊक व्यापाराची मोठी बाजारपेठ असून श्रीरामपूर, राहुरी कोपरगांव, संगमनेर या तालुक्यांमधून साखरेची मोठ्या प्रमाणावर वाहतूक केली जाते.

१०.४ टपाल व तार कार्यालये :-

जिल्ह्यात ३१ मार्च १९९० अखेर ६१३ टपाल कचेऱ्या व ८६ तार घरे होती. एकूण ५२८ गावांना पोस्टाची सुविधा उपलब्ध होती. जिल्ह्यात १९८९ मध्ये दूरध्वनींची संख्या १२,७३७ होती.

१०.५ दूरदर्शन सुविधा :-

अहमदनगर येथे लघुशक्ती दूरदर्शन प्रक्षेपण केन्द्र आहे. अहमदनगर, पारनेर, श्रीगोंदा व अकोला या तालुक्यात दूरदर्शनचे कार्यक्रम तुस्पष्ट दिसतात. या चार तालुक्यात सार्वजनिक उपयोगासाठी १९८९-९० मध्ये ३४२ ग्रामपंचायतींना दूरदर्शन संचांचे वाटप करण्यात आले.

११. मजूर व रोजगार

११.१ औद्योगिक विवाद :-

१९८९-९० मध्ये जिल्ह्यात उदभवलेल्या एकूण औद्योगिक विवादापैकी ६ औद्योगिक विवादांमध्ये शासनाचे मध्यस्थीने समेट घडवून आणला.

११.२ रोजगार हमी योजना :-

ग्रामीण भागात मागेल त्याला काम या तत्वावर अकुशल कामगारांना रोजगार हमीव्दारे काम पुरविण्यात येते. अहमदनगर जिल्ह्यातील दुष्काळी व टंचाईग्रस्त ग्रामीण भागात रोजगार हमी योजना ही बहुतांशी लोकांचे उपजीविकेचे प्रमुख साधन व अकुशल कामगारांना वरदान ठरलेले आहे.

१९८९-९० या वर्षात रोजगार हमी योजनेच्या विविध कामावर १०३७ लाख रुपये खर्च करण्यात आले. संदर्भ वर्षात सिंचन, सार्वजनिक कामे, कृषि आणि वनीकरण योजनांखाली १, ६७८ कामे सुरु करण्यात आली होती. वर्षाअखेर २, ३२३ कामे पूर्ण करण्यात आली. या संपूर्ण कामावर संदर्भ वर्षात ५१.४४ लाख मनुष्यदिवस रोजगार निर्मिती झाली. १९८८-८९ या वर्षाशी तुलना करता १९८९-९० मध्ये ६० टक्के खर्च कमी झाला व रोजगार निर्मिती ५२ टक्के कमी झाली.

११.३ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था :-

अहमदनगर जिल्ह्यांत १९९० अखेर ५ अभियांत्रिकी महाविद्यालये, ६ तंत्रनिकेतने, १३ खाजगी व शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था होत्या. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व शाळा घामधील विद्यार्थी क्षमता अनुक्रमे १६४४ व २७४९ होती.

१२. सहकार

१२.१

सहकारी चळवळीमध्ये महाराष्ट्र राज्यात अहमदनगर जिल्हा प्रथमपासून अग्रेसर आहे. लोणी ता. श्रीरामपूर येथील प्रवरा सहकारी साखर कारखाना हा भारतातील पहिला सहकारी क्षेत्रातील कारखाना आहे. अशिया खंडातील सर्वात मोठी बँक म्हणून अहमदनगर मध्यवर्ती सहकारी बँक ओळखली जाते. जिल्ह्यात १९८९-९० अखेरीस एकूण ३, ९४४ सहकारी संस्था होत्या, त्यापैकी १, ०६२ प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था, ३९५ विंगर शेती पतसंस्था, ७८ पणनसंस्था, १५१९ उत्पादक संस्था, ९८९ सामाजिक संस्था होत्या. या सर्व संस्थांची संभासद संख्या १२४२ हजार होती. त्यापैकी प्राथमिक कृषि संस्थांची संभासद संख्या ५४४ हजार होती. सर्व संस्थांनी दिलेली निव्वळ कर्ज १३२३८६०८ हजार असून त्यापैकी प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी ८४३३६० हजार रुपये कर्ज वाटप केले. प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांची थकबाकी ५०९६७४ हजार रुपये होती.

१३. बँका

१३.१

"सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया" ही अहमदनगर जिल्ह्याची अग्रणी बँक असून जिल्ह्यात १९८९ अखेर १९३ रेडयुल्ड बँक कार्यालये आणि २७१ सहकारी बँका होत्या. नगर तहसीलमध्ये सर्वात जास्त [४४] बँकाची कार्यालये होती. तर सर्वात कमी, प्रत्येकी [८] बँकांची कार्यालये जामखेड व शेवगांव या तहसीलमध्ये होती.

१९८९ अखेर वर्गिकृत बँकांच्या ठेवी २६, १७५ लाख रुपये होत्या. या बँकांनी संदर्भ वर्षात २३, ६१४ लाख रुपये कर्ज वाटप केले. अहमदनगर जिल्ह्यात भारतीय जीवन विमा निगम या संस्थेच्या ३ शाखा असून १९८९-९० मध्ये २३, ५१४ विमा पत्रे उतरविण्यात आली. या सर्व विमा पत्रांची रक्कम ६, २९, १४२ हजार रुपये होती.

१४. किंमती

१४.१ घाऊक किंमती :-

नगर जिल्ह्यातील १९८९-९० या वर्षात निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमतीची सन, १९८८ च्या किंमतीशी तुलना करता गव्हाच्या किंमती कमी झाल्याचे दिसून येते. मात्र गावराण ज्वारीच्या किंमतीत वाढ झालेली आहे. गावराण ज्वारीची किंमत २४५ रुपये क्विंटल वरून ८९-९० मध्ये २९२ रु क्विंटल झाली त्याचप्रमाणे शंकरित बाजरीची किंमत १९९ रु क्विंटलवरून ८१२०७ रुपये क्विंटल

झाली. हरभरा प्रति क्विंटल किंमतीत रू. ७२ रुपये इतकी सोठी वाढ झालेली आहे. मुगाच्या किंमतीतही वाढ झाल्याचे दिसून येते. १९८८ मध्ये मुगाची सरासरी किंमत ६१३ रुपये क्विंटल होती मात्र ८९-९० मध्ये ती ६४२ रुपये क्विंटल झाली. भुईमूग शेंगाच्या किंमतीतही लक्षणीय वाढ झाल्याचे दिसून येते. भुईमूग शेंगाची किंमत ५७० रुपये क्विंटल वरून ६४० रुपये क्विंटल झाली. तसेच गुळाच्या किंमतीतही भरमसाठ वाढ झालेली दिसते. गुळाची किंमत ३९८ रु. क्विंटलवरून ४६५ रु. क्विंटल झालेली आहे.

स्कंदरित निवडक शेंतीमालाच्या घाऊक किंमतीत गव्हाखेरीज इतर वस्तुंच्या किंमती वाढलेल्या दिसतात. परंप्रातांतून येणा-या मालाची आक्क कमी झाल्यामुळे व वाहतुकीच्या खर्चात वाढ झाल्यामुळे किंमतीत वाढ झालेली आहे. दिवसेंदिवस गव्हाचे क्षेत्रात वाढ होत असल्याने व तसेच सुधारित पियाण्याच्या वापरामुळे गव्हाच्या उत्पादनात वाढ झाल्यामुळे किंमती कमी झाल्या आहेत.

१४.३ किरकोळ किंमती :-

किरकोळ किंमतीचा विचार करता १९८८ पेक्षा १९८९ मध्ये बऱ्याच वस्तुंच्या किंमतीत वाढ झालेली आहे. मात्र बाजरी, तूरडाळ, कोबी, वाढलेली मिरची, हळूकूंड, सुपारी इत्यादी वस्तुंच्या किंमती कमी झाल्याचे दिसून येते. तसेच रॉफेल, ९ वार साडी, धुण्याचा साबण यांच्या किंमती संदर्भ वर्षात स्थिर होत्या.

गव्हाच्या [बोटका] सरासरी किंमतीत २. ६९ वरून रु. ३. ४१ झाल्या म्हणजेच गव्हाच्या सरासरी किंमतीत २६. ७७ टक्के वाढ झाली. तसेच ज्वारी [पांढरी] सरासरी किंमत २. ५० वरून रु. ३. ३९ झाली म्हणजेच ज्वारीच्या किंमतीत रु. ३५. ६० टक्क्यांनी वाढ झालेली आहे. अखेरचा हरभ-याच्या किंमतीचा विचार करता हरभ-याच्या सरासरी किंमती रु. ७. ०४ वरून रु. ८. ७० म्हणजे सन १९८९ मध्ये हरभ-याच्या किंमती २३. ५७ टक्क्यांनी वाढल्या. हरभ-याच्या किंमती वाढल्यामुळे हरभरा डाळीच्याही सरासरी किंमती रु. ७. ९९ वरून रु. ९. ५६ वर गेल्या. हरभरा डाळीच्या किंमतीत रु. १९. ६५ टक्क्यांनी वाढ झाल्याचे दिसून येते. उडीद डाळीच्या किंमती रु. ९. ५६ वरून १०. ९८ झालेल्या दिसतात म्हणजेच त्यांत १४. ८५ टक्क्यांनी वाढ झालेली आहे. मसूर डाळीच्या किंमती रु. ७. ६९ वरून रु. ९. ११ पर्यंत वाढलेल्या दिसतात, म्हणजे त्यात १८. ४७ टक्के वाढ झालेली दिसते. साखर बुलाबाजार किंमत रु. ६. ६७ वरून रु. ८. ०० झालेली आहे म्हणजेच साखरेच्या किंमतीत १९. ९४ टक्के वाढलेल्या आहेत. गुळाच्या बाबतीत,

किंमत रु. ४.९३ वरून रु. ५.९८ झालेली दिसते म्हणजेच २१.३० टक्के वाढलेली दिसते. वनस्पती तुपाच्या किंमती रु. २५.५४ वरून रु. २८.४२ पर्यंत वाढल्या म्हणजेच ११.२८ टक्के किंमत वाढलेली दिसते. बोकडाच्या जठराची किंमतीमध्ये २९.५८ वरून मध्ये ३३.५१ पर्यंत वाढलेली दिसते. खडे मिठाच्या सरासरी किंमती ७० पैशांवरून ८६ पैसां झाल्या म्हणजेच २२.८५ टक्के वाढल्या. चहा पावडरची किंमत रु. ३८.०० वरून रु. ५०.३३ झालेली दिसते याचाच अर्थ सरासरी किंमत ३२.४४ टक्क्याने वाढलेली आहे. तसेच कॉफी पावडरची किंमतही रु. ३५.०० वरून ४०.०० रु. पर्यंत वाढली म्हणजेच एकूण किंमतीत १४.२८ टक्क्यांनी वाढ झाल्याचे दिसून येते. शर्टिंग कापडाचा दर रु. १२.०० वरून रु. २८.५० प्रति मीटर झाला. म्हणजेच १३७.५० टक्क्यांनी किंमत वाढलेली आहे तसेच कोटींग कापडाच्या किंमतीतही १७.८१ टक्क्यांनी वाढ झालेली दिसते. ब्लॉऊन पीसच्या किंमतीत ४४.२० टक्क्यांनी वाढ झालेली दिसते. पितळी थाळीच्या किंमतीत १७.८१ टक्के वाढ झालेली आहे. पनामा सिगारेटच्या किंमतीत १९८८ पैशा १९८९ मध्ये ६० टक्क्यांनी वाढ झालेली आहे. तसेच बीडीच्या सरासरी किंमतीतही २४.५७ वाढ झालेली दिसते.

वरील किरकोळ वस्तुंच्या किंमतीचा विचार करता व-याचशा जीवनावश्यक वस्तुंच्या किंमतीत वाढ झालेली दिसते याची प्रमुख कारणे खालीलप्रमाणे सांगता येतील.

१. पेट्रोल व डिझेलच्या किंमतीत मोठ्या प्रमाणावर वाढ झाल्यामुळे वाहतुकीच्या खर्चातही वाढ झाली त्याचा परिणाम पर्यायाने वस्तुंच्या किंमती वाढण्यात झाला.
२. विशेषतः अन्नधान्ये, कडधान्ये व डाळी, गूळ इ. वस्तु परंप्रातांतून येत असल्यामुळे व त्या त्या राज्यांच्या निर्बंधांमुळे वस्तुंच्या किंमतीवर परिणाम झाला.
३. सिगारेट व बीडी यांच्या किंमतीवर शासनाने अधिक कर लादल्यामुळे किंमतीत वाढ झालेली दिसते.

नाशिक व पुणे या दोन केन्द्रातील काँग्रेसचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक तक्ता क्र. १२.३ मध्ये नमूद करण्यात आलेले आहेत. त्यानुसार १९८९-९० मध्ये नाशिक केन्द्राचा सर्वसाधारण निर्देशांक १८१ व पुणे केन्द्राचा निर्देशांक १७८ होता. ग्राहक निर्देशांकासाठी १९८२ हे पायाभूत वर्ष घरण्यात आले आहे.

१५. शैक्षणिक सुविधा

१५.१

१९८८-८९ मध्ये जिल्ह्यात एकूण २ बालवाड्या, २५९८ प्राथमिक शाळा, ३१५ माध्यमिक शाळा, ५९ उच्च माध्यमिक शाळा असून १९ महाविद्यालये होती.

प्राथमिक शाळेत एकूण १,४,१८,०९८ विद्यार्थी, माध्यमिक शाळेत २,४०,७४६ विद्यार्थी व महाविद्यालयात एकूण ३६,९०२ विद्यार्थी होते.

१५.३ प्रौढ शिक्षण :-

नगर जिल्ह्यात प्रौढ शिक्षणाचा प्रसार गेल्या ७ - ८ वर्षांत मोठ्या प्रमाणावर झालेला दिसून येतो. १९८९-९० या वर्षात प्रौढ शिक्षण केन्द्रांची संख्या ८६० होती. १९९० अखेर शिक्षण घेणा-या प्रौढांची संख्या २५ हजार होती. ती १९८८-८९ पेक्षा २५ टक्क्यांनी वाढलेली दिसते, यावरून लोकांना प्रौढ शिक्षणाचे महत्त्व पटलेले दिसते.

१५.३ इतर शैक्षणिक सोयी :-

अहमदनगर जिल्ह्यांत तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी चांगल्या प्रकारे आहेत. राहुरी कृषि विद्यापीठ, प्रवरा वैद्यकीय महाविद्यालय आणि होमिओपॅथिक कॉलेज यासारख्या उच्च शैक्षणिक सोयी उपलब्ध आहेत. १९८९-९० या वर्षात एकूण १६४४ विद्यार्थी क्षमता असलेल्या शासकीय व खाजगी अशा एकूण १४ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था होत्या. संदर्भ वर्षात ५ अभियांत्रिकी महाविद्यालये व ६ तंत्रनिकेतने कार्यान्वित होती.

१६. वैद्यकीय व सार्वजनिक सेवा

१६.१

राज्य सरकार, स्थानिक संस्था व खाजगी व्यक्ती यांचेमार्फत जिल्ह्यात वैद्यकीय सेवा पुरविल्या जातात. अहमदनगर जिल्ह्यामध्ये सार्वजनिक १४ रुग्णालये, २३ दवाखाने, ४६ प्रसूतीगृहे व ८७ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमार्फत जिल्ह्यातील जनतेसाठी विविध प्रकारच्या वैद्यकीय सेवा पुरविल्या जातात. या सेवांमध्ये २२४ डॉक्टर्स व ७९४ परीचारीकांचा समावेश आहे. जिल्ह्यातील विविध रुग्णालयातून एकूण १२,७६,७८० बाह्य रुग्णांवर व १४४१०० अंतररुग्णांवर उपचार करण्यात आले.

माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणावर राबविण्यात आला.

त्रिगुणी लस [तिसरा डोस] ७९, ७८४, पोलिओ ७९, २३२, बीसीजी ८३, २९९, गोवर ६४, ९६२ व व्दिगुणी ६८, ४२० बालकांना टोचण्यात आली. तसेच धनुर्वाताची लस १, २१, ३७७ मुलांना टोचण्यात आली व त्याचप्रमाणे ६७, ८३४ गरोदर स्त्रियांनाही धनुर्वाताची लस टोचण्यात आली.

१६.२ जन्म मृत्यू प्रमाण :-

१, १७, ७५४ व १९८८ मध्ये ग्रामीण व नागरी स्तरावरील एकूण जन्म व मृत्यू १५०९९

इतके झाले. तसेच बाल मृत्यू १३५६ झाले.

सन १९८८-८९ मध्ये एक हजार लोकांखेरीस जन्माचे प्रमाण ४३ होते तर मृत्यूचे प्रमाण ६ होते.

१६.३ कुटूंब कल्याण कार्यक्रम :-

जिल्ह्यात सन १९८९-९० मध्ये एकूण ९३ कुटूंब कल्याण केन्द्रे होती. निर्बिजीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या २७,०९२ इतकी होती ती १९८८-८९ पेक्षा २ टक्क्यांनी वाढलेली दिसते. तसेच लुप्त पध्दतीचा उपयोग करण-या स्त्रियांची संख्या सुध्दा ३ टक्क्यांनी वाढलेली दिसते.

१६.४ पाणीपुरवठा :-

परीसर अभियांत्रिकी वांधकाम विभाग, अहमदनगर याचेमार्फत नव्याने पिण्याच्या पाण्याच्या योजना राबविल्या जातात. तर तात्पुरत्यापाणी पुरवठा योजना जिल्हा परिषदेमार्फत राबविल्या जातात. अहमदनगर जिल्हा सतत दुष्काळी असल्याने जिल्ह्यातील बहुतांश गावांना विशेषतः उन्हाळ्यात पिण्याच्या पाण्याच्या प्रश्नाला तोंड द्यावे लागते. १९८९-९० मध्ये ५० गावांना व त्याखाली ६१ वाड्यांना टँकरने पाणी पुरवठा करण्यात आला. तसेच ४ गावे व चार वाड्या यांना बैलगाडीने पिण्याचा पाण्याचा पुरवठा करण्यात आला. अकोला तालुक्यातील एका गावास इतर साधनांने म्हणजेच "कावडीने" पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा करण्यात आला.

१७. दुर्बल घटक योजना

१७.१ एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :-

एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम हा २० कलमी कार्यक्रमांतर्गत दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबांना, दारिद्र्य रेषेच्या वर आणण्याच्या दृष्टीने एक महत्वाचा कार्यक्रम आहे. हा कार्यक्रम १९७८-७९ पासून अहमदनगर, जिल्ह्यातील नगर, पाथर्डी, कर्जत, श्रीगोंदा व पारनेर या तालुक्यात राबविण्यात आला. २ ऑक्टोबर ८० पासून जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यात हा कार्यक्रम राबविण्यात आला.

एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम ५० : ५० टक्के केन्द्र व राज्य शासन पुरस्कृत कार्यक्रम आहे. १९८२ साली दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबांची पाहणी करण्यात आली. ज्या कुटूंबांचे वार्षिक उत्पन्न रुपये ६००० पेक्षा कमी आहे अशा कुटूंबांची गणना दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबे म्हणून करण्यात आली. गरीबात गरीब कुटूंबांना प्रथम प्राधान्याने लाभ देण्यात यावा असे निश्चित करण्यात आले, त्याकरीता रु. ३५००, वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा घालण्यात आली.

एकात्मिक ग्रामीण योजनांतर्गत जिल्ह्यातील दारिद्र्य रेषेखालील अल्प व अत्यल्प भूधारक, भेतमजूर, भूमिहिन मजूर व ग्रामीण कारागीर यांना अर्धसहाय्य केले जाते. दारिद्र्य रेषेखालील अनुसूचित जाती व जमातीच्यासाठी ३० टक्के लाभार्थी निश्चित करण्यात आलेले आहेत. तसेच ४० टक्के स्त्रियांना या योजनेचा फायदा

मिळाला पाहिजे अशा अटी घालण्यात आलेल्या आहेत. तसेच वेठविगार अपंग व ज्यांना सिलींग कायद्याखाली जमिनी मिळाल्या आहेत त्यांनाही प्राधान्य घावे अशा सूचना आहेत. ग्रामीण विकास कार्यक्रमाचा प्रमुख उद्देश भागात स्थावर मालमत्ता निर्माण करून रोजगार पुरविणे हा आहे.

१९८२-८३ च्या गणनेनुसार अहमदनगर जिल्ह्यात दारिद्र्य रेषेखालील एकूण कुटुंबांची संख्या २,०५,५१७ होती. १९८९-९० मध्ये एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमांतर्गत ४२६२ जुन्या लाभार्थ्यांना व ८४०० नवीन लाभार्थ्यांना या योजनेचा फायदा देण्यात आला. ज्या स्थानिक संस्था स्वयंस्फूर्तीने स्थानिक विकासाच्या कार्यक्रमात सहभागी होत असतील तर त्यांनाही प्रोत्साहन देण्यात आलेले आहे.

जिल्हा ग्रामीण विकास कार्यक्रमांतर्गत "ट्रायसेमचा" कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे ही योजना केन्द्र पुरस्कृत असून ग्रामीण भागातील तस्पांना स्वयंरोजगारासाठी प्रशिक्षण देण्यात येते. १९८९-९० मध्ये एकूण ५४६ लाभार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले. त्यापैकी १६९ अनुसूचित जाती, २७ अनुसूचित जमाती आणि ११९ स्त्रियांना प्रशिक्षण देण्यात आले. १९८९-९० मध्ये २७२ लोकांनी स्वयंरोजगार निर्मिती केली, त्यापैकी ७६ अनुसूचित जाती, ६ अनुसूचित जमाती आणि ५८ स्त्रियांनी स्वयंरोजगार निर्माण केला. तसेच संदर्भ वर्षात ३४३ लोकांना रोजगार मिळाला, त्यापैकी १२२ अनुसूचित जाती, १२ अनुसूचित जमाती, ७० स्त्रियांना रोजगार मिळाला. संदर्भ वर्षात ४,०९७ लाभार्थ्यांना २१०.६१ लाख रुपये कर्जवाटप विविध योजनेखाली करण्यात आले, त्यापैकी ९०.८६ लाख रुपये अनुदान होते.

जवाहर रोजगार योजना:-

१९८९-९० पासून राष्ट्रीय रोजगार कार्यक्रम व ग्रामीण भूमिहीन रोजगार हे दोन्ही कार्यक्रम शासनाने बंद करून त्याऐवजी जवाहर रोजगार योजना सुरु केलेली आहे. संदर्भ वर्षात जवाहर रोजगार योजनेखाली ४२.७४ लाख मनुष्य दिवसाची निर्मिती केली. तसेच गावतळी, पी. डब्ल्यू, रस्त, दुकाने, गोडावून, नालावंडीग, बंधारे, विहिरींची खोदाई, सामाजिक वनीकरण, कमी उत्पन्न गटांसाठी घरे, जीवनधारा योजनेखाली घरांचे बांधकाम इत्यादि कार्यक्रमाखाली १९८.७८ लाख रु खर्च करण्यात आले. १९८९-९० मध्ये या योजनेखाली ४४४१ कामांचे लक्ष्य ठरविण्यात आले होते. त्यापैकी २,७९० कामे पूर्ण केली असून १,६५१ कामे प्रगती पध्दत आहे.

१७.३ अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम:-

अहमदनगर जिल्हा दुष्काळाच्या छायेत येत असल्याने केन्द्रीय व राज्य अर्थ सहाय्याने अवर्षण प्रवण क्षेत्राच्या विकासाच्या निरनिराळ्या योजना राबविल्या जातात. सदर योजना राबविल्या जातात. सदर योजना राबविताना केन्द्र व

राज्याचा ५० : ५० हिस्सा शांतनाने ठरवून दिला आहे. सन १९८९-९० या आर्थिक वर्षासाठी २३२.५९ लाख स्वदी तरतूद करण्यात आलेली होती, त्यापैकी २१७.८३ लाख रुपये खर्च करण्यात आले म्हणजे एकूण तरतूदीच्या ९४ टक्के स्वदा खर्च झालेला आहे.

एकूण २१७.८३ लाख रुपये खर्चापैकी ६३.३९ लाख [२९.१० %] खर्च वन विकासावर, ५१.७६ लाख रु. [२३.७३ %] खर्च लघुपाटबंधा-यावर, ५१.४८ लाख रु. [२३.६३] खर्च कृषि कार्यक्रमावर व ४३.२० लाख रु. [१९.८७ %] खर्च इतर योजनांवर करण्यात आला.

नालाबांधांदिस्ती-अंतर्गत १०६ नाला वंडींगची कामे पूर्ण करण्यात आलेली आहेत. लघुपाटबंधारेच्या कामाखाली १२५४ हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली आणणेत आले. वन व कुरण विकास व सामाजिक वनिकरण अंतर्गत योजनेखाली ४५२८ हेक्टर क्षेत्र वनीकरणाखाली आणणेत आले. मत्स्यव्यवसाय विकास कार्यक्रमांतर्गत २२.८० लाख मत्स्यबीज तयार करून, १२५ हेक्टर क्षेत्र तलावाच्या पाण्यात ते सोडण्यात आले.

१७.३ रोजगार हमी योजना :-

अहमदनगर जिल्हा अवर्षण प्रवण असल्याने रोजगार हमी योजना ही अकुशल मजुरांना वरदान ठरलेली आहे, त्यामुळे अकुशल कामगारांचा बेकारिचा प्रश्न फार मोठ्या प्रमाणावर सोडविण्यात रोजगार हमी योजनेचा सिंहाचा वाटा आहे. रोजगार हमी योजनेखाली सिंचन, सार्वजनिक कामे, कृषि, वनीकरण इ. कामे घेण्यात येतात.

सन १९८९-९० मध्ये ५१४४३९७ मनुष्य दिवसांची निर्मिती करण्यात आलेली आहे. १९८९-९० मध्ये ३४१८ कामांना मंजूरी देण्यात आलेली असून त्यापैकी २३२३ कामे पूर्ण करण्यात आलेली आहे. ४७८ कामे मध्येच बंद करण्यात आली.

संदर्भ वसति रोजगार हमी योजनेखाली १५१८६५ हजार, संध्यांची तरतूद करण्यात आलेली असून त्यापैकी १०३६७१ हजार रुपये खर्च करण्यात आलेले आहेत म्हणजे तरतूदीच्या ६८.२६ टक्के खर्च करण्यात आलेला आहे.

१८. संकीर्ण

१८.१

अहमदनगर जिल्ह्यातील १९८९-९० चे ग्रामपंचायतींचे एकूण उत्पन्न ३७१ लाख रुपये होते. १९८८-८९ च्या उत्पन्नाशी तुलना करता ते ६.९१ टक्क्यांनी वाढलेले दिसते एकूण उत्पन्नापैकी करांपासून मिळालेले उत्पन्न ९२ लाख म्हणजेच २४.७९ टक्के उत्पन्न मिळाले.

१९८९-९० मध्ये ग्रामपंचायतींचा एकूण खर्च ३५२ लाख रुपये होता. एकूण खर्चापैकी मोठ्या प्रमाणावरील रंध सार्वजनिक बांधकाम १३६ लाख रुपये झालेला आहे. म्हणजेच सार्वजनिक बांधकाम कामांवर ३८.६३ टक्के व आरोग्यावर ६७ लाख म्हणजे १९.०३ टक्के खर्च झालेला दिसतो.

सन १९८९-९० मध्ये जिल्हा परिषदेचे एकूण उत्पन्न १४६५६ लाख रुपये मिळाले. १९८८-८९ पेक्षा जिल्हा परिषदेच्या उत्पन्नात अत्यल्प वाढ झाल्याचे दिसून येते.

अहमदनगर जिल्ह्यात एकूण १० नगरपालिका आहेत. श्रीगोंदा व मिर्झी नगरपालिकेची स्थापना १.१.९० रोजी झालेली आहे, त्याचप्रमाणे अहमदनगर जिल्ह्यात १ कटक मंडळ आहे. १९८९-९० मध्ये सर्व नगरपालिका व कटकमंडळ यांचे एकूण उत्पन्न २१३८. लाख रुपये असून खर्च २०९० लाख रु. होता. एकूण उत्पन्ना-पैकी दर व करापातून १०४० लाख रुपये मिळाले, म्हणजेच ४८.६४ टक्के उत्पन्न मिळाले. त्याचप्रमाणे एकूण २०९० लाख खर्चापैकी ६१६ लाख [२९.४७ टक्के] रुपये खर्च सार्वजनिक आरोग्यावर करवसुलीसाठी २१६ लाख [१०.३३ टक्के], सामान्य प्रशासन ९३ लाख [४.४४ टक्के], व शिक्षणावर १४६ लाख [६.९८ टक्के] रुपये खर्च करण्यात आले.

१९८९-९० मध्ये जिल्हा परिषदेचा एकूण खर्च १३६३३ लाख रुपये होता, त्यापैकी सर्वात जास्त २७९८ लाख रुपये [२०.५२ टक्के] खर्च शिक्षणावर करण्यात आला.

१८.३ पोलीस गुन्हे :-

अहमदनगर जिल्ह्यात १९८९-९० मध्ये एकूण २२, पोलीस ठाणी असून ३८ ओट पोस्ट कार्यनिव्वत होती. संदर्भ वर्षात पोलीस दलाची संख्या १९४० होती.

१९८९-९० मध्ये निरनिराळ्या गुन्ह्याखाली एकूण २७४ व्यक्तींना तुरुंगांत दाखल करण्यात आले. १९८९-९० मध्ये ७,४१५ गुन्ह्याची प्रकरणे कोर्टात चौकशीसाठी प्रविष्ट करण्यात आली. वर्षाच्या शेवटली ३१,७५१ प्रकरणे न्याया-लयात प्रलंबित राहिली.

१८.३ मनोरंजन :-

अहमदनगर येथे एक बंदिस्त तर कोपरगांव, श्रीरामपूर येथे प्रत्येक एक खुले नाट्यगृह आहे. जिल्ह्यात २६ कायम स्वस्वाची चित्रपट गृहे असून त्यांची एकूण आसन क्षमता १७,७०४ आहे. तसेच ३६ फिरती चित्रपटगृहे असून त्यांची आसन क्षमता १२,२५० आहे. एकूण करमणूक करापोटी ११४ लाख रु. इतके उत्पन्न शासनास मिळाले, म्हणजेच मागील वर्षापेक्षा १४.२१ टक्क्यांनी जास्त मिळाले.

१९. जिल्ह्याची खास वैशिष्ट्ये

१९.१ किल्ले :-

अहमदनगर व खडकीचा भुईकोट किल्ला यांना ऐतिहासिक महत्त्व आहे. अहमदनगर किल्ल्यात स्वातंत्र्य चळवळीत भारतीय किर्तीच्या पुढा-यांना स्थानवध केले होते. कै. पं. जवाहरलाल नेहरू यांचा याच किल्ल्यात स्थानवध केले होते. त्यांचं

याच काळात "डिरकव्ही ओफ इंडीया" हे पुस्तक लिहिले. नगर शहरात ऐतिहासिक वस्तु संग्रहालय महत्त्वाचे आहे.

१९.३ वाहन संगोधन व विकास विभाग :-

भारतीय लष्करासाठी खरेदी करावयाच्या सर्व प्रकारच्या वाहनांची चाचणी या केन्द्रात केली जाते. या केन्द्राच्या मासिकेतील पोस्तेडी वाहन भारतीय लष्करासाठी खरेदी केले जात नाही. याशिवाय सैन्यासाठी लागणाऱ्या वाहनासंबंधी गरजा तक्षात देऊन वाहनांचे संगोधन व विकास करणे ही कामे या विभागात केली जातात. तसेच देशात उत्पादन करावयाच्या सर्व प्रकारच्या स्वयंचलित वाहनांच्या चाचण्यां देऊन उत्पादनास परवानगी देण्याचे कामही याच विभागातर्फे केले जाते. अडीच कोटी रुपये खर्च करून उभारलेले, हे केन्द्र अत्याधुनिक असून अशिया खंडातील सर्वोत्कृष्ट केन्द्र मानले जाते.

भारतीय लष्कराचे सर्वात मोठे रणगाडा केन्द्र व प्रशिक्षण केन्द्र नगर येथे आहे.

१९.३ मोपेड व दूरदर्शन संघ निरिक्षिती :-

जगप्रसिध्द लूना मोपेड व भारतातील प्रसिध्द "व्हिडीओकॉन" व "सेल्को" टी. व्ही. संचाचे उत्पादन नगर येथे केले जाते.

१९.४ शेवंती फुलांचे उत्पादन :-

जिल्ह्यातील पारनेर व नगर या तहसीलांना शेवंती फुलांच्या उत्पादनात आगळे महत्त्व आहे. या शेवंतीच्या फुलास महाराष्ट्र व गुजरात राज्यांत मोठ्या प्रमाणावर मागणी असते. शेवंती फुलांचे प्रतिवर्षी साधारणतः सहासरी उत्पादन १७.३५ लाख किलो असून उत्पन्न सुमारे ३२.६५ लाख रुपये आहे.

१९.५ माळदोक पक्षी अभयारण्य :-

कर्जत, श्रीगोंदा, अहमदनगर व नेवासा या तहसीलमधील जंगलात आढळणारा माळदोक हा सुंदर पक्षी नामशेष होण्याच्या मार्गावर होता, त्यास केन्द्र शासनाने संरक्षण देऊन वरील तहसीलमध्ये माळदोक पक्षी अभयारण्य १९८०-८१ मध्ये सुरु केले. या पक्षांच्या वाढीसाठी विशिष्ट प्रकारच्या पिकांची उदा. हरबरा, तूर, ज्वारी, वाजरी इ. धान्य व कडधान्यांची वाढ ह्या भागात केली जाते. या अभयारण्यासाठी वन खात्याने स्वतंत्र उपविभाग सुरु केलेला असून आवश्यक तो नोकरवर्ग नेमलेला आहे.

१९.६ आदर्श खेडे राबेगण शिंदी :-

पारनेर तालुक्यातील राबेगण शिंदी या अत्यंत मागासलेल्या गावाचा कार्यापालक भारतीय लष्करातील सेवा निवृत्त सेवक श्री. अण्णासाहेब हजारू यांनी केला. कृषि, सिंचन, सामाजिक वनीकरण, गोबर गॅस संयंत्र

उभारणी तसेच कुटुंबनिवोजन, शिक्षण, समाजकल्याण इत्यादि क्षेत्रात, या गावाची प्रगती घडवून आणणी व व्यवसनमुक्त केले. राजेणखि शिंदी हे राज्यातीलच नव्हे तर भारतातील एक आदर्श खेडे असून त्यात विविध राज्यातील शासकीय अधिकारी, सामाजिक कार्यकर्ते अभ्यासासाठी वारंवार भेटी देतात.

१२.७ महात्मा पुले कृषि विद्यापीठ :-

राहुरी तालुक्यांत "महात्मा पुले कृषि विद्यापीठ" असून या विद्यापीठांत कृषि उत्पन्न, दुग्ध विकास, पशु विकास वगैरे विविध विषयांवर /समीधन केले जाते. तसेच शेतक-यांनाही मार्गदर्शन केले जाते. सुधारित जातीच्या विद्याण्यांची निर्मिती करून त्याचा शेतक-यांना पुरवठा केला जातो.

पर्यटन केन्द्रे :-

भंडारदरा, रंधा फॉल[अकोला], श्री. ज्ञानेश्वर मंदिर[नेवासा], श्री. साईबाबा मंदिर [शिर्डी], श्री. शनि मंदिर[शिंगणापूर ता. शेवासा], अगस्ती मंदिर[अकोला], कानिफनाथ मंदिर[मढी ता. पाथर्डी], मिरावली पहाड[नगर], यमाई देवी मंदिर [राश्रीन ता. कर्जत], सिध्दटेक, [अष्टविनायकापैकी एक स्थान] [ता. कर्जत], मुळा धरण [राहुरी], शेष महामंद समाधी[श्रीगोंदा], निळोबाराय मंदिर [पिंपळनेर ता. पारनेर], वृधेश्वर मंदिर[ता. पाथर्डी], मेहेरबाबा समाधी [अरणगांव ता. नगर] वगैरे जिल्ह्यातील प्रेक्षणीय स्थळे आहेत. महाराष्ट्र राज्य पर्यटन विकास महामंडळाने भंडारदरा येथे पर्यटकांसाठी सर्व सोयी उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत.

=x=x=x=x=x=x=

= ४०-६ =

तक्ता क्रमांक १.१
१९८१ च्या जनगणनेनुसार तहसीलवार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण गांभीप नागरी	क्षेत्र [चौ. कि. मी.]	दर चौ. कि. मी. मध्ये लोकसंख्या	गावाची संख्या		शहरांची संख्या	वापरातील निवासी गृहांची संख्या [हजारात]	कुटुंबांची संख्या [हजारात]	लोकसंख्या [हजारात]		
					वसती असलेल्या	ओसाड				एकूण	पुष्प	स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	अहमदनगर जिल्हा	एकूण	१७,०४८.०	१५९	१,५०३	२	८	४६३	४७७	२,७८८	१,३८३	१,३२६
		गांभीप नागरी	१६,८७०.८	१४०	१,५०३	२	८	४००	४१४	२,३५७	१,१९७	१,१६०
१.	नगर	एकूण	१,५१५.७	२४१	११२	२	२	६३	६४	३६६	१९३	१७३
		गांभीप नागरी	१,४८३.९	२१५	११२	२	२	३१	३२	१८५	९५	९०
२.	राहुरी	एकूण	३१.८	५,७०६	-	-	-	३२	३२	१८२	९८	८३
		गांभीप नागरी	१,०४१.७	१९६	९४	-	-	३३	३६	२८४	१६५	१६०
३.	श्रीरामपूर	एकूण	१८१.८	१८०	९४	-	-	२८	३१	१७७	९१	८६
		गांभीप नागरी	५९.९	४५८	-	-	-	५	५	२७	१४	१३
४.	नेवासा	एकूण	८०६.३	३६२	७६	-	-	५०	५२	२९२	१५०	१४२
		गांभीप नागरी	७७९.४	३०३	७६	-	-	३९	४२	२३६	१२२	११५
५.	शेवगांव	एकूण	२६.९	२,०६६	-	-	-	१०	१८	५५	२९	२७
		गांभीप नागरी	१,२४३.७	१७०	१२८	-	-	३६	३८	२११	१०८	१०३
६.	पाथर्डी	एकूण	१,२४३.७	१७०	१२८	-	-	३६	३८	२११	१०८	१०३
		गांभीप नागरी	१,२४३.७	१७०	१२८	-	-	३६	३८	२११	१०८	१०३
७.	शेवगांव	एकूण	१,२४३.७	१७०	१२८	-	-	३६	३८	२११	१०८	१०३
		गांभीप नागरी	१,२४३.७	१७०	१२८	-	-	३६	३८	२११	१०८	१०३
८.	पाथर्डी	एकूण	१,२४३.७	१७०	१२८	-	-	३६	३८	२११	१०८	१०३
		गांभीप नागरी	१,२४३.७	१७०	१२८	-	-	३६	३८	२११	१०८	१०३

तक्ता क्रमांक १.१ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
७.	जामखेड	एकूण गाँमीण नागरी	८७२.३ ८७२.३ -	१०९ १०९ -	८७ ८७ -	- - -	- - -	१७ १७ -	१७ १७ -	९५ ९५ -	४८ ४८ -	४७ ४७ -
८.	कर्जत	एकूण गाँमीण नागरी	१,४५०.७ १,४५०.७ -	१०१ १०१ -	१०८ १०८ -	- - -	- - -	२६ २६ -	२६ २६ -	१४७ १४७ -	७५ ७५ -	७२ ७२ -
९.	श्रीगोंदा	एकूण गाँमीण नागरी	१,५९९.६ १,५९९.६ -	११३ ११३ -	१०४ १०४ -	- - -	- - -	३० ३० -	३१ ३१ -	१८१ १८१ -	९३ ९३ -	८९ ८९ -
१०.	पारनेर	एकूण गाँमीण नागरी	१,७८७.६ १,७८७.६ -	९९ ९९ -	१३१ १३१ -	- - -	- - -	३० ३० -	३१ ३१ -	१७८ १७८ -	८७ ८७ -	९१ ९१ -
११.	अकोला	एकूण गाँमीण नागरी	१,४८८.२ १,४८८.२ -	११९ ११९ -	१७० १७० -	- - -	- - -	२९ २९ -	३० ३० -	१७६ १७६ -	८८ ८८ -	८८ ८८ -
१२.	संगमनेर	एकूण गाँमीण नागरी	१,६८०.१ १,६६३.८ १६.३	१६७ १४४ २,४५६	१५५ १५५ -	- - -	१ - १	४४ ३८ ७	४५ ३८ ७	२८० २४० ४०	१४२ १२१ २१	१३८ ११९ १९
१३.	कोपरगाँव	एकूण गाँमीण नागरी	१,०४४.८ १,०४२.५ ४२.३	२७९ २४४ १,११५	१०५ १०५ -	- - -	२ - २	५१ ४३ ९	५३ ४४ ९	२९२ २४४ ४७	१५० १२५ २५	१४२ ११९ २३

टीप:- आकडे पूर्वाकांत केल्याने बेरजा जुळपार नाहीत.

आधार:-जनगणना प्रकाशन १९८१.

तक्ता क्रमांक १.३
१९५१ पासूनच्या लोकसंख्येमधील दश वार्षिक फरक
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	वर्ष	लोकसंख्येचे आकडे हजारात									दश वार्षिक फरकाची टक्केवारी			
			एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया			दर चौ. कि. मी. मधील लोकसंख्या	एकूण	ग्रामीण	नागरी
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१. जिल्हा बेरीज	१९८१	२,७०८	२,३५७	३५१	१,३८३	१,१२७	१८६	१,३२६	१,१६०	१६५	१५९	+१९.३६	+१६.८२	+३९.७१	
	१९७१	२,२६९	२,०१८	२५२	१,१६०	१,०२५	१३५	१,१०९	९९२	११७	१३३	+२७.७७	+२७.००	+३४.२७	
	१९६१	१,७७६	१,५८९	१८७	९०५	८०६	९९	८७१	७८२	८८	१०५	+२५.८८	+३२.८३	+१२.८१	
	१९५१	१,४११	१,१९६	२१५	७१६	६०४	११२	६९५	५९२	१०३	८४	+२५.६३	+१९.०९	+८०.९५	
२. नगर	१९८१	३६६	१८५	१८१	१९३	९५	९८	१७३	९०	८३	२४१	+२०.५४	+१९.०४	+२२.११	
	१९७१	३०४	१५५	१४८	१६०	७९	८०	१४४	७६	६८	२००	+२३.६३	+२३.६३	+२४.६९	
	१९६१	२४६	१२७	११९	१२७	६४	६२	११९	६३	५६	१६२	+१९.१३	+२५.४६	+१३.०६	
	१९५१	२०५	१०१	१०५	१०७	५१	५६	१००	५०	४९	१३६	-	-	-	
३. राहुरी	१९८१	२०४	१७७	२७	१०५	९१	१४	१००	८६	१३	१९६	+२८.०८	+२८.०८	-	
	१९७१	१५९	१५९	-	८२	८२	-	७८	७८	-	१५३	+३५.३५	+३५.३५	-	
	१९६१	११८	११८	-	६०	६०	-	५७	५७	-	११३	+३५.२३	+६५.३८	-	
	१९५१	८८	७१	१७	४५	३६	९	४४	३५	८	८३	-	-	-	
४. श्रीरामपूर	१९८१	२९२	२३६	५५	१५०	१२१	२९	१४२	११५	२७	३६२	+१७.८२	+१३.५२	+४०.५१	
	१९७१	२४८	२०८	३९	१२८	१२८	२१	११९	१००	१९	३०७	+३८.९४	+३८.९१	+७३.२०	
	१९६१	१७८	१५५	२३	९२	८०	१२	८६	७५	११	२२१	+३१.७३	+३०.६२	+३९.८०	
	१९५१	१३५	११९	१६	६९	६१	९	६६	५८	८	१६६	-	-	-	
५. नेवासा	१९८१	२११	२११	-	१०८	१०८	-	१०३	१०३	-	१७०	+४०.४६	+४०.४६	-	
	१९७१	१५०	१५०	-	७६	७६	-	७४	७४	-	१२१	+२७.७७	+२७.७७	-	
	१९६१	११८	११८	-	६०	६०	-	५८	५८	-	९५	+२७.८९	+२७.८९	-	
	१९५१	९२	९२	-	४६	४६	-	४४	४४	-	-	-	-	-	

तक्ता क्रमांक १.२ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	
५. शेवगांव	१९८१	१९८	१९८	-	५०	५०	-	६९	६९	-	१२२	+	७.३२	+	७.३२	-
	१९७१	१९९	१९९	-	६५	६५	-	६४	६४	-	११४	+	२३.६४	+	२३.६४	-
	१९६१	१०४	१०४	-	५३	५३	-	५१	५१	-	९२	+	१८.२८	+	२८.९३	-
	१९५१	८८	८१	७	४४	४१	४	४४	४०	४	७८		-	-	-	-
६. पाथडी	१९८१	१९८	१९८	-	७४	७४	-	७४	७४	-	१३४	+	६.६७	+	६.६७	-
	१९७१	१३९	१३९	-	७०	७०	-	६८	६८	-	१३६	+	२४.९६	+	२४.९६	-
	१९६१	१११	१११	-	५६	५६	-	५५	५५	-	१०१	+	१३.६६	+	२८.५७	-
	१९५१	९८	८८	१०	४९	४४	५	४८	४३	५	८८		-	-	-	-
७. जामखेड	१९८१	९५	९५	-	४८	४८	-	४७	४७	-	१०९	+	१०.०६	+	१०.०६	-
	१९७१	८७	८७	-	४४	४४	-	४३	४३	-	९९	+	१८.३७	+	१८.३७	-
	१९६१	७३	७३	-	३७	३७	-	३६	३६	-	८४	+	२८.१६	+	३०.८५	-
	१९५१	५९	४५	१४	३०	२३	७	२९	२३	७	६८		-	-	-	-
८. कर्जत	१९८१	१४७	१४७	-	७५	७५	-	७२	७२	-	१०८	+	१८.८१	+	१८.८१	-
	१९७१	१२४	१२४	-	६४	६४	-	६०	६०	-	८५	+	२४.४९	+	२४.४९	-
	१९६१	९९	९९	-	५१	५१	-	४८	४८	-	६८	+	३३.००	+	४८.१९	-
	१९५१	७५	६७	८	३८	३४	४	३७	३३	४	५१		-	-	-	-
९. श्रीगोंदा	१९८१	१८१	१८१	-	९३	९३	-	८९	८९	-	११३	+	२३.७७	+	२३.७७	-
	१९७१	१४७	१४७	-	७५	७५	-	७१	७१	-	९२	+	२३.८९	+	२३.८९	-
	१९६१	११८	११८	-	६१	६१	-	५७	५७	-	७४	+	२४.५३	+	३७.४२	-
	१९५१	९५	८६	९	४९	४४	५	४६	४२	४	५९		-	-	-	-
१०. पारनेर	१९८१	१७८	१७८	-	८७	८७	-	९१	९१	-	९९	+	१४.६०	+	१४.६०	-
	१९७१	१५५	१५५	-	७६	७६	-	७८	७८	-	८७	+	१८.२०	+	१८.२०	-
	१९६१	१३१	१३१	-	६५	६५	-	६६	६६	-	७३	+	२३.५३	+	२३.५३	-
	१९५१	१०६	१०६	-	५३	५३	-	५३	५३	-	६९		-	-	-	-

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १.३ [पुढे चालू....]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
११. अकोला	१९८१	१७६	१७६	-	८८	८८	-	८८	८८	-	११९	+	१९.४२	+१९.४२	-	-
	१९७१	१४८	१४८	-	७४	७४	-	७४	७४	-	९९	+	२५.३९	+२५.३९	-	-
	१९६१	११८	११८	-	५८	५८	-	५९	५९	-	७९	+	२२.६१	+२२.६१	-	-
	१९५१	९६	९६	-	४८	४८	-	४८	४८	-	६४	-	-	-	-	-
१२. संगमनेर	१९८१	२८०	२४०	४०	१४२	१२१	२१	१३८	११९	१९	१६७	+	२८.१६	+२६.३५	+ ४०.२०	-
	१९७१	२१९	१९०	२९	१११	९६	१५	१०८	९४	१४	१३०	+	३२.६१	+३३.१६	+ ३१.५२	-
	१९६१	१६५	१४३	२२	८३	७१	११	८२	७१	१०	९८	+	२७.२४	+२६.८७	+ २९.६८	-
	१९५१	१२९	११३	१७	६५	५६	९	६४	५६	८	७८	-	-	-	-	-
१३. कोपर- गांव	१९८१	२९२	२४४	४७	१५०	१२५	२५	१४२	११९	२३	२७९	+	११.०४	+ ७.४०	+ ३४.६७	-
	१९७१	२६३	२२८	३५	१३५	११७	१९	१२८	१११	१६	२५१	+	३२.९६	+३१.००	+ ४७.३२	-
	१९६१	१९८	१७४	२४	१०२	८९	१२	९६	८५	११	१८९	+	३८.२६	+३२.३८	+ १०.४५	-
	१९५१	१४३	१३१	१२	७३	६७	६	७०	६४	६	१३८	-	-	-	-	-

टीप:- आकडे पूर्वाकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार:- १९८१, जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक १.३
१९८१च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या-गटानुसार गावाचे तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा-अहमदनगर

[लोकसंख्या शेकड्यात]

अ. क्र.	तालुका	वस्ती असलेली गावे							
		२०० पेक्षा कमी		२०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते १९९९	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	अहमदनगर जिल्हा	२६	२९	१९६	७३७	४९४	२,५८१	४५६	६,३८३
१.	नगर	२	२	५	१८	२१	२२६	४३	५६७
२.	राहुरी	१	१	९	३०	३३	२५३	२७	३७९
३.	श्रीरामपूर	-	-	२	९	१७	१३०	१७	२६८
४.	नेवासा	३	२	२०	७६	३३	२४१	४०	५६७
५.	शेवगांव	५	५	२५	९३	३८	२७७	२५	३३०
६.	पाथर्डी	३	५	२६	९७	४१	२८५	३२	४४१
७.	जामखेड	१	२	२९	११५	२८	१९०	२१	२७५
८.	कर्जत	-	-	१०	३४	४३	३००	४०	५५१
९.	श्रीगोंदा	२	२	९	३८	३०	२०८	३६	४९८
१०.	पारनेर	२	२	१७	६२	४३	३१४	४८	६८५
११.	अकोला	५	४	३१	११७	७५	५४४	४३	५७८
१२.	संगमनेर	१	२	८	२९	५५	४२०	५६	८३२
१३.	कोपरगांव	१	२	५	१९	२७	१९४	२८	४१२

[पुढे चालू....]

तक्ता क्रमांक १.३ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	तालुका	वस्ती असलेली गांवे								ओसाड गावांची संख्या
		२००० ते ४९९९	५००० - ९९९९	१०००० आणि त्याहून जास्त	एकूण	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
१	२	११३	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
	अहमदनगर जिल्हा	२७४	८,०४७	४२	२,७९७	१५	१,९९६	१,५०३	२३,५६२	२
१.	नगर	२९	७९२	४	२४२	-	-	११२	१,८४७	-
२.	राहुरी	२०	६२१	२	१४८	२	३३५	९४	१,७६७	२
३.	श्रीरामपूर	२६	८५७	११	७५३	३	३४५	७६	२,३६२	-
४.	नेवासा	२८	८६४	२	१३३	२	२३०	१२८	२,११२	-
५.	शेवगांव	१७	४९८	-	-	१	१८०	१११	१,३८३	-
६.	पाथर्डी	१८	४६१	१	५२	१	१३६	१२२	१,४७८	-
७.	जामखेड	६	१८३	१	६२	१	१२७	८७	९५३	-
८.	कर्जत	१२	३२०	२	१३५	१	१२६	१०८	१,४६६	-
९.	श्रीगोंदा	२२	६३६	४	२७३	१	१५९	१०४	१,८१४	-
१०.	पारनेर	२०	६१६	१	९७	-	-	१३१	१,७७५	-
११.	अकोला	१०	२६९	४	२५१	-	-	१७०	१,७६४	-
१२.	संगमनेर	३२	९३०	३	१९०	-	-	१५५	२,४०३	-
१३.	कोपरगांव	३४	९९९	७	४६२	३	३५७	१०५	२,४४५	-

टीप:-आकडे पूर्णांकान्त असल्याने बेरजा जुळपार नाहीत.

आधार:-१९८१ जनगणना प्रकाशन

= ४७ =

तक्ता क्रमांक १.४

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा-अहमदनगर

[लोकसंख्या "०००]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	लोकसंख्येप्रमाणे शहरांची संख्या													
		५००० पेक्षा कमी	५००० ते ९९९९	१०००० ते १९९९९	२०००० ते ४९९९९	५०००० ते ९९९९९	१००००० व त्याहून अधिक	एकूण शहर							
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
	अहमदनगर जिल्हा	१	४	-	-	१	१०	४	१३०	१	५५	१	१४४	८	३५१
१.	नगर	-	-	-	-	-	-	१	३७	-	-	१	१४४	२	१८१
२.	राहुरी	१	४	-	-	-	-	१	१४	-	-	-	-	२	२८
३.	श्रीरामपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	१	५५	-	-	१	५५
४.	नेवासा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	शेवगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६.	पाथर्डी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७.	जामखेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८.	कर्जत	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९.	श्रीगोंदा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०.	पारनेर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११.	अकोला	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२.	तंगमनेर	-	-	-	-	-	-	१	४०	-	-	-	-	१	४०
१३.	कोपरगांव	-	-	-	-	१	१०	१	३७	-	-	-	-	२	४७

टीप:-आकडे पूर्वाकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार:-१९८१, जनगणना प्रकाशन
= ४८ =

तक्ता क्रमांक १.५

१९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा-अहमदनगर

[आकडे शेकड्यात]

अ. क्र.	काम करणा-यांचा वर्ग	ग्रामीण नागरी एकूण	जिल्ह्याची एकूण		तालुका											
			नगर	राहुरी	श्रीरामपूर	नवासा	शिवगाव	पाथडी	जामखेड	कर्जत	श्रीगादा	पारनेर	अकोला	संगमनेर	कोपरगाव	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१. शेतकरी	ग्रामीण नागरी एकूण	५,२८७ ५० ५,३३७	४३६ ९ ४४५	२८६ १६ ३०२	२५३ ७ २६०	३९२ — ३९२	३०८ — ३०८	३९९ — ३९९	२४४ — २४४	३८९ — ३८९	४५३ — ४५३	४९९ — ४९९	६२४ — ६२४	६४४ ६ ६५०	३६० १३ ३७३	
२. शेतमजूर	ग्रामीण नागरी एकूण	३,११४ ७४ ३,१८८	१७६ ४ १८०	३५२ ३३ ३८५	४४७ १२ ४६०	४३२ — ४३२	२०९ — २०९	१५३ — १५३	१०४ — १०४	१५९ — १५९	२०९ — २०९	९४ — ९४	९२ — ९२	२३२ ३ २३५	४५५ २३ ४७८	
३. घरगुती उद्योग वस्तू निमाप प्रक्रिया सेवा व हस्तुती इत्यादी	ग्रामीण नागरी एकूण	१८३ ४५ २२८	१२ २३ ३५	१० ३ १२	१४ ७ २१	१५ — १५	१४ — १४	१७ — १७	७ — ७	९ — ९	१४ — १४	१५ — १५	१० — १०	२६ ६ ३२	२० ६ २६	
४. *इतर काम करणारे	ग्रामीण नागरी एकूण	१,५७९ ९२२ २,५०१	१८७ ५२९ ७१६	१११ ४२ १५३	२११ १४० ३५१	१२० — १२०	७३ — ७३	७९ — ७९	५० — ५०	८२ — ८२	१०४ — १०४	९२ — ९२	११८ — ११८	१८४ १०७ २९१	१६७ १०५ २७२	
५. एकूण काम करणारे	ग्रामीण नागरी एकूण	१०,१६३ १,०९१ ११,२५४	८११ ५६५ १,३७६	८११ ९३ ९०४	७५९ १६६ ९२५	९५९ — ९५९	६०३ — ६०३	६४८ — ६४८	४०४ — ४०४	६३९ — ६३९	७८१ — ७८१	७०० — ७००	८४५ १ ८४६	१,०८७ १२१ १,२०८	१,००१ १४६ १,१४७	

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १.५ [पुढे घालू..]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
६. सिमांतीक काम करपारे	ग्रामीण	१,०८९	६३	९३	५२	६०	७१	६७	६१	७९	१०२	१६०	६९	९९	९४		
	नागरी	२९	१०	२	५	-	-	-	-	-	-	-	-	५	७		
	एकूण	१,११८	७२	९५	५६	६०	७१	६७	६१	७९	१०२	१६०	६९	१०४	१०१		
७. एकूण काम न करपारे	ग्रामीण	१२,३१८	९७४	९१५	१,३८५	१,०७३	७०८	७६३	४८८	७४८	९३१	९१५	८५०	१,३१८	१,३५०		
	नागरी	२,३९४	१,२३७	१७९	३८४	-	-	-	-	-	-	-	-	२७५	३१८		
	एकूण	१४,७१२	२,२११	१,०९४	१,७६९	१,०७३	७०८	७६३	४८८	७४८	९३१	९१५	८५०	१,५९३	१,६६८		
८. एकूण लोकसंख्या	ग्रामीण	२३,५६९	१,८४७	१,७६७	२,३६२	२,११२	१,३८३	१,४७८	९५३	१,४९६	१,८१४	१,७७५	१,७६४	३,४०३	३,४४५		
	नागरी	३,५१४	१,८१२	२७४	५५५	-	-	-	-	-	-	-	-	४०१	४७१		
	एकूण	२७,०८३	३,६६०	२,०४१	२,९१७	२,११२	१,३८३	१,४७८	९५३	१,४९६	१,८१४	१,७७५	१,७६४	३,८०४	३,९१६		

टीप:- * = यात पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छीमारी, शिकार, मळे, फळबागा आणि त्यासंबंधी क्षेत्र, तसेच खाप व दगड काम करपा-यांचा समावेश आहे. त्याचप्रमाणे बांधकाम व व्यापार, वाणिज्य, परिवहन, साठवण व दळपटवण, घरगुती उद्योगाखेरीज वस्तुनिर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्ती व इतर यांचा समावेश आहे.

२. आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळपार नाहीत.

आधार:-१९८१, जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक १.६ [अ]

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण

जिल्हा-अहमदनगर

[आकडे शेकड्यात]

बाब	सर्व वयोगट	०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४९	५०-५९	६० व त्या वरील	वय अनिर्देशित
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
एकूण	२७०८३	१०६९३	२५२६	२१६०	१९५७	१७२५	१६७२	२६९५	१७७०	१८३१	५४
ग्रामीण	२३५६९	९४२६	२१५३	१८०१	१६५४	१४८२	१४५३	२३६०	१५५७	१६३६	४८
नागरी	३५१४	१२६७	३७३	३५९	३०३	२४३	२१९	३३५	२१३	१९५	६

आधार:- १९८१, जनगणना प्रकाशन.

= ५१ =

तक्ता क्रमांक १. ६ [ब]
लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण
जिल्हा-अहमदनगर

[आकडे शेकड्यात]

जिल्हा	एकूण ग्रामीण नागरी	सर्व धर्म	बौध्द	ख्रिश्चन	हिन्दू	जैन	शिख	मुस्लीम	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
अहमदनगर जिल्हा	एकूण	२७,०८३	६१५	३७६	२३,९८८	३३६	२३	१,७३८	४
	ग्रामीण	२३,५६९	५१७	२६६	२१,३७२	१९९	४	१,२०६	३
	नागरी	३,५१४	९८	११०	२,६१६	१३७	१९	५३२	१

आधार:- १९८१, जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक १.७

१९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती, जमाती व नवबौध्द यांची सुधारित आकडेवारी

जिल्हा-अहमदनगर

[आकडे हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण गाँमीप नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			नव बौध्द			एकूण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
	जिल्हा	एकूण	२८८	१४७	१४१	१८८	९४	९३	६	३	३	४८२	२४४	२३७
	बेरीज	गाँमीप	२५४	१२९	१२४	१८२	९१	९१	६	३	३	४४२	२२३	२१८
		नागरी	३४	१७	१७	६	३	३	-	-	-	४०	२०	२०
१.	नगर	एकूण	४३	२२	२१	६	३	३	-	-	-	४९	२५	२४
		गाँमीप	२५	१३	१२	४	२	२	-	-	-	२९	१५	१४
		नागरी	१८	९	९	२	१	१	-	-	-	२०	१०	१०
२.	राहुरी	एकूण	२६	१३	१३	१७	९	८	-	-	-	४३	२२	२१
		गाँमीप	२२	११	११	१६	८	८	-	-	-	३८	१९	१९
		नागरी	४	२	२	१	१	०	-	-	-	५	३	२
३.	श्रीरामपूर	एकूण	३९	२०	१९	१५	८	७	-	-	-	५४	२८	२६
		गाँमीप	३३	१७	१६	१४	७	७	-	-	-	४७	२४	२३
		नागरी	६	३	३	१	१	०	-	-	-	७	४	३
४.	नेवासा	एकूण	२७	१४	१३	९	५	५	-	-	-	३६	१९	१८
		गाँमीप	२७	१४	१३	९	५	५	-	-	-	३६	१९	१८
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	शेवगांव	एकूण	२०	१०	१०	२२	१	१	-	-	-	२२	११	११
		गाँमीप	२०	१०	१०	२२	१	१	-	-	-	२२	११	११
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६.	पाथर्डी	एकूण	१६	८	८	२२	१	१	-	-	-	१८	९	९
		गाँमीप	१६	८	८	२२	१	१	-	-	-	१८	९	९
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक १.७ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
७.	जामखेड	एकण गामीण नागरी	१२ १२ -	६ ६ -	६ ६ -	१ १ -	- - -	१ १ -	- - -	- - -	- - -	१३ १३ -	६ ६ -	७ ७ -
८.	कर्जत	एकण गामीण नागरी	२१ २१ -	११ ११ -	१० १० -	१ १ -	१ १ -	१ १ -	- - -	- - -	- - -	२२ २२ -	१२ १२ -	११ ११ -
९.	श्रीगोदा	एकण गामीण नागरी	२० २० -	१० १० -	१० १० -	३ ३ -	२ २ -	२ २ -	- - -	- - -	- - -	२३ २३ -	१२ १२ -	१२ १२ -
१०.	पारनेर	एकण गामीण नागरी	१० १० -	५ ५ -	५ ५ -	७ ७ -	३ ३ -	३ ३ -	- - -	- - -	- - -	१७ १७ -	८ ८ -	८ ८ -
११.	अकोला	एकण गामीण नागरी	४ ४ -	२ २ -	२ २ -	७९ ७९ -	३९ ३९ -	४० ४० -	- - -	- - -	- - -	८३ ८३ -	४१ ४१ -	४२ ४२ -
१२.	संगमनेर	एकण गामीण नागरी	२० १८ २	१० ९ १	१० ९ १	२३ २३ १	१२ ११ -	११ ११ -	- - -	- - -	- - -	४३ ४१ ३	२२ २० १	२१ २० १
१३.	कोपरगांव	एकण गामीण नागरी	३१ २७ ४	१६ १४ २	१५ १३ २	२१ २० १	११ १० १	११ १० १	- - -	- - -	- - -	५२ ४७ ५	२७ २४ ३	२६ २३ ३

टीप:- १. आकडे पूर्णाकांत असल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

२. नवबौध्द आकडेवारी तहसील नहाय उपलब्ध नाही.

आधार:- १९८१, जनगणना प्रकाशन
= ५४ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १-८

अहमदनगर जिल्ह्यातील भिंती/ छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घरांचे [१९८१ च्या जनगणनेनुसार] वर्गीकरण

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाब	एकूण गांमीप नागरी	संख्या
१	२	३	४
	एकूण जनगणना घरे	एकूण गांमीप नागरी	४, ६३, २१५ ४, ००, ७४५ ६२, ४७०
१.	भिंतीची सामग्री		
	१. गवत, पाने, वेळू व बांबू	एकूण गांमीप नागरी	५८, १८० ४८, ७१० ९, ४७०
	२. माती	एकूण गांमीप नागरी	१, ३१, ६७० १, २२, ८६० ८, ८१०
	३. कच्च्या विटा	एकूण गांमीप नागरी	५७, २५० ४९, ६६० ७, ५९०
	४. लाकूड	एकूण गांमीप नागरी	१, ९४५ ९४० १, ००५
	५. पक्क्या विटा	एकूण गांमीप नागरी	५७, ९५५ ३०, ५३५ २७, ४२०

[पुढे चालू....]

तक्ता क्रमांक १.८ [पुढे चालू...]

१	२	३	४
६. गॅल्व्हनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	एकूण गामीप नागरी	३, ३२५ ३, ३१५ १, ०८०	
७. दगड	एकूण गामीप नागरी	१, ४०, ३०५ १, ३७, ५२० ३, ७८५	
८. सिमेंट कॉक्रीट	एकूण गामीप नागरी	८, ७०५ ५, ०५० ३, ६५५	
९. वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त इतर सामुग्री	एकूण गामीप नागरी	३, ८१० ३, १३५ ६७५	
१०. <u>हूप्यरासाठी वापरलेली सामुग्री</u>			
१. गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू	एकूण गामीप नागरी	२, ४४, ४१० २, ३१, ०७५ १३, ३३५	
२. कौल, तक्तीदगड, कंकर	एकूण गामीप नागरी	८८, ८५० ७४, ७२० १४, १३०	
३. पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	एकूण गामीप नागरी	२१, ५०० ६२, ७२५ २१, ७०५	
४. <u>अस्वेसटॉस सिमेंटचे पत्रे</u>	एकूण गामीप नागरी	११, २०५ ८, ४१५ २, ७९०	

तक्ता क्रमांक १.८ [पुढे चालू...]

१	२	३	४
५. विटा व घुना	एकूष गामीष नागरी	४,८८० ३,३३० ३,५५०	
६. दगड	एकूष गामीष नागरी	१,०१० ७१० ३००	
७. प्रचलित सिमेंट कॉर्क्रीट	एकूष गामीष नागरी	१०,४२५ ५,४१० ५,०१५	
८. इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	एकूष गामीष नागरी	१०,९३५ ८,२९० ३,६४५	

आधार:-१९८१ जनगणना प्रकाशन,
भाग आठ ए व बी [T],
घरबांधणी अहवाल.

तक्ता क्रमांक १.९
अहमदनगर जिल्ह्यातील आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण
[१९८१ जनगणनेप्रमाणे] [संख्या]
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५
१.	१. एकूण कुटुंबे	६,११,२१०	६२,९२०	६,७४,१३०
	२. घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ. स्वतःची घरे असलेली	३,०९,६७५	२३,४३५	३,३३,११०
	ब. भाड्याच्या घरात राहणारी	२,९१,०७९	३९,०३५	३,३०,११४
२.	एक व्यक्ती कुटुंबे			
	१. एकूण कुटुंबे	२०,९५५	४,०८५	२५,०४०
	२. घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ. स्वतःची घरे असलेली	१२,०६०	७७०	१२,८३०
	ब. भाड्याच्या घरात राहणारी	८,२५५	३,११५	११,३७०
३.	दोन व्यक्तीची कुटुंबे			
	१. एकूण कुटुंबे	३१,७२५	५,४३५	३७,१६०
	२. घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ. स्वतःची घरे असलेली	२०,६३५	१,४६०	२२,०९५
	ब. भाड्याच्या घरात राहणारी	९,६२५	३,९७५	१३,६००
४.	तीन व्यक्तीची कुटुंबे			
	१. एकूण कुटुंबे	४२,०१५	७,१४०	४९,१५५
	२. घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ. स्वतःची घरे असलेली	२७,९७०	२,०५५	३०,०२५
	ब. भाड्याच्या घरात राहणारी	१४,८९०	५,०८५	१९,९७५

तक्ता क्रमांक १. ९ [पुढे चालू.]

	३	४	५
<u>चार व्यक्तींची कुटूंबे</u>			
१. एकूण कुटूंबे	५७, ९६०	९, ५५५	६७, ५१५
२. घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ. स्वतःची घरे असलेली	३९, ८००	२, ७१५	४२, ५१५
ब. भाड्याच्या घरात राहणारी	१६, ०५५	६, ७७५	२२, ८३०
<u>पाच व्यक्तींची कुटूंबे</u>			
१. एकूण कुटूंबे	६९, ९०५	१०, ३४०	८०, २४५
२. घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ. स्वतःची घरे असलेली	५१, ०६०	३, ४४५	५४, ५०५
ब. भाड्याच्या घरात राहणारी	१७, ०८५	६, ८९५	२३, ९८०
<u>सहा किंवा अधिक व्यक्तींची कुटूंबे</u>			
१. एकूण कुटूंबे	१, ८८, ६५०	२६, ३६५	२, १५, ०१५
२. घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ. स्वतःची घरे असलेली	१, ५८, १५०	१२, ९९०	१, ७१, १४०
ब. भाड्याच्या घरात राहणारी	२८, १६०	१३, ३७५	४१, ५३५

टीप:- ह्या तक्त्यांतील एकूण कुटूंबांच्या संख्येत बेघर कुटूंबांचा समावेश आहे व संस्था कुटूंबांचा समावेश नाही, त्यामुळे एकूण कुटूंबांची संख्या चुकपार नाही.

आधार:- १९८१, जनगणना प्रकाशन
[भाग-आठ ए व बी [I]],
घरबांधणी अहवाल.

तक्ता क्रमांक १.१० **तक्ता क्रमांक १.१०**
अपंगतेनुसार जिल्ह्यातील अपंगांची संख्या १९८१ ची जनगणनेची तुलना करून जिल्ह्यातील अपंगांची संख्या
जिल्हा-अहमदनगर **जिल्हा-अहमदनगर**

अनुक्रमांक	जिल्हा/तालुका	एकूण गामीप नागरी	पूर्वतः अंध	अ-पूर्वतः पांगळे	जिल्हा/तालुका	एकूण गामीप नागरी	पूर्वतः अंध	अ-पूर्वतः पांगळे
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१.	अहमदनगर जिल्हा	एकूण	१,५८९	१,०८६	अहमदनगर	६६७	३,५४२	
		गामीप	१,५०२	९९१	जिल्हा	८१८	३,३११	
		नागरी	८७	९५	नगर	४९	२३१	
२.	राहुरी	एकूण	१७१	१३७	राहुरी	१९	४०७	
		गामीप	१३४	९०	जिल्हा	७९	२९३	
		नागरी	४७	४७	नगर	२०	११४	
३.	श्रीरामपूर	एकूण	७९	६०	श्रीरामपूर	५२	२११	
		गामीप	७६	७१	जिल्हा	७५	१९२	
		नागरी	३	९	नगर	७	१९	
४.	नेवासा	एकूण	१०६	१०९	श्रीरामपूर	५९	२७४	
		गामीप	९३	९७	जिल्हा	५६	२३६	
		नागरी	१३	१२	नगर	३	३८	
५.	नेवासा	एकूण	१२९	६८	नेवासा	६९	२६६	
		गामीप	१२९	६८	जिल्हा	६९	२६६	
		नागरी	-	-	नगर	-	-	
६.	शेवगांव	एकूण	१४१	६३	शेवगांव	४९	२५३	
		गामीप	१४१	६३	जिल्हा	४९	२५३	
		नागरी	-	-	नगर	-	-	
६.	पाथर्डी	एकूण	१३९	८४	पाथर्डी	७३	२९६	
		गामीप	१३९	८४	जिल्हा	७३	२९६	
		नागरी	-	-	नगर	-	-	

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १.१० [पुढे चालू....]

१	२	३	४	५	६	७
७.	जामखेड	एकूष गाँमीष नागरी	६१ ६१ -	४१ ४१ -	३५ ३५ -	१३७ १३७ -
८.	कर्जत	एकूष गाँमीष नागरी	८७ ८७ -	५४ ५४ -	५३ ५३ -	१९४ १९४ -
९.	श्रीगोंदा	एकूष गाँमीष नागरी	१४९ १४९ -	८८ ८८ -	६७ ६७ -	३०४ ३०४ -
१०.	पारनेर	एकूष गाँमीष नागरी	१०० १०० -	६३ ६३ -	६१ ६१ -	२२४ २२४ -
११.	अकोला	एकूष गाँमीष नागरी	११८ ११८ -	९४ ९४ -	८० ८० -	२९२ २९२ -
१२.	संगमनेर	एकूष गाँमीष नागरी	१६० १५० १०	९९ ९९ ८	९९ ९६ ३	३५८ ३३७ २१
१३.	कोपरगांव	एकूष गाँमीष नागरी	१४९ १३५ १४	१०६ ९७ ९	७१ ५५ १६	३२६ २८७ ३९

आधार:-१९८१, जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक १.११
जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर [१९८१ ची जनगणना]
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	एकूण		जनगणना घरांचा वापर						
	गाामीप नागरी	जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीला रिकामी असलेली घरे	राहणे	दुकाने आणि राहणे	यंत्रशाळा कुटीरोद्योग- सह	हॉटेल, धर्मशाळा पर्यटन घरे	उपहार गृहे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे आणि कार्यालये
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
[अ] अहमदनगर									
१.	एकूण	६,३०,८५०	७४,९७०	४,३७,६८५	४,८२०	७,६४५	५०५	१२,०१५	४,५९०
२.	गाामीप	५,४६,८१०	६६,१९०	३,८०,९१०	३,९८५	६,२००	४२०	७,०३०	३,५९०
३.	नागरी	८४,०४०	८,७८०	५६,७७५	८३५	१,४४५	८५	४,९८५	१,०००

तक्ता क्रमांक १.११ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	एकूण		कारखाने, यंत्रशाळा, कार्यशाळा, छपरे इत्यादी				रेस्टॉरंट्स, मिठाईची दुकाने आणि उपहार गृहे		करमपक पंचायत घरे, सांस्कृतिक केंद्रे इ. पुजास्थाने सोडून		पुजास्थाने, देवळे, चर्च, मंथीदी, गुरुद्वारे वगैरे		इतर
	१	२	११	१२	१३	१४	१५						
[अ] अहमदनगर													
१.	एकूण	१२,०६५	२,४१०	१,४१०	१,४१०	९,२९०	६३,४४५						
२.	गाामीप	८,५०५	१,७६५	१,३१०	८,६१०	५८,२९५							
३.	नागरी	३,५६०	६४५	१००	६८०	५,१५०							

आधार:-१९८१, जनगणना प्रकाशन,
मालिका १२, भाग-७.
= ६२ =

तक्ता क्रमांक ३.१
निवडक केन्द्रातील पर्जन्य-दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य १९८९
जिल्हा-अहमदनगर

[मि. मि.]

अ. क्र.	महिना	केन्द्र-नगर			केन्द्र-राहरी			केन्द्र-श्रीरामपूर			केन्द्र-नेवासा		
		सरासरी	पर्जन्य	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य	पर्जन्य
		पर्जन्य- मान	दिवसांची संख्या	दिवसांची संख्या	पर्जन्य- मान	दिवसांची संख्या	दिवसांची संख्या	पर्जन्य- मान	दिवसांची संख्या	दिवसांची संख्या	पर्जन्य- मान	दिवसांची संख्या	दिवसांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१.	जानेवारी	८९	५	४	४	४	—	१	—	—	६	—	—
२.	फेब्रुवारी	८९	१	१	१	—	—	—	—	—	२	—	—
३.	मार्च	८९	४	२	१७	३	२	२२	८	२	१५	५	३२
४.	एप्रिल	८९	१०	१	—	५	—	—	२	—	—	४	—
५.	मे	८९	२५	१	११	१६	—	—	२३	—	—	१६	१
६.	जून	८९	१२२	८	१७९	१००	६	११६	१०५	६	१२४	११९	६
७.	जुलै	८९	९९	११	१६७	९५	८	१७६	१०६	८	१६७	११२	४
८.	ऑगस्ट	८९	७९	५	१११	६४	३	३८	१०६	८	१२०	८३	६
९.	सप्टेंबर	८९	१६६	१२	२७६	१३६	११	१७६	९२	९	१७२	१५४	६
१०.	ऑक्टोबर	८९	६५	१	१३	६१	१	३	५५	१	६	६२	१
११.	नोव्हेंबर	८९	३२	१	४	३२	—	—	४९	—	—	२८	—
१२.	डिसेंबर	८९	११	—	—	६	—	१	२	—	—	८	—
एकूण		६१९	४१	७७८	५२३	३१	५३१	५४९	३४	६०४	५९९	२६	६०६

तक्ता क्रमांक २. १ [पुढे चालू...]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	महिना	जिल्हा-अहमदनगर											
		केन्द्र-शेवगांव			केन्द्र-पाथर्डी			केन्द्र-जामखेड			केन्द्र-कर्जत		
		सरासरी	पजन्य	पजन्य	सरासरी	पजन्य	पजन्य	सरासरी	पजन्य	पजन्य	सरासरी	पजन्य	पजन्य
		पजन्य-मान	दिवसांची संख्या		पजन्य-मान	दिवसांची संख्या		पजन्य-मान	दिवसांची संख्या		पजन्य-मान	दिवसांची संख्या	पजन्य-मान
१	२	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
१.	जानेवारी	८९	५	-	५	-	-	५	-	-	-	४	-
२.	फेब्रुवारी	८९	३	-	३	-	-	३	-	-	-	२	-
३.	मार्च	८९	३	१	१०	४	२	३५	३	३	३४	४	३
४.	एप्रिल	८९	५	-	७	-	-	१०	-	-	-	११	-
५.	मे	८९	१७	-	२०	२	१३	२०	२	१९	-	२५	१
६.	जून	८९	१२१	८	१९६	१२५	७	९९	१२६	८	१२२	१०८	९
७.	जुलै	८९	१२३	११	२२८	१०९	९	१८३	१२५	१०	१९८	७८	१०
८.	ऑगस्ट	८९	९९	११	९७	९४	५	८३	९५	८	२६३	७४	५
९.	सप्टेंबर	८९	१८९	९	२०७	१९१	११	३०२	१७८	१०	३१७	१६५	१२
१०.	ऑक्टोबर	८९	५४	-	६१	२	४०	५९	१	१२	-	६९	४
११.	नोव्हेंबर	८९	२८	-	३४	-	-	३०	-	-	-	२९	-
१२.	डिसेंबर	८९	७	३	१६	१०	-	१०	-	-	६	१०	-
एकूण			६५४	४३	७५४	६६३	३८	७५५	६६४	४३	९६५	५७५	४४

= ६४ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू...]

अ. क्र. महिना		जिल्हा-अहमदनगर														
		केन्द्र-श्रीगोंदा			केन्द्र-पारनेर			केन्द्र-अकोला			केन्द्र-संगमनेर			केन्द्र-कोपरगांव		
		सरासरी- पर्जन्य- मान	पर्जन्य- दिव- सांची संख्या	पर्जन्य- मान	सरासरी- पर्जन्य- मान	पर्जन्य- दिव- सांची संख्या	पर्जन्य- मान	सरासरी- पर्जन्य- मान	पर्जन्य- दिव- सांची संख्या	पर्जन्य- मान	सरासरी- पर्जन्य- मान	पर्जन्य- दिव- सांची संख्या	पर्जन्य- मान	सरासरी- पर्जन्य- मान	पर्जन्य- दिव- सांची संख्या	पर्जन्य- मान
१	२	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	४०	४१
१. जाने.	८९	४	-	-	४	-	-	१	-	-	४	-	-	४	-	-
२. फेब्रु.	८९	१	-	-	२	-	-	-	-	-	१	-	-	२	-	-
३. मार्च	८९	३	४	४०	२	१	७	१	-	-	२	-	-	२	२	३८
४. एप्रिल	८९	९	-	-	४	१	७	१०	-	-	८	-	-	४	-	-
५. मे	८९	२२	-	-	१५	-	-	२२	-	-	१७	-	-	१५	१	२४
६. जून	८९	९६	५	५६	९५	८	१६७	९३	३	६५	८५	६	७०	९५	८	१२४
७. जुलै	८९	७१	९	१६२	९८	९	१५६	१५७	८	१८६	९०	९	२२९	९८	६	२२४
८. ऑगस्ट	८९	५६	३	१८	७२	५	७७	८६	५	३७	५७	३	६५	७२	५	४५
९. सप्टे.	८९	१४८	१३	२७९	११८	१३	२८६	११७	६	७८	१२८	१०	१६५	११८	९	२०२
१०. ऑक्टो.	८९	७७	४	११२	५७	२	४८	५७	-	-	५६	२	२७	५७	१	७
११. नोव्हें.	८९	३०	-	-	३०	-	-	३२	-	-	३३	-	-	३०	-	-
१२. डिसेंबर	८९	५	-	-	७	-	-	३	-	-	४	-	-	५	१	१५
		५२२	३८	६६७	५०४	३९	७४८	५७९	२२	३६६	४८५	३०	५५६	५०४	३३	६७९

आधार:- सांख्यिकी, कृषि तंचालनालय,
पुणे-१.

तक्ता क्रमांक २.३
 त्रिवेदक केन्द्रातील कमाल व किमान तपमान वर्ष १९८९, केन्द्र-अहमदनगर
 जिल्हा-अहमदनगर

[आकडे तेलियस मध्ये]				
अनुक्रमांक	महिना	केन्द्र- अहमदनगर		
		कमाल	किमान	
१	२	३	४	५
१.	जानेवारी	१९८९	२८.८	१२.२
२.	फेब्रुवारी	१९८९	३२.०	१३.९
३.	मार्च	१९८९	३३.३	१७.२
४.	एप्रिल	१९८९	३७.३	२०.७
५.	मे	१९८९	३७.४	२२.७
६.	जून	१९८९	३०.३	२१.१
७.	जुलै	१९८९	२७.९	२०.८
८.	ऑगस्ट	१९८९	२७.१	२०.१
९.	सप्टेंबर	१९८९	२७.५	१९.६
१०.	ऑक्टोबर	१९८९	३०.४	१८.५
११.	नोव्हेंबर	१९८९	२९.१	१४.९
१२.	डिसेंबर	१९८९	२५.८	११.७
वर्ष १९८९			३७.४	११.७

आधार:-संचालक,
 विभागीय हवामानशास्त्र कार्यालय,
 मुंबई.

तक्ता क्रमांक ३.१
जमिनीचा वापर
जिल्हा-अहमदनगर

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
					बिगर शेतीचा वापर	पडीत जमीन	एकूण क्षेत्र	लागवडी योग्य जमीन	कायम गुरेचरण लागवडी योग्य जमीन	कसलेल्या जमिनीमध्ये समाविष्ट न झालेली इतर जमीन	एकूण क्षेत्र
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१. अहमदनगर जिल्हा	१९८४-८५	१७,०२०	१,८५०	१९	१,५४६	१,६४५	१२३	४८६	५	६१४	
	१९८८-८९	१७,०२०	१,८५८	८३	१,४९३	१,५७६	१२२	४७८	-	६००	
२. राहुरी	१९८४-८५	१,०१७	१३२	७	१५४	१६१	९	६	-	१५	
	१९८८-८९	१,०१७	१३२	४	१५७	१६१	८	१०	-	१८	
३. श्रीरामपूर	१९८४-८५	८२२	८	७	१९	२६	७	२३	-	३०	
	१९८८-८९	८२२	८	६	११	१७	७	२२	-	२९	
४. नेवासा	१९८४-८५	१,२९२	२०	८	९५	१०५	३०	-	-	३०	
	१९८८-८९	१,२९२	२०	६	९५	१०१	३०	-	-	३०	
५. शेवगांव	१९८४-८५	१,०८७	२२	६	९५	१०१	८	६	-	१४	
	१९८८-८९	१,०८७	२७	८	९७	१०५	८	७	-	१५	
६. पाथर्डी	१९८४-८५	१,१९९	११८	७	१००	१०७	१	२६	-	२७	
	१९८८-८९	१,१९९	११८	६	१०३	१०९	४	२५	-	२९	

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू.....]

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू.....]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
७.	जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	८७६ ८७६	४० ३८	७.	जामखेड	४१ ४३	४४ ४६	५ ५	५७ ५९	१० १०	५९ ५८
८.	कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	१,४९२ १,४९२	१८८ १८८	८.	कर्जत	२०१ १७८	२०५ १८४	८ १२	५९ ५९	१० १०	६७ ६१
९.	श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	१,६०५ १,६०५	१५२ १५२	९.	श्रीगोंदा	१६३ १३५	१६९ १४९	३ ३	६७ ६३	१० १०	६७ ६६
१०.	पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	१,८६८ १,८६८	२५३ २५३	१०.	पारनेर	२२९ २२४	२३७ २३१	८ ९	६७ ६५	१० १०	६७ ६४
११.	अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	१,५०४ १,५०४	४३१ ४३९	११.	अकोला	७१ ७१	६० ६९	१ १	६७ ६९	१० १०	६५ ६०
१२.	संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	१,६८३ १,६८३	३०३ ३०७	१२.	संगमनेर	२०३ २०८	२१२ २१७	६ ७	६२ ६२	१० १०	९८ ९६
१३.	कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	१,०७२ १,०७२	२९ २९	१३.	कोपरगांव	९० ८३	१०९ ११२	३० २५	६८ ६३	१० १०	८८ ७७

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू...]

जिल्हा-अहमदनगर

क्र.	जिल्हा/ता.का.	वर्ष	पडीत जमीन			निष्काले	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवड केलेले क्षेत्र	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	लागवडी लायक क्षेत्र [स्तंभ ९ + ११ + १५ + १६]
			चालू पड	हतर पड	एकूण पड				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	
अहमदनगर जिल्हा	१९८४-८५	२३४	७५७	९९१	११, ९२०	१, २०१	१३, १२१	१३, ०३९	
	१९८६-८७	६३५	१, २८८	११, ६७८	८१५	१३, ४९३	१३, ०८८		
नगर	१९८४-८५	१६	११०	१२६	१, ०६९	५०	१, ११९	१, २०४	
	१९८८-८९	१२५	६१	१८६	१, ००६	४५	१, ०५१	१, २००	
राहुरी	१९८४-८५	३	७१	७४	६७२	८९	७६१	७५८	
	१९८८-८९	६३	२३	८६	६५४	७१	७२५	७४६	
श्रीरामपूर	१९८४-८५	३३	३८	७१	६८३	९०	७७३	७६१	
	१९८८-८९	३६	७१	१०७	६६१	४२	७०३	७७५	
नेवासा	१९८४-८५	७	१९०	१९७	९३९	१८६	१, १२५	१, १६६	
	१९८८-८९	४१	१४७	१८८	९५३	९६	१, ०४९	१, १७१	
शेवसांब	१९८४-८५	११	१२०	१३१	८२९	६१	८९०	९६८	
	१९८८-८९	२६	२०	४६	८९४	३९	९३३	९४८	
पाथडी	१९८४-८५	९	२४	३३	९१४	१२८	१, ०४२	९४८	
	१९८८-८९	२०	१९	३९	९१४	४२	९५६	९४७	

[पुढे चालू...]

[पुढे चालू...]

तब्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
७.	जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	- ४२	२८० ६०	२८० १०२	७०५ ६३२	७९५ ७१२	७३८ ७३९
८.	कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	२१ १५	१९८ ६	७० २१	९९१ १,०२८	१,०६७ १,०६०	१,०३९ १,०६१
९.	श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	१० २९	४६ ६९	५६ ९८	१,१५० १,१३८	१,५०९ १,१८५	१,२०९ १,२३९
१०.	पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	- ११	- ७३	- ८४	१,३३५ १,२५६	१,५२६ १,४०९	१,३४५ १,३४९
११.	अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	३६ ४८	२११ ६९	५५७ ११७	८९१ ८९९	९३१ ८४१	९४९ ९३७
१२.	संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	७१ १५५	२४१ ४९	२५५ २०४	९७६ ८६९	१,०५१ ९४६	१,०७७ १,०७७
१३.	कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	१७ १४	६६ ६	२० २०	७६४ ८५४	८३२ ९२३	८७७ ८९९

टीप:-१. १९८४-८५ ची आकडेवारी पूर्ण सुधारीत असून अंतीम आहे.

२. १९८८-८९ ची आकडेवारी अस्थायी आहे.

३. आकडे साक्षिपतात असल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार:-जिल्हयुक्तील सर्व तहसीलदार

२. कृषि संचालक, कृषि संचालनालय, पुणे.

= ७० =

तक्ता क्रमांक ३.२

तालुकावार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्रा १९८४-८५ व १९८८-८९]

जिल्हा-अहमदनगर

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	वर्ष	दांडूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	इतर धान्ये	एकूण धान्ये
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
अ.	अहमदनगर जिल्हा	१९८४-८५ १९८८-८९	८, ५०८ ९, ०४१	६१, ६८१ ४८, ५२३	२६, १९६ २५, ८८६	६, १५, ४३५ ५, ७०, ७३२	६, ७१, ६३१ ५, ६६, ६१८	२, ८०, ५५७ २, २९, ७५२	३, ०२२ ९, ४०५	१, ०१५ १, २६९	७, ४४१ ७, ३२३	१०, ०३, ८५७ ९, ६६, ९३१
१.	तगर	१९८४-८५ १९८८-८९	६१ २७	३, ९२२ ५, २३१	२, ७५७ १, ९१५	७३, ५९० ६६, ६७६	७६, ३७७ ६८, ५९१	१२, ४४५ १२, ४१८	२०० २५६	- -	१८ ६	९२, ९९३ ८६, ५२२
२.	राहुरी	१९८४-८५ १९८८-८९	३७ २८	७, ७८० ७, ०४१	४, ६८६ ३, ००१	२७, १११ २६, ७४४	३१, ७९७ २९, ७४५	९, ६२८ १२, ९५१	५०९ ५३५	- -	४८ ३	४९, ८६९ ५०, ३०३
३.	धोरामुर्	१९८४-८५ १९८८-८९	१३३ २३	७, १२१ ६, ३५५	६, ८५१ ३, २०९	२७, ६७५ २५, ५३६	३७, ५२६ २८, ७६५	१०, ६२९ १६, ४९२	४९६ ८१८	- -	- २५	५२, १०५ ५१, ३७८
४.	नेवासा	१९८४-८५ १९८८-८९	८ ३	८, १३६ ३, २०६	२, ५७३ ३६	५४, ७३२ ४३, ८२१	५७, ३०५ ४३, ८५५	१६, ५७३ ३४, ६७८	१२५ २२४	- -	७८ ५८	८२, ७२५ ८२, ०२६
५.	शेवगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	५९ २	४, ९६१ २, ६९०	७० -	३४, ७३२ २७, १०१	३४, ८०२ २७, १०१	३१, ५८७ ४४, ८९८	२०५ २२२	- -	२९४ -	७१, ९०८ ७४, ९१३
६.	पांथडी	१९८४-८५ १९८८-८९	१५ -	४, १८५ ३, ८३२	११० २	३५, ०५९ ३४, २१६	३५, १६९ ३४, २१८	४९, ९४४ ४७, ५९९	७७ ४१	- -	६९ -	८९, ४५९ ८४, ६९०

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू...]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
७. जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	२४३ ८७	१, ५५८ १, ७१२	२, ५६७ १२७	५०, १८४ ५०, १३८	५२, ७५१ ५०, २६५	३, २४५ ४, १८९	४४२ ५७३	-	१९१ ३४७	५९, १३० ५७, १७३		
८. कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	१३७ १२२	२, ६६४ २, १७१	१, ०४५ २, ०५५	७५, ३४४ ७६, ९४८	७६, ३८९ ७२, ००३	३, ३२७ ४, १९५	३३७ ३८५	३	२३ ७	८२, ८८० ८५, ८८५		
९. श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	१९८ १२९	४, ३१२ ४, ८२०	१, ४४० २, ७७१	९२, १२९ ८८, ६७१	९३, ५६९ ९१, ४४२	१, १३७ २, ८८५	९८ ३७०	-	८९ २२	९९, ४०३ ९९, ६७६		
१०. पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	- ३	३, २६५ ३, ०१९	- १, १२७	८८, ०११ ६६, ९२२	८८, ०११ ६८, ०४९	३५, ७९६ ३९, ४१५	- ३१०	-	४५ १८	१, २७, ११७ १, १०, ८१४		
११. अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	७, २६३ ८, ३६६	१, ९९९ २, ७७८	३, ००० ५७९	२६८ ६२०	२, २६८ १, १९९	२१, ६९९ १४, ७४०	७७ ८३	१, ०१४ १, २५९	६, ५७० ४, ३९९	४०, ८९० ३२, ८२४		
१२. संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	१६५ १६९	३, ९८२ ३, २३१	१, ४७० २, ४०५	२०, ५५८ ५, ३२०	२२, ०२८ ७, ७२५	६२, ७३४ ६३, ३२०	१६२ ४०५	-	११ ८	८९, ०८२ ७४, ८५८		
१३. कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	१८९ ८२	७, ७९६ ३, ४३७	६२७ ८, ६५९	३६, ०४२ २८, ०१९	३६, ६६९ ३६, ६७८	२१, ०४३ ३३, ०५२	२९४ १८३	-	५ २, ४३०	६५, ९९६ ७५, ८६२		

तब्ता क्रमांक ३.३ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वडी	हरबरा	तूर	मूग	मठ/मटकी	कुळीथ	इतर कड-धान्ये	एकण कडीधान्ये	एकण अनिधान्ये	उस	मिरची	एकण मसाल्याचे पदार्थ	एकण फळे	एकण भाजीपाला	एकण कुळी भाजीपाला
१	२	३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
१. अहमदनगर जिल्हा	१९८४-८५	२२७८३	१५८५६	८१४३	-	-	३११८४	७७९६६	१०८१८२३	७९२०२	-	३३००	-	-	९४४०	१४४२३
	१९८८-८९	१६५५३	१७१५७	९३०५	१३३८८	१२४५२	२६१०	७१४६५	१०३८३९६	५७९२४	२०३६	२८३३	४८४०	९५८३	१४४२३	
१. नगर	१९८४-८५	२४९२	१७८२	११९६	-	-	२४३०	८२०७	१०१२००	१६२३	-	१८६	-	-	५८५	
	१९८८-८९	१६११	२०६४	१३५६	११३२	११६५	५१०	८६३८	९५१६७	८७६	५८	१५६	१४९	३९९	५४८	
२. राहुरी	१९८४-८५	८४९	२८७	९९	-	-	६३०	१८६५	५१७३४	१८७०३	-	८२	-	-	३८९	
	१९८८-८९	१६२०	६५८	२९८	५४४	३४२	११	३४७३	५३७७६	११६३९	१०२	२२१	३१६	२०४	५२०	
३. श्रीरामपूर	१९८४-८५	११६७	३६०	११६	-	-	७४३	२३८६	५५२९१	१५३४६	-	११८	-	-	६६५	
	१९८८-८९	१५४४	१६३०	२१२	२३१	३०५	८६	४००८	५५३८६	७४६३	१७७	२२४	५२५	५८५	१११०	
४. नेवासा	१९८४-८५	२४७३	९३३	१७४	-	-	१४३२	५०१२	८७२३७	१४९४१	-	६१७	-	-	६४८	
	१९८८-८९	२३०७	२००१	१७४	८८८	३५४	५	५७२९	८७७५५	८९१४	२२७	२८७	३४२	४८२	८२४	
५. भोवगांव	१९८४-८५	१५२३	१२५४	६४०	-	-	२९६४	६३८१	७८२८९	४०१२	-	१८८	-	-	४१५	
	१९८८-८९	१२०१	२२८४	१४९०	१८९८	७२०	२	७५९५	८३५०८	३८७६	११५	१५०	६७५	१६६	८४१	
६. पाथर्डी	१९८४-८५	५४३६	२४९५	५९८	-	-	१५०८	१००३७	९९४९६	७१३	-	१२५	-	-	३५९	
	१९८८-८९	८२४	१४५१	१५०	२८१७	२४२	-	५४८४	९०१७४	१३८५	९६	१६७	८४	२७४	३५८	

तक्ता क्रमांक ३.३ [पुढे चालू...]

	१	२	३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
७. जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	१५७९ ७१९	३३०७ २११९	१०७८ ७१४	— २०२	— १५५	३४१४ ६११	९३७८ ४५२०	६८५०८ ६१६९३	५७६ ५५२	— १९७	४५४ २९९	— ११८	— २७३	— ३९१		
८. कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	१०८८ ८८३	१२२८ १६९२	३०३ ४९१	— ४५७	— २४८०	५५९२ ४६५	८२१८ ६४६८	९१०९८ ९२३५३	१३१७ १६७८	— २१८	३०५ २९७	— १९०	— ६४०	— ८३०		
९. श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	१३५३ १३२६	६०१ ४८३	८५० ४०१	— १६१	— १२८६	३५३३ १५	५३३७ ३६४२	१०४७४० १०३३४८	३१६२ ४०८७	— २११	१७६ २४१	— १०३३	— ६३७	— १३२७		
१०. पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	१६१६ १०४३	३२१४ २५४१	११२३ १७५५	— २६१९	— २४५३	३०८४ १७५	९०३७ १०५८६	१३६१५४ १२१४००	२७५ ४२७	— १५६	२४९ १५६	— २२८	— ३०४५	— ३२७३		
११. अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	४५५ १११	२२ २७	३७४ १६३	— १६५	— १२७९	३३१० ५२६	४१६१ २२७१	४५०५१ ३५०९५	२००८ २८७४	— १०७	२६० ११९	— १०३	— ९८७	— १०९०		
१२. संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	१३४० ११४४	४४ ११५	१२०० १७३८	— १९६८	— ६६८	३६४४ ११५	५२२८ ५७४८	९४३१० ८०६०६	६५६१ ६९४४	— २५३	२२१ २९५	— ४५५	— १४८८	— १९४३		
१३. कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	१४१२ २२२०	३२२ ९२	३९२ ३६३	— ३०६	— २०३	५९३ ८९	२७१९ ३२७३	६८७१५ ७९१३५	९९६५ ७२०९	— ११९	३१९ २२१	— ६२२	— ४०३	— १०२५		

[पुढे चालू...]

= ७४ =

तब्दा क्रमांक ३.२ [पुढे चालू....]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	वर्ष	संकीर्ण खाद्य पिके	रकण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	रकण तंतू पिके	भुईमूग	जवस	करडई	सूर्यफूल	इतर गळी-ताची धान्ये	रकण गळी-ताची धान्ये	तंबाखु	इतर औषधी व मादक पदार्थे	रकण औषधी व मादक पदार्थे
१	२	३	३८	३९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१
	अहमदनगर जिल्हा	१९८४-८५ १९८८-८९	- -	११७३७६५ १११३५७६	२०८८ १५५९	१२८८ ५९२	३३१६ २१५१	११८६९ १०३९७	९६३ १२३२	५२९४५ ३५६४९	- ८४३५	७१२५ ५८४०	७२९७२ ६१५६०	१२ ४	३० ९	४२ १३
१.	नगर	१९८४-८५ १९८८-८९	- -	१०३५२४ ९६७४७	२७४ २८	- ५	२७४ ३३	६७१ ९४१	८३ ९	५७४८ २८३६	- १५७३	३५९ ४००	६८६१ ५७५९	३ -	- -	३ -
२.	राहुरी	१९८४-८५ १९८८-८९	- -	७०९०८ ६६१५६	१५७ १६१	९९ ८९	२५६ २५०	६९४ ६९४	४७ २१२	१५४३ ११२५	- ८५७	४५५ ३६५	२७३९ ३२५३	- १	१ -	१ १
३.	श्रीरामपूर	१९८४-८५ १९८८-८९	- -	७१४२० ६४१८३	६०६ १०१	६५५ १५०	१२६१ २५१	२१४ १८१	३८ १४१	१०८४ ८१३	- ९२४	४३० १४२	१७६६ २२०१	- १	९ ४	९ ५
४.	नेवासा	१९८४-८५ १९८८-८९	- -	१०३४४३ ९७७८०	४७ ५१	६४ ३२	१११ ८३	१८०८ ४२१	२७४ १३९	४५१२ ३१५८	- ४२५	७११ १८३	७३०५ ४३९६	- -	- -	- -
५.	शेतगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	- -	८२९०४ ८७३७५	७५ ६४६	२८ -	१०३ ६४६	६११ २११	- १९३	४३८९ ३०५९	- ६३८	९७४ १३२	५९७४ ४२३३	४ -	- -	४ -
६.	पाथर्डी	१९८४-८५ १९८८-८९	- -	१००६९३ ९२०८४	४२ २	- -	४२ २	१४० १५५	- २४९	१७३५ २३६१	- ४५	१२८९ १९५	३१६४ ३००५	- -	- -	- -

तक्ता क्रमांक ३.३ [पुढे चालू...]

	१	२	३	३८	३९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१
७. जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	-	६९८१४ ६२९३५	७ ४	२४२ २३७	२४९ २४१	११२९ ६०३	३१६ १४	७०१४ २१२३	-	५६७ १९०५	९०२६ ५१००	-	४ -	४ -		
८. कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	-	९३१०४ ९५१५८	१५३ २०५	१ १	१५४ २०६	५९४ ६२३	१२७ ३२	८०८२ ६०५३	-	८१२ ३००	९६१५ ९१४७	२ १	-	२ १		
९. श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	-	१०९४०५ १०९३४६	२२२ २३	-	२२२ ४२	१५६० १३००	२६ ७	८८७१ ६६८१	-	५१ १३६	१०५०८ ८२१३	१ १	३ ५	४ ६		
१०. पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	-	१३७६३७ १२५२५६	११२ ५	-	११२ ५	७५० ११४२	-	८४०२ ६८६३	-	२३० ९७	९३८२ ८४४१	-	-	-		
१६. अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	-	४८१८९ ३९१७८	-	९	९	१९६४ २२१४	-	४५७ -	-	११०५ १७०१	३५२६ ३७०२	२	३	५		
१२. संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	-	१०२६९६ ८९७८८	३६४ ५५	१९	३८३ ७४	१४८३ १६१२	-	२१९ ६८	-	८७ १२	१७८९ १८०२	-	-	-		
१३. कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	-	७९९६० ८७५९०	२९ २७८	१११ ४०	१४० ३१८	२५१ २३०	५२ १४७	८८९ ५०९	-	१२५ ९७२	१३२७ २३०८	-	१०	१०		

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ३.३ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण चा-याची पिके	सकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
१	२	३	४२	४३	४४	४५	४६	४७
अ.	अहमदनगर जिल्हा एकूण	१९८४-८५ १९८८-८९	६१, ६८८ ६७, ५५५	२८६ ४, ५११	१, ३८, ३०४ १, ३५, ७८८	१३, १२, ०६९ १२, ४९, ३६४	१, २०, ०४३ ८१, ५१०	११, ९२, ०२६ ११, ६७, ८५४
१.	नगर	१९८४-८५ १९८८-८९	१, ०४६ २, ४३२	९४ १२०	८, २७८ ८, ३४४	१, ११, ८७२ १, ०५, ०९१	५, ०१३ ४, ४७०	१, ०६, ८५९ १, ००, ६२१
२.	राहुरी	१९८४-८५ १९८८-८९	२, ०९९ २, ७३८	४८ १२६	५, १४३ ६, ३६८	७६, ०५१ ७२, ५२४	८, ८५६ ७, ०९६	६७, १९५ ६५, ४२८
३.	श्रीरामपूर	१९८४-८५ १९८८-८९	२, ८५० २, ९३९	२ ७५१	५, ८८८ ६, १४७	७७, ३०८ ७०, ३३०	८, ९५५ ४, २२९	६८, ३५३ ६६, १०१
४.	नेवासा	१९८४-८५ १९८८-८९	१, ६३९ १, २२९	१ १, ३२४	९, ०५६ ७, १०२	१, १२, ४९९ १, ०४, ८८२	१८, ६४८ ९, ६००	९३, ८५१ ९५, २८२
५.	शेवगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	— ६००	— ४१२	६, ०८१ ५, ८९१	८८, ९८५ ९३, २६६	६, ०६० ३, ९२८	८२, ९२५ ८९, ३३८
६.	पाथर्डी	१९८४-८५ १९८८-८९	३१८ ५३०	— —	३, ५३४ ३, ५३५	१, ०४, २१७ ९५, ६१९	१२, ८३६ ४, २४४	९१, ३८१ ९१, ३७५

= ७७ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
७.	जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	४४२ २,०३३	- ८१२	९,७२१ ८,१८६	७९,५३५ ७१,१२१	९,०२८ ७,९५१	७०,५०७ ६३,१७०
८.	कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	३,७८१ १,३८९	- ८५	१३,५५२ १०,८२८	१,०६,६५६ १,०५,९८६	७,५३४ ३,१७६	९९,१२२ १,०२,८०८
९.	श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	८१४ ८६०	२ २०	११,५५० ९,१४१	१,२०,९५५ १,१८,४८७	५,९१० ४,६६०	१,१५,०४५ १,१३,८२७
१०.	पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	५,३२० ६,४६७	५६ ७९१	१४,९४० १५,७०४	१,५२,५७५ १,४०,९६०	१८,८८४ १५,३४०	१,३३,६९१ १,२५,६२०
११.	अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	४१,३५५ ४१,२३८	- -	४४,८९५ ४४,९४०	९३,०८४ ८४,११८	३,९७७ २,१८९	८९,१०७ ८१,९२९
१२.	संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	२५७ २,९६५	- -	२,४२९ ४,८४१	१,०५,१२५ ९४,६२९	७,५१५ ७,६९९	९७,६१० ८६,९३०
१३.	कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	१,६९७ २,१३५	८३ -	३,२४७ ४,७६१	८३,२०७ ९२,३५१	६,८३७ ६,९२६	७६,३८० ८५,४२५

टीप:- १. १९८४-८५ ची आकडेवारी पूर्ण सुधारित असून अंतीम आहे.
२. १९८८-८९ ची आकडेवारी अस्थायी आहे.

आधार:- संचालक, कृषि संचालनालय, पुणे

तक्ता क्रमांक ३.३
मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	पिकांचे नांव	वर्ष १९८९-९०	
		दर हेक्टरी उत्पन्न [किलो मध्ये]	उत्पादन [१०० हेक्टर टनात]
१	२	३	४
१.	तांदूळ	१, ५५६	९८
२.	गहू	१, १६३	८९८
३.	ज्वारी	४७८	२, ७७५
४.	बाजरी	५५५	१, ७७०
५.	बाली	-	-
६.	मका	९१४	३२
७.	नाचणी	८१६	३१
८.	इतर अन्नधान्ये	१, १६७	७७
९.	एकूण अन्नधान्ये	५६७	५, ६६१
१०.	हरबरा	५७६	१८५
११.	तूर	४७१	७३
१२.	उडीद	३३३	४
१३.	मुग	४४७	९७
१४.	मसूर	-	-
१५.	इतर कडधान्ये	९३०	५३
१६.	एकूण कडधान्ये	५४०	४१२
१७.	जवस	३०४	७

= ७९ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ३.३ [पुढे चालू....]

१	२	३	४
१८.	तीळ	१३३	४
१९.	भुईमूग[शेंग]	१, ६५४	५६९
२०.	मोहरी	-	-
२१.	सरंडी	२७८	५
२२.	करडई	-	-
२३.	उस	* ९, ७५७	४, ३८१
२४.	कापूस	३००	३०
२५.	ताग	-	-
२६.	अंबाडी	२४०	४
२७.	तंबाखू	१, ०००	१
२८.	एकूण औषधी व अमली पदार्थ	-	-
२९.	सुंठ	-	-
३०.	मिरची	१, १३०	२६
३१.	हळकूंड	-	-
३२.	बटाटे	३, ८०८	३, ५३८

टीप:- १. आकडेवारी अंतीम अंदाजीत आहे.

२. * = उसाचे उत्पादन साखरेच्या स्वरूपात आहे.

३. ≠ = मेस्टा व कापूस उत्पादन "००" गाठीमध्ये आहे [१ गाठ = १८० कि. ग्रॅ]

आधार:- कृषि संचालनालय, पुणे.

= ८० =

तक्ता क्रमांक ३.४
विविध साधनांनी ओलीताखालील असलेले क्षेत्र [१९८४-८५ व १९८८-८९]
जिल्हा-अहमदनगर

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]						
अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	वर्ष	ओलीताखालील क्षेत्र		ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र	ओलीताखालील एकूण क्षेत्र
			पृष्ठभागीय	विहिरी		
१	२	३	४	५	६	७
अ.	अहमदनगर जिल्हा	१९८४-८५	६९, ०५७	१, ५६, ४८७	२, २५, ५४४	२, ८५, ३४९
		१९८८-८९	८३, ४३८	१, ६२, ९५३	२, ४६, ३९१	३, ११, १७८
१.	नगर	१९८४-८५	७, ०००	१०, २२५	१७, २२५	१५, १०३
		१९८८-८९	२१०	१४, ७३०	१४, ९४०	१८, १९५
२.	राहुरी	१९८४-८५	१४, ७१०	१९, ०४२	३३, ७५२	४५, ५६६
		१९८८-८९	१५, ७२२	२२, ०१२	३७, ७३४	४३, ६०६
३.	श्रीरामपूर	१९८४-८५	१५, २८७	२२, ९७०	३८, २५७	४४, १३८
		१९८८-८९	८, ६८१	२३, ६१२	३२, २९३	३९, ५०७
४.	नेवासा	१९८४-८५	१४, २५८	१६, ७३१	३०, ९८९	३८, ०७६
		१९८८-८९	१८, ९४२	२३, ०२०	४१, ९६२	४८, ७८३
५.	शेवगांव	१९८४-८५	१, ००६	८, ९६४	९, ९७०	१६, ३९३
		१९८८-८९	२, ४१२	५, ६५३	८, ०६५	१४, ७८६
६.	पाथर्डी	१९८४-८५	८५०	३, ४२५	४, २७५	८, २७५
		१९८८-८९	-	५, ५६२	५, ५६२	८, ६६९

[पुढे चालू....]

तक्ता क्रमांक ३.४ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७
७.	जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	- -	४, ८६६ ८, ४६९	४, ८६६ ८, ४६९	६, ४३६ ११, ५६३
८.	कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	१, १४१ ४, ३४९	१४, ८४८ १२, १००	१६, ०१९ १६, ४४९	१८, ४१४ २२, ८८६
९.	श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	९, ०३० ९, ९१६	१४, ९८२ १५, ४६३	२४, ०१२ २५, ३७९	३०, ९२२ ३१, ८५१
१०.	पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	- -	८, २१४ १०, ७२९	८, २१४ १०, ७२९	१०, ७०४ १४, ७२७
११.	अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	६२ १, ४५८	२, ५६१ ३, ३९४	२, ६२३ ४, ८५२	२, ९४५ ६, १२१
१२.	संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	६०० १, ४५५	१०, ०९८ १०, ९१४	१०, ६९८ १२, ३६९	१६, ८९६ १९, ४७९
१३.	कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	५, ११३ २०, २९३	१९, ५३१ ७, २९५	२४, ६४४ २४, ५८८	३१, ४८१ ३१, ००५

टीप:- १. १९८४-८५ ची आकडेवारी पूर्ण बुधारीत असून अंतीम आहे.
२. १९८८-८९ ची आकडेवारी अस्थायी आहे

आधार:- संचालक, कृषि संचालनालय,
पुणे.

२. जिल्ह्यातील सर्व तहसीलदार

= ८२ =

तक्ता क्रमांक ३.५

निरनिराख्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र [१९८४-८५ व १९८८-८९]

जिल्हा-अहमदनगर

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	बाजरी	इतर धान्ये	एकूण धान्ये	हरबरा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
अ.	अहमदनगर जिल्हा	१९८४-८५	१,००६	५०,६९८	१४,२५०	८०,५५१	१६,३८७	२,२२९	१,६५,१२१	८,२७५	७६१	९,०३६	१,७४,१५७
		१९८८-८९	४८४	४६,८०२	९,४८८	९१,८१५	५०,०२४	४,१०३	२,०२,७१६	९,१२९	३,४५९	१२,५८८	२,१५,३१५
१.	नगर	१९८४-८५	६१	१,०४५	७५७	६,१४५	२,१२६	२००	१०,३३४	६४४	१३५	७७९	११,११३
		१९८८-८९	२७	४,७३७	५०८	५,१०१	२,०२३	५६	१२,४५२	१,३११	६१२	१,९२३	१४,३७५
२.	राहुरी	१९८४-८५	३७	७,०८०	४,६८६	९,३०७	१,००७	५०९	२२,६२६	८४९	२८७	१,१३६	२३,७६२
		१९८८-८९	१५	७,०२४	१,६५२	१२,४२४	५,४७४	४३७	२७,०२६	१,२१८	२६७	१,४८५	२८,५११
३.	श्रीरामपूर	१९८४-८५	११९	६,३९५	४,४८०	११,११२	२,०२६	२६६	२४,३९८	६८५	१७७	८६२	२५,२६०
		१९८८-८९	२३	६,३१५	२,८४५	११,२४०	५,४६५	८१८	२६,७०६	८५२	९०८	१,७६०	२८,४६६
४.	नेवासा	१९८४-८५	८	८,१३६	४४८	७,४७९	२,२९१	१२५	१८,४८७	८८४	१०	८९४	१९,३८४
		१९८८-८९	३	३,२०६	१०	१८,७१७	१३,८४३	२८६	३६,०६१	९०२	७८	९८०	३७,०४१
५.	शेवगांव	१९८४-८५	५९	४,९६१	-	२,८२३	२,४९८	२०५	१०,५४६	६७८	३८	७०६	११,२५२
		१९८८-८९	२	२,६९०	-	३,०७६	२,४१३	१८१	८,३६२	६४३	२०	६६३	९,०२५
६.	पाथर्डी	१९८४-८५	१५	२,५४४	११०	२,८७०	९७१	२१	६,५३१	१८०	२६	२०६	६,७३७
		१९८८-८९	१	२,८३२	२	१,१२४	१,११७	४१	५,११७	१३५	८२०	९५५	६,०७२

तक्ता क्रमांक ३.५ [पुढे चालू ...]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
४. जामखेड	१९८४-८५	-	८६१	२२३	२, ३७२	७३	१२७	३, ६५६	७३६	-	७३६	४, ३९२		
	१९८८-८९	६७	१, ७१२	१२७	४, ४४३	१, १९१	७०१	८, २४१	१५१	३४५	४९६	८, ७३७		
८. कर्जत	१९८४-८५	११६	२, ४२९	३, ०३७	१०, ०६१	१, २१९	२९९	१५, १६१	४४८	८०	५२८	१५, ६८९		
	१९८८-८९	२४	२, १७१	३, ०१०	१३, ३९०	८३९	३८५	१७, ८१९	१७६	३४९	५२५	१८, ३४४		
९. श्रीगोंदा	१९८४-८५	१९८	४, ३१२	१, ४४०	१६, २१०	४८४	९८	२२, ७४२	१, १९०	५	१, १९५	२३, ९३७		
	१९८८-८९	१२६	४, ८२०	२, ७३१	१२, ४५५	२, ०३५	३९९	२२, ५६६	१, १२५	-	१, १२५	२३, ६९१		
१०. पारनेर	१९८४-८५	-	२, ३०५	-	५, ४३२	४२८	४५	८, २१०	११५	१३	१२८	८, ३३८		
	१९८८-८९	३	२, ७८०	-	४, ६७७	१, ४३८	३१८	९, २०८	२५३	६०	३१३	९, ५२१		
११. अकोला	१९८४-८५	३९	३१९	-	-	-	-	३५८	४९	-	४९	४०७		
	१९८८-८९	६८	१, ८४७	-	१२१	-	-	२, ०३६	१११	-	१११	२, १४७		
१२. तंगमनेर	१९८४-८५	१६५	२, ५१५	४४२	२, ०५५	७८३	४०	६, ०००	४०२	-	४०२	६, ४०२		
	१९८८-८९	४३	२, २३१	-	५२७	४, ४१३	३१०	८, ५२४	६५९	-	६५९	९, १८३		
१३. कोपरगांव	१९८४-८५	१८९	७, ७९६	६२७	४, ६८५	२, ४८१	२९४	१६, ०७२	१, ४१२	-	१, ४१२	१७, ४८४		
	१९८८-८९	८२	२, ४३७	६०३	४, ५२०	९, ७७३	१८३	१८, ५९८	१, ५९३	-	१, ५९३	२०, १९१		

[पुढे चालू .....]

तक्ता क्रमांक ३.५ [पुढे चालू...]

जिल्हा - अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वर्ष	ऊस	मिरची	एकूण मसाले विमसाल्याचे पदार्थ	बटाटे	एकूण फळे विभाजी- पाला	एकूण खाद्य पिके	कापूस	एकूण तंतू पिके
१	२	३	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
अ.	अहमदनगर	१९८४-८५ १९८८-८९	७९२०२ ~~५७,९१४~~ ५७,९२४	- २,०३६	२,६३७ २,८३३	- ४१४	~~८,७०४~~ ~~१७,०७२~~ १३,८०८	२,६४,७०० २,८९,८६२	१,८८० ५५२	१,९२० ६२५
१.	नगर	१९८४-८५ १९८८-८९	१,६२३ ८७६	- ५८	१८३ १५६	- २५	५४३ ५४८	१३,४६२ १५,९५५	२७४ २८	२७४ ३३
२.	राहुरी	१९८४-८५ १९८८-८९	१८,७०३ ११,६३२	- १०२	८२ २२१	- १	३४० ४५४	४२,८८७ ४०,८२५	१५७ १२४	१७६ २०३
३.	श्री रामपूर	१९८४-८५ १९८८-८९	१५,३४६ ७,४६३	- १७७	७८ २२४	- १०	६४६ ~~१,३७४~~ ३,९३०	४१,३३० ३७,२६३	६०६ -	६०८ -
४.	नेवासा	१९८४-८५ १९८८-८९	१४,९४१ ८,९१४	- २२७	६०८ २८७	- १	६४८ ६३२	३५,५८१ ४६,८८१	२३ ५१	२३ ८३
५.	शेवगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	४,०१२ ३,८७६	- ११५	१८७ १५०	- -	३८६ ८१६	१५,८३७ १३,८६७	७५ -	९४ -
६.	पाथर्डी	१९८४-८५ १९८८-८९	७१३ १,३८५	- ९६	१२५ १६७	- -	३५७ ३५८	७,९३२ ७,९८२	४२ २	४२ २

तक्ता क्रमांक ३.५ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
७.	जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	५७६ ५५२	- १९७	४१९ २२९	- -	२६८ ३९१	१५, ६५५ ९, ९७९	- ४	- ४	- ४
८.	कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	१, ३१७ १, ६७८	- २१८	२३५ २९७	- -	३६९ ८१५	१७, ६१० २१, १३४	१४४ २०५	१४४ २०६	१४४ २०६
९.	श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	३, १६२ ४, ०८७	- २११	१७६ २४१	- ९	३२७ १, ६४७	२८, ६०२ २९, ६६६	२०६ २३	२०६ ४२	२०६ ४२
१०.	पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	२७५ ४२७	- १५६	२४९ १५६	- ७०	९५३ ३, २७३	९, ८१५ १३, ३७७	११२ ५	११२ ५	११२ ५
११.	अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	२, ००८ २, ८७४	- १०७	१३ ११९	- २७०	५११ ७८९	३, ९३९ ५, ९२९	- -	- -	- -
१२.	संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	६, ५६१ ६, ९४४	- २५३	१४३ २९५	- २८	१, ५७० १, ९४३	१४, ६७६ १८, ३६५	२१२ ५५	२३१ ५५	२३१ ५५
१३.	कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	९, ९६५ ७, २०९	- ११९	१३९ २२१	- -	७८६ १, ०२५	२८, ३७४ २८, ६४६	२९ ६२	२९ ६२	८० ६२

तक्ता क्रमांक ३.५ [पुढे चालू...]

अनुक्रमांक	जिल्हा/तालुका	वर्ष	भुईमूग	करडई	सकूण गळीताची धान्ये	सकूण अखाद्य पिके	सकूण ओलीताखालील क्षेत्रे
१	२	३	३३	३४	३५	३६	३७
अ]	अहमदनगर	१९८४-८५ १९८८-८९	७, ५८५ ४, ६०४	१, १३७ १, ६७०	९, ६७७ ९, ७२७	२०, ६४९ २१, ३०९	२, ८५, ३४९ ३, ११, १७८
१.	नगर	१९८४-८५ १९८८-८९	३१७ १६३	- ६१८	३१७ १, ३५८	१, ६४१ २, २४०	१५, १०३ १८, १९५
२.	राहुरी	१९८४-८५ १९८८-८९	६९४ ३००	- ३१५	९०४ १, ३८६	२, ६७९ २, ७८१	४५, ५६६ ४३, ६०६
३.	श्रीरामपूर	१९८४-८५ १९८८-८९	१७८ ८५	२९ १३२	३८५ ४४२	२, ८०८ २, २४४	४४, १३८ ३९, ५०७
४.	नेवासा	१९८४-८५ १९८८-८९	९४२ ३९५	- -	१, ०६५ ८६०	२, ४९५ १, ९०२	३८, ०७६ ४८, ७८३
५.	शेवगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	४४६ १४५	- -	४५८ ६३३	५५६ ९१९	१६, ३९३ १४, ७८६
६.	पाथडी	१९८४-८५ १९८८-८९	१३० १५५	- -	१६६ १५५	३४३ ६८७	८, २७५ ८, ६६९

तक्ता क्रमांक ३.५ [पुढे चालू...]

१	२	३	३३	३४	३५	३६	३७
७.	जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	५४९ ३८५	-	६२४ ३८५	७८१ १, ५८४	६, ४३६ ११, ५६३
८.	कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	३२४ ५६९	- ६०५	४०५ १, ५८५	८०४ १, ७५२	१८, ४१४ २२, ८८६
९.	श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	१, ५६० १, १८९	-	१, ५८९ १, २७८	२, ३२० २, १८५	३०, ९२२ ३१, ८५१
१०.	पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	७५० ३८०	-	७५० ४०२	८८९ १, ३५०	१०, ७०४ १४, ७२७
११.	अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	१ -	-	१ -	६ १९२	२, ९४५ ६, १२१
१२.	संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	१, ४४३ ६५१	२१९ -	१, ६६६ ६५१	२, २२० १, ११४	१६, ८९६ १९, ४७९
१३.	कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	२५१ १८७	८८९ -	१, ३१७ ५८५	३, १०७ २, ३५९	३१, ४८१ ३१, ००५

टीप:- १. १९८४-८५ ची आकडेवारी पूर्ण सुधारीत असून अंतिम आहे.

२. १९८८-८९ ची आकडेवारी अस्थायी आहे.

आधार:- १. जिल्ह्यातील सर्व तहसीलदार

२. संचालक, कृषि संचालनालय, पुणे

= ८८ =

तक्ता क्रमांक ३. ६[अ]
तालुकादार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वर्ष	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरी वर बसविलेले विद्युत पंप	वापरात असलेल्या विहिरी वर बसविलेले डिझेल पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरींची संख्या	सिंचन विहिरी खेरीज इतर विहिरींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
अ]	अहमदनगर जिल्हा	१९८४-८५ १९८८-८९	१,०३,५७८ १,०३,८४८	४७,२०३ १,५१,९०२	११,८५७ ७,२३१	९,८०४ ८,२८१	७,३१२ ७,९१८
१. ३.	नगर	१९८४-८५ १९८८-८९	८,८६६ ९,९९८	५,२१० १०,८९७	५०० २७८	१७४ २३७	६९२ ७८२
२.	राहुरी	१९८४-८५ १९८८-८९	६,५५२ ९,५४५	५,६८९ १८,५६३	४७ ४०	२११ २४४	१७२ १९५
३.	श्री रामपूर	१९८४-८५ १९८८-८९	१३,४४१ १३,२८२	४,६३२ १७,३५३	१०५ १६५	५९ ८५	५०२ ५०२
४.	नेवासा	१९८४-८५ १९८८-८९	७,४५७ ७,४६७	२,७०८ १५,२०९	४३५ ३३५	१७ ६७	६१८ ५७०
५.	शेवगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	६,८५१ ४,९९८	४,५५० १०,००९	५९० ४९५	३१० १८५	५१ २१५
६.	पाथर्डी	१९८४-८५ १९८८-८९	८,२३६ ८,२३५	२,६०० ९,०६५	२५० १८५	५४६ २६५	१,३२० १,१०५

तक्ता क्रमांक ३. ६ [अ] पुढे चालू...

१	२	३	४	५	६	७	८
७.	जामखेड	१९८४-८५ १९८८-८९	५, ३२९ ५, ८२२	४८९ ३, ७४५	५७८ ३८६	४२२ १५९	४६७ ३६५
८.	कर्जत	१९८४-८५ १९८८-८९	८, १०५ ७, ८६०	३, ४९५ ७, २६४	३, ३१० १, ००८	५९५ ४३५	१९० २६७
९.	श्रीगोंदा	१९८४-८५ १९८८-८९	४, ५५० ६, ०३०	५, २१० १०, ३१२	३, ६५० १, ७१०	२९० २४०	- ३५६
१०.	पारनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	९, ०४० ९, ३५१	६५१ ८, ५३९	३०० ३३४	६८० ६८०	६६० ६६०
११.	अकोला	१९८४-८५ १९८८-८९	३, ५८२ ३, ६१८	१, १५७ ५, ४९३	४९० ४९०	२०९ २०९	७२७ ७२७
१२.	संगमनेर	१९८४-८५ १९८८-८९	१३, ८८८ ९, ४१५	८, ४१० १७, ७६८	८८५ ८००	१, ०१२ ४१३	१, ०११ ९२४
१३.	कोपरगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	८, ६८१ ९, २२७	३, ४०२ १७, ६८५	३, ७१७ १, ००५	५, २७९ ५, ०६२	९०२ १, २५०

टीप:- १. १९८४-८५ ची आकडेवारी पूर्ण सुधारीत असून अंतीम आहे.

२. १९८८-८९ ची आकडेवारी अस्थायी आहे.

आधार:-१. जिल्ह्यातील सर्व तहसीलदार

२. संचालक, कृषि संचालनालय, पुणे

तक्ता क्रमांक ३. ६[ब]
कंपनिका हातपंप आणि विद्युतपंप वर्ष १९८८-८९
जिल्हा-अहमदनगर

अ. नुक्रमांक	जिल्हा/ तालुका	वर्ष	यशास्वी कप- नुलीकाची संख्या	बसविलेल्या हात-पंपाची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपाची संख्या	बंद पडलेल्या हात पंपाची संख्या	बंद पडलेल्या विद्युत पंपाची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
अ.	अहमदनगर जिल्हा	१९८८-८९	२१८	२१८	निरंक	निरंक	निरंक
१.	नगर	"	१८	१८	-	-	-
२.	राहुरी	"	५	५	-	-	-
३.	श्रीरामपूर	"	१५	१५	-	-	-
४.	नेवासा	"	१६	१६	-	-	-
५.	शेवगांव	"	६	६	-	-	-
६.	पाथर्डी	"	१४	१४	-	-	-
७.	जामखेड	"	१६	१६	-	-	-
८.	कर्जत	"	१८	१८	-	-	-
९.	श्रीगोंदा	"	२६	२६	-	-	-
१०.	पारनेर	"	२५	२५	-	-	-
११.	अकोला	"	१३	१३	-	-	-
१२.	संगमनेर	"	३१	३१	-	-	-
१३.	कोपरगांव	"	१५	१५	-	-	-

आधार:- अणु अभियंता, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा,
जिल्हा परिषद, अहमदनगर.

तक्ता क्रमांक ३.७
विहिरीखेरीज लघु पाटबंधा-याची कामे १९८९-९०
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात असलेली कामे				ओलीताखाली निव्वळ क्षेत्र [हे.]				वापरातील कामांचे लाभक्षेत्र [हे.]			
		जिल्हा/परिषद	राज्य/व.सहकारी	खाजगी/व.सहकारी	एकूण	जिल्हा/परिषद	राज्य/व.सहकारी	खाजगी/व.सहकारी	एकूण	जिल्हा/परिषद	राज्य/व.सहकारी	खाजगी/व.सहकारी	एकूण	जिल्हा/परिषद	राज्य/व.सहकारी	खाजगी/व.सहकारी	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
अ. अहमदनगर जिल्हा		-	-	-	-	१, १९३	५९	-	१, २५२	-	१७, ५५१	-	१७, ५५१	-	२८, ५०६	-	२८, ५०६
१. नगर		-	-	-	-	१८९	९	-	१९८	-	३, २६५	-	३, २६५	-	६, ३१६	-	६, ३१६
२. राहुरी		-	-	-	-	४६	१	-	४७	-	३१९	-	३१९	-	३५०	-	३५०
३. श्रीरामपूर		-	-	-	-	४५	६	-	५१	-	२, २४४	-	२, २४४	-	२, ९५०	-	२, ९५०
४. नेवासा		-	-	-	-	१९	-	-	१९	-	-	-	-	-	-	-	-
५. शेवगांव		-	-	-	-	४८	१	-	४९	-	१५०	-	१५०	-	२५०	-	२५०
६. पाथर्डी		-	-	-	-	८२	४	-	८६	-	६६५	-	६६५	-	८३७	-	८३७
७. जामखेड		-	-	-	-	८३	२	-	८५	-	२६७७	-	२६७७	-	४, १८५	-	४, १८५
८. कर्जत		-	-	-	-	१२७	७	-	१३४	-	२, ३२५	-	२, ३२५	-	५, ०७८	-	५, ०७८
९. श्रीगोंदा		-	-	-	-	१३३	५	-	१३८	-	१, ४८९	-	१, ४८९	-	२, ४८२	-	२, ४८२
१०. पारनेर		-	-	-	-	१९७	७	-	२०४	-	१, ९५२	-	१, ९५२	-	२, ८५८	-	२, ८५८
११. अकोला		-	-	-	-	६८	२	-	७०	-	६४३	-	६४३	-	८८३	-	८८३
१२. संवसेनर		-	-	-	-	१२४	७	-	१३१	-	१, ४३२	-	१, ४३२	-	१, ६६७	-	१, ६६७
१३. कोपरगांव		-	-	-	-	४२	१	-	४३	-	४९०	-	४९०	-	६५०	-	६५०

टीप:- रकाना-७, जिल्हा परिषदेची उपयोगात असलेली कामे यांमध्ये पाझर तलावामुळे प्रत्यक्ष सिंचन होत नाही, अप्रत्यक्ष सिंचन होते त्यामुळे रकाना ११ व १५ ची माहिती नास्ती आहे.

आधार:- १. कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, अहमदनगर
 २. कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग [उत्तर व दक्षिण], अहमदनगर
 = ९२ =

तक्ता क्रमांक ३.८
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प [३० जून १९९०]
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प							
		भंडारदरा प्रकल्प	मुळा प्रकल्प	उधर्व प्रवरा प्रकल्प	उधर्व गोदावरी प्रकल्प	क रंजवण	येडगांव	माणिकडोह	कुकडी प्रकल्प
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	प्रकल्पाचे नांव	विल्सन धरण	मुळा धरण	उधर्व प्रवरा प्रकल्प	वाघेड उमराले	करंजवण धरण	येडगांव	माणिकडोह	वडूज
२.	प्रकल्पाचे स्थान	भंडारदरा तहसील-अकोला	बारागांव नांदूर-तहसील-राहुरी	निलवडे तहसील-सगमनेर	तहसील-दिंडोरी जिल्हा-नाशिक	तहसील-दिंडोरी जिल्हा-नाशिक	तहसील-जुन्नर जिल्हा-पुणे	तहसील-जुन्नर जिल्हा-पुणे	तहसील-जुन्नर जिल्हा-पुणे
३. अ.	काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	१९२६	१९७१	---	१९८०	१९७४	१९७७	१९८४	१९८१
ब.	अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	-	-	* १९९५	-	-	-	-	-
क.	प्रकल्पाच अंदाजे खर्च [लाख स्मयात]	१७५.९५	३२५१.८१	१०२७५.३४	---	५९५८.००	२३०.००	१६३७.००	८१४.००
४.	धरण								
अ.	मंजूर झालेली उंची [मी.टरमध्ये]	८२.२९	४६.००	५३.६०	४६.९२	३९.००	२३.६०	५१.८०	२६.४२
ब.	पूर्ण झालेली उंची [मी.टरमध्ये]	८२.२९	४६.००	काम अध्याप सुरु नाही	४६.९२	३९.००	२३.६०	५१.८०	२६.४२

तक्ता क्रमांक ३.८ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
५.	कालवा								
	अ. एकूण लांबी [कि. मी]	१२०. १४	२१०. ३०	१८७. ००	*	* २५३. ००	२३. ५०	५४. ००	
	ब. पूर्ण झालेली लांबी [कि. मी]	१२०. १४	२१०. ३०	काम प्रगती- पथावर आहे		११४. ००	१२. ००	५४. ००	
६.	कमाल क्षमता [दशलक्ष घनमीटर]	३१२. ४०	७२६. ००	२५२. २४	७६. ४८	१७५. ५५	९३. ४३	३०८. ०४	३५. ९०
७.	३१/३/९० रोजीचा प्रत्यक्ष साठा	७९. ७४	२००. ००	-	*	* ३०. ००	९४. ३५	१३. ५०	
८.	एकूण लाभ क्षेत्र [हेक्टर]	[*] ८०, ४५३	१, २७, १८७	१, ११, ०९०	१३, ५००	-	३, ०१५	४, ३५६	२८, ८७३
९.	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र [हेक्टर]	[*] ६३, ७१२	१, १८, २०२	८६, १००	६, ७५०	-	२, ४१२	३, ४८५	२३, ०९८
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीता- खाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	[*] २३, ७७०	८५, ६६०	६६, ९००	-	-	१, ५६८	२, ६५१	१५, ०१४
११.	सध्या ७९८९-९० ला ओलीता- खाली असलेले क्षेत्र [हे]								
	[अ] बारमाही	५, ४०८	१, ४४०	-	-	-	-	*	-
	[ब] हंगामी	२४, ५७९	३५, १२९	-	-	-	१०, ९६९	*	२, २९७

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ३.८ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प											
		खैरी प्रकल्प	विसापूर प्रकल्प	घोड प्रकल्प	अढळा प्रकल्प	सीना प्रकल्प	येरदा प्रकल्प	पारगांव घाटशील प्रकल्प	टाकळीभान टेल तलाव	माहे सागवी प्रकल्प	भोजापूर प्रकल्प	मांड-ओहळ प्रकल्प	ताजनापूर प्रकल्प
१	२	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
१.	प्रकल्पाचे नांव	खैरी प्रकल्प	विसापूर तलाव	घोड प्रकल्प	अढळा प्रकल्प	सीना प्रकल्प	येरदा प्रकल्प	पारगांव घाटशील प्रकल्प	टाकळीभान टेल तलाव	माहे सागवी प्रकल्प	भोजापूर प्रकल्प	मांड-ओहळ प्रकल्प	ताजनापूर उपसा सिंचन योजना
२.	प्रकल्पाचे स्थान	सातेफळ तहसील-जामखेड	विसापूर तहसील-श्रीगोंदा	जिल्हा-पुणे	देवठाण तहसील-अकोला	निमगांव तहसील-कर्जत	कोपरे तहसील-पाथडी	तहसील-पाथडी	वडाळा महादेव तहसील-श्रीरामपूर	जिल्हा-बकिड	तहसील-सिन्नर	तहसील-पारनेर	ताजनापूर तहसील-शेवगाव
३.	अ. काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	-	१९२७	१९६५	१९७७	१९८९	-	१९८०	१९७७	१९६५	१९७३	१९८३	-
	ब. अपूर्ण अतल्यात पूर्ण होण्याचे वर्ष	*१९९०	-	-	-	-	१९९५	-	-	-	-	-	[*]१९९३
	क. प्रकल्पाचे अंदाजे खर्च [लाख स्मयात]	५२६.१०	४०.४४	५९०.००	२५५.९१	२०६०.००	५५६.६१	११८.३५	५९.९९	३८.४६	१६६.००	१७८.१८	२७१.००
४.	धरण												
	अ. मंजर झालेली उंची [मीटरमध्ये]	१६.४१	२५.६०	२९.६०	४०.०२	२१.९५	१३.५७	२२.४६	१६.३२	१५.२४	३२.३५	२५.८०	-
	ब. पूर्ण झालेली उंची [मीटरमध्ये]	१६.४१	२५.६०	२९.६०	४०.०२	२१.९५	काम अद्याप सुरु नाही	२२.४६	१६.३२	१५.२४	३२.३५	२५.८०	-

[पुढे चालू....]

तक्ता क्रमांक ३.८ [पुढे घालू...]

	१	२	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२३
५. कालवा अ. स्कूण लांबी [कि. मी.]	२१.००	२५.७४	[*] ८७.००	२०.६३	१०६.००	७.००	३१.००	५.००	२७.३५	२५.५०	२७.००	२.००		
ब. पूर्ण झालेली लांबी [कि. मी.]	२१.००	२५.७४	[*] ८७.००	२०.६३	८४.००	काम प्रगती पथावर आहे.	३१.००	५.००	२७.३५	२५.५०	२७.००	काम प्रगती पथावर आहे.		
६. कमालक्षमता [द्वालक्ष घनमीटर]	११.७१	३४.१५	२१६.४०	३०.००	६२.८८	२१.८७	१२.३६	५.५८	६.७४	२१.६२	११.७२	-----		
७. ३१/३/९० रोजी प्रत्यक्ष साठा [द्वालक्ष घनमीटर]	८.८३	कुकडी प्रकल्पाचे परिणती सीडल जाते	१२३.४२	३.२०	४८.३३	-	४.८४	-	-	-	-	५.६३		
८. स्कूण लाभक्षेत्र [हेक्टर]	२, ८४४	३७, २००	३९, ०४१	८, ३६५	१४, १३२	४, ७२२	२, ३८०	१, ५९४	१, ०२८	७, ४०२	४, २२८	३, ३८८		
९. लाभक्षेत्राखालील लुगवडी लायक क्षेत्र [हेक्टर]	२, २७५	३२, ०००	३०, २६३	६, ४२७	८, ५००	४, २५०	२, १४२	१, ३५५	६२७	६, ३१४	२, ८३३	२, ७४४		
१०. प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	२, २७५	५, २५७	२०, ५००	३, ९१३	७, ३५५	३, ४०१	१, ६५९	१, ११०	५०३	४, ३७०	२, २६६	२, ७४४		
११. सध्या [१९८९-९०] ओलीताखाली असलेले क्षेत्र अ. बारमाही	-	-	१, २१९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ब. हंगामी	-	१, ९०५	१४, ३९७	१, ७७२	४, ६००	-	७३९	-	-	-	-	-	-	-

टीप:- [*]=सुधारित, उ. ना. - उपलब्ध नाही., टिपण्णी:- * = नाशिक जिल्ह्यातील उध्व गोदावरी प्रकल्पातील वाघड उमराले व करजवण व कुकडीचे माणिकडोह व वडज ह्या दोन छोट्या प्रकल्पाच्या पाण्याखाली अपत्यक्ष सिंचनाखाली नगर जिल्ह्याचा काही भाग भिजतो, प्रत्यक्ष सिंचन नसल्याने बाब ११ ची माहिती नास्ती आहे.

आधार:- १. अधीक्षक अभियंता, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, अहमदनगर

२. कार्यकारी अभियंता, घोड प्रकल्प.

तक्ता क्रमांक ३.९

वहित धारण जमिनींची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलीताखाली असलेली वहित धारण जमीन आणि ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनींची संख्या
जिल्हा-अहमदनगर

[क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये]											
अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		एकूण धारण		पूर्णपणे ओलीताखाली		पूर्णपणे जिरायत	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	०.५ पर्यंत	५४, २८७	१९, ६०५	१, २८३	४८७	५५, ५७०	२०, ०९२	१२, ५७५	४, ८३३	३९, ७९७	१३, २४१
२.	०.५ - १.०	७६, १०४	६३, ३७९	१, ८३२	१, ५३३	७७, ६३६	६४, ९१२	१६, ८४६	१३, ३२९	५०, ८८४	४०, ५९२
३.	१.० - २.०	१, २४, ४३८	२, २१, ६२६	२, ७३७	४, ९०४	१, २७, १७५	२, २६, ५३०	२१, ५०७	३६, ११०	७९, ५८७	१३४, २०७
४.	२.० - ३.०	८१, ५९२	२, २०, ८२०	१, ५५०	४, २०१	८३, १४२	२, २५, ०२१	९, ०८५	२२, ७६४	५१, ८४१	१३१, ८३०
५.	३.० - ४.०	४४, ७१५	१, ६२, ३९०	७२०	२, ६०९	४५, ४३५	१, ६४, ९९९	४, ०७४	१३, ३२०	२७, ९२७	९४, १५९
६.	४.० - ५.०	२६, १२४	१, १६, ०१५	४३३	१, ९४९	२६, ५५७	१, १७, ९६४	१, ६८१	६, ७६८	१६, ०९५	६५, ०६२
७.	५.० - ६.०	१५, ८५५	८६, ७०४	२४२	१, ३४१	१६, ०९७	८८, ०४५	८९६	४, ५३९	९, ३३२	४६, ४१९
८.	६.० - ७.५	१४, १२१	९४, २३४	२२७	१, ५१६	१४, ३४८	९५, ७५०	५५४	३, ४४४	८, ७६२	५३, ७६७
९.	७.५ - १०.०	११, ६९६	१, ००, ४४०	१२८	१, १२२	११, ८२४	१, ०१, ५६२	३३७	२, ५३०	७, ०३६	५२, ९६४
१०.	१०.० - २०.०	१०, २००	१, ३३, ९९५	९२	१, १८५	१०, २९२	१, ३५, १८०	२४८	२, ६३२	६, ००२	६७, ४५१
११.	२०.० - ३०.०	८७९	३०, ६७६	२३	५५३	९०२	२१, २२९	१७	३६८	५८५	११, ०९०
१२.	३०.० - ४०.०	१५२	५, २४४	१०	३४०	१६२	५, ५८४	१८	३३५	५०	१, १५१
१३.	४०.० - ५०.०	७९	३, ५९६	०	०	७९	३, ५९६	०	०	३३	१, ०८८
१४.	५०.० व त्यापेक्षा जास्त	१२४	३०, ८६६	०	०	१२४	३०, ८६६	४	९२३	३७	४, ९९१
संपूर्ण आकारमान गट		४, ६०, ३६६	१२, ७९, ५८८	९, २७७	२१, ७४२	४, ६९, ६४३	१३, ०१, ३३०	६७, ८४३	१,११८,९६	२,९७, ९६८	७,१८, ०१२

तक्ता क्रमांक ३.९ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	अंशतः ओलीताखालील			संपूर्णपणे मालकीचे		पूर्णपणे भाडे-पट्टीने		अंशतः मालकीचे व		अंशतः भाडेपट्टीने	
		संख्या	एकूण	ओलीता खालील क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	एकूण क्षेत्र	भाडेपट्टीचे क्षेत्र	मालकीचे क्षेत्र
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
१.	०.५ - पर्यंत	२, ८२५	१, २४८	६८२	५५, ०८०	२०, ०३४	३२	१२	४३	१२	७	१२
२.	०.५ - १.०	१०, २०६	८, ४२३	४, १२७	७७, ६६४	६४, ६२५	१६०	१३१	८१	६२	२५	३७
३.	१.० - २.०	२६, ०८१	४५, ३३२	१८, ७८७	१, २६, ४४२	२, २५, २६६	३४६	५२६	३०७	५४३	२४३	२२२
४.	२.० - ३.०	२२, २१६	५६, २५२	२१, २०४	८२, १०२	२, २२, १७२	५२२	१, ६१०	३२१	१, ०२४	४७७	६१७
५.	३.० - ४.०	१३, ४३३	४५, ४८४	१५, १०५	४५, ०६४	१, ६३, ६५३	१०१	३८१	२४२	८६६	३५६	५१०
६.	४.० - ५.०	८, ७८१	३५, ६७३	१०, २०२	२६, २४२	१, १६, ६०५	७३	३२६	२१८	२५७	४०८	५४२
७.	५.० - ६.०	५, ८६२	२२, ११०	७, ५४८	१५, २३२	८७, १४१	३४	१८६	१२४	६८२	३००	३६२
८.	६.० - ७.५	५, ०३२	२२, २६३	७, ३८६	१४, १८०	२४, ६१६	२३	१५६	१२८	८६७	३२१	५४५
९.	७.५ - १०.०	४, ४५१	३३, २२०	७, ५७३	११, ६२२	१, ००, ४२२	१३	१२२	१०७	२७५	४४३	५३२
१०.	१०.० - २०.०	४, ०४२	४४, ६३०	८, ४७२	१०, १३३	१, ३३, ०२४	३५	४२१	१११	१, ४८१	६२८	७८३
११.	२०.० - ३०.०	३००	५, ४२७	८५७	८८८	२०, २१८	५	११२	९	१२२	१२	१८७
१२.	३०.० - ४०.०	५८	१, २२७	३०८	१२६	४, ३४७	०	०	०	०	०	०
१३.	४०.० - ५०.०	१२	२८२	२४	३१	१, ३७६	१४	६२७	०	०	०	०
१४.	५०.० व त्यापेक्षा जास्त	१७	२, ५०१	५०१	५४	१३, ७६०	२	४०७	२	६३५	१३७	४२८
संपूर्ण आकारमान गट		१, ०३, ३२३	३, ३२, ५४१	१, ०३, ४८२	४, ६५, ६५१	१२, ६८, ११३	१, ४४४	५, १६४	१, ७६३	८, ३८०	३, ४२७	४, २५१

टीप:-संस्थाची माहिती वैयक्तिक खात्यात समाविष्ट केली आहे.

आधार:-कृषी गणना १९८५-८६ संबंधित तक्ते, कृषि विभाग, महाराष्ट्र राज्य.

तक्ता क्रमांक ३-१०
तहसीलनिहाय कृषि विषयक अकजारे
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	नांगराची संख्या		बैलगाडयाची संख्या	उसाचे चरक		ओलीताखाली			तेलघापी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैलाच्या सहाय्याने चालणारे	तेलावर चालणारे	विद्युतपंप	टक्करी	शक्तीवर चालणा-या	इतर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
	जिल्हा एकूण	३६, ३३५	८७, १७७	४०, ६५१	१४५	१६८	१५, ६०८	७४, १२९	३, ७१४	९	४३
१.	नगरी	८९७	६, ८००	३, ३२४	१४	८	९५३	४, ५९६	१०२	-	-
२.	राहुरी	१, ४०६	६, ०४१	२, ०९९	४	७	१६३	५, ७०९	७६६	५	११
३.	श्रीरामपूर	१, ०८१	५, ४०४	३, ६४७	५	९	३०७	७, ७५५	६५५	-	-
४.	नेवासा	१, ६२३	५, ३४८	३, १०१	३	२०	३४१	१३, ६४५	४७५	-	१
५.	शेवगांव	१, २२४	४, २५०	६, ३७२	३	४०	८२०	६, ३७१	१०३	४	१६
६.	पाथर्डी	१, २१५	६, ४३४	२, ६५६	-	-	३, ४०३	६, ५२८	३८	-	७
७.	जामखेड	६५	३, २७५	२, १८१	४८	-	१, २९४	१, ५६३	२९	-	७
८.	कर्जत	१७३	५, १६७	३, १६०	१३	२	१, ६४२	१, ७९८	१६७	-	-
९.	श्रीगोंदा	३४५	८, ८७३	३, ४४०	१०	२	२, ६६३	४, ०९२	२८१	-	-
१०.	पारनेर	६, ०८७	९, ९००	३, ७६८	-	५	१, ५९९	३, १२६	१०७	-	१
११.	अकोला	११, ६०२	६, ४०२	१, ००३	२	२	३०४	१, १३८	४९	-	-
१२.	संगमनेर	४, ३२६	१२, ५२४	२, ४६६	४०	६९	१, २५३	१०, १२६	४४६	-	-
१३.	कोपरगांव	६, २९१	६, ७५९	४, ४३४	१	४	८६६	७, ६८०	६०१	-	-

टीप:- आकडेवारी अस्थायी.

आधार:- १४वी पंचवर्षीय पशुधन गणना-१९८७,
 पशुसंवर्धन संचालनालय, पुणे
 = ९९ =

तक्ता क्रमांक ३.११

दुष्काळ, टंचाई, टंचाई साद्वय परिस्थितीची माहिती [१९८९-९०] करिता

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	बाब	जिल्ह्याची एकूण	तालुका					
			नगर	राहुरी	श्रीरामपूर	नेवासा	शेवगांव	पाथर्डी
१	२	३	४	५	६	७	८	९
अ. अवर्षण साद्वय परिस्थिती								
१.	तालुक्यातील एकूण गावांची संख्या	१, ५३२	१०९	९२	८०	११९	१११	१३३
२.	ग्रस्त गावांची संख्या	६१३	१०४	१०	७४	१	१	-
३.	ग्रस्त लोकसंख्या	९, ८२, १६०	१, ८०, ३४८	१४, ५१६	२, १५, ८०४	२, ९०३	४७२	-
४.	जमीन महसुलांमध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-
५.	अंदाजित हानी [स्मयात]	-	-	-	-	-	-	-
६.	अ] पीक न-येणे ब] पशुधन मालमत्ता इ. हानी	-	-	-	-	-	-	-
७.	मंदतीची हाती घेतलेली कामे	४४९	६४	७	३	२६	४५	२६
८.	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	१८, ८७१	१, ६४३	२०९	१९५	६९५	६६९	१, ०४५
९.	केलेला खर्च [स्मयात]	-	-	-	-	-	-	-
१०.	शेतजमीन अधिनियम खाली दिलेल्या त.गाईची रक्कम [स्मयात]	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक ३.११ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	बाब	जामखेड	कर्जत	श्रीगोंदा	पारनेर	अकोला जिल्हा	संगमनेर जिल्हा	कोपरगाव जिल्हा
१	२	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१.	अ. अवर्षण सादृश्य परिस्थिती तालुक्यातील एकूण गावांची संख्या	८७	११७	१२२	१७२	८७	१५४	१०५
२.	ग्रस्त गावांची संख्या	८७	११५	१२५	७८	१७	८७	११५
३.	ग्रस्त लोकसंख्या	२५, ३०४	१, ४६, ६१८	१, ४६, ८४७	२६, ५१२	४०४	१, ६६, ५१८	१, ४६, ४१८
४.	जमीन महसुलामध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-
५.	अंदाजित हानी [स्मयात]	-	-	-	-	-	-	-
६.	अ] पीक न येणे ब] पशुधन, मालमत्ता इ. हानी	-	-	-	-	-	-	-
७.	मदतीची हाती घेतलेली कामे	२३	५३	३६	६३	२३	४३	५३
८.	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	८३४	१, २४३	८८४	६, ५३०	८३४	२, २०३	८६४
९.	केलेला खर्च [स्मयात]	-	-	-	-	-	-	-
१०.	शेतजमीन अधिनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम [स्मयात]	-	-	-	-	-	-	-

टीप:- १९८९-९० मध्ये दुष्काळ व तीव्र टंचाई, पूर परिस्थिती निर्माण झालेली सध्दाती

आधार:- जिल्हाधिकारी
टंचाई निवारण शाखा,
अहमदनगर.
= १०१ =

तक्ता क्रमांक ३.१३

जिल्ह्यातील हॅबॉर्डच्या पूर्वहजिवासानुसार कठीप व इतर टॅपाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती [१९८९-९०]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र. : जिल्हा/तालुका	मंडळ	मंडळातील गावांची संख्या	वर्ष १९८९-९० मधील ग्रस्त गावांची संख्या
१	२	४	५
१. अहमदनगर	४५	१५३२	६१३
१. नालेगांव		२१	२१
२. चास		२८	२८
३. जेऊर		३१	३१
४. वाळकी		२९	२४
२. राहुरी			
१. राहुरी		३४	१०
२. वाघीरी		२८	-
३. देवळाली प्रवरा		३०	-
३. श्रीरामपूर			
१. श्रीरामपूर		२३	२३
२. चितळी		२२	२२
३. लोणिके		१४	८
४. टांकळी भान		२१	२१
४. नेवासा			
१. नेवासा		३८	-
२. सलावतपूर		३८	-
३. सोनई		४३	१
५. शेवगांव			
१. शेवगांव		२८	१
२. सरडगांव		१८	-
३. भातकुडगांव		२१	-
४. वांधेगांव		३६	-
६. पाथर्डी			
१. पाथर्डी		४४	-
२. टांकळीमानूर		५०	-
३. करंजी		३६	-

= १०२ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ३-१३ [पुढे घालू...]

१	२	३	४	५
७.	जामखेड	१. जामखेड २. खडा	४२ ४५	४२ ४५
८.	कर्जत	१. कर्जत २. मिरजगांव ३. राशीन	४२ ३५ ४०	४२ ३५ ४०
९.	श्रीगोंदा	१. श्रीगोंदा २. माडवण ३. बेलवडी	३८ ३३ ४४	३८ ३३ ४४
१०.	पारनेर	१. पारनेर २. सुपा ३. टाकळीढोकेवर ४. वडव्जिरे	२८ ३० ३३ ४०	२२ २३ १० २३
११.	अकोला	१. अकोला २. कोतुळ ३. राजूर	६० ५७ ६२	१० ७ -
१२.	संगमनेर	१. संगमनेर २. आश्वी ३. तळेगाव ४. धारगाव	३९ ३५ ३८ ४२	- - - -
१३.	कोपरगाव	१. कोपरगाव २. राहाता ३. पुपतांबा ४. पोहेगाव ५. मंजूर	१७ २३ २३ २२ २०	- ७ २ - -

आधार:- जिल्हाधिकारी [कुळकायदा शाखा],
अहमदनगर.

तक्ता क्रमांक ४. १
तालुकावार पशुधन [१९८७ च्या पशुधन गणनेप्रमाणे]
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	विदेशी / संकरीत मायी व बैल										
		अडीच वर्षावरील बैल				अडीच वर्षावरील गायी				विदेशी / संकरीत मायी व बैल		
		केवळ पैदाशी करीता ठेवलेले व बैल	पैदाशी व कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	पैदाशी साठी अथवा कामा साठी उप-योगात न आणलेले बैल	एकूण बैल	दुभत्या	एकदाही न व्यालेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गायी	विदेशी / संकरीत अडीच वर्षा पर्यंतची वासरे	एकूण विदेशी / संकरीत गायी / बैल
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा एकूण	१, १७५	२, ८६१	१४, ५३०	१, ४४०	२०, ००६	७०, ०३०	५०, ३०७	१, ४४१	१२१, ७७८	२१, ८६२	२, ३३, ६४६
१.	नगर	८५	१५६	१, ०१२	१८	१, २७१	४, ६६७	२, ४२३	१५६	७, १४६	५, ७२४	१४, १४१
२.	राहुरी	१०१	१३१	१, ४१२	१२२	१, ७६६	१२, २६०	७, ४५१	१५६	१९, ८६७	१७, १७७	३८, ८१०
३.	श्रीरामपूर	१३३	३८७	१, ९२६	१३४	२, ५८०	१०, ४८५	६, ७२७	९७	१७, ३०९	१२, ३८६	३२, २७५
४.	नेवासा	१०२	२४३	१, १९४	२१७	१, ७५६	२, ०४८	२, ०९२	८८	४, २२८	३, ६२०	९, ६०४
५.	शेवगांव	१६	२४	१६०	-	२००	९४१	६५५	५१	१, ६४७	१, ४६८	३, ३१५
६.	पाथर्डी	१४	१६	३८१	११	४२२	१, ९७६	१, ०९१	२६	३, ०९३	२, ४१८	५, ९३२
७.	जामखेड	१२	८६	१४२	५१	२९१	९३३	४८२	२२	१, ४३७	९२५	२, ६५३
८.	कर्जत	८	७८	३०६	१	३९३	२, ९२४	१, ३६८	५	४, २९७	३, ८०३	८, ४९३
९.	श्रीगोंदा	७५	११६	७१५	१००	१, ००६	२, १३७	१, २९२	३५	३, ४६४	३, ०५३	७, ५२३
१०.	पारनेर	३८	७४	७९९	२४	९२५	३, ८९१	२, ४७९	११३	६, ४८३	४, २४८	११, ६५६
११.	अकोला	१७०	५०४	१, ३०३	२५१	२, २२७	४, ३६७	६, ०६०	७६	१०, ५०३	५, ३६४	१८, ०९४
१२.	संगमनेर	२६५	५६४	३, ४६८	३७३	४, ६६२	१३, ७७४	९, ८७६	३२१	२३, ९७१	१८, ४८२	४७, ११५
१३.	कोपरगांव	१६६	४८२	१, ७२१	१३८	२, ५०७	९, ७२७	८, ३११	२९५	१८, ३३३	१३, १९४	३४, ०३४

तक्ता क्रमांक ४.१ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	तीन वर्षांवरील बैल					तीन वर्षांवरील गायी					विदेशी संकरीत व देशी एकूण गायी व बैल	
		केवळ पेदाशीकरीता वापरलेले वू बैल	पेदाशीकरीता व कामा-करीता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा-करीता वापरलेले बैल	इतर बैल	एकूण तीन वर्षांवरील बैल	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यालेल्या	इतर गायी	एकूण गायी	तीन वर्षा खालील देशी वासरे		एकूण देशी गायी व बैल
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
	अहमदनगर जिल्हा एकूण नगर	२, ०३०	१३, ७१५	२, ६८, ९५३	६५३२	२, ११, २३०	१, १४, १२८	१, ४६, २८४	२, ४५२	२, ६२, ८६४	२०, ३१, १९५	७, ५५, २८२	२, ९०, ९३५
१.	राहुरी	६६	७८२	२१, ५५४	४७०	२२, ८७२	९, ४५७	९, ४८१	२९६	१९, २३४	१६, २२६	५८, ३३२	७२, ४८०
२.	श्री रामपूर	१०६	१, २९६	१२, १८२	१८४	१३, ५२८	८, ५९५	७, २६८	५४	१५, ९१७	१३, ५९५	४३, २८०	७५, ५५५
३.	नेवासा	१५२	१, १००	२१, ९२५	४३४	२३, ६११	७, ४६७	१२, ४४७	३६०	२०, २७४	१६, ३०९	६०, १९४	६९, ७९८
४.	शेवगांव	११९	६०५	२०, ७२६	३१५	२१, ७६५	६, ४८९	८, ५१४	४	१५, ००७	१२, ७९७	४९, ५६९	५२, ८८४
५.	पाथर्डी	३०	८४०	२३, ९९०	२५४	२५, ११४	८, ७६६	९, ९११	२११	१८, ८८८	१७, ६७५	६१, ६७७	६७, ६१०
६.	जामखेड	४६	२, ०६४	१५, १२१	५५१	१७, ७८२	६, ३९४	६, २०२	५	१२, ६०१	११, ६०९	४१, ९९२	४४, ६४५
७.	कर्जत	४५	७६४	२०, ८७८	१८५	२१, ८७२	७, १७०	८, ८२०	-५५	१६, ०४५	१३, २२८	५१, १४५	५९, ६३८
८.	श्रीगोंदा	१७१	१, ५५२	२६, ५३७	४९८	२८, ७५८	११, ७२०	१४, ७५१	६१	२६, ५३२	१९, ४९७	७४, ७८७	८२, ३१०
९.	पारनेर	१७५	८२६	१६, ४८९	५३८	२८, ०२८	८, ९७३	१६, ८१३	४३४	२६, २२०	१४, ६१६	६८, ६६४	८०, ५२०
१०.	अकोला	४८३	१, ३२६	२५, ३३१	१५०४	२८, ६४४	११, ८५१	१८, ६०७	३१७	३०, ७७५	२०, ३६६	७९, ७८५	९७, ८७९
११.	संगमनेर	४५५	१, ७५०	२४, ८३९	१२१५	२८, २५९	१२, ३२६	१५, ५०३	३३७	२८, १६६	२२, ४२१	७८, ८४६	१, २५, ९६१
१२.	कोपरगांव	११३	४४३	१७, ४६६	२००	१८, २२२	७, ०१५	८, ९६५	१०५	१६, ०८५	११, ५३६	४५, ८४३	७९, ८७७

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ४.१ [पुढे चालू....]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	म्हशी व रेडे								रेडके [३ वर्षे व त्याखालील	एकूण म्हशी व रेडे	एकूण गौजातीय	
		तीन वर्षांवरील रेडे				तीन वर्षांवरील म्हशी							
१	२	केवळ पेदाशी साठी ठेवलेले	पेदाशी साठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामासाठी	इतर	एकूण रेडे	पेदाशी साठी ठेवल्या	आटलेल्या व नव्यालेल्या	इतर	एकूण म्हशी	३५	३६	३७
१.	अहमदनगर जिल्हा एकूण	१,०००	६९३	२,७३३	५१३	४,९३९	३८,०५०	३५,५१५	९१९	७४,४८४	४५,०५०	१,२४,४७३	११,१५,४०८
२.	नगर	१०८	४७	१३	३३	२०१	७,०८३	३,८४८	१०७	११,०३८	५,२६८	१६,५०७	८८,९८७
३.	राहुरी	४०	८	९	२	५९	२,६९५	२,५३८	८९	५,३२२	३,२१८	८,५९९	९०,३७७
३.	श्रीरामपूर	३१	२४	४८	१२	११५	२,४१४	२,३३९	२५	४,७७८	२,५१६	७,४०९	८२,९६४
४.	नेवासा	१२२	३८	५२	५३	२६५	२,०३३	२,९८९	१०६	६,११८	२,६३०	९,०१३	७८,८११
५.	शेवगांव	६३	२७	१७	१९	१२६	१,६०८	१,८९७	८५	३,५९०	२,४५४	६,१७०	५९,०५४
६.	पाथर्डी	३१	२६	५१	१०	११८	३,०५१	२,५००	१०५	५,६५६	४,९२३	१०,६९७	७८,३०७
७.	जामखेड	४०	५९	५०	२३	१७२	१,९३९	१,३१४	७	३,२६०	२,१५२	५,४१२	५०,२२९
८.	कर्जत	५६	३८	२१३	७	३१४	१,३३७	१,३८७	६	२,७३०	१,८००	४,५३०	६४,४८२
९.	श्रीगोंदा	९६	९९	१४७	२०	३६२	४,८७४	४,०३९	२६	८,९६९	५,९३८	१५,२६९	९७,५७९
१०.	पारनेर	३५	१०	४८	७१	१६४	२,१३२	२,४६९	२३३	४,८३४	२,५४२	७,३७६	८८,०६०
११.	अकोला	१९५	२४६	१,८१३	२०६	२,४६०	४,३८६	४,५२०	५०	८,९५६	६,५१८	१५,९३४	१,१५,८१३
१२.	संगमनेर	७८	४९	१९०	११	३२८	१,६५४	१,८२६	२९	३,५०९	२,५७०	६,४०७	१,३२,३६८
१३.	कोपरगांव	१०५	२२	८२	४६	२५५	२,८५४	२,८१९	५१	५,७२४	२,५२१	८,५००	८८,३७७

तक्ता क्रमांक ४.१ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	मंड्या	बक्या	घोडे व शिगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कोडया
१	३	३८	४३९	४०	४१	४३	४३
१.	जिल्हा एकूण	३, १७, १९४	७, ५९, ३८९	२, ४३६	२१, ४८४	२२, ०८, ९११	१६, ३४, ७९४
२.	नमर	१४, ०५५	६४, ४२८	२३८	१, ०१५	१, ७१, ८२३	१, ४९, २३२
३.	रामहुरी	३७, २९३	६६, ८८३	१०३	१, ६१५	१, ९६, २७१	१, ५१, ८८५
४.	श्रीरामपूर	७, १७९	५५, ९५६	३२१	१, ९७६	१, ४८, ३९६	९६, ६४३
५.	नेकासा	१५, २३४	५०, ३५४	२९५	१, ८९६	१, ४६, ५९०	८६, २६८
६.	शेवगांव	७, ५०८	४७, ३५९	२४०	१, ७८४	१, १५, ९४५	७१, ०४३
७.	पाथर्डी	१९, २०६	५८, ८१९	५४	७५१	१, ५७, १३७	१, ०८, १३२
८.	जामखेड	७, ०५५	३६, ०११	९२	१, ०५६	२४, ४४३	४९, ६२८
९.	कर्जत	३६, २०१	४६, ९४५	७१	१, ३७१	१, ४९, ०७०	१, २३, ०८३
१०.	श्रीगोंदा	२८, ७६१	६०, ५९४	१४१	१, ७५१	१, ८८, ८२६	१, ८६, १४२
११.	पारनेर	५६, ७८७	७०, ७७०	७९	२, ०१९	२, १६, ७१५	१, ७३, ५३८
१२.	अकोला	४, ०२५	४५, ६९२	२०२	१, ४५९	१, ६७, १९१	१, २६, ६८८
१३.	संगमनेर	६७, १७७	९३, ३७९	३७३	१, २१९	२, ९३, ५१६	२, ३७, ३७३
१४.	कोपरगाव	७, ७१३	६३, १९९	१२७	३, ५७२	१, ६२, ९८८	७५, १३९

टीप : १. (*) - हुकरे, गाढव, खेचरे यांचा यात समावेश आहे.

२. आकडे अस्थायी आहेत.

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी,
अहमदनगर.

तक्ता क्रमांक ४.३

जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार												
		पशुवैद्यकीय सर्व चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने राज्य स्तर	पशुवैद्यकीय पथमापघार स्थानिक स्तर	पशुवैद्यकीय पशुरोग प्रयोगशाळा राज्य स्तर	पशुवैद्यकीय पशुरोग प्रयोगशाळा स्थानिक स्तर	फिरती पशुरोग प्रयोगशाळा	फिरती पशुवैद्यकीय प्रयोगशाळा	दक्षता प्रयोगशाळा	कृत्रिम गर्भाण केंद्र	विशेष कृत्रिम गर्भाण केंद्र	जिल्हा कृत्रिम गर्भाण केंद्र	जिल्हा कृत्रिम गर्भाण केंद्र	जिल्हा कृत्रिम गर्भाण केंद्र
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	
अ. अहमदनगर जिल्हा एकूण		१	११	४७	१३५	७	-	१	११	-	-	१	१	
१. नगर		१	-	४	१२	१	-	-	-	-	-	-	१	
२. राहुरी		-	२	१	११	-	-	-	-	-	-	-	-	
३. श्रीरामपूर		-	२	४	१०	-	-	-	-	-	-	-	-	
४. नेवासा		-	-	४	९	-	-	-	-	-	-	-	-	
५. शेवगांव		-	-	३	१०	-	-	-	-	-	-	-	-	
६. पावडी		-	-	३	९	-	-	-	-	-	-	-	-	
७. जामखेड		-	-	२	९	-	-	-	-	-	-	-	-	
८. कर्जत		-	-	४	७	-	-	-	-	-	-	-	-	
९. श्रीगाँदा		-	-	४	९	-	-	-	-	-	-	-	-	
१०. पारनेर		-	-	६	१०	-	-	-	-	-	-	-	-	
११. अकोला		-	२	४	१४	-	-	१	-	-	-	-	-	
१२. संगमनेर		-	३	४	१४	-	-	-	-	-	-	-	-	
१३. कोपरगांव		-	२	४	११	-	-	-	-	-	-	-	-	

तक्ता क्रमांक ४.३ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	कृत्रिम रेतन केन्द्र			पशुपैदास क्षेत्र	सधन कुक्कट विकास गेट	मेष पैदास क्षेत्र	शेळी पैदास क्षेत्र
		जिल्हा परिषदा- कडील	आधारभूत गाम केन्द्राखालील	विभागीय कृत्रिम रेतन केन्द्राखालील				
१	२	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
अ.	अहमदनगर जिल्हा एकूण	१७५	२५	-	१	१	-	-
१.	नगर	१७	२	-	-	-	-	-
२.	राहुरी	१२	१	-	-	-	-	+
३.	श्रीरामपूर	१४	२	-	-	-	-	-
४.	नेवासा	१३	-	-	-	-	-	-
५.	शेवगांव	१३	-	-	-	-	-	-
६.	पाथर्डी	१३	-	-	-	-	-	-
७.	जामखेड	१२	-	-	-	-	-	-
८.	कर्जत	११	-	-	-	-	-	-
९.	श्रीगाँवा	१३	-	-	-	-	-	-
१०.	पारनेर	१६	-	-	-	-	-	-
११.	अकोला	१७	४	-	-	-	-	-
१२.	संगमनेर	१४	८	-	-	-	-	-
१३.	कोपरगांव	१०	८	-	१	१	-	-

आधार:-जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक,
अहमदनगर

= १०९ =

तक्ता क्रमांक ४. ३[अ]

विविध पशुवैद्यकीय सांस्थाचे कार्य - १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	तालुका	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्चीकरण केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणेतून जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या	लस टाचिलेल्या जनावरांची संख्या	
१	२	३	४	५	६	७	
					स्कूण वासरे	स्तंभ ६ पैकी सुकरीत वासरांची संख्या	८
५.	स्कूण अहमदनगर जिल्हा	५, १७, ४५०	४८, ५३०	१, ६१, ११६	५०, ७०८	५०, २१३	१८, ४५, ७७२
६.	नगर	६५, ६०४	४, २२९	१३, ५९५	३, ७२०	३, ७२०	१, ८८, १५८
७.	राहुरी	३४, ९९०	१, ९५७	१४, ६३२	४, ५४१	४, ४३५	८५, १०८
८.	श्रीरामपूर	४८, २३९	३, ०१०	२४, ५४५	६, २७४	६, २५५	१, २७, ०३०
९.	नेवासा	४५, १८३	५, २७४	१०, २२२	३, १७७	३, १२६	९६, ७९४
१०.	शेवगांव	३५, ६९२	४, २०३	३, ९३८	१, ५२९	१, ४९६	८७, ३२३
११.	पाथर्डी	२३, ९९३	२, २५२	५, ५३३	२, १९७	२, १७९	१, १२, ४०५
१२.	जामखेड	२१, ५४२	३, ९०७	२, ५७२	१, ०७४	१, ०७३	१, ०६, ६४०
१३.	कर्जत	३४, ०५१	३, ४३३	६, ९८३	१, ९४७	१, ९०६	१, ३४, ७८८
१४.	श्रीगोंदा	३१, ०५१	३, ८४२	४, २३८	१, ७४१	१, ७१३	१, २५, ०३२
१५.	घारनेर	४३, ८९२	६, २७५	१३, ३५९	३, ३२९	३, ३१२	१, ४५, ४७०
१६.	अकोला	३६, ३७८	१, ९५६	२, ९३७	९८९	९५०	१, ८५, २०३
१७.	संगमनेर	४८, ७६०	४, ३०१	२४, ५९९	७, २२८	७, २०९	१, ८१, ७५९
१८.	कोपरगांव	४७, ३८५	४, ८९१	४१, ९६३	१२, ९६२	१२, ८३९	२, ८०, ०६२

आधार:- जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक,

अहमदनगर

= ११० =

तक्ता क्रमांक ४.३
रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष १९८९-९०
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	वर्ष १९८९-९०	
		लागप जनावरे संख्या	मृत्यू जनावरे संख्या
१	२	३	४
	एकूण पशूधनांच्या लागप व मृत्यूंची संख्या	३६५	८६
१.	<u>गायी व म्हशी</u>		
	१. घटसर्प	२	-
	२. लाळ्या व खुरकूत	२२८	४
	३. फ-या	१२२	८१
	४. फासी	-	-
	५. सरा	-	-
	६. इतर [बुळकांडी]	-	-
	७. निदान न झालेल्या [गाय, म्हैस वर्ग]	१	१
	एकूण	३५३	८६
२.	<u>मेंढ्या व बक-या</u>		
	१. फ-या	-	-
	२. न्युमोनिया	-	-
	३. पायलाग व लाळ्या	१२	-
	४. आंतर-विषार	-	-
	५. इतर [अ] बुळकांडीसारखा [ब] नियजिल्हा	-	-
	एकूण	१२	-
३.	<u>कोळड्या</u>		
	१. रापोथेत [मानमोडी]	-	-
	२. देवी	-	-
	३. बुळकांडी	-	-
	४. इतर	-	-
	एकूण	-	-

आधार:- जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, अहमदनगर
= १११ =

तक्ता क्रमांक ४-४

मान्यता प्राप्त पशुवध गृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या [वर्ष १९८९-९०]

जिल्हा-अहमदनगर.

अ. क्र.	नांव व तालुका	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे						
			* गायी बैल	म्हशी रेडे	मेंढया	शेळ्या	डुकरे	इतर	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	जिल्हा बेरीज	७	४६८६	१३०६	३३०४	१८७९७	-	-	२८०९३
१.	नगर	३	७२५	-	२१३१	१३६३६	-	-	१६४८२
२.	राहुरी	१	१४८८	५६४	-	११९७	-	-	३२४९
३.	श्रीरामपूर	२	२०८९	४५३	११७३	३२७४	-	-	७६८९
४.	संगमनेर	१	३८४	२८९	-	-	-	-	६७३

टीप:- * = स्तंभ ४ मधील आकडे फक्त बैलांची संख्या दर्शवितात.

आधार:-अहमदनगर, श्रीरामपूर, राहुरी, संगमनेर नगरपालिका व कॅन्टोनमेंट बोर्ड, अहमदनगर.
= ११२ =

तक्ता क्रमांक ४.५

जिल्ह्यातील वन क्षेत्र [१९८९ - ९०]

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	विभाग	राखीव	सुरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण	[क्षेत्र चौ. कि. मी.]	
						महाराष्ट्र वन- विकास मंडळाकडे हस्तारहित केलेले वन क्षेत्र	वन विभागाच्या ताब्यात घेतलेले वन क्षेत्र
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	अहमदनगर जिल्हा एकूण	१८६६.७१	१२.६६	१२.८८	१८९२.२५	-	-
२.	महसूल	४०८.२१	-	३.३४	४११.५५	-	-
३.	वन	१४५८.५०	१२.६६	९.५४	१४८०.७०	-	-

टीप:- माहिती अस्थायी आहे.

आधार:- वन सांख्यिकी,
महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

= ११३ =

तक्ता क्रमांक ४. ६
जिल्हा मुख्य गौष वन उत्पादने वर्ष १९८९-९०
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	वन उत्पादन	उत्पादन हजार घन मीटर	मूल्य [हजार रुपयात]
१	२	३	४
१.	इमारती लाकूड	-	-
२.	जळाऊ लाकूड	-	२
३.	चंदन	-	-
४.	गौष वन उत्पादने [किंमत]		
	अ. बांबू	-	-
	ब. गवती इत्यादी	-	७७
	क. विडी पाने	-	९१
	ड. डिक	-	-
	इ. इतर	-	-
	१. आपटा	-	३४
	२. मोहाची	-	-
	३. खापी व खनिजे	-	-
	४. दिरडा	-	-
	५. आंबा	-	४
	६. इतर	-	८०२
	घ. एकूण गौष उत्पादने	-	१००८
	एकूण किंमत १+२+३+४	-	१०१०

टीप:-खापी व खनिजे यासाठी मिळणारा महसूल बंद झाला आहे.

आधार:-विभागीय वन अधिकारी,
 = ११४ = अहमदनगर

तक्ता क्रमांक ४.७

जिल्ह्यातील भूज मत्स्यव्यवसाय वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	नदीची लांबी [कि. मी]	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र [तळी, सरोवर, व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	मत्स्यव्यवसाया-खाली आणलेले एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	भजल मत्स्य उत्पादन [मे. टन]	पकडलेल्या माशांची उत्पादकाला मिळालेली रक्कम [लाखात]	मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्य-बीज [लाखात]
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	अहमदनगर अजिल्हा	५८७	१७६५२	१७८५	४७५	४७.०५	६५.४४
१.	नगर	२८	८७३	४२६	१	०.०१	०.२२
२.	राहुरी	४८	५६८३	५२	५०	५.००	६.७०
३.	श्री रामपूर	६४	११२	१०	४	०.०४	०.६८
४.	नेवासा	६२	-	-	-	-	-
५.	शेवगांव	३२	-	-	-	-	-
६.	पाथर्डी	५२	४१४	२६३	२६	२.६०	३.७८
७.	जामखेड	-	१११४	१०७४	११५	११.५०	१५.७४
८.	कर्जत	४८	२१०७	१६०१	५२	५.२०	७.५४
९.	श्रीगोंदा	५८	३९४५	३२४६	६०	६.००	८.३८
१०.	पारनेर	५०	३४५	३४५	४५	४.५०	६.१०
११.	अकोले	५५	२९२६	२५४४	९८	९.८०	१३.०८
१२.	असंगमनेर	५८	११३	२४	२४	२.४०	३.२२
१३.	कोपरगांव	३२	२०	-	-	-	-

आधार:-जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी,
अहमदनगर.
= ११५ =

तक्ता क्रमांक ५.१
कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या [१९८९ या वर्षाकरिता]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	उद्योग गट व त्यांचा संकेतांक	संख्या			स्तंभ ५ मधील कामगार			काम केलेल्या		संख्या
		नोंदणी झालेली कारखाने	बंद कारखाने	प्रपत्र पाठविणारे कारखाने	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	श्रम दिनाची संख्या [भेकड्यात]	प्रपत्र न पाठविणारे चाल कारखाने	स्तंभ १० मधील कारखान्यातील कामगार
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१.	००८, इतर ठिकाणी वर्गीकृत न झालेली कृषि उत्पादने	१	१	-	-	-	-	-	-	-
२.	२००, कापलेल्या जनावरांच्या मांसावरील प्रक्रियेचा उद्योग	१	-	१	३	३	-	८	-	-
३.	२०१, दुग्ध उत्पादनांची निर्मिती	९	-	८	५३१	५२९	२	२२३४	१	११
४.	२०२, फळे व भाजीपाला उकडवून खाद्य पदार्थ तयार करणे व हवाबंद डब्यात भरणे	१	-	१	५६	३४	२२	१७०	-	-
५.	२०४, धान्य / पीठ गीरणी उत्पादने	५	२	३	३२	३२	-	९४	-	-
६.	२०५, पाव बिस्कीटे वगैरे बेकरी उत्पादने	३	-	२	४२	१२	३०	१२७	१	१२
७.	२०६, साखर निर्मिती आणि शुध्दीकरण	१६	२	१४	८३२९	८३१३	१६	२०४९३	-	-
८.	२०९, कोको, बॉकलेट व साखरेच्या पदार्थांचे उत्पादन	११	१	-	-	-	-	-	-	-
९.	२११, इतर खाद्यतेलाचे उत्पादन [उदा. राई, भुईमूग, तीळ यांचे तेल]	२९	२	१८	३१६	३०९	७	८०९	९	९१
१०.	२१५, बर्फाचे उत्पादन	९	-	५	१७६	१७६	-	४३४	४	१०

= ११६ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक-५.१ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
११.	२१६, पशुखाद्य, पील्डीखाद्य तयार करणे	१	-	१	२२	२२	-	५७	-	-
१२.	२१९, इतर कोठेही नमद न केलेल्या खाद्यपदार्थांचे उत्पादने	१	-	१	१९	९	१०	६१	-	-
१३.	२२०, स्पर्शित्ये संमिश्रण व आसव तयार करणे	५	-	५	७९३	७९०	३	२४४४	-	-
१४.	२२१, मद्य उत्पादने	१	-	२	१७	१७	-	४९	-	-
१५.	२२३, देशी दारू व ताडीचे उत्पादने	१	-	१	२४	२४	-	७०	-	-
१६.	२२८, खाण्याचा तंबाखू/जर्दा/तपकीर बनविणे	५	-	४	७७९	३७४	४०५	२३८३	१	३५
१७.	२२९, इतर कोठेही वर्गीकरण न झालेले, खाण्याचा तंबाखू आणि तंबाखूची उत्पादने	१	-	१	५७	१२	४५	१७०	-	-
१८.	२३०, कापसाची सरकी काढणे व सफाई करून गासड्या बांधणे	७	३	३	५७३	४७६	९७	१७८५	१	४०
१९.	२३१, कापस पिंजन साफ करणे, सुत काढणे/ विणणे व कापड विणण्यासाठी गिरणीमध्ये प्रक्रिया करणे	२	-	२	८०४	७७२	३२	१८६११	-	-
२०.	२४७, कृत्रिम धाग्यापासून रेयॉन, नायलॉन व सिन्थेटिक कापड बनविणे	१	-	१	२५	२५	-	७७	-	-
२१.	२५९, तागापासून बॅग बनविणे, धागा बनविणे [इतरत्र कोठेही न आलेली उत्पादने]	१	-	१	१०	१०	-	२९	-	-
२२.	२६०, विणकाम, कापड गिरण्यामधील उत्पादने	२	-	२	२२१	२२०	१	७८२	-	-

= ११७ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ५. १ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
२३.	२७०, बीनीयर, प्लायवूड इत्यादीचे उत्पादन	१	-	१	३	३	-	५	-	-
२४.	२७१, प्लायवूड व्यतिरिक्त इतर लाकूड कटाई करून रंधा फिरवून तयार करणे	१२५	२	२५	२९८	२९८	-	७९४	२८	६८
२५.	२७२, लाकूडी अगर वेत, बांबू वगैरेच्या पेट्या, पिंपे, करड्या वगैरे बनविणे, बुसुकाम पेट्या तयार करणे	१	-	-	-	-	-	-	१	१०
२६.	२७३, लाकडाच्या घडीव वस्तूचे उत्पादन उदा. खाब, दारे, खिडक्या, खाडे इत्यादी	१	१	-	-	-	-	-	-	-
२७.	२७६, लाकूडी फर्निचर व साहित्य तयार करणे	३	-	२	८	८	-	२३	१	१
२८.	२८०, लगद्यापासन कागद, पुठठा व वृत्तपत्राचा कागद तयार करणे	७	-	७	८०३	७९७	६	२७९१	-	-
२९.	२८१, कागदी पिशव्या तयार करणे, काडेबोर्ड डबे व पेट्या तयार करणे	१	-	१	२५	१९	६	७५	-	-
३०.	२८४, वर्तमान पत्राची छपाई व प्रकाशन, वर्तमानपत्रे छापणे व प्रकाशित करणे	१	-	१	११	११	-	३२	-	-
३१.	२८५, पुस्तके, नियतकालिके, नकाशे, साप्ताहिके, निर्देशिके, संगीत स्वरलिपी इत्यादीची छपाई व प्रकाशन	२	-	२	१७	१७	-	४५	-	-

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ५.१ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
३२.	२८९, लखोटे, चित्रछपाई, पोस्टकार्ड स्मबॉलिंग वगैरे छपाई व प्रकाशन व तदसंबंधी व्यवसाय	७	-	५	७२	६८	११	२३८	२	४०
३३.	२९१, रबर, प्लॅस्टीकची पादत्राणे बनाविणे	१	-	१	२२	१२	३	६६	-	-
३४.	३०१, रबर प्लॅस्टीकची पादत्राणे बनाविणे, रबराला व प्लॅस्टीकला प्राथमिक स्वस्माचा आकार देणे	१	-	१	२२	१७	५	६७	-	-
३५.	३०२, रबराच्या इतर वस्तु बनाविणे	२	-	२	१३	१३	-	३२	-	-
३६.	३०३, प्लॅस्टीक वस्तुचे उत्पादन [इतर कोठेही वर्गीकरण न केले] घर सजावट इत्यादी	३	-	१	२४५	२४५	-	७४२	२	२५
३७.	३१०, मूळ औद्योगिक व कार्बनी व अकार्बनी रसायने व गॅस असिड अल्कलीज ऑसिटिलीज गॅस/नट्रोजन गॅस यांची निर्मिती	११	-	८	११०२	११०८	१	४४१७	३	३३
३८.	३११, रासायनिक छते व फिटकनाशक यांची निर्मिती	१	-	१	२	८	१	२४	-	-
३९.	३१२, ऑईलपेंट, वार्निश व लाखेच्या रंगाची निर्मिती	२	१	७	२५	२४	१	६२	१	३

तक्ता क्रमांक ५.१ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
४०.	३१३, अलोपथीक, आयुर्वेदिक व होमिओपथीक औषधे व औषधी द्रव्ये यांची निर्मिती	३	-	३	१७९	१५८	१	५०६	-	-
४१.	३१४, अत्तरे व इतर सौंदर्य प्रसाधने तयार करणे	२	-	२	१९	१७	२	५६	-	-
४२.	३१६, टरपेनटाइन, सिथेटिक, रिसाईन्स, प्लॅस्टीकच्या वस्तु सिन्थेटिक धागा, नायलॉन, टेस्लीन इत्यादीचे उत्पादन	१	-	१	७	५	२	२१	-	-
४३.	३१८, कोक ओव्हनमधील उत्पादने	१	-	१	१७	१२	५	३६	-	-
४४.	३१९, रासायनिक उत्पादने [इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले]फोटो रासायनिक द्रव्ये इत्यादी.	१	१	-	-	-	-	-	-	-
४५.	३२०, चिकण प्रांतीपासून बांधकामासाठी विटाचे उत्पादन	६	-	४	३४	२७	७	६७	२	४४

तक्ता क्रमांक ५.१ [पुढे चालू...]

१	३	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
४६.	३२१, काच व काचेच्या वस्तूची निर्मिती	१	-	१	३८८	३८८	-	१४२७	-	-
४७.	३२३, चीनी मातीच्या वापरण्याच्या शोभेच्या वस्तू बनविणे	१	-	१	४०	४०	-	११०	-	-
४८.	३२६, बांधकामासाठी दगड, घडी व दगड व खडीची निर्मिती	२०	६	९	८७	३४	५३	१५४	५	५८
४९.	३२८, सिमेंट इतर सिमेंटची उत्पादने अल्बेस्टोसच्या वस्तूची निर्मिती	६	१	५	१३०	९९	३१	२३७	-	-
५०.	३२९, संकीर्ण धातू खनिजांची उत्पादने [उदा. मीठ, घषण द्रव्ये, गाफ्टीक उत्पादने, मीनरल वुल, सिलीका]	१३	२	९	१६६	१४८	१८	५००	२	४८
५१.	३३०, लोखंड व पोलाद यांचे उत्पादन	१	-	१	३३	३३	-	१००	-	-
५२.	३३१, लोखंड व पोलाद यांचे ओतकाम फाउंड्रीज फौजीगसाठी	११	१	८	१०६३	१०५०	३	३२०९	२	२७५
५३.	३३२, फॅरो अॅलोइजची निर्मिती	४	-	४	१७८	१७८	-	५८९	-	-
५४.	३३४, पितळी धातूपासूनची उत्पादने	१	१	-	-	-	-	-	-	-
५५.	३३५, अॅल्युमिनीयमचे उत्पादन	१	-	१	१७	१७	-	४९	-	-
५६.	३३९, इतर नॉनफॅरोज धातूचे उद्योग	२	-	२	७९	७९	-	२२९	-	-
५७.	३४०, धातूच्या पत्र्यापासून वस्तू बनविणे [उदा. पिंपे, बादल्या, लोखंडी टंक, पत्र्याच्या पेट्या, पिंजरे, तिजो-या व वेल्डींग काम]	७	१	५	१९८	१९८	-	५५७	१	८

तक्ता क्रमांक ५.१ [पुढे चालू....]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
५८.	३४१, धातुपासुन बांधकामाच्या साहित्याची निर्मिती	३	-	२	२२	४१	११	१५२४	१	१२
५९.	३४३, हाताने वापराव्याची हत्यारे व जनरल हाडवेअर यांची निर्मिती	१०	-	७	३६२	३६१	१	६८९	३	५१
६०.	३४४, धातूच्या वस्तूंना पॉलीश करणे, कल्हई, लीवणे, मुलामा चढविणे, तदसंबंधीचे उत्पादन	४	१	३	७३	७३	-	२२२	-	-
६१.	३४५, धातूच्या भांड्याचे उत्पादन, कटलरी व स्वयंपाकाची उपकरणे इ.	१	-	१	५४	५४	-	१६०	-	-
६२.	३४९, धातूची उत्पादने यंत्रे व वाहतुकीची साधने सोडून [इतस्त्र कोठेही वर्गीकरण न केलेली]	१	-	१	१२७	१२७	-	३८९	-	-
६३.	३५०, कृषि अवजारे व साहित्याचे सुटे भाग यांची निर्मिती	३	-	३	१४७	१४६	१	४४७	-	-
६४.	३५१, बांधकाम व खाणकामासाठी उपयुक्त सयंत्राची निर्मिती व दुरुस्ती [उदा. खोदकाम, कोळसा, काढण्याची यंत्रे, माती उचलणे, वाहने यासंबंधीची यंत्रे, रोड रोलर्स व इतर अवजड मशिनरी व साहित्य]	१	-	१	२४९	२४७	२	७६३	-	-
६५.	३५३, अन्न व कापड निर्मितीच्या उद्योगासाठी यंत्रे निर्मिती	६	-	५	७३	७३	-	२१८	१	८

= १२२ =

[पुढे चालू....]

तक्ता क्रमांक ५.१ [पुढे चालू....]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
६६.	३५४, अन्न व कापड निर्मितीच्या व्यतिरिक्त इतर उद्योगधंद्यासाठी निर्मिती	५	-	३	४६	४६	-	१२०	२	१६
६७.	३५६, विद्युत विरहीत यंत्रसामग्री साहित्य सुटे भाग सह साहित्य यांची निर्मिती	३	-	२	४९	४९	-	१४९	६	१०
६८.	३५७, यंत्राची हत्यारे, सुटे भाग सह साहित्य निर्मिती व दुरुस्ती	८	-	७	५०३	४९९	४	१५४७	१	३५
६९.	३५९, विद्युत विरहीत यंत्रे [उदा. शिंवण यंत्रे, धुलाईयंत्रे इत्यादीची निर्मिती व दुरुस्ती]	७	-	५	९३	९३	१	२७३	१	१५
७०.	३६०, विद्युत औद्योगिक यंत्रसामग्री उपकरणे, सुटे भाग [उदा. विद्युतमोटारी, जनित्रे, ट्रान्सफार्मर, विद्युत क्लेचेस, ब्रेक्स] यांची निर्मिती	४	-	४	८९०	८८८	२	२५१३	-	-
७१.	३६३, इतर प्रकारची विद्युत उपकरणे, सुटे भाग जसे [दिवे, ट्यूब्स, सोकेटस, बटणे, पंखे, इन्वोल्टर्स कंडक्टर्स]	४	-	४	३१७	१३३	१८५	८९९	-	-

[पुढे चालू....]

तक्ता क्रमांक ५.१ [पुढे चालू....]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
७२.	३६४, रेडीओ, दूरचित्रवाणी संघ, दान्तमिश्रण सेटस, ट्रांन्झिटरस, धवनी, पुनपुष्पण साहित्य, टेपरेकॉर्ड्स, सार्वजनिक सभेची उपकरणे] पूर्वसंगहीत धवनी फिस्ती, बिनतारी यंत्रे, दूरधवनी तार यंत्रे, उपकरणे साहित्य, रेडार साहित्य आणि तदसंबंधी उभारणी सुटे भाग इलेक्ट्रॉनिक साहित्य यांची निर्मिती]	१४	१	९	५८२	३७५	२०७	१७४४	३	८०
७३.	३७४, मोटार वाहने व त्यांचे सुटे भाग यांची निर्मिती	४	१	२	३९	३९	-	१२१	१	२३
७४.	३७५, मोटार सायकली व स्कुटर्स यांचे सुटे भाग यांची निर्मिती	९	-	८	२४८६	२४८०	८६	७६०६	१	१२
७५.	३७९, वाहतुकीच्या साधनांची निर्मिती [इतर कोठेही न आलेली]	४	१	२	१९	१९	-	६१	१	१०
७६.	३८०, वैद्यकीय शस्त्रक्रियेचे व शास्त्रीय साहित्य यांचे उत्पादन	१	-	१	२०	२०	-	६१	-	-
७७.	३८९, इतर संकीर्ण उत्पादक उद्योग, उदा. छोटे दागीने, कृत्रिम पिसाचे तुरे, ब्रश, झाडू, दिव्यांच्या शेंडस, सिगारेट होल्डर, तंबाखू, पार्सप टोप, हस्तीदंती वस्तु, वेषा तयार कपडे इत्यादीचे उत्पादन	१	-	१	१८	१	१७	५३	=	-

= १२४ =

[पुढे चालू....]

तक्ता क्रमांक ५.१[पुढे चालू.....]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
७८.	४००, वीज निर्मिती व प्रसारण	५	-	५	७८९२	७८९२	७८९२	७८९२	-	-
७९.	४०१, घरगुती, औद्योगिक व व्यापारी व इतर कारणासाठी विजेचे वितरण	३	-	३	७८९१	७८९१	७८९१	७८९१	३१	३१
८०.	४२०, पाणी पुरवठा[संकलन, शुध्दीकरण व वितरण]	४	-	-	८०	८०	८०	८०	४	४९
८१.	६८४, पेट्रोल पंप्स	३१	-	३७	१४५	१४५	१४५	१४५	४	१४
८२.	९२०, तांत्रिक व्यावसायिक शिक्षण देणा-या शाळा, महाविद्यालये व इतर संस्था	१	-	१	११६	११६	११६	११६	-	-
८३.	९६१, कपडे धुऊन इस्त्री करणे व तदसंबंधी परीट सेवा	१	-	१	२९	२९	२९	२९	-	-
८४.	९७३, रंगणी सेवा उद्योग	१६	२	१२	७६६	७६६	७६६	७६६	२	५०
८५.	९७५, सायकल व सायकल रीक्षाची दुरुस्ती	१	-	-	८५	८५	८५	८५	१	४५
८६.	९७९, अवर्गीकृत कारखान्यातील दुरुस्ती	४	-	४	२७	२७	२७	२७	-	-
८७.	एकूण जिल्हा	५२१	३४	३९१	२५६७८	२५६७८	२५७०	२१६४३	५२१	१२७२

टीप:- रकाना ९ चे आकडे पूर्णांकित असल्याने बरेजा जुळणार नाहीत.

आधार:- मुख्य निरीक्षक कारखाने,

महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

= १२५ =

तक्ता क्रमांक ५.३

चालू कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण १९८९

जिल्हा-अहमदनगर

अ.क्र.	प्रमुख उद्योग समूहाच्या तक्त्याचे तफ्तीक	१० कामगारापेक्षा कमी		१० ते १९ कामगार		२० ते ४९ कामगार		५० ते ९९ कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१	२०, खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	३	१९	१०	१२१	१	३१	१	५६
२	२१, वनस्पती तूप, तेल यांचे उत्पादन	२३	१२७	११	१३७	२	४९	-	-
३	२२, तंबाखू व तंबाखूची उत्पादने	-	-	२	३०	२	५९	२	१२५
४	२३, सुती कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	२	६५	१	५२
५	२४, लोकर रेझीस व कृत्रिम कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	१	२५	-	-
६	२५, ताग, अंबाडी, घायपात धागा उत्पादने	-	-	१	१०	-	-	-	-
७	२६, तयार कपड्याचे उत्पादन विणकाम कपड्यासह.	-	-	१	११	-	-	-	-
८	२७, तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तु व फर्निचर यांचे उत्पादन	१२६	३६५	२	२३	-	-	-	-
९	२८, कागद व कागदाच्या वस्तु बिनविणे, छपाई प्रकाशन तदसंबंधीचे उत्पादने	४	३०	५	६७	५	१३१	-	-

= १२६ =

[पुढे चालू....]

तक्ता क्रमांक ५.३ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१०.	२९, चामड्याच्या वस्तु बेनविणे	-	-	-	-	१	२२	-	-
११.	३०, रबर प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व दगडी कोळशापासून वस्तु तयार करणे	२	१३	२	२५	१	२२	-	-
१२.	३१, रासायनिक द्रव्ये व त्यापासून वस्तु तयार करणे [पेट्रोलियम व दगडी कोळशाचे पदार्थ वगळून]	१६	७८	६	८६	२	५८	२	१६३
१३.	३२, धातजन्य व्यतिरिक्त इतर खनीज द्विधापासून तयार केलेली उत्पादने	१२	९३	१६	१९६	८	२२८	१	९०
१४.	३३, मळ धातू व समिश्र धातूचे उद्योग	-	-	२	२७	१०	३३६	२	११७
१५.	३४, धातूच्या वस्तु व सुटे भाग [पत्रे व साहित्य सोडून] उत्पादने	३	२५	१०	१४३	६	१७९	२	१२६
१६.	३५, यंत्रसामग्री त्यांची अवजारे, सुटे भाग [विद्युत यंत्रसामग्री वगळून] उत्पादने	८	४९	११	१५०	९	३०१	२	१२२
१७.	३६, विद्युत यंत्रसामग्री उपकरण संच व उपयंत्र, सुटे भाग यांची निमित्ती	२	१३	४	४९	८	२९१	२	१९१
१८.	३७, यंत्रसामग्री व सुटे भाग यांची निमित्ती	३	१५	६	७९	५	१२४	-	-
१९.	३८, इतर उत्पादक उद्योग	-	-	१	१८	१	२०	-	-
२०.	४०, वीज	१	९	५	७१	२	४५	-	-

= १२७ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ५.३ [पुढे चालू...]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
२१. ४२, प्राणी पुरवठा व तद्संबंधीची कामे	-	-	-	३	३९	१	२०	-	-	-
२२. ६८, इतर किरकोळ व्यापार	३०	१४२	१	१७	-	-	-	-	-	-
२३. ९२, शैक्षणिक, वैज्ञानिक व संशोधन क्षेत्रातील सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२४. ९६, व्यक्तिगत सेवा व इतर	-	-	-	-	-	१	२९	-	-	-
२५. ९७, दुरुस्ती व सेवा	४	२२	४	५४	६	२५७	४	२४२	-	-
एकूण जिल्हा	२३७	१०००	१०३	१३५०	७४	२२९२	१९	१२९४	-	-

= १२८ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ५.३ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यचि संकेतांक	१०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते ४९९९		५००० व त्याहून अधिक		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१	२	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१.	२०	८	२६४८	७	५०७७	१	११६४	-	-	३१	९११६
२.	२१	२	३२४	-	-	-	-	-	-	२८	६३४
३.	२२	७	१४९१	-	-	-	-	-	-	१३	१७०५
४.	२३	३	१३००	-	-	-	-	-	-	६	१४१७
५.	२४	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२५
६.	२५	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१०
७.	२६	१	२१०	-	-	-	-	-	-	२	२२१
८.	२७	-	-	-	-	-	-	-	-	१२८	२८८
९.	२८	४	७४७	-	-	-	-	-	-	१८	९७५
१०.	२९	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२२
११.	३०	१	२४५	-	-	-	-	-	-	६	३०५
१२.	३१	-	-	-	-	१	१०१६	-	-	२७	१४०१
१३.	३२	१	३८८	-	-	-	-	-	-	३८	९९५
१४.	३३	४	११५५	-	-	-	-	-	-	१८	१६३५

= १२९ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ५.३ [पुढे घालू...]

१	२	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१५.	३४	३	४२४	-	-	-	-	-	-	२४	२७७
१६.	३५	३	६२२	-	-	-	-	-	-	३३	१२४४
१७.	३६	४	७५३	१	५८०	-	-	-	-	२१	१८७७
१८.	३७	-	-	-	-	१	२३७१	-	-	१५	२५८२
१९.	३८	-	-	-	-	-	-	-	-	२	३८
२०.	४०	-	-	-	-	-	-	-	-	८	१२५
२१.	४२	-	-	-	-	-	-	-	-	४	५२
२२.	६८	-	-	-	-	-	-	-	-	३१	१५२
२३.	९२	१	११६	-	-	-	-	-	-	१	११६
२४.	९६	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२९
२५.	९७	१	३१३	-	-	-	-	-	-	१९	८८८
सकूण जिल्हा		४३	१०८०६	८	५६५७	३	४५५१	-	-	४८७	२६९५०

टीप:- [अ]=कारखान्यांची संख्या, [ब]=कामगार
 आधार:-मध्य निरिक्षक कारखाने,
 महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 = १३० =

तक्ता क्रमांक ५-३
कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण वर्ष १९८९

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	मुख्य उद्योग गट व त्याचे सकेतांक	दिवसांची संख्या		६० दिवस किंवा त्याहून कमी		६१ ते १२० दिवस		१२१ ते १८० दिवस		१८१ ते २४१ दिवस		२४१ ते ३०० दिवस		३०० हून अधिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
१.	२०, खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	१	४७८	२	१४४७	२	१९७८	३	८१२	२१	४३७८	२९	२०९३
२.	२१, वनस्पती, तूप, तेल यांची उत्पादने	-	-	२	१०	१	६	४	२५	३	१६४	७	२४१	८	८७	२५	५३३
३.	२२, तंबाखू, तंबाखूची उत्पादने	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	५	५२१	७	११४९	१२	१६७०
४.	२३, सुती कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	१	२५	-	-	-	-	१	५२	३	१३००	५	१३७०
५.	२४, लोकर रेझीम व कृत्रिम धाग्याच्या कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२५	१	२५
६.	२५, ताग, अंबाडी, घायपात धागा उत्पादने	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१०	-	-	१	१०
७.	२६, तयार कपड्याचे उत्पादन विणकाम कापडासह [पायमोजे वगैरे सोडून]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	२२१	२	२२१
८.	२७, तयार लाकड व लाकडाच्या वस्तू व फर्निचर यांचे उत्पादन	-	-	१	२	१	२	८	१५	७	१५	३५	११२	४६	१६३	९८	३०९
९.	२८, कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे, छपाई व प्रकाशन तदसंबंधीचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	५	८२	११	८५३	१६	९३५

= १३१ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ५.३ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
१०.	२९, चामड्याच्या वस्तु बनविणे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२२	१	२२
११.	३०, रबर प्लॅस्टीक पेट्रो लियम व दगडी कोळशापासून वस्तु तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४	२८०	४	२८०
१२.	३१, रासायनिक द्रव्ये व त्यापासून वस्तु तयार करणे [पेट्रो लियम व दगडी कोळशाचे पदार्थ वगळून]	-	-	-	-	-	-	-	१	१७	५	४३	१७	१३०५	२३	१३६५	
१३.	३२, धातूजन्य व्यतिरिक्त इतर खनीज द्रव्यांपासून तयार केलेली उत्पादने	-	-	-	-	३	३०	३	१०६	४	४२	७	१२१	१२	५४६	२९	८४५
१४.	३३, मुळ धातू व समिश्र धातूचे उद्योग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	३७	१५	१३२३	१६	१३६०
१५.	३४, धातूच्या वस्तु, सुटे भाग [यंत्रे आणि वाहतुकीचे साहित्य सोडून] उत्पादने	-	-	-	-	-	-	१	२५२	-	-	४	२६०	१४	३९४	१९	९०६
१६.	३५, यंत्रसामग्री व त्यांची अवजारे सुटे भाग [विद्युत यंत्रसामग्री वगळून] उत्पादने	-	-	-	-	-	-	-	१	२७	३	२८	२३	११०५	२७	११६०	
१७.	३६, विद्युत यंत्रसामग्री उपकरण संच व उपयंत्रे व सुटे भाग यांची निर्मिती	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	५	६१०	१२	१०९९	१७	१७४९
१८.	३७, यंत्रसामग्री व सुटे भाग यांची निर्मिती	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	२३	१०	२५२१	१२	२५४४

तक्ता क्रमांक ५.३ [पुढे चालू....]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
१९.	३८, इतर उत्पादक उद्योग	-	-	-	-	-	१२	१२	१८	१८	२२	२४	२४	२४	२८	२	३८
२०.	४०, वीज	-	-	-	-	-	२०	२०	२०	-	-	-	-	७	११३	७	११३
२१.	६८, इतर किरकोळ व्यापार	-	-	-	-	-	२१	२१	२१	२१	२४	२४	२४	२४	२४	२५	१४५
२२.	९२, शैक्षणिक वैज्ञानिक व संशोधन क्षेत्रातील सेवा	-	-	-	-	-	२२	२२	२२	-	-	-	-	१	११६	१	११६
२३.	९६, व्यक्तीगत सेवा	-	-	-	-	-	२३	२३	२३	-	-	-	-	१	२९	१	२९
२४.	९७, दुरुस्ती व सेवा	-	-	-	-	-	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
एकूण जिल्हा		-	-	३	१२	७	५४१	१८	१८४५	१८	२२४३	२१	३०६८	२५४	१७९६९	३९१	२५६७८

टीप:- अ= कारखान्यांची संख्या
ब= कामगार

आधार:- मुख्य निरीक्षक, कारखाने,
महाराष्ट्र राज्य,
मुंबई.
= १३३ =

सक्ता क्रमांक ५४

उद्योगांच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी वार्षिक उद्योग पाहणी १९८८-८९

जिल्हा-अहमदनगर

श्रीलंका- १९८८-८९

अ. क्र.	उद्योगाचा संकेतिक	उद्योगाचे वर्णन	स्थिर मालमूल्य	खेळते मालमूल्य	सर्व कामगारांची संख्या	सर्व कर्मचारी	कामगारांचे वेतन	प्रत्यक्ष उत्पादन	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	उत्पादनामुळे मूल्यवृद्धी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१. २०	आयि	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन वनस्पती तेल, तूप, यमची उत्पादने	७३७४९९	४५७७७०	४२३२	७९००	८७४००	१८९७१७	२४३२५६८	२१६८४३९	१९६२५६
२. २२	तंबा	तंबाखु व तंबाखुची उत्पादने	५१४५३	८१३५५	१९५६	२४२०	१७३७०	२८९१९	४२०७०८	३३५७१५	७७३९६
३. २३		सुती कापडाचे उत्पादन	१८३४७	१३४७८	११७९	१४१३	१६५३५	२३१७७	१४७७४४	१२७४३९	१८६७६
४. २६		तयार करण्याचे उत्पादन, विपकाम कापडासह [पायमाजे वगैरे सोडून]	६२८६२	८३६३	३९७	४९१	६९२४	१०९९९	१९९४१०	१४७३७३	४६००२
५. २८		कागद व कागदामध्यास वस्तु बनविणे, छपाई प्रकाशन तदसंबंधी उत्पादन	३५१२६८	१७४६०	१२०७	११०८	९३३७	१३३७३	२१३४६३	१८६०८०	१३७
६. ३०		रबर प्लॅस्टीक पेट्रोलियम व दगडी कोळशापासून वस्तु तयार करणे	१२७३६१	३३४८७	४७२	६७०	६५२४	१४७४२	१७१३८४	१४२१०१	१२४२८
७. ३२		धातूचे व्यतिरिक्त इतर यंत्रांचे द्रव्यापासून तयार केलेली उत्पादने	१८१५३	३९७११	३३०	४३४	३८७१	६३४०	३५५२०	३२६४९	१२८५
८. ३३		मुळ धातू व सममिश्र धातूचे उत्पादने	१२८०९	१०५३६	१९९	३५६	३८३६	६३२३	७७१५४	६९३७४	६१५५

=१३४=

[पुढे चालू ...]

तक्ता क्रमांक ५.४[पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
९.	३४	धातूच्या वस्तू व सुटे भाग [यंत्रे व साहित्य सोडून]	२४५८६	२३९८०	५५३	८४०	१६२२३	३१६५५	२५२८१५	१८७५७८	६०६०९
१०.	३५	यंत्रसामग्री, त्यांची अवजारे सुटे भाग [विद्युत यंत्रसामग्री वगळून] उत्पादने	५५३६७	२०१७१	१३२	१७६	३४६९	६६०६	११०५७३	६२४७८	३७८२७
११.	३६	विद्युत यंत्रसामग्री उपकरणे संच व उपयंत्रे, व सुटे भाग यांची निर्मिती	४९७४९	१४८०२७	३५०	५०५	१३८८६	२६०१७	२४३१०८	१४९५२५	८५२१६
१२.	३७	यंत्रसामग्री व सुटे भाग यांची निर्मिती	१४९२२६	९०९०१	११२६	१९५८	२१६९७	५९७८६	९०१५१६	६८२१५३	१५८२२९
१३.	९७	दुरुस्ती व सेवा	८१३	[-]४२१	३१६	३३४	८९९५	१०७९४	१७०४३	६१७७	१०७९४
१४.		इतर	४०५२३०	३४५७२१	१२८२५	१४८७५	८७५१३	१५०६०६	२११२१८०	१८४९९४५	२१९८०६
		जिल्हा बेरीज	२०६४६५२	१२४८०४४	२४९७४	३३३८०	३०३६४०	५७८९५२	७३३५१८५	६१४७०२८	९३०८०८

टीप:- १. आकडे अस्थायी आहेत.

२. आकडे संक्षिप्तता दिल्यामुळे सर्व बेरीजा जुळतीलच असे नाही.

३. आकडे गणना-क्षेत्रातील सर्व कारखान्यांची माहिती व गेरगणना क्षेत्रातील अंदाजे माहितीवर आधारित आहेत.

४. ३ पेक्षा कमी कारखाने असलेल्या उद्योगांची माहिती "इतर" या उद्योग गटात अंतर्भूत केली आहे.

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

मुंबई

= १३५ =

तक्ता क्रमांक ५.५

रोजगार विनिमय केन्द्रातील आकडेवारी डिसेंबर १९८९ ला संपणा-या वर्षाकरिता

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	बाबी	वर्ष १९८९
१.	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	१, ३७२
२.	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	२९०
३.	पटावरील अर्जदारांची संख्या	८२, ८९४
४.	<u>नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या</u>	
	अ. खाजगी क्षेत्र	५६३
	ब. सार्वजनिक क्षेत्र	९९
५.	<u>नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या</u>	
	अ. अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	१९३
	ब. इतर	४६९
	क. एकूण	६६२
६.	<u>राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय</u>	
	१. <u>व्यावसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार</u>	
	अ. नोंदणी केलेले	१, ९४५
	ब. नोकरी दिलेले	३८
	२. <u>प्रशासकीय शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार</u>	
	अ. नोंदणी केलेले	-
	ब. नोकरी दिलेले	-
	३. <u>तैखनिक व तदसंबंधीचे कामगार</u>	
	अ. नोंदणी केलेले	११, ९३०
	ब. नोकरी दिलेले	१६४

= १३६ =

[पुढे चालू.....]

तक्ता क्रमांक ५:५ [पुढे चालू...]

१	२	३
६] राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय [पुढे चालू...]		
४. विक्री कामगार		
अ. नोंदणी केलेले		-
ब. नोकरी दिलेले		-
५. शेती, मच्छीमारी, शिकार व तदसंबंधी कामगार		
अ. नोंदणी केलेले		१८९
ब. नोकरी दिलेले		६४
६. खाणकाम		
अ. नोंदणी केलेले		-
ब. नोकरी दिलेले		-
७. वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार		
अ. नोंदणी केलेले		२, ६४५
ब. नोकरी दिलेले		१२६
८. क्राफ्टमन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार		
अ. नोंदणी केलेले		११०
ब. नोकरी दिलेले		१४
९. सेवा, खेळ व तत्सम कामगार		
अ. नोंदणी केलेले		४०
ब. नोकरी दिलेले		-
१०. इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार		
अ. नोंदणी केलेले		२, ७९०
ब. नोकरी दिलेले		२५६
	एकूण नोंदणीकृत	१९, ६४९
	एकूण नोकरी दिलेले	६६२

आधार:- जिल्हा सेवायोजन अधिकारी,
अहमदनगर

तक्ता क्रमांक ५. ६

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम १९८९-९० यां वर्षाकरीत

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	बाब.	परिमाण	वर्ष १९८९-९०
१.	सेवायोजन केन्द्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केन्द्र		
	१. वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	२२८९
	२. सेवायोजन केन्द्रामध्ये घेण्यांत आलेली गटांशी चर्चा	"-	८८
	३. मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेच्चारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	"-	३६
२.	विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन		
	१. वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	१८२६
	२. सेवायोजन केन्द्रामध्ये घेण्यांत आलेली गटांशी चर्चा	"-	४९
	३. मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर प्रशिक्षणासाठी/उमेच्चारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	"-	-

आधार:-१. जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, अहमदनगर

२. विश्वविद्यालयीन सेवायोजन कार्यालय, पुणे.

= १३८ =

तक्ता क्रमांक ५.७
 कर्मचारी गणना - १९८८
 जिल्हा-अहमदनगर
 जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या
 जिल्हा-अहमदनगर

बाब	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
१	२	३	४
वर्ग-१	१९६	१८	१
वर्ग-२	४५७	२५३	१०
वर्ग-३	१२, ०९२	१३, ६२८	१, ५५५
वर्ग-४	४, ६३२	९९४	१, ९६९
एकूण १ ते ४	१७, ३७७	१४, ८९३	३, ५३५
* इतर वर्ग ५ ते ९ व ०	५, २०८	२, ७४१	४५५
एकूण १ ते ९ व ०	२२, ५८५	१७, ६३४	३, ९९०

टीप:- *= इतर= यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजदारीवरील, अकालीन, मानसेवी, आपि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार:-अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
मुंबई

= १३९ =

ता. क्रमांक ५.८
निरनिराळ्या उद्योगातील नोंद [३१ मार्च, १९९० ला संपत्ती-या वर्षाकरिता]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतिक	माहिती देणा-या आस्थापनाची संख्या	कर्मचारी वर्गाची संख्या				
				शासकीय	निमशासकीय	खाजगी	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	
१.	कृषि	००	२०	१८२८	१७६१	४८	३६३७	
२.	खापकाम	१०	-	-	-	-	-	
३.	वस्तुनिर्माण	२० व २१	१३२	३७९	२३२	४३७९१	४४४०२	
४.	वीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी	४०, ४१ व ४२	७	-	२८०५	१७३३	४५३८	
५.	बांधकाम	५०	२१	३७२७	९२६	१२	४६६५	
६.	धाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	६० ते ६९	३१	-	५५	७५०	८०५	
७.	परिवहन गुदामे व दळपवळण	७० ते ७५	४	१६७६	४५२१	-	६१९७	
८.	वित्तपुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता व व्यापारविषयक सेवा	८० ते ८३	१८६	१४	२३८७	३०४५	५४४६	
९.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	९० ते ९६	४३८	११७२८	२१५४२	१२४५७	४५७२७	
१०.	इतर [दुरुस्ती सेवा]	९८ व ९९	२	५८६	-	-	५८६	
एकूण				८४१	१९९३८	३४२२९	६१८३६	११६००३

आधार:- जिल्हा सेवायोजन अधिकारी,
अहमदनगर
= १४० =

तक्ता क्रमांक ५.९
विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या [३१ मार्च १९९०]
जिल्हा-अहमदनगर

यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या [हजारात]	संख्या	लोकसंख्या [हजारात]	संख्या	लोकसंख्या [हजारात]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१. महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	३१.३.६१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१.३.७१	-	-	४७६	६०३	२	४०	४७८	६४३
	३१.३.८१	११५३	४	९९५	१५०७	४	२१२	९९९	१७१९
	३१.३.८९	१३२९	७	१३१८	१८९४	७	३१०	१३२५	२२०४
	३१.३.९०	१३२९	७	१३२०	१८९७	७	३१०	१३२७	२२०७
२. खाजगी कंपन्या	३१.३.६१	-	-	१	७	४	१८०	५	१६७
	३१.३.७१	-	-	१	७	२	१४१	३	१४८
	३१.३.८१	१६४	२	१५९	३४२	२	५७	१६१	३९९
	३१.३.८९	१७३	४	१७३	३९५	४	१०५	१७७	५००
	३१.३.९०	१७३	४	१७३	३९५	४	१०५	१७७	५००
३. जिल्ह्याची एकूण संख्या	३१.३.६१	१३१८	४	१	७	४	१८०	५	१८७
	३१.३.७१	१३१८	४	४७७	६१०	४	१८१	४८१	७९१
	३१.३.८१	१३१७	६	११५४	१८४९	६	२६९	११६०	२११८
	३१.३.८९	१५०२	११	१४९१	२२८९	११	४१५	१५०२	२७०४
	३१.३.९०	१५०२	११	१४९३	२२९२	११	४१५	१५०४	२७०७

टीप:- स्तंभ ३ व ४ संख्या, यंत्रणेच्या अधिकाराखालील गावांची व शहरांची संख्या दर्शविते.

आधार:- १. मुळा प्रवरा इलेक्ट्रिक सोसायटी, श्रीरामपूर

२. अधीक्षक अभियंता [ओ अँड एम सर्कल],

म. रा. विद्युत मंडळ, अहमदनगर

= १४१ =

तक्ता क्रमांक ५-१०
 विजेचा वापर १९८९-९० या वर्षाकरिता
 जिल्हा-अहमदनगर

[हजार किलोवॉट तासामध्ये]

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या वापराचा प्रकार							
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुशक्ती-साठी वीज.	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषि	इतर	एकूण	संबंधनाची [कनेक्शनची] संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	थरमल	१, ४०२	७३	८५, ४७७	११	२	२४	८६, ९८९	२, ४०१
२.	हायड्रो	७२, ८३३	१८, ९३०	२, १६, ०९२	८, ३७१	५, ६६, ०१४	७४, ३६६	९, ५६, ६०६	३, ७५, ५७५
३.	इतर	४	-	३६	-	-	-	४०	-
एकूण		७४, २३९	१९, ००३	३, ०१, ६०५	८, ३८२	५, ६६, ०१६	७४, ३९०	१०, ४३, ६३५	३, ७७, ९७६

आधार:-१. मुळा प्रवरा इलेक्ट्रिक को-ऑपरेटिव्ह सोसायटी, श्रीरामपूर
 २. महाराष्ट्र राज्य विद्युत महामंडळ, अहमदनगर
 ३. अहमदनगर जिल्ह्यातील सर्व साखर कारखाने
 = १४२ =

तक्ता क्रमांक ५-११
आर्थिक गणना - १९८०
बिगर कृषि आस्थापना, आस्थापना व स्वकार्यरत अद्योगासह
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५
एक	सर्व प्रकारच्या आस्थापना एकत्र			
	१.१ आस्थापनांची संख्या	४३, ३१६	१६, २९४	५९, ६१०
	१.२ मालकीच्या प्रकारानुसार संस्था			
	अ. सहकारी	१, ४८५	२५५	१, ७४०
	ब. सार्वजनिक	५, ०६९	७३८	५, ८०७
	क. खाजगी	३६, ७६२	१५, ३०१	५२, ०६३
	१.३ मालकीच्या विशेष सामाजिक गट, एकूण संस्थेची टक्केवारी			
	अ. अनुसूचित जाती	११. ६७	४. ११	९. १६
	ब. अनुसूचित जमाती	२. ४०	१. ८५	१. ९६
	१.४ जागेविरहीत कार्यान्वीत असलेल्या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	२१. ७४	१३. ३१	१९. ४४
	१.५ शक्तीवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	१. ७३	१७. ६०	१७. ४७
दोन	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या			
	अ. एकूण कामगार	१, २८, ५०९	५७, ६६३	१, ८६, १७२
	ब. वेतनावर काम करणारे कामगार	७६, ८००	३६, ३५८	१, १३, ६५८
	क. वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांची टक्केवारी	५९. ७६	६३. ०५	६१. ०५
	ड. कामगारांची प्रती आस्थापना सरासरी संख्या	२. ९६	३. ५४	३. १२

आधार:-आर्थिक गणना-१९८०.

= १४३ =

तक्ता क्रमांक ५.१३

प्रमुख उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	कामगार	आस्थापना	कामगार	आस्थापना	कामगार
		अ[अ]	ब[ब]	घ[अ]	घ[ब]	च[अ]	च[ब]
१.	खाणकाम	९८	७३६	-	-	९८	७३६
२.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	१६, ५९७	६२, ४४४	५, २२५	२०, ४७०	२१, ८२२	८२, ९१४
३.	वीज, गॅस व पाणी	९५	१, १२८	२६	४६०	१२१	१, ५८८
४.	बांधकाम	४४८	१, ३८९	९९	३०५	५४७	१, ६९४
५.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	१२, ६२२	१९, ६९९	६, ६४४	१३, २२६	१९, २२६	३२, ९२५
६.	निवास गृहे व उपहार गृहे	२, ४४५	५, ८४८	१, ०३०	३, २५८	३, ४७५	९, १०६
७.	वाहतूक	५६५	२, ९९७	२८०	१, ६२२	८४५	४, ६१९
८.	साठवणूक व वखार	३०५	८३४	७०	१६५	३७५	९९९
९.	दळणवळण	४२४	९९१	२७	३८७	४५१	१, ३७८
१०.	अर्थपुरवठा, विमा, मालमत्ता व धंदेविषयक सेवा	१, ६८६	४, ६९१	६७५	३, ४४५	२, ३६१	८, १३६
११.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	८, ०३१	२७, ७५२	३, २१७	१४, ३२३	१०, २४८	४२, ०७९
१२.	इतर	-	-	१	२	१	२
१३.	सर्व प्रमुख उद्योग गट	४३, ३१६	१, २८, ५०९	१६, २९४	५७, ६६३	५९, ६१०	१, ८६, १७२

आधार:-आर्थिक गणना-१९८०.

= १४४ =

तक्ता क्रमांक ५.१३

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	खाद्य पदार्थांचि उत्पादन	०५	२, ७५४	५६३	३, ३१७
२.	तंबाखपासून तयार केलेल्या पदार्थांचि उत्पादन	०७	४४०	६१७	१, ०५७
३.	इतर वस्त्रोत्पादन	२७	५, १२८	१, ०२७	६, १५५
४.	लाकडापासून केलेल्या इतर वस्तुंचे उत्पादन	२९	३, ५९१	३१६	३, ९०७
५.	धातुजन्य व्यतिरिक्त इतर खनिजापासून तयार केलेली उत्पादने	४०	९४०	७४	१, ०१४
६.	यंत्रे, साधने वगळता, अन्यत्र नमूद न केलेली धातू पासूनची इतर उत्पादने	४३	९४४	३७०	१, ३१४
७.	इतर संकीर्ण उत्पादक उद्योग	४७	३६५	३७८	७४३
८.	दुरुस्ती व सेवा	४८	२, ०९६	१, ११३	३, २०९
९.	घाऊक व्यापार	५८	४७४	४३८	९१२
१०.	किरकोळ व्यापार	५९	१२, १४८	६, २०६	१८, ३५४
११.	हॉटेलस, चहा, कॉफी विक्री केन्द्रे उपहार गृहे रसेवती गृहे	६०	२, ३२१	५६७	२, ८८८
१२.	मार्ग परिवहन	६५	५०६	२५६	७६२
१३.	यंत्रहामंगी भाड्याने देणे	८४	७११	२९९	१, ०१०
१४.	सार्वजनिक प्रशासन	८८	१, ४६६	३३२	१, ७९८
१५.	शैक्षणिक सेवा	९०	२, ३६१	२२३	२, ५८४
१६.	वैद्यकीय सेवा	९२	८०८	३९१	१, १९९
१७.	व्यक्तीगत सेवा	९८	२, ३०८	८७८	३, १८६

आधार:-आर्थिक गणना-१९८०.

= १४५ =

तक्ता क्रमांक ५-१४

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	खाद्य पदार्थांची उत्पादने	०५	१८, २२५	१, ४९९	१९, ७२४
२.	तंबाखूपासन केलेली उत्पादने	०७	११, ९११	४, ३५०	१६, २६१
३.	हातमागीवरील सुती कापडाचे उत्पादन	०९	५१	२, ०११	२, ०६२
४.	इतर सुती कापड	१५	१, ९४८	४८६	२, ४३४
५.	इतर सुती वस्त्रोत्पादने	२७	८, ६२६	२, ०७०	१०, ६९६
६.	लाकडीपासन केलेली इतर उत्पादने	२९	४, ५३४	८३२	५, ३६६
७.	छपाई प्रकीर्णन व तदसंबंधी उद्योग	३१	१३७	६३८	७७५
८.	अधातू खनीजापासनाची उत्पादने	४०	२, ५३८	३६२	३, ९००
९.	यंत्रे, साधने वगळती धातूपासन केलेली उत्पादने	४३	२, ४२४	१, ०६१	३, ४८५
१०.	वाहतुकीच्या साधनांचे उत्पादन	४६	१, २१९	८३५	२, ०५४
११.	इतर उत्पादक उद्योग	४७	७६०	७०३	१, ४६३
१२.	दुरुस्ती व सेवा	४८	३, ०९६	२, ७२१	५, ८१७
१३.	घाऊक व्यापार	५८	१, ३२४	१, ५१७	२, ८४१
१४.	किरकोळ व्यापार	५९	१८, ३७५	११, ७०९	३०, ०८४
१५.	हॉटेल्स, उपहारगृहे, रसवती गृहे	६०	५, ५३४	२, ०४६	८, ५८०
१६.	इतर वाहनांची वाहतूक	६४	१, ५६०	५६४	२, १२४
१७.	मार्ग परिवहन	६५	१, १२७	९८६	२, ११३
१८.	बँका	७४	१, ११९	१, ६०४	२, ७२३
१९.	इतर पत पुरवठा संस्था	७५	२, १६३	४९७	२, ६६०
२०.	सार्वजनिक प्रशासन	८८	७, ०४८	६, ३२३	१३, ३७१
२१.	शैक्षणिक सेवा	९०	१३, ६३८	३, २४७	१६, ८८५
२२.	वैद्यकीय सेवा	९२	२, ०४७	२, ४३०	४, ४७७
२३.	व्यक्तीगत सेवा	९८	३, २२७	१, ४७३	४, ७००

आधार:-आर्थिक गणना-१९८०.

= १४६ =

तक्ता क्रमांक ५-१५
बिगर कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट स्कूण]
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाब	ग्रामीण	नागरी	स्कूण
१	२	३	४	५
१.	सहकारी औद्योगिक संस्थाची संख्या	१, ४८५	२३५	१, ७२०
२.	विजेवर चालणा-या संस्थाची स्कूण संस्थाशी टक्केवारी	३. १०	८. ५१	३. ८४
३.	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	[अ] स्कूण संस्था	१६, ८७९	२, ८६७	१९, ७४६
	[ब] प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	११. ३६	१२. २०	११. ४८

आधार:-आर्थिक गणना-१९८०.

= १४७ =

तक्ता क्रमांक ५. १६

प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था रोजगार यांची संख्या

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	खाणकाम	१	४५	-	-	१	४५
२.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	४६	११, २१०	१६	६५८	६२	११, ८६८
३.	बीज, गॅस व पाणी	८	७४	२	१२७	१०	२०१
४.	बांधकाम	५	२३३	-	-	५	२३३
५.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	५४४	१, ४०४	८३	४६८	६२७	१, ८७२
६.	निवासगृहे व उपहार गृहे	१३	२४९	३	७	१६	२५६
७.	वाहतूक	५	२०४	१	४	६	२०८
८.	साठवण व वखार	७४	१९२	७	१६	८१	२०८
९.	दळणवळण	८	१३	१	२	९	१५
१०.	अर्थपुरवठा विसा, मालमत्ता व धंदेविषयक सेवा	६९७	२, ७०४	८२	१, ०४०	७७९	३, ७४४
११.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	८४	५५१	४०	५४५	१२४	१, ०९६
१२.	इतर	-	-	-	-	-	-
१३.	सर्व प्रमुख उद्योग गट	१, ४८५	१६, ८७९	२३५	२, ८६७	१, ७२०	१९, ७४६

आधार:-आर्थिक गणना-१९८०.

= १४८ =

तक्ता क्रमांक ५-१७

उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटांतील संस्थांची स्कूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा-अहमदनगर

रोजगाराचा आकारमान गट[संख्या]	गाामीण		नागरी		स्कूण	
	आस्थापनांची स्कूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची स्कूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची स्कूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	१, ०२५	१, ९९५	४७९	९३४	१, ५०४	२, ९२९
३	२८६	८५८	३१४	९४२	६००	१, ८००
४	१३४	५३६	१९८	७९२	३३२	१, ३२८
५	७८	३९०	१३८	६९०	२१६	१, ०८०
६ - ९	१८४	१, ३२०	२२७	१, ६१४	४११	२, ९३४
१० - १९	११४	१, ४८०	१४९	१, ९११	२६३	३, ३९१
२० - ४९	७३	२, २२०	६०	१, ७८४	१३३	४, ००४
५० व त्यापेक्षा जास्त	१५२	३१, ३५०	३५	६, २२५	१८७	३७, ५७५
सर्व आकारमान गट	२, ०४६	४०, १४९	१, ६००	१४, ८९२	३, ६४६	५५, ०४१

आधार:- आर्थिक गणना-१९८०.

= १४९ =

तक्ता क्रमांक ५. १८

घाऊक आणि किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा-अहमदनगर

रोजगाराचा आकारमान गट[संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	१, ३२९	२, ३९१	७३१	१, ४१६	२, ०६०	३, ८०७
३	४५०	१, ३५०	३८५	१, १५५	८३५	२, ५०५
४	१८१	७२४	२४७	९८८	४२८	१, ७१२
५	८५	४२५	१३०	६५०	२१५	१, ०७५
६ - ९	७१	४७३	१८८	१, ३०५	२५९	१, ७७८
१० - १९	२०	२५२	४९	६०७	६९	८५९
२० - ४९	२	५१	१०	२५१	१२	३०२
५० व त्यापेक्षा जास्त	२	२७४	३	२२३	५	४९७
सर्व आकारमान गट	२, १४०	५, ९४०	१, ७४३	६, ५९५	३, ८८३	१२, ५३५

आधार:-आर्थिक गणना-१९८०.

= १५० =

तक्ता क्रमांक ५.१९

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा संस्थाची स्कूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा-अहमदनगर

रोजगाराचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	३, ६७४	४, ०९७	४२५	७२८	३, ०९९	४, ८२५
३	५८३	१, ७४९	१४६	४३८	७२९	२, १८७
४	३२७	१, ३०८	७७	३०८	४०४	१, ६१६
५	२२०	१, १००	४९	२४५	२६९	१, ३४५
६ - ९	४२८	३, १५४	१३८	९९९	५६६	४, १५३
१० - १९	३९३	५, १७४	१२३	१, ६३६	५१६	६, ८१०
२० - ४९	१५२	४, ३१०	१११	३, ३६५	२६३	७, ६७५
५० व त्यापेक्षा जास्त	२६	२, ७००	४४	५, १२७	७०	७, ८२७
सर्व आकारमान गट	४, ८०३	२३, ५९२	१, ११३	१२, ८४६	५, ९१६	३६, ४३८

आधार:- आर्थिक गणना १९८०.
= १५१ =

तक्ता क्रमांक ५. ३०

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या
जिल्हा-अहमदनगर

रोजगाराचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	६, ५३१	१०, २७८	१, २२५	३, ७५४	८, ५२६	१४, ७३२
- ३	१, २०३	५, ७०२	१, ०६३	३, १८२	२, २६६	८, ८२८
- ४	९५७	३, ८२८	६८१	२, ७२४	१, ६३८	६, ५५२
- ५	५८१	२, ७०५	३८४	१, २२०	९६५	४, ६२५
६ - २	२३५	६, ७२८	७०२	४, २८५	१, ६३७	११, ७१३
१० - १२	६५१	८, ४६२	४०३	५, १२२	१, ०५४	१३, ६६१
२० - ४२	२५४	७, २७६	२३१	६, २०३	४८५	१४, १७२
५० व त्यापेक्षा जास्त	१२७	३७, ५४८	२२	१३, ७४५	२२६	५१, २२३
सर्व आकारमान गट	१३, ००२	८३, २३४	५, ५५८	४२, ४१२	१७, ५६७	१, २५, ६५३

आधार:-आर्थिक गणना-१९८०.

= १५२ =

तक्ता क्रमांक ६.१
विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था वर्ष १९८९-९०
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या
१	२	३
[१]	सहकारी पत संस्था	
	१.१ जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	१
	१.२ प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	१,०५२
	१.३ शेतकरी सेवा संस्था	३
	१.४ लॅम्पस सहकारी संस्था	८
	१.५ धान्य बँक	—
	१.६ इतर [संस्थेचा प्रकार द्यावा]	—
[२]	बिगर शेती पत संस्था	
	२.१ प्राथमिक सहकारी बँका	
	[अ] नागरी बँका	१४
	[ब] कामचारी बँका	१
	२.२ इतर बिगर शेती पत संस्था	
	[अ] कर्मचारी पतसंस्था	१९१
	[ब] नागरी सहकारी पतसंस्था आणि इतर [भित्री शिप आणि पतसंस्था वगैरे]	८९
	[क] इतर	—
[३]	पणन संस्था	
	३.१ जिल्हा पणन संस्था	
	[अ] सवताधारण उद्देश	१
	[ब] विशेष उद्देश	—
	३.२ प्राथमिक पणन संस्था	
	[अ] सवलतामान्य [तालुका खरेदी विक्री संघ	१३
	[ब] विशेष [फळे, भाजीपाला व इतर संस्था]	५४
	३.३ इतर	—

तक्ता क्रमांक ६.१ [पुढे चालू...]

१	२	३
[४]	उत्पादन संस्था	
	४.१ सांखर कारखाने	१५
	४.२ इतर कृषि प्रक्रिया संस्था [भात/तेल/जीनींग मील वगैरे]	५
	४.३ विणकर सहकारी संस्था [हातमाग व यंत्रमाग]	४४
	४.४ सुतगिरण्या	२
	४.५ इतर औद्योगिक संस्था	१०९
	४.६ दुध संस्था	८५१
	४.७ दुध तंघ	५
	४.८ मत्स्यव्यवसाय संस्था	३३
	४.९ शेती संस्था	२०
	४.१० उपसा जलसिंचन योजना	३२७
	४.११ वन कामगार संस्था	-
	४.१२ इतर	१०८
[५]	सामाजिक संस्था	
	५.१ ग्राहक भांडार	५७
	५.२ गृहनिर्माण संस्था	५११
	५.३ कामगार कंत्राटदार संस्था	३१९
	५.४ परिवहन संस्था	६
	५.५ इतर	९६
	एकूण सर्व प्रकारच्या संस्था	३,९४४

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था,
अ ह म द न ग र.
= १५४ =

तक्ता क्रमांक ६.३
जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

		[स्मये आणि सभासद संख्या हजारांमध्ये]	
अनुक्रमांक	बाब	:	संख्या
१	२	:	३
१.	संस्था		३, ९४४
२.	एकूण सभासद [हजारात]		१, २४२
३.	भरणा झालेले भाग भांडवल		९, ८४, ३६६
४.	वरीलपैकी सरकारी भाग भांडवल		६५, २२१
५.	स्वतःचा निधी		१४, ५०, २३४
६.	ठेवी		३९, २८, ०६१
७.	खेव्ते भांडवल		१, ०६, ०४, ०५३
८.	निव्वळ दिलेली कर्जे		४१, ८५, ८१३
९.	खरेदीची किंमत	*	१, २२, ३८, ६०८
१०.	विक्रीची किंमत	*	१, ३२, ३१, ६८०
११.	<u>नफा मिळालेल्या संस्था</u>		
	अ. संस्था		१, ६५७
	ब. रक्कम रु.		९३, ४०१
१२.	<u>तोटा असलेल्या संस्था</u>		
	अ. संस्था		२, ०९५
	ब. रक्कम स्मये		५, ६३, ८०८

टीप: = *अस्थायी.

आधार: - जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था, अहमदनगर.
= १५५ =

तक्ता क्रमांक ६.३

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्ष १९८८-८९

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	जिल्हा/तालुका	लेखा परीक्षा वर्ग				वर्गीकरण केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा एकूण	४२३	७११	४५८	२६	१, ६१८	२, ११०	३, ७२८
१.	नगर	८८	९७	५६	५	२४६	४०९	६५५
२.	राहुरी	१४	५६	७०	३	१४३	१३०	२७३
३.	श्रीरामपूर	५३	६५	४८	२	१६८	१४७	३१५
४.	नेवासा	१९	४५	२२	—	८६	१३२	२१८
५.	बेवगांव	१५	३६	१३	४	६८	७५	१४३
६.	पाथर्डी	१४	४३	३५	३	८५	८३	१६८
७.	जामखेड	१६	२६	१३	—	५५	७६	१३१
८.	कर्जत	२१	४०	३१	१	९३	१४८	२४१
९.	श्रीगोंदा	१८	४३	२७	१	८९	९०	१७९
१०.	पारनेर	२७	३१	४०	१	९९	१७२	२७१
११.	अकोले	२४	४६	२०	२	९२	१३०	२२२
१२.	संगमनेर	७६	७७	५८	१	२१२	२४०	४५२
१३.	कोपरगांव	३८	१०६	३५	३	१८२	२५८	४४०

आधार:-जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था, अहमदनगर
= १५६ =

तक्ता क्रमांक ६. ४

जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा सातळीवरील सहकारी बँकाचे कार्य [३०. ६. ९०]ला संपणा-या वर्षाकरिता

जिल्हा-अहमदनगर

[स्मये हजारात]

अ. क्र.	बँकेचे नांव	बँकांच्या शाखा	सभासद		भाग-मांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खेळते मांडवल	अल्पमुदतीचे कर्जे		
			संस्था	व्यक्तीगत सभासद					निव्वळ पतीवर	रोख देयकातील कसर	कर्जे
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	२२७	२८०५	१६०२	७८६०८	१०७०२८	२००७५८७	३१२८७६२	५१२६८५१	६०४८४	६१३५०८२
२.	महाराष्ट्र राज्य कृषि व कृषि विकास बँक लि. जिल्हा-अहमदनगर	१४	६१६	५४१२५	२६७८०	-	-	६१५५७०	-	-	४२३३५

तक्ता क्रमांक ६. ४ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	बँकेचे नांव	दिलेले कर्ज त्यापैकी			येणे कर्ज			थकलेले कर्ज		
		अल्प, हंगामी शेतीकामा-साठी	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे	अल्पमुदतीचे [रोखपत व देयकातील कसर] यासह	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे	अल्पमुदतीचे [रोखपत व देयकातील कसर] यासह	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१.	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	४१५८८४	१५२५५१	४५१५४	१६७५८४२	३८०२०२	२८४२१८	३६८६६२	४७५८०	१०१८३
२.	महाराष्ट्र राज्य कृषि व कृषि विकास बँक जि. जिल्हा-अहमदनगर	-	-	४२३३५	-	-	२४०४२०	-	-	४३८८३

टीप:- जिल्ह्यामध्ये औद्योगिक सहकारी बँक नाही.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था,
= १५७ अ. ह म द न ग र.

तक्ता क्रमांक ६.५

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य [३०.६.२० ला संपणा-या वर्षाकरीता]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	एकूण खेतीदारांची संख्या	सभासद			भाग भांडवल	स्तंभ ९ पैकी सहकारी भाग भांडवल	राखीव आणि इतर निधी	कर्जाची उचल	
				एकूण	लढान खातेदार सभासद	मोठे खातेदार सभासद					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	अहमदनगर जिल्हा	१,०५२	५,२०,६०५	५,०२,०४८	३,२३,०८२	१,०५,८५०	७३,११६	३,०५,९२९	७,९३३	२०,४८१	१३,२६,१५८
१.	नगर	२०	४४,६१७	४३,६७७	२७,००९	१०,१६२	६,५०६	१६,७००	५८०	२,७९५	८३,३३३
२.	राहुरी	८४	४६,८८७	४३,२००	३२,४०९	५,३२०	४,४०१	४८,६३८	१,१३७	१४,६०४	१,४१,०३६
३.	श्रीरामपूर	८२	३५,९१९	३६,९३९	१८,०६४	८,६२२	१०,२५३	३३,७३१	४७५	१४,८९१	१,१५,८४१
४.	नेवासा	८४	५५,८९१	५६,५२०	४३,७५२	५,३१०	७,४५८	४२,५१२	९९६	८,५५४	२,०७,७७३
५.	शेवगांव	६८	४३,५४५	३४,७२५	२३,७९०	७,१४६	३,७८९	१६,४७३	४६५	१,५६८	८५,१८३
६.	पाथर्डी	८०	३७,३०२	३६,१५०	२३,६३२	७,०१८	५,५००	१०,६९७	१६८	१,५४७	५३,९६२
७.	जामखेड	४३	२७,१५६	२३,१५६	१७,८३२	३,४१०	१,९१४	२,७५०	९३	१५१	१७,९३२
८.	कर्जत	६४	४८,२०१	३०,४८३	१५,७५९	१०,३५३	४,३७१	९,७५७	२५	८८७	३८,३३३
९.	श्रीगोंदा	७४	५५,१२५	४८,६५०	२६,०९५	१२,६८६	९,८६९	२५,२२२	३२४	१२,०८८	१,१२,४३६
१०.	पारनेर	९८	५५,००३	४२,६८४	२५,६८१	११,२१६	५,७८७	१२,३२३	१३२	१,९५०	६७,९०३
११.	अकोले	३९	३८,३४४	१८,९९८	१३,२५७	३,६७५	२,०६६	११,१७७	५८१	२,८८४	४४,९८३
१२.	संगमनेर	१२४	५९,००३	४७,८१२	३०,३१७	१३,०७७	४,४१८	३७,५३०	१,०८९	८,३२५	१,३९,९०८
१३.	कोपरगांव	१२२	४३,६१२	४०,०५४	२५,४८५	७,७८५	६,७८४	३८,४१९	१,८६८	२०,३३४	१,१७,५३५

[पुढे चालू...]

= १५८ =

तक्ता क्रमांक ६. ५ [पुढे चालू...]

जिल्हा-अहमदनगर

[समये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	खेळते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे [अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची]		येणे कर्ज [अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची]		एकूण कर्जाची थकबाकी [अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची]		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे थकबाकी	
			कर्जदार	कर्जाची रक्कम	बाकी असलेले सभासद	रक्कम	थकबाकीदार	रक्कम	थकबाकीदाराची संख्या	रक्कम	थकबाकीदाराची संख्या	रक्कम
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	अहमदनगर जिल्हा	१६, ६८, ८५१	१, ८५, ५२८	८, ३४, ७९८	२, ७३, ७१०	१३, ७९, ८२४	१, २८, ८४४	४९५, ७४३	२५, ५४३	३७२, ६२७	३३, ३०१	१२३, ११६
१.	नगर	१, ०८, ७३७	११, ५७०	४१, ३२९	२३, ५२३	२०, २७८	१८, ४६६	६०, ४१८	१६, ४५९	५१, ८१८	२, ००७	८, ६००
२.	राहुरी	२, १५, ०६६	१५, २३३	७६, ८४६	२४, १०३	१, ६०, ११६	१२, १७४	५७, २३९	८, २२६	४४, ४३८	३, ९४८	१३, ५०१
३.	श्रीरामपूर	१, ६६, ७४८	२२, ५४३	७९, ०९०	१८, २१३	१, ०७, २७४	८, ७४१	४७, ४३०	६, ०६६	३९, ६५५	२, ६७५	७, ७७५
४.	नेवासा	२, ७०, ०२९	१९, २२५	१, ७०, २४१	३६, ८५०	२, ५१, २०७	१२, ८७०	७७, ७५१	६, ५०९	५०, ८०५	६, ३६१	२६, २४६
५.	शेवगांव	१, ०३, ३२२	१०, ७५८	५३, ३०६	१८, ०३९	५५, ७०४	११, ७०४	३१, ३६३	९, २९७	१३, ३७४	१, ७०७	१७, २८९
६.	पपथर्डी	६१, ८३५	१५, ०८९	३८, ५७७	१९, १९२	२४, ८७७	५, ६४८	१४, ७५२	३, ६२४	१०, ६५४	२, ०२४	४, ०९८
७.	जामखेड	१७, ७९५	१, ८४५	८, ०४०	६, ६७०	१६, ०४०	४, ६४७	९, ८५०	३, १९७	९, १४६	१, ४५०	७०४
८.	कर्जत	५१, ४६५	४, ३५८	२३, ४०२	९, ८५५	४६, ५६६	६, ११८	१५, ६८३	३, ७४१	१०, ४९२	२, ३७७	५, १८४
९.	श्रीगोंदा	१, ५९, ५७६	१९, ७७४	७४, ५२०	६, ६७०	१, ३८, २८५	१२, २२५	४६, ७३४	१०, ११५	३५, ७३४	२, ११०	११, ०००
१०.	पारनेर	८५, ७६७	१६, ८०४	६४, ५१०	२३, ०९१	७४, ९०४	६, १७६	१६, २४०	५, ५६८	१३, ८६६	६०८	२, ३७४
११.	अकोला	५९, ५६०	६, १४२	२१, १२०	२७, ९६७	५०, ०९३	६, ३९८	१५, २४१	५, ३५१	१३, ९७५	१, ०४७	१, २६६
१२.	संगमनेर	१, ८९, ७०७	२०, ५३०	१, ०३, ५३३	३२, ५६७	१, ५९, २०६	११, ४३७	५०, ३१२	८, ७६७	३७, ८१४	२, ६७०	१२, ४९८
१३.	कोपरगांव	१, ७९, २४४	२०, ३२७	७९, ५८४	२७, ९७०	१, ३३, ८४४	१२, २४०	५२, ०३०	७, ९२३	४०, ८४	४, ३१७	११, १८१

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था,
अहमदनगर.
= १५९ =

तक्ता क्रमांक ६. ६
जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थेचे कार्य [३०. ६. २० ला संपन्न-या वर्षाकरीता]

जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	संस्थाची संख्या	एकूण खाते-दारांची संख्या	सभासद			भागभांडवल	स्तंभ ९ पैकी सरकारी भाग भांडवल	राखीव आणि इतर निधी	कर्ज	
				एकूण	लहान खातेदार सभासद	मोठे खातेदार सभासद					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	अहमदनगर जिल्हा	२	३, ४२२	१, ८८०	२२८	२७०	६१२	३२७	९०	५९	२, १२४
१.	राहुरी	१	१, ६१२	१, ४०२	६७०	२७०	४६२	२६०	५०	७७	२, ०१७
२.	कर्जत	१	१, ८८७	४७८	३२८	-	१५०	६७	४०	२	१०७

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	खेळते भांडवल	एकूण दिलेली कर्ज [अल्प मध्यम व दीर्घ मुदतीची]		येणे कर्ज [अल्प मध्यम व दीर्घ मुदतीची]		एकूण कर्जाची थकबाकी [अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची]		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे थकबाकी	
			कर्जदार	कर्जाची रक्कम	बाकी असलेले सभासद	रक्कम	थकबाकीदार	रक्कम	थकबाकीदार	रक्कम	थकबाकीदार	रक्कम
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
१.	अहमदनगर जिल्हा	१, २७७	४०	८०	३२६	२१४	२८६	८३४	१३	१७	२७३	८१७
१.	राहुरी	१, १७०	२०	६६	२३०	८३२	२१०	७७८	-	-	२१०	७७८
२.	कर्जत	१०७	२०	१४	९६	८२	७६	५६	१३	१७	६३	३९

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था, अहमदनगर
= १६० =

तक्ता क्रमांक ६. ७

जिल्ह्यातील लेम्पस [आदिवासी] संस्थेचे कार्य [३०. ६. ९० ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारत]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	संस्थाची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	एकूण	सभासद लहान खातेदार सभासद	मोठे खातेदार सभासद	इतर सभासद	भागभांडवल	स्तंभ ९ पैकी सरकारी भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी	कजची थकबाकी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	अहमदनगर जिल्हा	८	२३, १७०	२३, २६२	११, १५५	५, १९४	६, ९२३	४, ५२७	४०१	३९४	१४, ४६३
	१. अकोला	८	२३, १७०	२३, २६२	११, १५५	५, १९४	६, ९२३	४, ५२७	४०१	३९४	१४, ४६३

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	खेळते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे [अल्प, मध्यम, व दिर्घ मुदतीची]	येणे कर्ज [अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची]	एकूण कर्जाची थकबाकी [अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची]	३ वर्ष पिछा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी	३ वर्ष पिछा अधिक वर्षे थकबाकी					
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	अहमदनगर जिल्हा	१७, ८८१	३, ३५१	८, ४८२	१९, १७८	१३, ०१७	१७, ३८९	५, ९५९	३, १९६	४, ७९०	१४, १९३	१, १६९
	१. अकोला	१७, ८८१	३, ३५१	८, ४८२	१९, १७८	१३, ०१७	१७, ३८९	५, ९५९	३, १९६	४, ७९०	१४, १९३	१, १६९

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था, अहमदनगर.
= १६१ =

तक्ता क्रमांक ६.८

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांमार्फत दिलेले पिक क्षेत्रे [३०.६.२० ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारत]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	अन्वधान्ये										नगदी पिके	
		रूफण	सगह	सात	ज्वारी, वरीय धान्ये, ज्वारी बाजरी, मका इत्यादी	डाळी	इतर	कापूस	गळीताळी धान्ये	ऊस	ताम व मेस्ता	इतर	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
१.	अहमदनगर जिल्हा	१,००१,०६४	२४,९१८	३८	१,६८,०९६	१६	६,७७५	१७४	६४५	२,७०,१०२	-	३०,३३०	
१.	नगर	२६,७०७	६४६	-	२०,३२१	-	-	-	१०	५,७३०	-	-	
२.	राहुरी	५७,३८८	२,५८०	-	५,२६१	-	३,३६०	२१	३८	४६,१२८	-	-	
३.	श्रीरामपूर	४९,६६१	८,२९५	-	९,३२८	१६	-	१५३	२८०	२३,८८८	-	७,६३१	
४.	नेवाता	८७,५५५	५९	-	१५,६९६	-	-	-	-	७१,८००	-	-	
५.	वेवगांव	२३,६६५	११८	-	६,०९५	-	-	-	-	१७,४३४	-	१८	
६.	पाथर्डी	३३,०८०	७४४	-	२०,१०५	-	-	-	-	१२,९०५	-	-	
७.	जामखेड	५,४३१	-	-	६,२००	-	-	-	-	१,२३१	-	-	
८.	कर्जत	१३,८३२	३	-	२,४२१	-	१,१७०	-	७	१०,२३१	-	-	
९.	श्रीगोंदा	४७,८५७	३१८	-	२१,२४१	-	२,२४५	-	११६	२३,०००	-	९३७	
१०.	पारनेर	३८,७५३	३०७	-	३३,५३१	-	-	-	-	२,९१५	-	२,६५०	
११.	अकोला	११,१००	९९	३८	२,२४८	-	-	-	-	६,९५१	-	१,७६४	
१२.	तंगमनेर	४८,०५८	२,५४८	-	१,११३	-	-	-	१९४	२६,७७३	-	१७,३३०	
१३.	कोपरगाव	५६,३४७	९,९७५	-	२४,३६६	-	-	-	-	२२,००६	-	-	

आधार:-जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था, अहमदनगर
= १६२ =

तक्ता क्रमांक ६.९

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थामार्फत दिलेली पीक कर्जे [२०.६.२० ला संपणा-या वर्षाकरीता]

जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	अन्नधान्ये						नगदी पिके				
		एकूण	गहू	भात	ज्वारी/वर्गीय धान्य [ज्वारी, बाजरी, मका इत्यादी]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	उस	ताग व मेस्ता	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	अहमदनगर जिल्हा	८०	-	-	१४	-	-	-	-	६६	-	-
१.	राहुरी	६६	-	-	-	-	-	-	-	६६	-	-
२.	कर्जत	१४	-	-	१४	-	-	-	-	-	-	-

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था,
अहमदनगर

= १६२ =

तक्ता क्रमांक ६. १०

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थामार्फत दिलेली पीक कर्जे [३०.६.२० ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा-अहमदनगर

[रुमये हजारत]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	अन्नधान्ये					नगदी पीके					
		एकूण	गहू	भात	ज्वारीवर्गीय धान्ये [ज्वारी, बाजरी, मका इत्यादी]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	ऊस	ताग व मेस्ता	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	अहमदनगर जिल्हा	२७१७	१४८	२५३	८३२	-	-	-	-	५२४	-	३६०
१.	अकोला	२७१७	१४८	२५३	८३२	-	-	-	-	५२४	-	३६०

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था,
अहमदनगर.

= १६४ =

तक्ता क्रमांक ६. ११

जिल्ह्यातील बिगर शेती सहकारी पत संस्थांचे कार्य [३०. ६. ९० ला संपणा-या वर्षाकरीता]

जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	प्रकार	संख्या	सभासद	भाग- भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खेळते भांडवल	अग्रिम	कर्ज वसूल झालेले	येणे	थकीत
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
प्राथमिक सहकारी बँका											
१.	नागरी बँका	१४	१२२२३५	२८३११	९१३३५	८९०९९५	११६२०३७	१९२९६५५	१८५९३७८	६९६३३३	१७८०४०
२.	कर्मचारी पतपेढी [जिल्हा प्राथमिक शिक्षक सहकारी बँका]	१	९०७४	१४७२६	२९८६	६३४२०	१७०२६२	१९६४८०	११९७८२	१४५४५८	१०७
इतर बिगर शेती											
१.	नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	कर्मचारी पतपेढी	१९१	७२०६९	१८२५८८	३९५४१	४४५४०	५३९२१७	४८००८९	४२७०५३	४४१२६५	२२६७९
३.	इतर [नागरी पतपेढ्या]	८९	५२१५८	१२००१	३५९४	५६९७९	१०६६६०	८३३८१	६२६५४	८४७९७	८१७४

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था,
अहमदनगर.

तक्ता क्रमांक ६.१३

जिल्हा आणि प्राथमिक पन संस्थांचे कार्य [३०.६.१९९० ला संपना-या वर्षाकरीता]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	खेळते भांडवल	खरेदीची किंमत			विक्रीची किंमत			[स्पष्टे द्वारात]		
					कृषि उत्पादन	शेत्यांच्या गरजेच्या वस्तु	उपभोग्य वस्तु	स्वतःच्या मालकीचे	अडत्या म्हणून	एकूण	कृषि उत्पन्नाची विक्री	अडते व माालक म्हणून	भात व गहू
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१.	जिल्हा पातळी- वरील संस्था	१	७२४	३११५	-	१५२२२	२२११	१०,०४२	११,८१२	२१,८६१	-	-	-
२.	एकूण जिल्हा प्राथमिक खरेदी विक्री संघ	१३	३२,६२१	४४,१५१	५,६२१	७०,३२६	५०,७१८	१,७५,७०४	३१,२४२	२०६,९५३	३४२	९११	९६८
१.	नगर	१	४,०६२	४,६६०	१३३	-	६,१५६	१,७८५	७,२२५	९,७८०	-	६७	५२
२.	राहुरी	१	१,७१२	७,१७२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	श्रीरामपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	ने वासा	१	१,५०७	३,३२३	-	-	-	३,८३२	-	३,८३२	-	२३३	५०
५.	शेवगांव	१	३,५६३	३,११७	८११	८,३५४	५,३५०	१४,१६८	-	१४,१६८	-	-	७१
६.	पाथर्डी	१	३,७८६	१,६१०	-	४,१७३	१,८१५	७,३२०	१,२३०	८,५५०	-	-	-
७.	जामखेड	१	७०१	९६५	२१७	३,९१०	५,५२०	१३,१६८	-	१३,१६८	-	-	२१७
८.	कर्जत	१	२,२५२	२,८०५	१५	११,२५२	५,१६०	१८,१९०	१,४६४	१९,६५४	-	-	१८
९.	श्रीगोंदा	१	१,४७१	९५४	-	१,३३८	६,०२१	४,०००	३,१७२	७,१७२	-	-	-
१०.	पारनेर	१	४२७	२,६३७	-	५,२७७	३५४	७,९७२	१६५	८,१३७	-	-	-
११.	अकोला	१	६२०	१,३८१	३,०४४	५,५६४	६,९५८	१९,४२०	-	१९,४२०	३४२	-	-
१२.	संगमनेर	१	४,१२०	७,६६०	१,४०१	२९,८२८	१२,५२५	६५,३८१	१६,१६२	८१,५४३	-	६११	५६०
१३.	कोपरगांव	२	८,३१६	७,८६०	-	-	७८२	२०,४६८	१,०६१	२१,५२९	-	-	-

= १६६ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ६.१३[पुढे चालू...]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	कृषि उत्पन्नाची विक्री [अडते व मालक म्हणून]					शेतीला आवश्यक वस्तुंची विक्री [अडते व मालक म्हणून]					उपभोग्य वस्तुंची विक्री	
		कापूस	गळिताची धान्ये	डांबी	इतर	एकूण	खते	बियाणे	कृषि अज्वारे	इतर	एकूण		
१.	२.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.	
१.	जिल्हा पातळीवरील सख्या	-	-	-	-	-	१८, २३२	३२	-	६२०	१९, ५९१	२, २७०	
	एकूण जिल्हा प्राथमिक खरेदी विक्री संघ	-	२५६	-	८, ३३२	१०, ८२३	५३, ५१६	२, ८८५	१८, ८६४	३४, ७५९	१, ०९, ९२४	८५, ९०२	
१.	नगर	-	-	-	४, २२५	४, ३७४	४१६	८५	६८	२५९	८२८	४, ३७८	
२.	राहुरी	-	-	-	-	-	३६२	६४८	१, ६४९	१, ७२०	४, ३६९	७, १२०	
३.	श्री रामपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
४.	नेवासा	-	-	-	-	-	२८३	-	-	-	-	-	
५.	शेवगांव	-	१८१	-	७१९	९७१	५, ३२०	२८२	१, ३४४	१, २३४	८, ९१०	५, ४४०	
६.	पाथर्डी	-	-	-	-	-	१६२	१, ३६८	८५४	४७	२, ४३१	-	
७.	जामखेड	-	-	-	-	-	२१५	४९१	४२८	१, ८९०	२८०	३, ७८९	५, ४६०
८.	कर्जत	-	-	-	-	-	१८	१०, १६२	७४	१६८	१, ८३६	१२, २४०	
९.	श्रीगाँदा	-	-	-	-	-	-	४३८	-	५३२	५००	१, ४७०	६, ८१९
१०.	पारनेर	-	-	-	-	-	-	१, ८९२	-	३, २६९	३९४	५, ५५५	३, ४२५
११.	अकोला	-	-	-	-	-	३४९	-	-	-	-	१, ५६२	
१२.	संगमनेर	-	७५	-	३, ३२३	४, ५६९	२१, १३२	-	४, ३३०	४, ०२८	२९, ४२०	२३, ०५०	
१३.	कोपरगांव	-	-	-	७२	७२	१३, ०५१	-	४, ७६०	२३, ०३१	४०, ८४२	२८, ५७८	

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था, अहमदनगर
= १६७ =

तक्ता क्रमांक ६.१३

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारात]

अनुक्रमांक	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भागभांडवल समये	राखीव आणि इतर निधी [रु]	खर्चो भांडवल
१	२	३	४	५	६	७
१.	उत्पादक संस्था					
१.१	साखर कारखाने	१५	१, २२, ५२४	२, ५९, ३५८	९, ४६, ०५०	२४, ४४, ६३२
१.२	इतर शैती प्रक्रिया संस्था	५	५, ०९६	१, ४२१	१, ४२९	५, ०९७
१.३	विणकर संस्था	४४	२, ८५८	२, ३४४	१, ०००	५, २८२
१.४	ततगिरण्या	२	११, २८१	१३, ८३३	४०, ६४१	५४, ५१६
१.५	इतर औद्योगिक संस्था	१०९	९, ७२७	३, ९५५	१, ९८५	१६, ०६९
१.६	दुग्ध व्यवसाय संस्था	८५१	७०, ३३५	६, ०२०	९, २६६	४४, ३७६
१.७	दुग्ध व्यवसाय तघ	५	१, २०५	१४, १७२	५७, ९०२	१, ३२, १६०
१.८	सूक्ष्मव्यवसाय संस्था	३३	३, ४५४	१८२	७३	३७०
१.९	शैती संस्था	२०	७९५	२७३	९६०	३, ६११
१.१०	उपसा जलसिंचन संस्था	३२७	२६, ०२५	१०, ८११	१, ५५४	२, ५०, ०५०
१.११	वन कामगार संस्था	-	-	-	-	-
१.१२	इतर [कुक्कूटपालन/मेटपाल]	१०८	१३, ७०५	२, ९४१	६९५	१३, ४३४
२.	सामाजिक सेवा संस्था					
२.१	ग्राहक भांडारे	५७	३५, १३०	३, ०३१	१, ९४४	११, ४४६
२.२	गृहनिर्माण संस्था	५११	१५, १७७	५, १०६	७, १४४	१, ९९, ३२७
२.३	कामगार कंत्राटदार संस्था	३१९	१३, ७३३	१, ३०७	१, १४९	५८, ३०२
२.४	इतर परिवहन संस्था	६	६३४	४, ८००	२, १५८	१३, ८६८
२.५	इतर	९६	७७, ०३३	२२, ३०८	१, १०, ९८०	४, ०५, ११९

आधार:-जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था, अहमदनगर
= १६८ =

तक्ता क्रमांक ६. १४
जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे महत्वाचे कार्य [१९८९-९०]
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	संस्थेचा प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
१	२	३	४	५
१.	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या उसाचे वजन ब. गाळलेल्या उसाची किंमत क. उत्पादीत साखरेचे वजन ड. उत्पादीत साखरेची किंमत	हजार टन रुपये लाखात हजार मे. टन रुपये लाखात	६७८८ २७३६२ ७१९ २८७७५
२.	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चात गाग ब. सुत खरेदी क. उत्पादन ड. विक्री	संख्या रुपये लाखात -" -"	४३२ १३. ७२ ३८. ९९ ६१. २८
३.	सुत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या ब. उत्पादीत सुत	संख्या हजार टन	३२२ ७२३३५
४.	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी ब. उत्पादन क. विक्री	रु. लाखात -" -"	८१. ८८ ७६. १५ ८३. ६८
५.	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	-" -"	३७१५. ०० ३८७०. ६१
६.	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	-" -"	३९१७. ०० ५४२५. ९२
७.	मत्स्यव्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या माशांची किंमत ब. विक्रीची किंमत	-" -"	३. ९२ २. ९३

नुक्ता क्रमांक ६, १४ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५
८.	मत्स्यव्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेल्या माशांची किंमत ब. विक्रीची किंमत	रुपये लाखात --"	- -
९.	शेती संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र ब. उत्पादन	१०० हेक्टरमध्ये रुपये लाखात	१६ १८.०२
१०.	उपसा जलसिंचन योजना	भिजेलेले क्षेत्र	१०० हेक्टर	२९०
११.	वन कामगार संख्या	वन उत्पादनाची किंमत	---	=
१२.	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	रुपये लाखात --"	१४९.६७ १६९.५८
१३.	प्राथमिक ग्राहक भांडार	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	रुपये लाखात --"	१०९.०७ ११५.६९
१४.	गृहनिर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांची किंवा गाळ्यांची संख्या	संख्या"१००	११
१५.	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे ब. हाती घेतलेल्या कामाची किंमत क. दिलेली मजूरी	संख्या रुपये लाखात --"	उ. ना. ४७४.४१ ४६६.९३

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था, अहमदनगर
= १७० =

तक्ता क्रमांक ६.१५
नियंत्रित बाजारपेठांची तालुकावार माहिती [३०.९.९०]अखेर
जिल्हा-अहमदनगर

[परिमाण टनामध्ये, मूल्य हजार रुपयात]												
अ. क्र.	बाजारपेठेचे नांव	तहसील	बाजारपेठेचा प्रकार	उप बाजार समितीची संख्या	वार्षिक आवक							
					तांदूळ	बाजरी	ज्वारी	गहू	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
अ.	अहमदनगर जिल्हा			२४	१३४९	५७२५	२६३४२	५१६४२	५२०९०	१२७०९१	४६८९५	१३३१६१
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, नगर	अहमदनगर	मुख्य बाजारपेठ	-	-	-	४९५५	९९११	१०७९६	२६९९०	८७१०	२४३८८
२.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, राहुरी	राहुरी	प्राथमिक बाजारपेठ	१	२७३	१२१२	१५८०	३२३५	१७७६	४६०८	५८७०	१६९४९
३.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, श्रीरामपूर	श्रीरामपूर	"	३	३४	१७०	२२०९	४०७३	६७६६	१२९१५	६९४१	२००६३
४.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, नेवासा	नेवासा	"	४	-	-	१५८१	२३६३	२५४७	५६०८	२९८८	७०८३
५.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, शेवगांव	शेवगांव	"	२	-	-	२५७७	४६९२	३००४	७५८०	३४२९	१००२५
६.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, पाथर्डी	पाथर्डी	"	४	४२	१८७	१०२६	१९२३	१३६०	४०९०	५७६	१६७५
७.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, जामखेड	जामखेड	"	१	-	-	१०६३	३१४०	४६३०	१०८५१	३५३	८१२
८.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, कर्जत	कर्जत	"	२	१	३	२९८५	५५०१	४५५५	१२०५९	१७०६	४६१०
९.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, श्रीगोंदा	श्रीगोंदा	"	१	-	-	१४००	२७५१	३१६२	७८७२	२०२७	५८३१
१०.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, पारनेर	पारनेर	"	३	-	-	३१८	६३५	८२९	२४८८	२३	८०
११.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, संगमनेर	संगमनेर	"	२	९९९	४१५३	३६१३	७४४५	१२९६	२७६९	७७८९	२३४९०
१२.	कृ. उत्पन्न बाजार समिती, कोपरगाव	कोपरगाव	"	१	-	-	३०३५	५९७३	११३६९	२९२६१	६४७३	१८१५५

तक्ता क्रमांक ६-१५ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	बाजारपेठेचे नांव	वार्षिक आवक											
		तर		मग		मठ		उडीद		कूळीथ		हरबरा	
		परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
अ.	अहमदनगर जिल्हा	७४२५	४४६४५	३१४४	१७३८२	१८३३	७६६३	५०८	२५८६	१३६२	३२६४	२५०६	५८५८८
१.	कु. उ. वा. समिती, नगर	१८७०	११२१८	१५४४	७७२०	१०५८	३१७५	१५६	७७४	६३७	११४६	३१२७	१७५८४
२.	राहुरी	११	७५	४	२१	-	-	-	-	-	-	१०६	५२७
३.	श्रीरामपूर	१०१७	७२३५	४६	२१८	७०	३७५	१	६	२	२१	११८०	७६३४
४.	नेवासा	८२७	३७६०	२४	१५	५८	२२०	-	-	-	-	८०२	४२३८
५.	झेवगांव	१६१०	२६२५	१६१	९७२	११४	५७६	-	-	७	२०	७२२	४२७४
६.	पाथर्डी	२३५	१४३८	२२	६३१	३२	१२८	-	-	२०	६०	१२७	१३७७
७.	जामखेड	५०४	३२२२	१३१	५२८	१५०	१०२४	२२६	१५७२	२५६	६४७	२२१	१०१
८.	कर्जत	५०८	२२५६	३१४	२०६१	२५	१३०	-	-	३१३	२२०	७६२	४७६५
९.	श्रीगोंदा	१५३	२२२	१२३	१२३३	-	-	-	-	७७	२४७	४६२	३३०७
१०.	पारनेर	४	१६	३५४	२१२३	११	६६	१७	२६	१४	५१	१८	११६
११.	संगमनेर	८९	५२८	२२८	१३७०	२२३	१६७३	३८	२०८	२२	८२	८५२	५२४२
१२.	कोपरगांव	५२७	३५८०	४६	२७७	१५	८६	-	-	-	-	११६६	८०३३

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ६. १५ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	बाजारपेठेचे नांव	वार्षिक आवक											
		गळ		शेंगा		शेंगादाणे		तीळ		जवस		करडई	
		परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१	२	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
अ.	अहमदनगर जिल्हा	३६५९	१४०९३	६२६९	३८८९२	७४६	६३५१	६३	४६७	२२	११८	८८६	५८५५
१.	कृ. उ. बाजार समिती, नगर	११३४	३६८४	५२९	३१७५	३९	३५०	२८	२५३	-	-	३६८	२५७७
२.	राहूरी	२३०	११४१	११९	४२८	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	श्रीरामपूर	५४५	३०३०	२६२६	१५९४०	१०	८६	८	५४	२	६	५२	३२९
४.	नेवासा	-	-	९०	५७६	-	-	१९	९३	७	३६	६४	३९१
५.	शेवगांव	४०	१४२	१६३	१००९	-	-	४	३६	१०	६१	१६७	११०२
६.	पाथर्डी	७४	३०५	२०	८३	३९	४५१	-	-	-	-	५०	३०६
७.	जामखेड	१२	३९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८.	कर्जत	५९३	१६५०	२९६	२१९२	५०८	३९५६	-	-	३	१५	६७	४२१
९.	श्रीगोंदा	३४१	१३४३	७७७	५६००	-	-	-	-	-	-	१००	६३३
१०.	पारनेर	-	-	२	१३	-	-	-	-	-	-	१९	९६
११.	संगमनेर	६९०	२७५९	१६४२	९८५१	१५०	१५०८	४	३१	-	-	-	-
१२.	कोपरगांव	-	-	५	२५	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक ६.१५ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	बाजारपेठेचे नांव	वार्षिक आवक									
		टोमॅटो		बटाटा		कांदा		सूर्यफल		मिरची	
		परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य
१.	२.	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७
अ.	अहमदनगर जिल्हा	१०९२०	७१९५	२३३१	३७१२	१९९५६	१६३९३	१९१९	११५६८	५४८७	४०९४१
१.	क. उ. बाजार समिती, नगर	-	-	-	-	-	-	३१९	२०७४	५३८४	३९७८५
२.	राहुरी	१००	१९२	३१६	६८२	३४७७	३०३६	-	-	५६	६६९
३.	श्रीरामपूर	-	-	-	-	-	-	६०३	२८८३	१३	१५०
४.	नेवासा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	शेवगांव	-	-	-	-	-	-	३२	२०७	-	-
६.	पावडी	-	-	-	-	२२९२	१३४८	४६	३२१	१२	१३९
७.	जामखेड	-	-	-	-	-	-	२५९	१६६४	-	-
८.	कर्जत	-	-	-	-	-	-	१८६	१५१५	१७	१५८
९.	श्रीगोंदा	-	-	-	-	१	१	४४०	२६९३	५	४०
१०.	पारनेर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११.	संगमनेर	१०८२०	७००३	२०२५	३०४०	९६५६	९६५६	-	-	-	-
१२.	कोपरगांव	-	-	-	-	४५३०	२३५२	३४	२११	-	-

आधार:-अहमदनगर जिल्ह्यातील सर्व
कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

= १७४ =

तक्ता क्रमांक ६. १६
नोंदणी केलेले सावकार व त्यांनी दिलेली कर्जे [३०.६.९०]
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	जिल्हा/ तालुका	सावकाराची संख्या	व्यापा-याना दिलेली कर्जे	व्यापा-याच्या दिलेली कर्जे	[रुपये हजारात]	
					व्यतिरिक्त	एकूण
१	२	३	४	५	६	७
	अहमदनगर जिल्हा	४०	-	४२७३		४२७३
१.	नगर	७	-	५१०		५१०
२.	राहुरी	१	-	-		-
३.	श्रीरामपूर	२	-	-		-
४.	नेवासा	२	-	५०		५०
५.	शेवगांव	-	-	-		-
६.	पाथर्डी	१	-	-		-
७.	जामखेड	१	-	-		-
८.	कर्जत	-	-	-		-
९.	श्रीगोंदा	१	-	-		-
१०.	पारनेर	१	-	-		-
११.	अकोले	४	-	२०३		२०३
१२.	संगमनेर	६	-	५०५		५०५
१३.	कोपरगांव	७	-	३००५		३००५

आधार:-जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी तंत्रस्था,
अहमदनगर.

= १७५ =

तक्ता क्रमांक ७.१

सार्वजनिक व अर्धसहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकावार माहिती वर्ष १९८९

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	रुग्णा-						संख्या			उपचार केलेले			उपचार केलेले बाह्य		
		रुग्णा- लये	दवा- खाने	पुसती- गृहे	प्राथमिक आरोग्य केन्द्र	डॉक्टर व वैद्य	पारि- चारिका	खाटाची एकूण	स्त्रियाः साठी	मुलेः साठी	[आंतर रुग्ण "००[*] : रुग्ण "००]	पुस्यः	स्त्रियाः	एकूण	पुस्यः	स्त्रियाः
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
अ.	अहमदनगर जिल्हा	१४	२३	४६	८७	२२४	७९४	११८९	८४२	७६	-----	१४४१	-----	-----	१२७६७	-----
१.	नगर	६	६	७	७	६२	२६४	५१२	३९७	७०	-----	८४७	-----	-----	२५२९	-----
२.	राहुरी	१	१	४	६	१३	४६	६९	४८	-	-----	२९	-----	-----	१७३२	-----
३.	श्रीरामपूर	१	१	३	८	१८	५६	७८	६२	६	-----	४९	-----	-----	७०९	-----
४.	नेवासा	१	२	१	७	१४	४६	४२	३२	-	-----	७१	-----	-----	३१२	-----
५.	शेवगांव	-	१	१	५	१०	३४	३८	२०	-	-----	३५	-----	-----	४५२	-----
६.	पाथर्डी	१	१	३	५	१३	३४	३१	२०	-	-----	४५	-----	-----	५४७	-----
७.	जामखेड	-	२	१	३	७	२२	२९	८	-	-----	४९	-----	-----	५९५	-----
८.	कर्जत	-	२	१	५	१३	३४	३३	१०	-	-----	३६	-----	-----	६२०	-----
९.	श्रीगोंदा	-	१	४	६	११	४०	३६	१८	-	-----	५५	-----	-----	५१०	-----
१०.	पारनेर	१	१	२	७	१५	४०	७२	३६	-	-----	४१	-----	-----	५१४	-----
११.	अकोला	१	१	१०	१०	१५	५८	५४	४४	-	-----	८२	-----	-----	१११०	-----
१२.	तंगमनेर	१	२	४	९	१८	५९	१०४	७८	-	-----	४५	-----	-----	१५४५	-----
१३.	कोपरगांव	१	२	५	९	१६	६१	९१	६९	-	-----	५७	-----	-----	१५९२	-----

टीप:- [*] उपचार केलेले आंतररुग्ण व बाह्यरुग्ण यांची पुस्य, स्त्रिया, मुले अशी विभागणी उपलब्ध नाही.

आधार:-१. जिल्हा शल्य चिकित्सक, अहमदनगर
२. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, नगर
३. सर्व नगरपालिका व कटकमंडळ
= १७६ =

तक्ता क्रमांक ७.२
नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूंची संख्या १९८८ या वर्षाकरिता
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण गांमीण नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
६. अहमदनगर जिल्हा	एकूण		६३, ५०७	५४, २४७	१, १६, ७५४	८, ७२७	६, ३७२	१५, ०९९	७६९	५८७	१, ३५६
	गांमीण		५०, २९४	४२, ६५५	९२, ९४९	६, २८६	४, ७७७	११, ०६३	४३७	३६५	८०२
	नागरी		१३, २१३	११, ५९२	२४, ८०५	२, ४४१	१, ५९५	४, ०३६	३३२	२२२	५५४
१. नगर	एकूण		८, ३५१	७, ४३३	१५, ७८४	१, ७४९	१, २५४	३, ००३	२३२	१६५	३९७
	गांमीण		३, ३९०	३, ०४८	६, ४३८	४८३	३८२	८६५	३६	३८	७४
	नागरी		४, ९६१	४, ३८५	९, ३४६	१, २६६	८७२	२, १३८	१९६	१२७	३२३
२. राहुरी	एकूण		५, ०६४	४, ४६०	९, ५२४	४६१	३५०	८११	२४	२१	४५
	गांमीण		३, ६६९	३, २६६	६, ९३५	३७७	३१७	६९४	२२	२०	४२
	नागरी		१, ३९५	१, १९४	२, ५८९	८४	३३	११७	२	१	३
३. श्रीरामपूर	एकूण		७, १३१	५, ९८८	१३, ११९	१, २२७	८५०	२, ०७७	१४०	१०१	२४१
	गांमीण		४, ७२६	३, ८६९	८, ५९५	६६५	४५७	१, १२२	३८	३१	६९
	नागरी		२, ४०५	२, ११९	४, ५२४	५६२	३९३	९५५	१०२	७०	१७२
४. नेवासा	एकूण		५, ४०८	४, ५००	९, ९०८	५७६	४२४	१, ०००	४३	२९	७२
	गांमीण		५, ४०८	४, ५००	९, ९०८	५७६	४२४	१, ०००	४३	२९	७२
	नागरी		-	-	-	-	-	-	-	-	-
५. शेवगांव	एकूण		३, ८३६	३, १६८	७, ००४	६०५	४५९	१, ०६४	६४	४२	१०६
	गांमीण		३, ८३६	३, १६८	७, ००४	६०५	४५९	१, ०६४	६४	४२	१०६
	नागरी		-	-	-	-	-	-	-	-	-
६. पाथर्डी	एकूण		३, ६७९	२, ८१९	६, ४९८	५५४	३७१	९२५	२७	२०	४७
	गांमीण		३, ७२९	२, ०४६	५, ७७५	४४३	३२३	७६६	२७	२०	४७
	नागरी		९५०	७७३	१, ७२३	१११	४८	१५९	-	-	-

= १७७ =

[पुढे चालू.....]

तक्ता क्रमांक ७.३ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
७.	जामखेड	एकूण गांमीण नागरी	१, ८१४ १, ८१४ -	१, ४२० १, ४२० -	३, २३४ ३, २३४ -	२७० २७० -	२०५ २०५ -	४७५ ४७५ -	११ ११ -	१६ १६ -	२७ २७ -
८.	कर्जत	एकूण गांमीण नागरी	२, ४१९ २, ४१९ -	२, ०५५ २, ०५५ -	४, ४७४ ४, ४७४ -	३३१ ३३१ -	२८५ २८५ -	६१६ ६१६ -	२४ २४ -	२५ २५ -	४९ ४९ -
९.	श्रीगोंदा	एकूण गांमीण नागरी	४, ६२२ ४, ६२२ -	४, ०८६ ४, ०८६ -	८, ७०८ ८, ७०८ -	४८५ ४८५ -	३३० ३३० -	८१५ ८१५ -	२५ २५ -	२३ २३ -	४८ ४८ -
१०.	पारनेर	एकूण गांमीण नागरी	३, ८६७ ३, ८६७ -	३, ४३५ ३, ४३५ -	७, ३०२ ७, ३०२ -	४४९ ४४९ -	३७२ ३७२ -	८२१ ८२१ -	२७ २७ -	२७ २७ -	५४ ५४ -
११.	अकोला	एकूण गांमीण नागरी	३, ६७९ ३, ६७९ -	३, ०९७ ३, ०९७ -	६, ७७६ ६, ७७६ -	४६७ ४६७ -	३४४ ३४४ -	८११ ८११ -	३१ ३१ -	२४ २४ -	५५ ५५ -
१२.	संगमनेर	एकूण गांमीण नागरी	७, २७४ ५, ६४३ १, ६३१	६, ४०६ ४, ९१२ १, ४९४	१३, ६८० १०, ५५५ ३, १२५	७९२ ५८२ २१०	६०८ ४६७ १४१	१, ४०० १, ०४९ ३५१	७८ ४८ ३०	६१ ३९ २२	१३९ ८७ ५२
१३.	कोपरगांव	एकूण गांमीण नागरी	६, ३६३ ४, ४९२ १, ८७१	५, ३८० ३, ७४३ १, ६३७	११, ७४३ ८, २४५ ३, ४९८	७६१ ५५३ २०८	५२० ४१२ १०८	१, २८१ ९६५ ३१६	४३ ४१ २	३३ ३१ २	७६ ७२ ४

आधार:- उपसंचालक,
आरोग्य सेवा संचालनालय,
पुणे.
= १७८ =

तक्ता क्रमांक ७.३

विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या १९८८ या वर्षाकरिता

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा	हिव-ताप	पटकी	देवी	क्षय	न्युमो-निया	अमांश-अतिसार गॅस्ट्रो	हृदय विकार	विषम-ज्वर	कर्क-रोग	श्वसन-क्रिये संबंधी रोग	आत्म-हत्या	अपघात	इतर	इतर	कारणे	एकूण मृत्यू
१	अहमदनगर	-	२	-	४५४	१६५	१३४	६२२	१५	३४५	७७२	६३	४५	७४३	११७३२	१५०९२	

आधार:- उपसंचालक,
आरोग्य सेवा संचालनालय,
पणे.

तक्तसं क्रमांक ७. ४
माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी १९८९-९०
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	त्रिगुणी लस [तिसरा डोस] [डी. पी. टी]	पोलीओ	बीसीजी	गोवर	व्दिगुणी [डी. टी]	विषमज्वर	धनुवात लस		
									१० वर्ष	१६ वर्ष	गरोदर स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
अ. अहमदनगर	ग्रामीण नागरी एकूण	७३, ५२९	७३, ८२६	७०, ०४२	५९, ६४८	६४, ९७४	-	६०, ८७६	५०, ४७२	६२, ९९५	
		६, २५५	६, ५०६	१३, २५७	५, ३२४	३, ४४६	-	५, ७०६	४, ३२३	४, ८३९	
		७९, ७८४	७९, ३३२	८३, २९९	६४, ९७२	६८, ४२०	-	६६, ५८२	५४, ७९५	६७, ८३४	
१. नगर	ग्रामीण नागरी एकूण	६, ०७४	५, ७४४	५, ५८६	४, ८११	४, ४१४	-	४, ३७७	३, ७३१	४, ४६५	
		३, ९४१	४, ०८३	७, ७८०	३, ०९३	२, २७५	-	३, १९४	१, ३९३	२, २६०	
		१०, ०१५	९, ८२७	१३, ३६६	७, ९०४	६, ६८९	-	७, ५७१	५, १२४	६, ७२५	
२. राहुरी	ग्रामीण नागरी एकूण	५, ४३६	५, १३५	५, ०४५	४, ३३२	५, ६५०	-	४, ९३७	५, ३५२	३, ६६५	
		३७१	२७१	७५६	२३१	-	-	६३	-	९०	
		५, ७०७	५, ४०६	५, ८०१	४, ३५५	५, ६५०	-	५, ०००	५, ३५२	३, ७५५	
३. श्रीरामपूर	ग्रामीण नागरी एकूण	६, ३४३	५, ९४२	७, २४६	५, ३९८	७, १२६	-	७, ३६६	२, ४३३	५, ३५१	
		६८९	५७९	१, ७९८	३०८	२०३	-	९२२	१, २४०	९०२	
		७, ०३२	६, ५२१	९, ०४४	७, ६०६	७, ३२९	-	८, १८८	३, ६७३	६, २५३	
४. नेवासा	ग्रामीण नागरी एकूण	६, ०५३	६, २२५	६, ३३२	४, २४४	४, ६१४	-	४, ४११	३, ५८५	४, ३१४	
		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		६, ०५३	६, २२५	६, ३३२	४, २४४	४, ६१४	-	४, ४११	३, ५८५	४, ३१४	
५. शेवगांव	ग्रामीण नागरी एकूण	५, ०३७	५, ११४	३, ९३१	४, ४०३	५, ३७२	-	३, ५४६	३, ३८८	५, १३५	
		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		५, ०३७	५, ११४	३, ९३१	४, ४०३	५, ३७२	-	३, ५४६	३, ३८८	५, १३५	
६. पावर्डी	ग्रामीण नागरी एकूण	५, ४४१	५, ४९४	३, २३२	३, ९०९	३, ७९९	-	३, ३७८	५, ५२२	३, ९६९	
		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		५, ४४१	५, ४९४	३, २३२	३, ९०९	३, ७९९	-	३, ३७८	५, ५२२	३, ९६९	

तक्ता क्रमांक ७. ४ [पुढे चालू...]

क्र.:	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
७.	जामखेड	ग्रामीण नागरी एकूण	३, ००२ ३, ००२	३, ११२ ३, ११२	३, ३०७ ३, ३०७	२, ६९५ २, ६९५	३, ४३७ ३, ४३७	-	२, ६९५ २, ६९५	२, ३८५ २, ३८५	३, ०४३ ३, ०४३
८.	कर्जत	ग्रामीण नागरी एकूण	४, ५९१ ४, ५९१	४, ५७६ ४, ५७६	४, ९१५ ४, ९१५	३, ४२३ ३, ४२३	४, ५२० ४, ५२०	-	३, ९५८ ३, ९५८	३, ३११ ३, ३११	४, ०६३ ४, ०६३
९.	श्रीगोंदा	ग्रामीण नागरी एकूण	४, ९५७ ४, ९५७	५, ३०२ ५, ३०२	५, ३८२ ५, ३८२	४, ००१ ४, ००१	४, ३६८ ४, ३६८	-	३, ७८७ ३, ७८७	३, ९३३ ३, ९३३	४, ४२७ ४, ४२७
१०.	पारनेर	ग्रामीण नागरी एकूण	५, २०९ ५, २०९	५, ३०५ ५, ३०५	५, ४०१ ५, ४०१	३, ९३९ ३, ९३९	५, १०३ ५, १०३	-	४, ५३७ ४, ५३७	४, ३५० ४, ३५०	४, ३३४ ४, ३३४
११.	अकोला	ग्रामीण नागरी एकूण	५, ५५५ ५, ५५५	५, २०४ ५, २०४	५, २३२ ५, २३२	३, ७०६ ३, ७०६	४, ४०४ ४, ४०४	-	३, ६३३ ३, ६३३	३, २५० ३, २५०	५, ३६१ ५, ३६१
१२.	संगमनेर	ग्रामीण नागरी एकूण	८, ९९९ ७५७ ९, ७५६	८, ३१४ ७७१ ९, ०८५	७, ३१६ १, ५९५ ८, ९११	७, ०९० ९७२ ८, ०६२	६, ०९५ ५३८ ६, ६३३	-	८, ३९५ ३६६ ८, ७६१	५, ००२ ६४२ ५, ६४४	८, ३०५ ३९६ ८, ७०१
१३.	कोपरगांव	ग्रामीण नागरी एकूण	६, ८३२ ५९७ ७, ४२९	७, ३५९ ८०२ ८, १६१	७, ११७ १, ३३८ ८, ४५५	५, ७९७ ९३८ ६, ७२५	६, ०७२ ४३० ६, ५०२	-	६, १३६ १, १६१ ७, २९७	४, ३४१ १, ०४८ ५, ३८९	६, ६६३ १, १९१ ७, ८५४

आधार:- जिल्हा आरोग्य अधिकारी,
जिल्हा परिषद,
अहमदनगर.

तक्ता क्रमांक ७. ५
जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केन्द्रांची संख्या १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण गांभीण नागरी	३१ मार्च रोजी असलेल्या केन्द्रांची संख्या	निर्बाजीकरण केल्यांची संख्या			लप पध्दती [आय. यु. सी. डी.] संख्या	जननक्षम जोडप्यांची संख्या
				पुरुष नसबदी	स्त्रिया नसबदी	एकूण		
१	२	३	४	५	६	७	८	९
अ.	अहमदनगर जिल्हा	गांभीण	८७	१०२	१७, २६२	१८, ०७१	१८, २४२	४, ५१, ६५४
		नागरी	६	५८	७, १३०	७, १८८	२, २२४	१६, १३५
		एकूण	९३	१६४	२५, ०९२	२५, २५९	२१, ८७३	४, ६७, ७८९
१.	नृगर	गांभीण	७	-	५२३	५२३	१, ६०५	३५, ६४२
		नागरी	२	५३	२, २८७	३, ०४०	१, ६७०	४, ५०५
		एकूण	९	५३	३, ५१०	३, ५६३	३, २७५	४०, १५४
२.	राहुरी	गांभीण	६	३	६६०	६६३	१, ५६६	३४, १११
		नागरी	१	-	१, ३१५	१, ३१५	१२२	२, १४४
		एकूण	७	३	१, ९७५	१, ९७८	१, ६९५	३६, २५५
३.	श्री रामपूर	गांभीण	८	६	१, २७५	१, २८१	१, ७७७	४०, २५३
		नागरी	६	-	५८४	५८४	२७३	३, १२३
		एकूण	१४	६	२, ५५९	२, ५६५	२, ०५०	४३, ३७६
४.	नेवासा	गांभीण	७	२	२, ०६७	२, ०६२	१, ७४४	४०, ८१७
		नागरी	-	-	-	-	-	-
		एकूण	७	२	२, ०६७	२, ०६२	१, ७४४	४०, ८१७
५.	शेवगांव	गांभीण	५	११	१, ४२१	१, ४३२	१, २८७	२५, ७९२
		नागरी	-	-	-	-	-	-
		एकूण	५	११	१, ४२१	१, ४३२	१, २८७	२५, ७९२
६.	पाथर्डी	गांभीण	५	११	१, २३३	१, २४४	१, ३६२	३१, २६३
		नागरी	-	-	-	-	-	-
		एकूण	५	११	१, २३३	१, २४४	१, ३६२	३१, २६३

तक्ता क्रमांक ७.५ पुढे चालू...

१	२	३	४	५	६	७	८	९
७.	जामखेड	गाामीण नागरी	३	१	१,०४२	१,०५०	६७२	१९,८२४
		एकूण	३	१	१,०४२	१,०५०	६७२	१९,८२४
८.	कर्जत	गाामीण नागरी	५	२	१,५७०	१,५७२	१,१६५	२९,०६७
		एकूण	५	२	१,५७०	१,५७२	१,१६५	२९,०६७
९.	श्रीगोंदा	गाामीण नागरी	६	८	१,६६२	१,६७०	१,५२९	३६,११२
		एकूण	६	८	१,६६२	१,६७०	१,५२९	३६,११२
१०.	पारनेर	गाामीण नागरी	७	१८	१,४४४	१,४६२	१,४२३	३२,२७७
		एकूण	७	१८	१,४४४	१,४६२	१,४२३	३२,२७७
११.	अकोलपूर	गाामीण नागरी	१०	३१	१,२३८	१,२६९	१,०४३	३३,९३९
		एकूण	१०	३१	१,२३८	१,२६९	१,०४३	३३,९३९
१२.	संगमनेर	गाामीण नागरी	९	४	१,३१८	१,३२२	१,८४७	४६,६०१
		एकूण	९	४	१,३१८	१,३२२	१,८४७	४६,६०१
१३.	कोपरगांव	गाामीण नागरी	९	१२	१,८०२	१,८१४	१,९२९	४५,२४९
		एकूण	९	१२	१,८०२	१,८१४	१,९२९	४५,२४९
		एकूण	१०	१३	२,६९१	२,७०३	२,३१८	४८,३५१

आधार:- जिल्हा आरोग्य अधिकारी,
जिल्हा परिषद, अहमदनगर

१९८१ जनगणनेनुसार तहसीलवार साक्षरता

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण गाँमीण नागरी	साक्षरांची संख्या [हजारात]			साक्षरतेची टक्केवारी		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१. अहमदनगर जिल्हा	एकूण		७८१	३८८	१,१६९	५६.५१	२९.३४	४३.१६
	गाँमीण		६४५	३००	९४६	५३.१०	२५.११	४०.१९
	नागरी		१३६	८८	२२४	७३.२८	५२.६१	६३.५५
१२. नगर	एकूण		१३५	७५	२१०	६९.६३	४३.२५	५७.१८
	गाँमीण		५८	२७	८५	६१.२३	२९.८३	४६.००
	नागरी		७६	४८	१२४	७७.७९	५७.७३	६८.५८
२. राहुरी	एकूण		६०	३२	९२	५७.६९	३२.११	४५.३१
	गाँमीण		५१	२६	७७	५६.४२	३०.३७	४३.७३
	नागरी		९	६	१५	६५.९२	४३.२५	५४.८३
३. श्रीरामपूर	एकूण		९१	५०	१४१	६०.९१	३५.५०	४८.५८
	गाँमीण		७२	३७	११०	५९.६०	३२.६४	४६.५२
	नागरी		१९	१३	३२	६६.५२	४७.६६	५७.३५
४. नेवासा	एकूण		५७	२८	८५	५२.८०	२६.७६	४०.०९
	गाँमीण		५७	२८	८५	५२.८०	२६.७६	४०.०९
	नागरी		-	-	-	-	-	-
५. शेवगांव	एकूण		३७	१६	५३	५२.४३	२२.६१	३७.६४
	गाँमीण		३७	१६	५३	५२.४३	२२.६१	३७.६४
	नागरी		-	-	-	-	-	-
६. पावडरी	एकूण		३९	१६	५५	५२.३९	२२.२३	३७.३५
	गाँमीण		३९	१६	५५	५२.३९	२२.२३	३७.३५
	नागरी		-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक ८.१ [पुढे घालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
७.	जामखेड	एकूण गौमीप नागरी	२४ २४ -	१० १० -	३४ ३४ -	५०.३९ ५०.३९ -	२१.१५ २१.१५ -	३५.९१ ३५.९१ -
८.	कर्जत	एकूण गौमीप नागरी	३८ ३८ -	१७ १७ -	५५ ५५ -	५०.२४ ५०.२४ -	२३.९६ २३.९६ -	३७.२४ ३७.२४ -
९.	श्रीगोंदा	एकूण गौमीप नागरी	४९ ४९ -	२४ २४ -	७३ ७३ -	५३.२८ ५३.२८ -	२६.८३ २६.८३ -	४०.३४ ४०.३४ -
१०.	णारनेर	एकूण गौमीप नागरी	४६ ४६ -	२२ २२ -	६८ ६८ -	५३.३२ ५३.३२ -	२३.८३ २३.८३ -	३८.२७ ३८.२७ -
११.	अकोला	एकूण गौमीप नागरी	३६ ३६ -	१४ १४ -	५० ५० -	४१.१४ ४१.१४ -	१६.२० १६.२० -	२८.६३ २८.६३ -
१२.	संगमनेर	एकूण गौमीप नागरी	७८ ६३ १५	३९ २८ १०	११६ ९१ २५	५४.२० ५१.९४ ७२.२३	२७.४७ २३.१३ ५४.१५	४१.३७ ३७.६८ ६३.५१
१३.	कोपरगांव	एकूण गौमीप नागरी	९१ ७४ १७	४६ ३६ १०	१३७ ११० २७	६०.४५ ५८.९३ ६८.२१	३८.९६ ३०.६३ ४३.९४	४६.९९ ४५.१४ ५६.५९

टीप:-आकडे पूर्णांकांत केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार:- १९८१, जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक ८.२
शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या [वर्ष १९८८-८९]
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	शैक्षणिक संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	एकूण शिक्षक	प्राशिक्षित	विद्यार्थी संख्या
१	२	३	४	५	६
अ.	सर्व प्राथमिक शाळा	२	६ [६]	२ [२]	३७५
ब.	प्राथमिक शाळा				
	अ. एक शिक्षकी शाळा	६२२	६१६ [२४]	५४६ [२३]	२२, ३७१
	ब. कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	१३५४	५३९७ [१८६८]	५०४० [१७८५]	२, ०९, २३४
	क. उच्च प्राथमिक शाळा	६१५	५१३५ [१५२०]	४९३६ [१४८६]	१, ८५, ७९३
	एकूण [अ+ब+क]	२५९८	१११४८ [३४१२]	१०५२२ [३२९४]	४, १८, ०९८
क.	माध्यमिक शाळा	३१५	४९८८ [१७७]	४७७९ [९२२]	१, ६१, ४२४
ड.	उच्च माध्यमिक शाळा	५९	२३११ [४३५]	२२६७ [४२५]	७९, ३२२
इ.	सामान्य शिक्षणाचे महाविद्यालय [कलाशास्त्र, सा विज्ञान]	१९	११८४ [१२१]	- [-]	३६, ९०२
	एकूण	२९९३	१९६३७ [४९५१]	१७७५७ [४६४३]	६, ९६, १२१

टीप :- कंसातील आकडे [स्तंभ ४ व ५ मधील] स्त्री शिक्षिकांची संख्या दर्शवितात.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, पुणे

तक्ता क्रमांक ८.३

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तर निहाय संख्या

आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी ३०.९.८८

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या									
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	पूर्व प्राथमिक	३७५	१६७	६७०	२५४	११९	२३३	-	-	१९६४	६५४
२.	इयत्ता १ ते ४	-	-	३६१२३४	१६५०८५	३३८२	९८३	-	-	३६४६१६	१६६०६८
३.	इयत्ता ५ ते ७	-	-	५६१९४	२३१२७	११४४४८	४३२९०	-	-	१७०६४२	६६४१७
४.	इयत्ता ८ ते १०	-	-	-	-	११०४०२	३२६७३	-	-	११०४०२	३२६७३
५.	इयत्ता ११ ते १२	-	-	-	-	११५९५	२७७९	१४७९०	२९५३	२६३८५	५७३२
६.	उच्च माध्यमिक नंतर	-	-	-	-	-	-	२२११२	४७२१	२२११२	४७२१
एकूण		३७५	१६७	४१८०९८	१८८४६६	२४०७४६	७९९५८	३६९०२	७६७४	६९६१२१	२७६२६५

= १८७ =

[पुढे चालू.....]

तक्ता क्रमांक ८.३ [पुढे चालू...]
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी							
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१.	पूर्व प्राथमिक	५६	२७	७७	३२	९५	४४	२२८	१००
२.	इयत्ता १ ते ४	४६०३७	१९८८९	२३३३०	८९२९	६६९३९	३०४४८	१३६२८६	५९२६६
३.	इयत्ता ५ ते ७	१९२८३	८३६८	६८८०	१८७१	३०६०९	१२२०७	५६७७२	२२४४६
४.	इयत्ता ८ ते १०	१२९७३	३३४७	३३८९	६४९	२०८०९	५९०४	३७१७१	९८९२
५.	इयत्ता ११ ते १२	२१२९	४१५	३९४	२९	४९०४	१०१६	७४२७	१४६०
६.	उच्च माध्यमिक नंतर	१७८३	३२३	२७१	१०	३९००	७५४	५८८४	१०८७
एकूण		८२२६१	३२३६९	३४२६९	११५१२	१२७२४६	५०३७०	२४३७६८	९४२५१

आधार : शिक्षण संचालनालय,
पुणे.
= १८८ =

तक्ता क्रमांक ८. ४
इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था [१९८८-८९] या वर्षाकरिता
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थाची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या												एकूण शिक्षक	
			मागासवर्गीय जाती		मागासवर्गीय जमाती		इतर मागासवर्गीय जाती		एकूण मागासवर्गीय जाती		बिगर मागासवर्गीय जाती		एकूण	एकूण शिक्षक		एकूण स्त्री शिक्षक
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१.	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	३	४७	१२	५	१	७०	१३	१२२	२६	२६०	९८	४०२	१२४	३२	४
२.	विधी पदवी महाविद्यालये	१	१८	१	-	-	५	-	२३	१	४१७	३२	४४०	३३	१५	-
३.	वैद्यकीय महाविद्यालये	१	२	१	२	२	२४	७	२८	१०	३२२	१२१	३५०	१३१	८९	१५
४.	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	१	३७	१३	-	-	५०	२२	८७	३५	१३१	६८	२१८	१०३	२७	४
५.	* अभियांत्रिक महाविद्यालये	५	४३	-	८	-	१७९	४	२३०	४	१९३८	८३	२१९८	८७	१५३	८
६.	* इतर															
अ.	तंत्रनिकेतन	६	६४	४	२	-	४१७	३१	४८३	३५	१७५१	१३७	२२३४	१७२	११८	३
ब.	आय. टी. आय	१३	१६६	-	१६	-	५०६	८	६८८	८	१०३२	७	१७२०	१५	२२२	१
क.	डी. ओड	७	८४	१८	४४	७	१६१	५०	२८९	७५	२९६	१२५	५८५	२००	६०	१९
ड.	जी. सी. डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप:- * = माहिती १९८७-८८ करिता आहे.

आधार:- शिक्षण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे
= १८९ =

तक्ता क्रमांक ८.५

आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत १९८६-८९

जिल्हा-अहमदनगर

वर्ष	लाभार्थींची संख्या							प्रतिशत खर्च [रुपे हजाराने]
	माध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्यालये [११ वी व १२ वी]	उच्च शिक्षण	अभियांत्रिकी	पैदाजीय	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	
३	३	४	५	६	७	८	९	१०

१९८८-८९

१, ७५, ०४४

१४, ७९४

१४, ०००

५२

५९

८२३

८४०

३, ०५, ६१९

७, ०१०

आधार:- शिक्षण संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन,

पुणे-१.

= १९० =

तक्ता क्रमांक ८.६
प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च १९८९-९० या वर्षाकरिता
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत				एकूण			
		आवृत्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यतिरिक्त आवृत्ती खर्च	बांधकाम	एकूण	आवृत्ती	बांधकाम	बांधकाम	एकूण	आवृत्ती	बांधकाम	बांधकाम	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१.	जिल्हापरिषद	३१७७५२	-	-	३१७७५२	३४५६	९२२	-	४३६८	३२०९१८	९२२	-	३२१९२०
२.	नगरपरिषद	३३०८९	-	-	३३०८९	-	-	-	-	३३०८९	-	-	३३०८९
३.	कटक मंडळ	४५०	-	-	४५०	-	-	-	-	४५०	-	-	४५०
४.	महानगरपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	बांधकाम अनुदाना सहीत इतर खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण		३५१०९१	-	-	३५१०९१	३४५६	९२२	-	४३६८	३५४५३७	९२२	-	३५५४५९

आधार:- शिक्षण संचालनालय
महाराष्ट्र राज्य,
पुणे

तक्ता क्रमांक ८. ७

जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ विद्यालये] व तांत्रिक शाळा [सातवी ते बारावी] वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाब	प्रमाण	वर्ष १९८९-९०
१.	शाळांची संख्या	संख्या	४२
२.	पटावरील संख्या		
	अ. मुले	"	३, ६१६
	ब. मुली	"	२५०
	एकूण [अ + ब]	"	३, ८६६
३.	एकूण खर्च [स्मयात]	स्मये	*

टीप:- * = काही शाळा विना अनुदानित तत्वावर चालत असल्यामुळे खर्चाचा आकडा दिलेला नाही.

आधार:- जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी,
अहमदनगर.

= १९२ =

तक्ता क्रमांक ८.८

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केन्द्रे वर्ष १९८९ - ९०

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	जिल्हा/ तालुका	प्रौढ शिक्षण केन्द्रांची संख्या १९८९-९०
१.	जिल्हा बेरीज	८६०
२.	नगर	-
३.	राहुरी	-
४.	श्रीरामपूर	-
५.	नेवासा	-
६.	शेवगांव	-
७.	पाथर्डी	-
८.	जामशेड	४००
९.	कर्जत	३००
१०.	श्रीगोंदा	१६०
११.	पारनेर	-
१२.	अकोला	-
१३.	संगमनेर	-
१४.	कोपरगांव	-

आधार:-जिल्हा प्रौढ शिक्षण अधिकारी,
अहमदनगर.
= १९३ =

तक्ता क्रमांक ८.९
 शिक्षणाकरीता प्रशिक्षण संस्था [वर्ष ३०.९.८८ अखेर]
 जिल्हा-अहमदनगर

तक्ता क्रमांक ८.९
 शिक्षणाकरीता प्रशिक्षण संस्था [वर्ष
 जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाब	परिमाण	माहिती
१	२	३	४
१.	शिक्षणाकरीता प्रशिक्षण संस्थाची संख्या अ. पदवी स्तर ब. पदवी पूर्व स्तर क. शाळा स्तर	१.	शिक्षणाकरीता प्रशिक्षण संस्थाची संख्या अ. पदवी स्तर ३ ब. पदवी पूर्व स्तर ८ क. शाळा स्तर -
२.	मुटावरील संख्या अ. पदवी स्तर ब. पदवी पूर्व स्तर क. शाळा स्तर	२.	मुटावरील संख्या अ. पदवी स्तर ४०२ ब. पदवी पूर्व स्तर ६५५ क. शाळा स्तर -
३.	एकूण खर्च [३१-३-८७ अखेर] अ. पदवी स्तर ब. पदवी पूर्व स्तर क. शाळा स्तर	३.	एकूण खर्च [३१-३-८७ अखेर] अ. पदवी स्तर १९, ९९, २१२ ब. पदवी पूर्व स्तर २२, ९९, ००० क. शाळा स्तर -

आधार:- शिक्षण संचालनालय,
 महाराष्ट्र शासन,
 पुणे.
 = १९४ =

तक्ता क्रमांक ९.१

रेल्वे मार्गाची लांबी [३१ मार्च, १९९०: च्या वर्षाकरिता]

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	रेल्वे मार्ग	लांबी किलोमीटरमध्ये [३१/३/१९९० अखेर]
१	३	३

१.

बॉर्ड गेज

१. एकेरी

१९७

२. दुहेरी

निरंक

३. तिहेरी व अधिक

निरंक

२.

मीटर गेज

निरंक

३.

नॅरो गेज

निरंक

एकूण रेल्वे मार्ग

१९७

आधार:-भारतीय रेल्वे वेळापत्रक.

= १९५ =

तक्ता क्रमांक ९-३

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी [३१ मार्च १९९०]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	वर्गीकरण	बिगर नगरपालिका रस्ते			[लांबी किलोमीटरमध्ये]
		सार्वजनिक बांधकाम व घरबांधणी	जिल्हा परिषद	एकूण	
१	२	३	४	५	६
[अ] प्रकारानुसार					
१.	राष्ट्रीय महामार्ग	६१	-	६१	-
२.	प्रमुख राज्य महामार्ग	७८	१८	९६	-
३.	इतर राज्य महामार्ग	१, ६३१	-	१, ६३१	-
४.	प्रमुख जिल्हा रस्ते	१, ०१५	१, ५५५	२, ५७०	-
५.	इतर जिल्हा रस्ते	२०	३, २२२	३, २४२	-
६.	खेड्यातील रस्ते [योजनांतर्गत]	-	४, ३११	४, ३११	-
७.	इतर [योजनेतर]	-	-	-	३७०
	एकूण	२, ८०५	९, १०६	११, ९११	३७०
[ब] पृष्ठभागानुसार					
१.	सिमेंट क्रॉकिंग	३२	-	३२	१८
२.	डांबरी	१, ९३२	४६७	२, ३९९	१७२
३.	खडीचे/मक्का रस्ता	६९१	४, ५४६	५, २३७	११६
४.	इतर माल वापसून केलेले	१५०	४, ०९३	४, २४३	६४
५.	इतर	-	-	-	-
	एकूण	२, ८०५	९, १०६	११, ९११	३७०

आधार:-१. अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, अहमदनगर

२. जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका व कॅन्टोनमेंट बोर्ड, अहमदनगर.

= १९६ =

तक्ता क्रमांक ९.३
वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या [३१ मार्च ९० अखेर]
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाबी	३१-३-१९९०
१	२	३
१.	मोटार सायकली, स्कुटर्स इत्यादी	६५, ९५२
२.	मोटारी/जीपस	६, १९६
३.	टॅक्सी कॅब्स	११३
४.	स्वयंचालित रिक्शा	३, ३५५
५.	स्टेज कॅरेजेस	
	१. डिझेलवर चालणा-या	५६९
	२. पेट्रोलवर चालणा-या	-
६.	मालमोटारी	
	अ. खाजगी वाहने	
	१. डिझेलवर चालणा-या	५१३
	२. पेट्रोलवर चालणा-या	१०९
	ब. सार्वजनिक वाहने	
	१. डिझेलवर चालणा-या	४, २४६
	२. पेट्रोलवर चालणा-या	२
७.	रुग्णवाहिका	४८
८.	शाळेच्या बसेस	१९
९.	खाजगी सेवा देणारी वाहने[अनुयाय]	९
१०.	जोड वाहने[ट्रॅलर]	४, ५२८
११.	ट्रॅक्टर्स	५, १६६
१२.	इतर	८४
	एकूण	९०, ९७९

आधार:-प्रादेशिक परिवहन अधिकारी,
नासिक.

= १९७ =

तक्ता क्रमांक ९.४

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची [प्रवासी] वाहतूक आकडेवारी १९८९-९० या वर्षाकरीता

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	उपक्रमाचे नांव	वर्ष	वर्ष- अखेरीस मार्गाची संख्या	मार्गाची लांबी [कि. मी.]	एकूण मार्गाची सरासरी लांबी	वर्षात अस्ती त्वात असलेल्या बस- गाड्यांची संख्या	रस्त्यावर धावपा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	प्रवाशांची दैनिक सरासरी [लाखात]	वाहतूकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न [स्थये हजारात]	दर प्रवाशा- मागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न [पैशामध्ये]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१.	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, अहमदनगर	१९८९-९०	८२४	५५८८०.१	६७.८२	६३४.९३	५८९.३६	२.४५	३४४२०२	३८५

आधार:-महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ,
अहमदनगर

= १९८ =

तक्ता क्रमांक १५
महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	रस्त्याचे नांव	गणना स्थानाचे ठिकाण		पृष्ठ-भागाचा प्रकार	रस्त्याची रुंदी [मीटर मध्ये]	जलदगती वाहने				मंदगती वाहने				
		लांबी [कि.मी.]	जवळपासचे शहर/खंड			मोटर जीप व व्हॅन	बस-गाड्या	माल-मोटारी	मोटर सायकली व स्कुटर्स	रकूण	जना-वरा कडन ओढली जाणारी	तायकली	इतर रिक्षा	रकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
३१ डिसेंबर १९८९ या वर्षाकरीता														
१.	राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक-५० पुणे-नाशिक रोड	१८/१००	अळेखिंड	डांबरी	७.००	१३४६	२१२	१२४२	६७७	३४८४	१६	४२६	८	४५०
		१४०/०	खांडगांव	डांबरी	७.००	१४०५	२४७	१०९५	२११३	५३६०	३१०	२५६२	१७३	३०४५
सरासरी वाहतूक घनता-१८, ५५५-														
राज्य महामार्ग [३१ दिसें ८८ करीता]														
२.	महाराष्ट्र-अहमदनगर-नांदेड, जगदालपूर मुख्य राज्य महामार्ग क्रमांक-२	१५७/२००	कजुल हरया	डांबरी	३.७०	२२८	६१	३५४	१६१	८०४	४५	१५८	६	२०९
२.	छोडाइचा-कुतुम्बे-मालगाव-बा रामती-दहीवाडी-वीटा-सांगली रोड राज्य महामार्ग क्रमांक-१०	५५/१	सावळी विहिर	"	७.५०	१७२६	७७८	१९११	१४८२	५२६७	३३३	१०२३	-	१३५६
		१६२/४००	सावेडी नाका	"	३.७०	२९१२	४७६	२७८४	४३३७	१०४२९	२४७	५३५३	-	५६८३
		६/०	अरणगांव	"	३.७०	५९८	१०९	७६१	५२५	२०६३	१६०	१११३	-	१२७३
सरासरी वाहतूक घनता-३४, ७४९-														
३.	शहापूर-संगमनेर-शेवगाव-माजलगाव-पाथरी-पूरना-नांदेड-सदेखेड-धर्माबाई रोड राज्य महामार्ग क्रमांक-४४	३५/०	रांधा	"	३.७०	५९	३८	१५४	६२	३९३	३५	५२	-	९४
		६३/६	चिखली	"	३.७०	१२५	११६	४४७	२२७	९८७	२७१	११०	५६	४३७
		५८/५	संगमनेर	"	३.७०	२१०५	१२५	२४०४	२२४२	६२५३	५५०	४९१२	-	५४६२
		११/०	बाभळीवर	"	३.७०	२२९	१२७	१२८९	५७६	३०६१	२५१	५५८	१७८	९८७
		०/०	श्रीरामपूर	"	३.७०	३५५३	४०६	२९३९	२५३९	९४३७	५५३	३६५३	४७३	४६७७
		३४/५००	चापडगाव	"	३.७०	१४१	५५	४३३	१३५	७६४	२१२	२६३	-	४७४
सरासरी वाहतूक घनता-१५ ५००														

तक्ता क्रमांक ९.५ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
४.	नांदर-शिंगोटे-लोणी- कोल्हार रोड, राज्य महामार्ग क्रमांक-४५	६३/६ ३८/५	पळसखेड प्रवरानगर	डांबरी --	३.७० ३.७०	१२३ ६१३	२३ ८५	१५६ ६५५	११२ ६२९	४१४ १९८२	१०२ ५२३	१३५ २०००	-	२३७ २५२३
<u>सरासरी वाहतूक घनता ५.१४१</u>														
५.	संगमनेर-कोतुळ-माळोज रोड राज्य महामार्ग क्रमांक-४६	७/७००	तिंदवड फाटा	--	३.७०	१४७	३८	१८७	१६३	५३५	७९	१७५	-	२५४
६.	मांडवी-राहरी-वाम्बोरी शेवगाव रोड, राज्य महामार्ग क्र-४९	१५/०	पांढरीचा पूल	--	३.७०	२१२	४६	८१	२३०	५६९	१९	२०७	-	२२६
७.	बेल्हे-अळकुटी-हिंगणी रोड राज्य महामार्ग क्रमांक-५१	१४/८००	जवळे	--	३.७०	२६६	२७	४८५	३०९	११०७	१२९	३७५	-	५०४
८.	वडगांव-चाकण-शिक्रापुर इनामगाव-श्रीगोंदा- जामखेड-बीड रोड राज्य महामार्ग क्र-५५	१२/०	श्रीगोंदा	--	३.७०	२४७	७१	३४०	१६७६	२४३६	१८८	६८३	-	८७१
९.	मुसंड-रोहा-पणे-अहमदनगर औरगावाव रोड, राज्य महामार्ग क्र. ६०	७६/४०० १३६/०	नारायणगांव फकीरवाडा	-- --	३.७० ३.७०	९३५ ७६९	३४८ ३६८	१४१५ ११०९	२२८ १३३०	२९९६ ३४९६	२१ ६७	२१५ ८९७	-	२३६ ९६४
<u>सरासरी वाहतूक घनता=१६.३६३</u>														
१०.	पाटल-दोंड-राशीन- करमाळा-वाशी- उस्मानावाव-बोरपल रोड, राज्य महामार्ग क्रमांक-६७	---	भांबोरा	--	३.७०	६७	२३	१४५	१३५	३२०	२४४	३४४	-	५८८
११.	बारामती-विगवण-कर्जत- कडा-पाथडी-अमदापुर रोड राज्य महामार्ग क्रमांक-६८	---	बहिरोवाची वाडी	--	३.७०	१८१	५३	१४३	११३	४२०	६६	१७४	-	२४०

तक्ता क्रमांक ९.५ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
१३.	अहमदनगर-टेमणी- पंढरपूर उमाडी-विजापूर रोड, राज्य महामार्ग क्रमांक-१४१	-	खडकतीसी	डांवरी	३.७०	२८०	८९	९५८	२४१	११५	६८	११०	६६४	७७४
१३.	अहमदनगर-जामखेड-भम- पाथडी रोड, राज्य महामार्ग क्रमांक-१४२	-	आनंदवाडी	"	३.७०	११६	४५	१२५	६४	३५०	१५	१७	३२	
१४.	तिसगांव-पाथडी- पडल शिंगी, पिपळनेर- धारूर-लोखडी, सावरगांव- लातूर रोड, राज्य महामार्ग क्रमांक-१४४	-	अकोला	"	३.७०	२०३	११	११६	१९७	५२७	३२४	३४४	६३८	
१५.	राजरी रायमोहा- चिंचिपूर हजरे, पाथडी रोड, राज्य महामार्ग क्रमांक-१४७	५७.६६००	मोहटा	"	३.७०	६७७	१४४	६७	१०१	२८९	८९	१३६	२१७	
१६.	अहमदनगर-पैठण-अंबड पाथडी, जोडे, चारठाण रोड, राज्य महामार्ग क्रमांक-१४८	१३/६००	मेहेकरी	"	३.७०	५६९	१११	४२२	५११	१६२३	३७	६४२	६७९	

आधार:-सार्वजनिक बांधकाम खाते,
मंत्रालय, मुंबई अहवाल.

तक्ता क्रमांक ९. ६

पोस्ट, तारघरे, दूरध्वनी सेवा, रेडिओ व दूरदर्शन संघ यांची आकडेवारी १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	पोस्टाची संख्या	तारघरांची संख्या	पत्र पेट्यांची संख्या	पोस्टमनची संख्या	दूरध्वनीची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावाची संख्या	शासनाने वाटप केलेल्या दूरदर्शन संघाची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	६१३	८६	२००१	१६५	१२७३७	५९८	३४२

आधार:-१. प्रवर अधिक्षक, डाकघर, अहमदनगर

२. वापिज्य अधिकारी, दूरसंचार,
जिल्हा प्रबंधक कार्यालय, अहमदनगर

३. अधिक्षक डाकघर, श्रीरामपूर मंडल

४. विभंगीय अभियंता, ग्रामीण ध्वनीक्षेपण,
पुणे विभाग पुणे.

तक्ता क्रमांक १०.१

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च १९८९-९० या वर्षाकरिता

जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये लाखात]

अ. क्र.	वर्ष	ग्रामपंचायत			जिल्हा परिषद			नगरपालिका			
		संख्या	समाविष्ट असलेल्या खेड्यांची संख्या	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	संख्या	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	संख्या	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च
१	१९८९-९०	३	४	३७१	३५२	११	२,१३८	२,०९०			

टीप :- * = अंदाजित

आधार :- १. जिल्हा परिषद, अहमदनगर
२. अहमदनगर जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका व कटकमंडळ, अहमदनगर.

= २०३ =

तक्ता क्रमांक १०-३

गामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च १९८९-९० या वर्षाकरीता

जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	पंचायत समिती	गामपंचायती व गुट गामपंचायतीची संख्या	सहाय्यक अनुदान शासकीय इतर	अंशदान	देपणी	कर	सुलक	इतर	एकूट उत्पन्न [१ ते १०]	एकूट खर्च [११ ते १०]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
अ.	अहमदनगर जिल्हा	१, १७५	२, ४४४	७, ०८३	१७०	२२१	२, २५७	७, ५४७	२, २५८	३७, ०७३
१.	अहमदनगर	१०४	४६२	६७५	३६२	२४	८९६	२५४	१, ०७३	४, १५५
२.	राहुरी	६१	४२	९६४	६	८	१, ०१२	५६५	२६८	३, ५६५
३.	श्रीरामपूर	७०	१६८	४३३	२६	३८	१, ४१०	६४९	१, ५३६	४, ३६०
४.	वेवाता	८२	२३६	५१५	१३	४	८२३	२६९	१८८	२, ७७७
५.	शेवगांव	८४	२६५	५५२	—	—	८८२	५०७	७९२	२, ८१८
६.	पाथडी	८९	२६०	७२२	४३	१	१७०	१८५	३७६	१, ६२७
७.	जामखेड	५३	२७	१३८	६	२१	३९४	४४६	५१८	१, ५५०
८.	कर्जत	७५	१०५	४७५	६४	३	५८५	३५५	४१२	१, ९२९
९.	श्रीगोंदा	८१	२६	७३६	६४	१६	६७४	५४७	५२२	२, ५८५
१०.	पारनेर	१०९	३१५	३५५	३८	१९	६२९	७७५	१, ०९४	३, ३३५
११.	अकोला	१२२	१६५	७३७	६३	२३	३५६	६२१	५७२	२, ५३५
१२.	संगमनेर	१३८	३०८	६५६	८२	६३	५०१	३७७	१, ३५७	३, ३४५
१३.	कोपरगांव	९४	१६५	१०१	३७	१	९०८	५९७	७६०	२, ५६९

= २०४ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १०.३ [पुढे चालू. .]

अ. क्र.	पंचायत समिती	खर्च								
		आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधकाम	सामाजिक आणि नैतिक वृद्धि	प्रशासन	समाजकल्याण	प्राधान्याचे संविधान	जमीन महसुलीची व देखावा	इतर	एकूण स्तंभ ११ ते १९
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
अ.	अहमदनगर जिल्हा	६,६५९	१३,६२८	३,०३३	११,४२८	२३६	१३७	-	३३	३५,१५४
१.	नगर	९०१	१,२४२	५६३	१,१२१	५	१४	-	१	३,८४७
२.	राहुरी	५९७	१,५५५	२२९	१,०६९	४	१८	-	-	३,४७२
३.	श्रीरामपूर	६७८	१,६९३	४४३	१,६७७	३२	११	-	२	४,५३६
४.	नेवासा	६२९	१,०९०	३८	५८१	२५	३४	-	९	२,४०६
५.	शेवगांव	४३७	१,६२१	१६८	९६६	४०	३१	-	५	३,२६८
६.	पाथर्डी	२००	८७७	१६१	४३७	१२	६	-	७	१,७००
७.	जामखेड	२४२	४७३	१५९	५२३	६३	-	-	-	१,४६०
८.	कर्जत	३२८	८९२	१३२	६४१	-	३	-	-	१,९९६
९.	श्रीगोंदा	५२०	१,१२४	१८९	८२१	-	-	-	१	२,६५५
१०.	पारनेर	५४८	९१४	२०२	९३१	४२	३	-	६	२,६४६
११.	अकोला	५५२	७५९	२४२	७३७	१३	१४	-	१	२,३१८
१२.	संगमनेर	३३८	७७५	२३१	१,०७४	-	-	-	-	२,४१८
१३.	कोपरगांव	६८९	६१३	२७६	८५०	-	१३	-	१	२,४३२

आधार:- जिल्हा परिषद, ग्रामपंचायत विभाग,
अहमदनगर.

तक्ता क्रमांक १०.३

जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च - १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारात]

अनुक्रमांक	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष १९८८-८९	सुधारीत १९८९-९०	अंदाज १९९०-९१
१	२	३	४	५
	१. जमा			
१.	स्वनिर्मित उत्पन्न			
	अ. शासकीय उपकर मुद्रांक शुल्कासह	८८३५	७७९५	७१५५
	ब. शिष्टप	६८	११८	१
	क. कृषि	१७	४०	२
	ड. इमारत व दळपवळप	८५२	१९५४	५००
	इ. इतर	[-] ३७२९	[-] ५२६७	१०५५
	एकूण	६०४३	४६४०	८७१३
२.	शासकीय अनुदान			
	अ. सहेतक अनुदान	३३५२६०	३८७४१६	१४५३२३
	ब. आस्थापना अनुदान	५८३९७	६४६३६	९८६७
	क. योजनांतर्गत योजनासाठी अनुदान	६४०२२	४१९३६	६२९४
	ड. इतर	१९३२२	२८९२४	४१९६
	इ. शासनास परत भरपा [-]	[-] ६३५	[-] १६९७८	-
	एकूण शासकीय अनुदान	४७६३६६	५०३९३४	१६५६८०
३.	कर्ज			
	अ. कर्ज व अर्गीम	५५६५२४	४३२४२०	४७७०२
	ब. ठेवी व अर्गीम	-	-	-
	क. वित्त प्रेषण	३४२२५०	४११९५०	३०००००
	एकूण	८९८७७४	८५१३७०	२४७७०२
४.	आरंभीची शिल्लक			
	एकूण एकंदर जमा....	७९८००	१०५६३१	६४
		१४६०९८३	१४६५५७५	४२२१५९

= २०६ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १०.३ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५
२.	खर्च			
	अ. कृषि	४२२	८४८	१०
	ब. सामान्य प्रशासन	३८७८५	४५२३८	२१२२६
	क. शिक्षण	२२५११३	२७१८२४	१४१४३
	ड. वैद्यकीय	२६११७	३७५१२	१६३११
	फ. प्रशुतवर्धन	११७२	१०१३०	२१८२
	ग. इमारती व दळणवळण	३५२०१	४७०३६	१०६०१
	ह. समाजकल्याण	६३१२	८३८६	२१३२
	म. सिचन	३२८३०	२१००१	४६६३
	न. इतर	८७७७१	७४५३०	२१५१७
	एकूण [अ ते न]	४६३४१८	५२५३०५	१७४३१३
३.	कर्ज			
	अ. कर्ज व अगीम	—	—	—
	ब. ठेवी व अगीम	५४१७०१	४२६०४३	४७७०२
	क. वित्त प्रेषण	३४२२५०	४१११५०	२०००००
	ड. इतर	—	—	—
	एकूण [अ ते ड]	८१११५१	८३७१९३	२४७७०२
	एकूण खर्च	१३५५३६९	१३६३२९८	४२२०९५
	अखेरची शिल्लक	१०५६१४	१०२२७७	६४
	एकंदर एकूण [खर्च + अखेरची शिल्लक]	१४६०९८३	१४६५५७५	४२२१५९

टीप:- आकडे पूर्णकांत असल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार:- वित्त विभाग,
जिल्हा परिषद, अहमदनगर

= २०७ =

तक्ता क्रमांक १०. ४
नगरपालिका उत्पन्न व खर्च १९८९-९० या वर्षाकरीता
जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	नगरपालिकेचे नांव	उत्पन्न							नगरपालिका- केच्या माल- मत्तेपासन मिळालेली महसूल	इतर:	एकूण
		अनुदान व वर्गणी:		नगरपालिकेचे दर व कर			एकूण ५+६+७				
		शासकीय	इतर	जकात	घरे व जमिनी- वरील कर	इतर कर					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
१.	सर्व नगरपालिकांची एकूण	२८, ६११	३७, ६३२	७४, ५८९	१५, ९०८	१३, ४७६	१, ०३, ९७३	११, ६७२	३१, ९०४	३, १३, ७९२	
१.	अहमदनगर नगरपालिका [अ]	१०, ३७८	१६, ०८९	५३, ४४७	८, ६२६	५, ९४१	६८, ०१४	२, ४१३	१२, ६२४	१, ०९, ५१८	
२.	अहमदनगर कटक मंडळ	२, २७५	४५५	३, १८०	२७४	२, ५१८	५, ९७२	१, ८६९	१, २०७	११, ७७८	
३.	राहुरी नगरपालिका[क]	३, २७०	४, ४८२	१, ६८३	६३३	५०९	२, ८२५	९२८	६७८	१२, १८३	
४.	देवळालीप्रवरा नगरपालिका[क]	३४४	२५	५६१	५५५	९२	१, २०८	२, ३५९	-	३, ९३६	
५.	श्रीरामपूर नगरपालिका[ब]	४, ९४९	६, २४९	५, ६३७	२, ८५२	१, ५१६	१०, ००५	१, ६८९	६, ६५९	२९, ५५१	
६.	पाथर्डी नगरपालिका [क]	५४४	-	१, १९१	३६	१८०	१, ४०७	१४५	८४	२, १८०	
७.	संगमनेर नगरपालिका[ब]	२, ८११	५, ६१९	५, १४८	१, ३४७	१, ०४५	७, ५४०	१, १७६	४, ०६६	२१, २१२	
८.	कोपरगांव नगरपालिका[ब]	३, ५६१	४, ६४६	३, २६८	१, १०६	९८३	५, ३५७	१, ०९१	६, ५०२	२१, १५७	
९.	राहाता-पिंपळस नगरपालिका[क]	४७९	९	४७४	१४७	१७६	७९७	-	५१	१, ३३६	
१०.	त्रिंढी नगरपालिका[क][१०. १. ९०]	-	४८	-	२४३	३७१	६१४	१	३	६६६	
११.	श्रीगोंदा नगरपालिका[क][--]	-	१०	-	८९	१४५	२३४	१	३०	२७५	

= २०८ =

[पुढे चालू.....]

तक्ता क्रमांक १०. ४. [पुढे चालू....]
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	नगरपालिकेचे नांव	खर्च							
		सामान्य प्रशासन	करवसुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर	एकूण
१	२	१३	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
	सर्व नगरपालिकांची एकूण	९, ३४४	२१, ६२६	७, ६९०	६१, ६०४	११, ७५२	१४, ५६५	८२, ३८३	२, ०८, ९६४
१.	अहमदनगर नगरपालिका	५, ५९१	१६, ०८९	३, ६६५	३२, ३४५	५, ०४६	२, ७२८	३९, ६१२	६, ०५, ०७६
२.	अहमदनगर कटकमंडळ	२७०	२४१	२२४	४, ३९७	७७५	१, ६७८	४, ०३१	११, ६२०
३.	राहुरी नगरपालिका	४०५	९६३	४१०	२, ९२१	८६८	४, २०२	१, ९०४	११, ६६३
४.	देवळालीप्रवरा नगरपालिका	१६५	३३१	२४१	७७१	३८३	४८	२, १९३	४, १५१
५.	श्रीरामपूर नगरपालिका	८४२	१, ५८०	७०१	९, ०६६	१, ७१७	४२६	१५, ७६०	३०, ०९२
६.	पार्थिवी नगरपालिका	२२५	३५५	२६६	१, ०६८	१८२	२७	६७६	२, ७९४
७.	संगमनेर नगरपालिका	४४२	१, ८७९	८६१	५, ७४०	१, ७४७	४, ३५९	७, १२०	२१, ३४८
८.	कोपरगांव नगरपालिका	९६२	७५९	१, २४४	४, ६९५	७६७	१, ०२२	११, ००५	२०, ४६१
९.	राडाता-पिंपळस नगरपालिका	३८५	२३८	६५	५२४	२०२	३३	४७	१, ४९८
१०.	शिर्डी नगरपालिका **	२१	१	४	२९	३०	२७	३२	१४४
११.	श्रीगोंदा नगरपालिका**	१७	-	५	४४	३५	८	८	११७

टीप:- **=शिर्डी व श्रीगोंदा या दोन नगरपालिका १०. १. १९९० पासून अस्तित्वात आल्या आहेत.
२. कंसात नगरपालिकेचा वर्ग दिलेला आहे.

आधार:-१. अहमदनगर जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका व कटक मंडळ

२. नगरपालिका वार्धिकी जिल्हा संकलन, १९८९-९० व उत्पन्न व खर्च १९८९-९०, कटकमंडळ.

= २०९ =

तक्ता क्रमांक १०.५

नगरपालिका क्षेत्रातील इमारतींची वापरानुसार संख्या व त्यांपैकी निवासेतर उपयोग असणा-या इमारती अगर त्यांच्या
भागामध्ये चालणा-या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती १९८३-८४
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	तपशील	नगरपालिका						अहमदनगर कटक मंडळ
		अहमदनगर	श्रीरामपूर	सगमनेर	कोपरगाव	राहुरी	देवळालीप्रवरा	
१	२	३	४	५	६	७	८	९
<u>इमारतीच्या वापरानुसार संख्या</u>								
१.	निवाती	८११६	३८३०	२४३५	२६४५	१६६२	१८२३	१७८२
२.	निवासेतर	२०२०	११३५	१०२०	८४०	६३४	३९६	३८३
३.	मिश्र	१८४१	४०१	१०१०	३५७	११९	१३६	१९४
४.	एकूण	११९७७	५३६६	४४६५	३८६२	२४१५	२३५५	२३५९
<u>निवासेतर इमारतीमध्ये चालणारे महत्वाचे उद्योग/व्यवसाय</u>								
१.	पिठाची गिरणी	६७	४६	२३	३४	८	१४	१७
२.	बेकरी	४७	१६	८	६	४	—	६
३.	बर्फाचा कारखाना	—	—	४	१	—	—	—
४.	शिवणकाम	१८६	९	१३०	६०	१५	९	४३
५.	घोंगड्या तयार करणे	—	—	—	१	—	—	—
६.	बुख काम	४०	१०	१२	१२	१०	४	२
७.	फिटिंग प्रेस, बुकबाईडिंग, इरोक्स सेटर, टायपिंग करणे	७०	१७	२३	१४	३	३	३
८.	साबण व धुलाई पावडर कारखाना	४	४	२	—	—	—	१

= २१० =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १०.५ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
९.	टाईल्स, सिमेंट किंवा दगडी जाती बनविणे	-	१	१	१	-	-	-
१०.	लेथ काम	१२३	५	२४	७	८	३	-
११.	सोनार काम	१४८	८	२७	३४	१२	३	४
१२.	गैस विक्री	४	१	१	१	१	-	-
१३.	डेअरी	१५	४	१	५	४	२	१
१४.	पानपट्टी दुकान	६२	११	५१	११	११	५	१२
१५.	धान्य व किराणा दुकान	५१०	२२३	२०९	१३८	६०	४५	९१
१६.	दाख्ये दुकान	१९	६	७	८	२	-	२
१७.	पत्रे व भाजीपाला दुकान	२४	३	१०	२	३	२	१
१८.	कापड दुकान	१४५	७१	८५	५४	२४	११	१५
१९.	जनरल स्टोअर्स [कटलरी दुकान]	११०	४	५५	२४	१८	५	१६
२०.	औषधी दुकान	५२	१९	२३	१२	५	-	३
२१.	पेट्रोल पंप	४	२	२	७	१	३	-
२२.	पुले व हार तसेच इतर सामान विक्री	५०	१०	८	९	५	-	११
२३.	मोटार व मोटार सायकल विक्री	१	१	-	-	-	-	-
२४.	हॉटेल व लॉज	२१४	८८	१०४	९१	४१	८	२४
२५.	वसतीगृह	१०	१०	१	-	२	-	-
२६.	गोदाम	-	-	-	-	-	-	-
२७.	सायकली व गैस बत्त्या भाड्याने देणे	१२५	८	६६	२०	२३	१३	३७
२८.	वैद्यकीय सेवा	७५	१७	२२	१९	१०	-	५

= २११ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १०.५ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
२९.	गुरांचा दवाखाना	२	१	१	१	२	२	-
३०.	दवाखाना	११०	५१	७४	६२	२२	७	२१
३१.	सिनेमा, नाट्यगृह वगैरे	२०	४	९	११	४	२	-
३२.	वाचनालये, व्यायामशाळा, इतर खेळाची केन्द्रे [बॅण्ड पार्टी वगैरे]	२६	३	७	४	२	२	१२
३३.	फोटो स्टुडिओ	१५	२	११	६	२	-	४
३४.	सलून	१०८	२९	६२	२२	१५	८	१८
३५.	लॉन्ड्री	६८	६	८	१३	९	७	७
३६.	इलेक्ट्रिशियन	-	१	१	-	१	१	-
सकूण		२५३८	६९१	१०७२	६१०	३२७	१५९	३५६

आधार:- "क" पत्रक सर्वेक्षण

तक्ता क्रमांक ११.१

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च [१९८९-९०] या वर्षाकरिता

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	विकास शीर्ष	[खर्च हजारात]	
		१९८९-९०	
१	२	राज्यक्षेत्र	एकूण
		३	४

[अ] सामान्य योजना + [ब] आदिवासी उपयोजना

१.	कृषि व सलग्न सेवा	२२, ३७६	२८, ४०८
२.	सहकार	५२७	५२७
३.	जल व विद्युत विकास	२०, ३४६	२९, ०८५
४.	उद्योग व खाणकाम	४, ११३	४, ११३
५.	वाहतूक व दळणवळण	८, १४४	९, ७१३
६.	सामाजिक व सामुहिक सेवा	५१, २२१	९४, ५८१
७.	स्कात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	८१, ०९०	८१, ०९०
	अवर्षण प्रवर्णक्षेत्र कार्यक्रम रा. गा. रो. हमी योजना		

एकूण १, ८७, ८१७ २, ४७, ५१७

-टीप:-आदिवासी बिगर आदिवासी व राज्यस्तर या सर्व योजनांचा खर्च वरील तक्त्यात समाविष्ट आहे.

आधार:-१. जिल्हा नियोजन व विकास अधिकारी, अहमदनगर
२. प्रकल्प अधिकारी, स. आ. वि. प्रकल्प, राजूर जिल्हा-अहमदनगर

=२१३=

तक्ता क्रमांक ११-३
जिल्ह्यातील सामान्य योजना / आदिवासी योजनाखालील भौतिक साधने १९८९-९०
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	विकासाचे शीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधने	
				सामान्य योजना	आदिवासी योजना
१	२	३	४	५	६
१.	कृषि कार्यक्रम व सलग्न सेवा	१. पीक संवर्धन १. सीमांतिक अल्पभूधारक शेतक-यांसाठी अनुदानाचा भरीव कार्यक्रम अ. गळीत धान्य बीयाणे निविष्टा १. खरीप हंगाम-मिनिकिट २. रब्बी हंगाम-मिनिकिट ४. रोप संरक्षण मोहिम - स्कूण क्षेत्र ९. सुधारीत शेतकी अवजारे व साधने विकत घेण्यासाठी अर्थ सहाय्य १२. मागासवर्गीय आणि नवबोधदाना दारिद्र्य रेषेवर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य योजना १४. तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम तुषार संघ पिकसंरक्षण अवजारे भुईमूगावरील पाने गुडणारी आळी सुर्यफुलावरील केसाळ आळी करडीवरील मावा जिप्सम वाहतक एकचाडीचे दुधाडीत स्मांतर	संख्या संख्या हेक्टर अवजारे संख्या लाभार्थी संख्या संख्या -" हेक्टर -" -" मेट्रिक टन संख्या	८, ९०० ७, ४५० ५, ७५० १, ८०१ ९१० ४७ १, ७३८ ४, २१५ ५, २८१ ६, ००० ३, १०० २, ४००	- - - - ८४६ - - - - - -

तकनीक क्रमांक ११.२ [पुढे चालू....]

क्र.	विवरण	कलमे रोम संख्या	४	५	६
१.	कृषि व सलग्न सेवा [पुढे चालू...]				
	२] पशु उत्पादन				
	बागायती रोपमळ्याचे बळकटीकरण	कलमे रोम संख्या]	४, ४५, २७२	-	
	रोपमळ्यांची स्थापना				
	[४]भाजीपाला पिकाकरीता उत्तेजन	लाभार्थी संख्या	२७०	७२	
	[६]गावठी बोर	बोर झाडे संख्या	२०, ०९४	८००	
	३] पशुसंवर्धन				
	[४]पशुवैद्यकीय बहुचिकित्सालय स्थापना व त्याकरीता इमारत बांधणे	बांधकाम संख्या	१	-	
	[५]विद्यमान पशुवैद्यकीय संस्थाना औषधे पुरविणे	संस्था संख्या	५५	१५	
	[९]तोडांवे व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थसहाय्य	लस टोचणे संख्या	२२, २५०	१२, ५००	
	[३०]विशेष पशुधन उत्पादन कार्यक्रम मेळगट वाटप	मेळगट संख्या	१११	-	
	४] दुग्धव्यवसाय विकास				
	[१]दुग्ध उत्पादक/दुग्ध व्यवसाय विकास संस्था/संघ/महासंघ/संघ स्थापण्यासाठी आर्थिक सहाय्य	संस्था संख्या	४४	-	
	[८]एक वर्ष वयाच्या उच्चपैदास क्षमतेच्या पारड्यांचा पुरवठा	पारड्या संख्या	२०	१००	
	[१०]भाकड गाभण म्हशींचा पुरवठा	म्हशी संख्या	१२	५२	

तक्ता क्रमांक ११.२ [पुढे घालू...]

१	२	३	४	५	६	
१.	कृषि व सलग्न सेवा [पुढे घालू.]	५] मत्स्यव्यवसाय विकास [१] मत्स्यबीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना [२] मच्छीमार युवकांना प्रशिक्षण [८] मत्स्यव्यवसाय उपयोगी सामग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य	६] मत्स्यव्यवसाय विकास मत्स्यबीज उत्पादन कोटीत उमेदवारांच्या सुकामा १२ संख्या नायलॉन सूत उत्पादन १७०० संख्या	७] मत्स्यव्यवसाय विकास मत्स्यबीज उत्पादन कोटीत उमेदवारांच्या सुकामा १२ संख्या नायलॉन सूत उत्पादन १७०० संख्या		
		६] वृक्षे [५] निकृष्ट वनांचे पुनर्वनीकरण	७] वृक्षे प्र. व. हे १०९ वि. व. हे - तु. व. हे २९२ घ. व. हे १४५			
		९] सहकार [२] शहरी पत संस्थाना भाग भांडवल [४] मागासवर्गीय व नवबौध्द यांना व्याजाकरीता अर्थसहाय्य [१५] आदिवासी अनुसूचित जाती नवबौध्द यांना सहकारी साखरे कारखान्याचे भाग खरेदीसाठी अर्थसहाय्य ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम [१०] सकारात्मक ग्रामीण विकास कार्यक्रम [११] अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	९] सहकार संस्था भाग संख्या संभासद संख्या २० संभासद संख्या १३५ संभासद संख्या ६० संभासद संख्या १,०५० नालाबंदी संख्या १२८ को. प. ब. संख्या ४ सामाजिक वनीकरण क्षेत्र हे १८२ वैरण विकास प्रकल्प ३६			

तक्त क्रमांक ११.२ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६
१.	कृषि व सलग्न सेवा [पुढे चालू...]	[१२] शाब्दिक ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम योजना- खताई योजना	मनुष्य दिवस लाखात	३४.१७	१.९५
		<u>ग्रामीण दशासासाठी विशेष कार्यक्रम</u> [३] रोजगार हमी योजना	खर्च रु. ला.	२८६.००	-
	१६] सामाजिक विकास	[१] ग्रामीण सफाई कार्यक्रम	गांवे सं.	९६	-
	१७] पाटबंधारे योजना	[१] लघुपाटबंधारे योजना कामे स्थानिक क्षेत्र]	पा. बं. त संख्या	२	-
		[२] लघुपाटबंधारे योजना कामे राज्यक्षेत्र	ल. पा. त संख्या	६	-
		[८] कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे	संख्या	९	-
		[९] आयाकट विकास	संख्या	१०९	-
		१. आयाकट विकास मू विकास कामे			
	२१] विद्युत विकास	[२] सामान्य विकास	संख्या	२१७	१५०
		TT] घरगुती कनेक्शन	-"-	७, ५२६	७५
		TTT] इतर कामे	-"-	५०७	५८
		TTT] पथदिव			
		[३] हरीजन वस्त्यांचे विद्युतीकरण पथ दिव	वाड्या संख्या -"	-	७
				१५४	६०

तक्ता क्रमांक ११:३ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६
१.	[२३] उद्योग व खापकाम				
	[२] एस्. ए. आय. नियमावली लघु उद्योगाचा विकास	लाभार्थी संख्या	३१	-	
	[५] सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भांडवल अर्थसहाय्य	सु. बेकार संख्या	१६२	१०	
	[६] रेखीम उत्पादन	लाभार्थी संख्या	२६१	-	
	[१०] औद्योगिक सहकारी संस्थाना सहाय्य भागभांडवल	संस्था संख्या	३०	-	
		सभासद संख्या	३५	-	
	जिल्हा उद्योग केन्द्र छोट्या उद्योजकांना कर्ज योजना	लाभार्थी संख्या	५	१	
	[२७] वाहतूक व दळपवळप				
	[१] किमान गरजा कार्यक्रमावली जिल्हा रस्ते राज्य व स्थानिक क्षेत्र धरून	मो-या सं.	२४	२०	
		मातीकाम कि. मी	-	५.५	
		पाईप डेन सं.	६	-	
		फरशी सं.	१	-	
	[५] हरीजन वस्त्यांना जोडपारे जोडरस्ते विशेष घटक योजना	रस्ते कि.	५.७३	-	
	[२९] सामाजिक व सामुहिक सेवा				
	[२९] सामान्य शिक्षण				
	[२] सादिलवार खर्चासाठी स्थानिक संस्थाना अनुदान	संस्था सं.	-	-	
		लाभार्थी संख्या	१३,७००	१०,०००	
	[५] मुलींची पटसंख्या वाढविण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिके	प्राथमिक शि. संख्या	४८	-	

तक्ता क्रमांक ११.३ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६
२९] [स्वतंत्रतासामान्य शिक्षण [पुढे चालू...]					
[३६]	आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती	लाभार्थी संख्या	७, ६००	१, २८०	
[३४]	जिल्हा पातळीवरील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम	केन्द्र संख्या	२००	-	
[३७]	विना अनुदानित माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती	लाभार्थी संख्या	२५, २५०	-	
[४१]	शाळा नसलेल्या खेड्यात नवीन शाळा उघडणे व त्यात शिक्षकांच्या नेमपूका करणे यासाठी जि. प. ना अनुदान	शैक्षणिक संख्या	७	-	
[६३]	खाजगी व प्राथमिक शाळांना अनुदान	प्राथमिक शाळा सं.	९	-	
३०] क्रिडा व युवक कल्याण					
[७]	क्रिडांगणाचा विकास	क्रिडांगण संख्या	४३	२	
[८]	व्यायाम शाळांचा विकास	संख्या	३	-	
[११]	ग्रामीण नागरी भागातील स्वयंसेवी युवक मंडळांना आर्थिक सहाय्य	युवक मंडळे सं.	२४	-	
३१] कला व संस्कृती					
[१]	सांस्कृतिक ग्रंथालयांना सहाय्यक अनुदान	ग्रंथालये सं.	२०	-	
३४] आरोग्य सेवा					
[४]	प्राथमिक आरोग्य केन्द्र/उपकेन्द्र ग्रामीण रुग्णालये बांधकामाचा अनुषंग	उपकेन्द्र संख्या	५८	९	
[९]	प्राथमिक आरोग्य केन्द्रांच्या औषध अनुदानात वाढ	केन्द्र सं.	८४	९	

[३५] ग्रामीण पापीपुरवठा योजना व स्वच्छता योजना

१. नळाने पापी पुरवठा योजना बास उपाय	संख्या	३०	१९
३. विहिरी बांधणे, साधा उपाय.	विहिरी संख्या	७	-
४. जी. एस. डी. अे ची नलिका विहिरी खणण्याचा कार्यक्रम	कूपनलीका संख्या	१२४	-
५. ग्रामीण जलःनित्तसारण रस्त्याकडील गटारे	गटारे संख्या	१२	-

[३७] नगरविकास

६. गलीच्छ वस्ती सुधारपा	वस्त्या संख्या	४५०	-
-------------------------	----------------	-----	---

[३८] मागासवर्गीयांचे कल्याण

२. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परीक्षाशुल्क देणे	लाभार्थी सं	३,०५२	१२८
३. माध्यमिक शाळातील शिक्षपा-या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या	विद्यार्थी सं	१,५२७	-
५. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती	विद्यार्थी सं	१,३२५	-
१०. व्यावसायिक शिक्षण घेपा-या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या वसतीगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता देणे	विद्यार्थी संख्या	३७	-
१६. बालवाड्या सहाय्यक अनुदान	बालवाड्या संख्या	३	-
२५. आंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन	जोडपे संख्या	८	-

तक्ता क्रमांक ११.३ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६
<u>४१] समाजकल्याण</u>					
४] हुंडा पध्दत नष्ट करण्यासाठी योजना	समीती संख्या	१			-
५] ७ वी व ८ वी पर्यंतच्या शारीरिक दृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या	विद्यार्थी संख्या	४३८			-
२४] अंध अपंगाच्या सहकारी संस्थाना अर्थसहाय्य	संस्था संख्या	१			-
<u>४२] पोषण</u>					
१. शालेय पोषण आहार कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या	३९, ७२०			-

आधार/- जिल्हा नियोजन व विकास मंडळ,
अहमदनगर

तक्ता क्रमांक ११.३

रोजगार हमी योजना वर्ष १९८९-९०
जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा	कामाचा प्रकार	नियोजित कामांची संख्या	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	कामासाठी केलेली तरतूद रु.	कामावर झालेला एकूण खर्च रु.	रोजगार निर्मिती [मनुष्य दिवस]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१.	अहमदनगर	१. सिंचन	१४०३	९६०	१५०	५०	१०४	४०७०२	२२७१०	८५२५००
		२. सार्वजनिक कामे	६१९	५३४	४५७	१२४	५८	३०८९७	१७७३९	५७६०००
		३. कृषी	१८३१	१५६०	९३८	२१४९	२०३	४९८७६	४१४०२	२८८००००
		४. वनीकरण	४८२	३६४	१३३	-	११३	३०३१०	२१८२०	८३५८९७
		५. इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	४४१५	३४१८	१६७८	२३२३	४७८	१५१८६५	१०३६७१	५१४४३९७

आधार:- उपजिल्हाधिकारी
[रोजगार हमी योजना],
अ ह म द न ग र.

= २२२ =

तक्ता क्रमांक ११.४

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील बरोजगार व खर्च [१९८९-९० या वर्षाकरिता]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	महिना	खर्च [समये लाखात]		मनुष्य दिवस	रोजगार हमी योजने- खालील कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
१	२	३	४	५	६
१.	एप्रिल १९८९	१८. ७६	१८. ७६	४४९३५८	८४४
२.	मे १९८९	१२१. ४१	१४०. १७	६०२४८७	८१९
३.	जून १९८९	२०१. ६०	३४१. ७७	१०९३२३४	१०५२
४.	जुलै १९८९	९१. २३	४३३. ००	४३८१०१	७८१
५.	ऑगस्ट १९८९	१३५. ०२	५६८. ०२	६३४२३९	११९९
६.	सप्टेंबर १९८९	११३. ९२	६८१. ९४	५०२९२१	११७९
७.	ऑक्टोबर १९८९	४६. २७	७२८. २१	१३९००२	३५५
८.	नोव्हेंबर १९८९	४४. ७५	७७२. ९६	१७३७९८	४७३
९.	डिसेंबर १९८९	६६. ००	८३८. ९६	३३२२९१	१३००
१०.	जानेवारी १९९०	३०. ६८	८६९. ६४	१४९८१९	४७७
११.	फेब्रुवारी १९९०	४९. ३२	९१८. ९६	२२४९११	७७१
१२.	मार्च १९९०	११७. ७५	१०३६. ७१	४०४२३६	१४४८

आधार:- अतिरिक्त जिल्हाधिकारी,
रोजगार हमी योजना शाखा,
अहमदनगर.
= २२३ =

तक्ता क्रमांक ११.५

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण गावांची संख्या [१९८१] च्या जनगणनेनुसार वस्तुअंशिली गावे	गावाखालील वाड्यांची वस्त्यांची संख्या	बाराही माहिने पाणी उपलब्ध असलेल्या गावांची संख्या	टंकरने पुरवठा होणा-या गावांच्या खालील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	टंकरची गावांच्या खालील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	बेलगाडीने पुरवठा होणा-या गावांच्या खालील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या गावातील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	साधन					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
अ.	अहमदनगर	१५०३	२०४७	१४४८	१९८२	५०	६१	३०	४	४	३९	१	-	-
१.	नगर	११२	१५३	१११	१५३	१	-	१	-	-	-	-	-	-
२.	राहुरी	९४	१६६	९३	१६६	१	-	१	-	-	-	-	-	-
३.	श्रीरामपूर	७६	१४२	७१	१४२	५	-	१	-	-	-	-	-	-
४.	नेवासा	१२८	८५	१२७	८५	१	-	२	-	-	-	-	-	-
५.	शेवगांव	१११	४१	११०	४१	१	-	१	-	-	-	-	-	-
६.	पांथडी	१२२	९९	१२१	९७	१	२	१	-	-	-	-	-	-
७.	जामखेड	८७	६६	८६	६६	१	-	१	-	-	-	-	-	-
८.	कर्जत	१०८	१८०	१०८	१८०	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९.	श्रीगोंदा	१०४	३५५	१०१	३५४	२	-	१	१	१	२	-	-	-
१०.	पारनेर	१३१	२९९	१३०	२९८	१	-	१	-	१	१	-	-	-
११.	अकोला	१७०	१७५	१४२	१४४	२४	२९	११	३	२	३६	१	-	कावडीने १६ मजूर लाऊन
१२.	तंगमनेर	१५५	१७२	१४८	१५०	७	२२	६	-	-	-	-	-	-
१३.	कोपरगांव	१०५	११४	१००	१०६	५	८	३	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा परिषद [ग्रामविकास विभाग], अहमदनगर

तक्ता क्रमांक ११-६

संकरित व अधिक उत्पादन देणारी पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

		[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]					
अ. क्र.	जिल्हा	अधिक उत्पादन देणारी पिके [स्थानिक		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	अहमदनगर	खरीप		खरीप		खरीप	
		भात	६००	भात	-	भात	५,७००
		ज्वारी	-	ज्वारी	९,०००	ज्वारी	१,७००
		बाजरी	४,२००	बाजरी	२९,०००	बाजरी	२,०४,९००
		मका	-	मका	१,२००	मका	७,२००
		रब्बी		रब्बी		रब्बी	
		गहू	७०३	गहू	-	गहू	४,४४,९८०
		ज्वारी	१,४०,२०५	ज्वारी	३७०	ज्वारी	६९,५९७
		मका	१२३	मका	-	मका	१,६३७

आधार:-कृषि विकास अधिकारी,
जिल्हा परिषद,
अहमदनगर

= २२५ =

तक्ता क्रमांक ११. ७

जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	जिल्हा	रासायनिक खतांचे वाटप [मे. टन]			शेरा
		नियंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	
१	२	३	४	५	६
१.	अहमदनगर	१, ७३, ०७८	-	१, ७३, ०७८	युरीया, मिश्रखते, सुपर फॉस्फेट इ. खतांचा समावेश आहे.

आधार:-कृषि विकास अधिकारी,
जिल्हा परिषद,
अहमदनगर.

= २२६ =

तक्ता क्रमांक ११.८

जिल्ह्यातील साखर कारखाने १९८९-९०, जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नांव	सहकारी/ खाजगी	गाळप क्षमता [मै. टन [प्रतिदिन]	प्रत्यक्ष झालेले गाळप [मै. टन]	साखरेचे उत्पादन [मै. टन]
१	२	३	४	५	६	७
१.	राहुरी	राहुरी सहकारी साखर कारखाना लि. श्रीशिवाजीनगर	सहकारी	४२५०	८, ८७, ३४३	९४, ३३४
२.	श्रीरामपूर	पद्मश्री डॉ. किठलराव विखे पाटील सहकारी साखर कारखाना लि. प्रवरानगर	-"	४५००	९, ३०, ५७९	९८, ००२
३.	-"	अशोक सहकारी साखर कारखाना लि. अशोकनगर	-"	२६००	४, ४३, ५२४	४५, ३६२
४.	-"	हरेगांव शुगर मिल्स लि. हरेगांव	खाजगी	२०००	कारखाना बंद	-
५.	-"	महाराष्ट्र शुगर मिल्स लि. टिळकनगर	-"	२७५०	कारखाना बंद	-
६.	नेवसा	मुळा सहकारी साखर कारखाना लि.	सहकारी	२५००	५, ६६, १४२	६१, ५५३
७.	-"	ज्ञानेश्वर सहकारी साखर कारखाना लि. ज्ञानेश्वरनगर	-"	३०००	६, ००, ७२५	६२, ६०६
८.	पाथर्डी	वृद्धेश्वर सहकारी साखर कारखाना लि. आदिनाथनगर	-"	८००	१, ८५, १३५	१८, १६९
९.	कर्जत	जगदबा सहकारी साखर कारखाना लि. अंबिकानगर	-"	८००	२, ५३, २०४	२५, ८८२
१०.	श्रीगोंदा	श्रीगोंदा सहकारी साखर कारखाना लि. श्रीगोंदा फॅक्टरी	-"	३०००	४, ४४, ५७४	४४, ८८३
११.	सारनेर	सारनेर सहकारी साखर कारखाना लि. देवीभोयरे	-"	१२५०	२, २४, १९५	२३, ०२२
१२.	संगमनेर	संगमनेर भाग सहकारी साखर कारखाना लि. अमृतनगर	-"	३५००	६, ८२, ३४४	७५, ४६४
१३.	कोपरगांव	श्री. गणेश सहकारी साखर कारखाना लि. गणेशनगर	-"	१७५०	३, ५४, ७०५	३७, ४७०
१४.	-"	कोपरगांव सहकारी साखर कारखाना लि. गौतमनगर	-"	२२००	६, १०, ६११	६६, ५७३
१५.	-"	संजीवनी सहकारी साखर कारखाना लि. सहजादनगर	-"	२०००	६, ०५, ३६३	६६, १६५
१६.	-"	गोदावरी शुगर मिल्स लक्ष्मीवाडी	खाजगी	१७५०	कारखाना बंद	-
१७.	-"	गोदावरी शुगर मिल्स, चांगदेवनगर	खाजगी	१२५०	कारखाना बंद	-
१८.	-"	चांगदेव शुगर मिल्स, चांगदेवनगर	खाजगी	१०००	कारखाना बंद	-

आधार:-प्रादेशिक उपसंचालक[साखर],

अहमदनगर

= २२७ =

सक्ता क्रमांक ११.९

दुग्ध संस्थाची माहिती वर्ष- १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्रं.	जिल्ह्याचे नाव	दुग्ध संस्थाची संख्या	सभासदाची संख्या	गोळा केलेले एकूण दुग्ध [००० लिटर]	सरासरी प्रति दिन [००० लिटर]	शीतगुहाची संख्या	शीतगुहाची क्षमता [हजार लिटर]
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	अहमदनगर जिल्हा	८५१	७०, १५१	१, ३९, ५३३	३८२	११	३६५

आधार:- जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी,
अ ह म द न ग र.

= ३२८ =

तक्ता क्रमांक ११.१०

अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रमाची प्रगती वर्ष १९८९-९०

जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या-१३

[१] केन्द्र पुरस्कृत गट -१०
[२] राज्य पुरस्कृत गट - ३
[३] एकूण गट -१३

अ. क्र.	विकास शीर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रु. लाखात]	झालेला खर्च [रु. लाखात]	खर्चाची टक्केवारी	भौतिक साध्याचा तपशील बाब	परिमाण	लक्ष	साध्य	साध्याची टक्केवारी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	कृषि कार्यक्रम	६२.९६	५१.४८	८० %	१]नाला बांधबंदिस्ती नाले	संख्या	१०६	१०६	१०० %
२.	लघु पाटबंधारे	५९.७८	५९.७६	१०० %	१]कोल्हापूर टाईप बंधारे क्षेत्र	हेक्टर	८८४	८८४	१०० %
					२]उपसा जलसिंचन योजना क्षेत्र	हेक्टर	३४	३०	९० %
					३]अपवहन बंधारे क्षेत्र	हेक्टर	४०५	३४०	८४ %
३.	वन विकास	६३.३९	६३.३९	१०० %	१]अवनेतिस आलेल्या वनाचे पुनर्वनिकरण	क्षेत्र हेक्टर	१९३३	२०८७	१०५ %
					२]अवनेतिस आलेल्या वनांचा कुरण विकास क्षेत्र	हेक्टर	४४५	४४५	१०० %
					३]मृदसंधारणार्थ वनिकरण क्षेत्र	हेक्टर	११०	११०	१०० %
					४]३० से.मी. खोली असलेल्या जागेवर वृक्षारोपण	हेक्टर	१८१३	१६४३	९१ %
					५]रोपावाटिका	संख्या	१३	१३	१०० %
४.	सामाजिक वनिकरण								
	१]रेल्वे लाईनच्या बाजस खराब जमिनीवर झाडे लावणे	२.२४	२.१८	९७ %	वनीकरणाखालील क्षेत्र	हेक्टर	२५३	२५३	१०० %
	२]वनभोती रोपे वाटप	६.३०	८.२१	१३० %	रोपे तयार करणे	लाखात	१०.५०	१०.५०	१०० %

= २२९ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ११.१० [पुढे चालू...]

जिल्हा-अहमदनगर

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
४. सामाजिक वनीकरण[पुढे चालू...]									
३] जमिनीवरील धुप थांबविणेसाठी गायरान व मूली पडक्षेत्रावर वृक्षारोपण	९.५५	९.५५	१०० %	वृक्षारोपण	किलोमीटर	२११५	१००११	२१००	१०० %
४] आस्थापना	१.८५	-	-	आस्थापना	-	१.८५	-	-	१०० %
५. पशुसंवर्धन वैरण विकास	६.२५	६.४४	१०३ %	वैरण विकास क्षेत्र	हेक्टर	६४४७	१०३४०	६२९१	१०३ %
६. मत्स्यव्यवसाय	१४.००	१३.००	९३ %	मत्स्यसंविज्ञ संवर्धन	संख्या [लाखात]	२३.८४	२३.८५	२३.००	९६ %
७. प्रकल्प व्यवस्थापन	५.२७	३.८२	७२ %	प्रकल्प व्यवस्थापन	-	५.२७	३.८२	७२ %	७२ %
एकूण एकदर	२३२.५९	२१७.८३	९४ %	एकूण एकदर	-	२३२.५९	२१७.८३	९४ %	९४ %

आधार:- प्रकल्प संचालक,
जिल्हा ग्रामीण विकास अभिकरण,
अहमदनगर.

तक्ता क्रमांक ११.११

एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतूद व खर्च १९८९-९०

कार्यक्रमाखाली असणा-या [१] तालुक्यांची संख्या [२] गावांची संख्या [३] एकूण लोकसंख्या [४] अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या
[१] [१०६] १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे [४] १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे
[१, ७६, ३८५] [७९, २९२]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	विकास शीर्ष	१९८९-९० आकडे लाखात		खर्चाची तरतूदीशी टक्केवारी
		तरतूद	खर्च	
१	२	३	४	५
अ]	१. कृषि व सलग्न सेवा	९४.५४	८२.०९	८८ %
	२. ग्रामीण विकास	७३.५१	७३.५१	१०० %
	३. पाटबंधारे व पूरनियंत्रण	२६.८४	२५.३८	९५ %
	४. विद्युत विकास	१३.५०	१३.५०	१०० %
	५. उद्योग व खाणकाम	०.२३	०.४३	१८७ %
	६. वाहतूक व दळणवळण	४९.१६	४९.१६	१०० %
	७. शिक्षण क्रिडा व संस्कृती	२१.८३	२१.७७	१०० %
	८. आरोग्य सेवा	१५.२४	१५.२४	१०० %
	९. पाणी पुरवठा, गृहनिर्माण व नगर विकास	४८.७२	४८.७२	१०० %
	१०. माहिती व प्रसिध्दी	-	-	-
	११. मागासवर्ग कल्याण	४८.७७	५६.६२	११६ %
	१२. कामगार व कामगार कल्याण	-	-	-
	१३. समाजकल्याण व पोषण	१.५०	१.४३	९५ %
ब]	एकूण	३९३.८४	३८८.७५	९९ %
क]	मिनी माडा योजनेखालील तरतूद	२५.४०	२२.७६	९० %
ड]	स्टेट प्लान योजनेखालील तरतूद [ओ. या. रस. धी]	१०५.४८	१०५.७२	१०० %
	प्रादेशिक अनुषेध	३८.४०	३८.२६	१०० %
	एकूण अ+ब+ क+ ड	५६३.१२	५५५.४९	९९ %

आधार:-एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, राजूर
तालुका-अकोला जि. अहमदनगर

= २३१ =

तक्ता क्रमांक ११. १३
वीस कलमी कार्यक्रम वर्ष १९८९-९०
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
१	२	३	४	५
१.	अ] एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	जुने लाभार्थी संख्या]	१२,०१२	८, ४००
		नवे लाभार्थी संख्या]		४, २६२
	ब] जवाहर रोजगार काथीजना	लाख मनुष्य दिन	४१. ३९	४२. ७४
	क] लघुउद्योग	संख्या	३००	५७६
५.	अ] अतिरिक्त जमीनीचे वाटप	एकर	२४७	२५०
	ब] लाभधारक	१] एकूण संख्या	-	७२
	२] अनुसूचित जाती/जमाती	संख्या	-	३३
६.	घेठ बिगाराचे पुनर्वसन	संख्या	-	-
७.	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी			
	अ] खेडी	संख्या	१०९	१११
	ब] लोकसंख्या	१] एकूण संख्या	उ. ना.	उ. ना.
	२] अनुसूचित जाती/जमाती	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
८.	ब] प्राथमिक आरोग्य केन्द्र	संख्या	-	-
	क] उपकेन्द्र	संख्या	-	-
	ड] मुलांची रोगप्रतिकार क्षमता वाढविणे	संख्या	१, ८२, ६००	२, ३४, २३३

= २३२ =

[पुढे चालू.....]

तक्ता क्रमांक ११.१२ [पुढे चालू...]

जिल्हा-अहमदनगर

१	२	३	४	५
१.	अ] कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	२४, ६६०	२५, २०२
	ब] सममूल्य शस्त्रक्रिया	संख्या	-	-
	क] एकात्मिक बालविकास सेवागट	क्रमगामी संख्या	-	-
	ड] अंगणवाडी	क्रमगामी संख्या	-	-
१२.	अ] अनुसूचित जातीच्या कुटूबांना सहाय्य	संख्या	४, ३१५	५, ५६६
	ब] अनुसूचित जमातीच्या कुटूबांना सहाय्य	संख्या	४, ०९८	५, ६४१
१४.	अ] घरासाठी जागा	संख्या	१७	१७
	ब] घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य	संख्या	१७	१७
	क] इंदिरा आवास योजना	संख्या	५२८	५२८
	ड] आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी घरे	संख्या	-	-
	इ] कमी उत्पन्न गटासाठी घरे	संख्या	४९०	४९०
१५.	गलीच्छ वस्ती सुधारणा	संख्या	४५०	४५०
१६.	झाडे लावणे.	संख्या	२००. ९२	२०४. २७
१८.	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	११	११
	अ] खेड्याचे विद्युतीकरण	संख्या	-	-
	ब] पंप संचाचे विद्युतीकरण	संख्या	४, ०००	८, ९००
	क] सुधारित चुली	संख्या	५, ७१५	६, ६१९
	ड] बायोगॅस	संख्या	१, ४००	१, ४३१

आधार:-जिल्हा नियोजन व विकास परिषद,

अहमदनगर

= २३३ =

ताब्ता क्रमांक ११.१३

विशेष घटक योजना - १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	सेक्टर [विकास शिर्ष]	उपलब्ध असलेली आर्थिक क्षमता [स्पष्टीकरण]	इंग्रजी खर्च [स्पष्टीकरण]	खर्चाची टक्केवारी
१	२	३	४	५
१.	कृषि व सलग्न सेवा	२८.७६	२८.१८ [१५]	९८
२.	ग्रामीण विकासाकरीता विशेष कार्यक्रम	४७.३३	४७.३३ [२५]	१००
३.	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	०.८५	०.८५ [-]	१००
४.	विद्युत विकास	११.५५	११.५५ [६]	१००
५.	उद्योग व शिर्षिका	१.२८	१.२८ [१]	१००
६.	वाहतूक व दळणवळण	६.८०	६.६० [४]	९७
७.	सामाजिक व सामुहिक सेवा	८.८९	७.१६ [४]	८०
८.	आरोग्य	-	-	-
९.	पाणीपुरवठा, गृहनिर्माण व नागरी विकास	२१.२०	२१.२० [११]	१००
१०.	अनुसूचित जाती/जमाती व इतर मागासवर्गीयांचे कल्याण	१७.४७	१७.५७ [९]	१०१
११.	कामगार व कामगार कल्याण	-	-	-
१२.	रोजगार हमी योजना	-	-	-
विशेष केन्द्रीय सहाय्य				
१.	महात्मा फुले मागासवर्गीय विकास महामंडळ मर्यादीत	३१.२५	२९.५९ [१६]	९५
२.	महाराष्ट्र राज्य खादी ग्रामीण मंडळ मर्यादीत	७.९९	७.९९ [४]	१००
३.	महाराष्ट्र राज्य चमद्योग महामंडळ	०.५२	०.१९ [-]	३७
४.	लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे मागासवर्गीय विकास महामंडळ मर्यादीत	९.९३	६.६४ [४]	६७
		एकूण	१८६.१३	१८६.१३

आधार:- जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी,
अहमदनगर

= २३४ =

तक्ता क्रमांक १२:१

निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

[प्रती क्विंटल, मूल्य रुपयात]

अ. क्र.	मालाचे वर्ण	वर्षन/प्रकार	परिमाण	मासिक सरासरी किंमती												वार्षिक सरासरी
				जुलै ८९	ऑगस्ट ८९	सप्टे. ८९	ऑक्टो. ८९	नोव्हे. ८९	डिसे. ८९	जाने. ९०	फेब्रु. ९०	मार्च ९०	एप्रिल ९०	मे ९०	जून ९०	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१.	गहू	२१८९	क्विंटल	२९६	२९४	३०२	२८९	२७२	२७२	३२९	२९४	२७१	२९८	२६५	२८८	२८९
२.	ज्वारी	गावराप	---"	३००	२९२	२७७	२८३	२८५	२८२	२९३	२९४	२८८	३०६	३०४	३०५	२९२
३.	बाजरी	संकरित	---"	२३८	२१८	२०४	१७०	१९५	१९७	२०३	२००	२०५	२१२	२२१	२२१	२०७
४.	हरभरा	चाफा	---"	७१०	७२८	७११	७०३	७०४	६७९	६८८	६६६	६४८	६३४	६४९	६९९	६८५
५.	मूग	चिनाई	---"	६११	६०७	६३०	६१३	५९८	५८८	६११	६००	६८३	७२१	७३२	७१२	६४२
६.	भोंगा	रचबी-११	---"	५४८	५४९	६८९	६९९	६८४	६७५	५८४	६२९	७०७	६९०	६५६	५६८	६४०
७.	गुळ	पिवळा	---"	५५४	५६२	५५७	५५२	४८३	४०२	३३९	३३२	३९८	४४९	४७८	४७१	४६५

आधार:-अहमदनगर जिल्ह्यातील सर्व
कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.
= २३५ =

तक्ता क्रमांक १२.३

जिल्हा मुख्यालयाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती १९८९ या वर्षाकरीता
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	वस्तूचे नांव	वस्तूची गुणवत्ता व प्रत याचे धोड्यात व्यात वर्षाने	परिमाण	मासिक सरासरी किरकोळ किंमती												वार्षिक सरासरी
				जाने. ८९	फेब्र. ८९	मार्च ८९	एप्रिल ८९	मे ८९	जून ८९	जुलै ८९	ऑगस्ट ८९	सप्टे. ८९	ऑक्टो. ८९	नोव्हें. ८९	डिसें. ८९	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१.	तांदूळ [चांगली प्रत]	घोटी	किलो	७.००	६.२५	६.२५	६.४१	६.८०	७.००	७.००	६.८१	६.७५	६.७५	६.९३	७.००	६.७५
२.	तांदूळ [हलीकी प्रत]	लुघाई	"	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.७५	४.७५	४.७५	४.७५	४.७५	४.७५	४.७५	४.७५
३.	तांदूळ [मध्यम प्रत]	लुघाई	"	४.७५	४.७५	४.७५	४.७५	४.७२	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	४.८९
४.	गहू	पंजाब	"	३.२७	३.५०	३.१३	३.८७	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.२५	३.२५	३.२५	३.१३
५.	गहू	कल्याण सोना	"	३.६२	४.००	३.४५	३.१३	३.२२	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.५०	३.५०	३.५०	३.४१
६.	गहू [आटा]	स्थानिक	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७.	ज्वारी [पांढरी]	संकरित	"	३.००	३.००	३.००	३.००	३.३५	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.२९
८.	बाजरी डाळी	गावराण	"	२.६०	२.६०	२.६०	२.६०	२.७०	२.६०	२.७५	३.००	२.९०	२.५०	२.५०	२.५०	२.६५
९.	हरबरा	स्थानिक	"	९.००	९.२५	८.६०	८.००	८.००	८.००	८.००	८.७५	९.३०	९.५०	९.३५	८.७०	८.७०
१०.	हरबराडाळ	"	"	९.७७	१०.२०	८.८५	७.८७	८.००	८.७०	८.८७	९.८०	१०.६०	१०.५०	११.००	१०.६०	९.५६

= २३६ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १२.३ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
११.	तूरडाळ	यवतमाळ	किलो	९.६२	८.८०	८.५०	८.५०	८.७५	१०.००	१०.००	१०.००	१०.८०	११.००	११.२३	११.२६	११.६०
१२.	मुगडाळ	चमकी	"-	१०.५०	१०.७५	११.१०	११.८७	१२.००	१२.००	११.७५	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.२५
१३.	उडीदडाळ	स्थानिक	"-	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.८७	११.००	११.००	११.००	११.००	११.३०	११.५०	११.५०	११.१०	१०.९८
१४.	मसूरडाळ	स्थानिक	"-	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.३०	९.५०	९.५०	९.००	९.११
साखर/गुळ																
१५.	अ. साखर	सी"ग्रेड	"-	६.५०	६.५०	६.७०	७.१०	७.८६	७.५८	८.५५	९.४०	९.९६	८.९७	८.८५	८.०४	८.००
	[खुलाबाजार]															
	ब. साखर	डी"ग्रेड	"-	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५
	[स्वस्त धान्य															
	दुकान]															
१६.	गुळ	कोपरगांव	"-	४.५०	४.५०	४.७०	५.५०	६.००	६.१०	६.५०	८.००	७.१०	६.८७	६.३७	५.६०	५.९८
	तेल, चूरबी,															
	साधतेल															
१७.	भेंगोदाणा तेल	स्थानिक	"-	२०.५०	२०.००	२०.००	२२.७५	२३.२५	२३.००	२३.५०	२५.७५	२७.४०	२९.२५	३२.००	३२.००	२४.९५
१८.	तूप	डफलडा	"-	उ. ना.	२४.३५	२४.००	२५.७५	२७.५०	२७.६०	२७.००	२८.५०	३०.००	३०.००	३४.००	३४.००	२८.४२
१९.	म्हशीचे ह्य	स्थानिक	लिटर	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००
२०.	मटन	स्थानिक	किलो	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.८०	३४.००	४०.५०	३८.८०	३३.५१
	बाकडाचे															
२१.	ताजे मासे	वाम	"-	२४.००	२४.००	२४.००	२७.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२६.९२
२२.	अंडी	—	डझन	१२.००	११.५०	१०.२०	७.२५	७.००	८.४०	११.००	९.७५	८.४०	८.००	८.००	९.६०	९.२६
	[कोबडीचे]															
२३.	मीठ	पांढरे खडे	किलो	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.९६	१.००	१.००	१.००
२४.	हळकूंड	अखे	"-	१३.००	१३.००	१३.००	१३.००	१३.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.४२

तक्ता क्रमांक १२-२ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
२५. वाळलेली मिरची	स्थानिक	किलो	३६.००	२८.५०	२४.००	२३.००	२४.२५	२४.४०	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.७५	२०.४०	२५.२८
२६. बटाटे	"	"	२.००	२.००	२.००	२.००	२.६२	३.००	३.००	४.००	३.८०	३.७५	३.००	३.४०	२.६३	
२७. कांदे	"	"	२.३५	१.६७	१.७०	१.१८	१.००	१.००	१.००	१.००	१.१०	३.३७	३.७५	१.८०	१.५८	
२८. फळे																
२८. केळी	खानदेशी	डबन	३.५०	३.५०	३.५०	३.२५	३.५०	३.५०	४.००	४.००	३.८०	३.००	३.००	३.००	३.४६	
२९. चहा पावडर	फॅमिली मिक्चर सीटीसी	किलो	३८.००	४१.००	४४.००	४४.००	४४.००	४४.००	४४.००	४४.००	४०.००	६०.००	६५.००	६५.००	६५.००	५०.३३
३०. कॉफी पावडर	ब्लूबॉर्ड	"	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००
३१. रॉकेल	---	लिटर	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०
३२. काड्यापेटी	सनफ्लावर	१ नग	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५
३३. कोब्ला	लोणारी	४० किलो	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००
३४. लाकूड कपडा	बाभूळ	४० किलो	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००
३५. धोतरजोडी	गौतम	जोडी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३६. साडी व वार	मालेगांव हातमाग	१ नग	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००
३७. शर्टींग	कॅम्ब्रिक	मीटर	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	३०.००	३०.००	३०.००	२८.५३	
३८. कोर्टींग	अंबिका	"	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	४६.४०	५०.००	५०.००	३७.७०	
३९. ब्लाऊपीस	२x२	"	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	२१.००	२४.००	२४.००	२४.४२	

तक्ता क्रमांक १३.२ [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
भांडी															
४०. पितळी	धाळी	किलो	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८३.३३
इतर किरकोळ															
४१. धुण्याचा साबण	५०१ बार	१ बार	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००
४२. अंगाचा साबण	हमाम	१ वडी	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५
४३. पान	मध्यम	१००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००
४४. सुपारी	भरडी	किलो	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००
४५. तंबाखू	गावराप	"-	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००
४६. सिगारेट	ब्रिस्टॉल	१०	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००
४७. बिडी	चांडक	२५	१.२५	१.२५	१.२५	१.२५	१.३०	१.३०	१.४०	१.४०	१.५०	१.५०	१.६०	१.६०	१.६०
४८. केसाचे तेल	खोबरेल	१००	१०.००	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.६२
४९. पांढरा कागद	* बेल्लार-पूर	किलो	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

टीप: * उ. ना. = किंमत उपलब्ध नाही

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

= २३९ =

तक्ता क्रमांक १३.३
नासिक/ पुणे केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

[पायाभूत वर्ष १९८३ = १००]

अ. क्र.	महिना	वर्ष	केंद्र नासिक						
			अन्न	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरे	कापड विधाना व पादत्राणे	तंकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
			३	४	६	७	८	९	१०
१	एप्रिल	१९८९	१६७	२२२	१४२	२२५	१३४	१७३	१७१
२	मे	"	१७५	२२५	१४२	२२५	१३४	१७६	१७६
३	जून	"	१७८	२२६	१५०	२२५	१४०	१७६	१७८
४	जुलै	"	१८०	२२८	१५०	२३५	१४०	१७५	१८०
५	ऑगस्ट	"	१८५	२३७	१५४	२३५	१४१	१७९	१८३
६	सप्टेंबर	"	१८५	२३३	१६३	२३५	१४३	१८१	१८५
७	ऑक्टोबर	"	१८२	२३३	१६३	२३५	१४३	१८२	१८३
८	नोव्हेंबर	"	१८१	२३३	१६३	२३५	१४३	१८२	१८३
९	डिसेंबर	"	१७८	२३२	१६६	२३५	१४३	१८५	१८२
१०	जानेवारी	१९९०	१७६	२३२	१६६	२३०	१४३	१८५	१८०
११	फेब्रुवारी	"	१८०	२३४	१५५	२३०	१४३	१९१	१८३
१२	मार्च	"	१८१	२३४	१५५	२३०	१४३	१९१	१८४
वार्षिक सरासरी १९८९-९०			१७९	२३०	१५७	२३१	१४१	१८१	१८१

= २४० =

[पुढे चालू....]

तक्रा क्र मांक १३.३. [पुढे चालू...] केन्द्र-पुणे
केन्द्र-पुणे जिल्हा-अहमदनगर

[पायाभूत वर्ष: १९८२ = १००]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	एप्रिल	१९८८	१८१	२३५	१४१	१८३	१३१	१७०	१७१
२.	मे	"	१८६	२३७	१४१	१८३	१३१	१७०	१७४
३.	जून	"	१८४	२४०	१४२	१८३	१३५	१७२	१७४
४.	जुलै	"	१८५	२४०	१४२	१८३	१३७	१७४	१७५
५.	ऑगस्ट	"	१९३	२४०	१४४	१८३	१३७	१७१	१७९
६.	सप्टेंबर	"	१९४	२४६	१४४	१८३	१४०	१७६	१८१
७.	ऑक्टोबर	"	१९४	२५०	१४४	१८३	१४०	१७५	१८१
८.	नोव्हेंबर	"	१९४	२५२	१४४	१८३	१४२	१७५	१८१
९.	डिसेंबर	"	१८८	२५६	१४४	१८३	१४२	१८३	१८०
१०.	जानेवारी	१९९०	१८६	२५५	१४४	१८२	१४३	१८३	१८०
११.	फेब्रुवारी	"	१८७	२५५	१४४	१८२	१४३	१८४	१८२
१२.	मार्च	"	१९०	२५८	१४४	१८२	१४३	१८७	१८२
	सरासरी		१८८	२३०	१४३	१८४	१३७	१७७	१७८

आधार:- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय,
मुंबई-२३.

तक्ता क्रमांक १३.१

जिल्हयातील पोलीस दलांची एकूण संख्या वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाब	वर्ष १९८९-९० [३१/३/९०]
१.	पोलीस दलांची संख्या अ. पोलीस महानिरीक्षक वर्ग-१ ब. अधिक्षक क. सहाय्यक अधिक्षक द. उप अधिक्षक इ. निरीक्षक झ. उप निरीक्षक न. जमादार [सहाय्यक उप निरीक्षक] फ. हवालदार झ. शिपाई	पोलीस दलांची संख्या अ. पोलीस महानिरीक्षक १ ब. अधिक्षक २ क. सहाय्यक अधिक्षक १ द. उप अधिक्षक ४ इ. निरीक्षक १० झ. उप निरीक्षक ६२ न. जमादार [सहाय्यक उप निरीक्षक] २७४ फ. हवालदार १,४०३ झ. शिपाई १,४०३ <hr/> १,९४०
	एकूण पोलीस दलाची संख्या	१,९४०
२.	पोलीस ठाणी	२२
३.	आऊट पोस्ट	३८
४.	सबु पोस्ट	-
५.	लॉक अप्स	१८
६.	पोलीस ठाणी/आऊट पोस्ट आदीची सोय असलेली शहरे/गावे	५५
७.	पोलीस दलाचा एकूण खर्च [स्मये लाखात]	५८५.१९

आधार:-जिल्हा पोलीस अधिक्षक,
अहमदनगर

= २४२ =

तक्ता क्रमांक १३-२
गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी [जानेवारी ८९ ते डिसेंबर ८९ या कालावधीसाठी]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	गुन्ह्याचा प्रकार	प्रकरणाची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षीची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी करण्यासाठी पविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली व जामीन दिलेल्यासह निकालात काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वषयि शेवटी न्यायालयात पलंबित प्रकरणे
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१.	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कट करणे	१	-	१	१	-	-	-	३
३.	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्याय याबाबतचे गुन्हे	१६१	१९	४५५	१४१	७	२	५	५८२
४.	व्यक्ती विषयी गंभीर गुन्हे	१३९	४४	१४६	८२	७	४	३	२१४
५.	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे	४५१	६९	४७६	१०८	१६	२	६	५६०
६.	व्यक्ती विषयक किरकोळ गुन्हे	१०००	४४	२६४८	८५७	४४	८	२९	३४२४
७.	मालमत्ता विषयक किरकोळ गुन्हे	९४४	१४१	२१४०	३२७	४०	१	१२	२४१४
८.	वर नमूद न केलेले इ. पी. को. क खालील इतर गुन्हे	१४९८	२०९	४०३७	१३१७	११०	३५	७४	५१३५
९.	बाब नं १ ते ८ ची बेरीज	४१९४	५२६	९९०३	२८३३	२२४	५२	१२९	१२३३१
	वर नमूद न केलेले गुन्हे								
अ.	विशेष किंवा स्थानिक कायद्या-खालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे	४९०९	६३२	१५७४५	४५८२	४५४	३५	४१९	१९४१९
ब.	बी. एच. ओ. आर. १९४७ या कायद्याखालील गुन्हे	१	-	१	-	-	-	-	१
	एकूण बेरीज कॉ. नं [८-९अ-ब]	९१०४	११५८	२५६४९	७४१५	६७८	८७	५४८	३१७५१

आधार:-जिल्हा पोलीस अधिक्षक, अहमदनगर
= २४३ =

तक्ता क्रमांक १३.३
तुस्मांत दाखल केलेले गुन्हेगार [वर्ष १९८९-९०]
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	बाब	वर्ष १९८९-९०		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५
१.	रेल्वे अधिनियम	२८	२	३०
२.	मुंबई पोलीस अधिनियम	७०	५	७५
३.	मुंबई दाख्खंदी अधिनियम	५३	३	५६
४.	क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम	९	—	९
५.	घरफोड्या व घो-या	२९	—	२९
६.	खोटे दस्तऐवज व फसवपूक	४	—	४
७.	खून	३१	२	३३
८.	डाके व - दरोडे	१९	—	१९
९.	हल्ला व दुखापत करणे	१	—	१
१०.	फूस लावून पळविणे व बलात्कार	६	—	६
११.	लष्करी गुन्हे	—	—	—
१२.	इतर	११	१	१२
	एकूण	२६१	१३	२७४

आधार:-अधिक्षक, विसापूर कारागृह, विसापूर
 अधिक्षक, जिल्हा कारागृह, अहमदनगर
 = २४४ =

तक्ता क्रमांक १३.४
तुरुगांत दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण वर्ष १९८९-९०
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाब	परिमाण	गुन्हेगार		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	<u>१८ वर्षांखालील</u>				
	१.१ अशिक्षित	संख्या	-	१	-
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	"	-	-	-
	१.३ वाचता व लिहिता येणारे	"	-	-	-
२.	<u>१८ ते ३१ वर्षे</u>				
	२.१ अशिक्षित	संख्या	३	३	६
	२.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	"	१	१	२
	२.३ वाचता व लिहिता येणारे	"	१८	१	१९
३.	<u>३२ ते ३० वर्षे</u>				
	३.१ अशिक्षित	संख्या	२४	२	२६
	३.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	"	२१	१	२२
	३.३ वाचता व लिहिता येणारे	"	६३	-	६३
४.	<u>३१ ते ४० वर्षे</u>				
	४.१ अशिक्षित	संख्या	२९	२	३१
	४.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	"	१०	-	१०
	४.३ वाचता व लिहिता येणारे	"	६२	-	६२

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १३.४ [पुढे चालू...]
जिल्हा-अहमदनगर

१	२	३	४	५	६
५.	४१ ते ६० वर्षे				
	५.१ अशिक्षित	संख्या	१२	२	१४
	५.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	"-	१०	-	१०
	५.३ वाचता व लिहीता येणारे	"-	१६	-	१६
६.	६१ वर्षांवरील				
	६.१ अशिक्षित	संख्या	१	१	२
	६.२ अशिक्षित फक्त लिहीता येणारे	"-	-	-	-
	६.३ वाचता व लिहीता येणारे	"-	१	-	१
७.	एकूण				
	७.१ अशिक्षित	संख्या	६९	१०	७९
	७.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	"-	५२	२	५४
	७.३ वाचता व लिहीता येणारे	"-	१४०	१	१४१

आधार:-१.अधिक्षक, विसमपूर जिल्हा कारागृह, विसापूर
२.अधिक्षक, जिल्हा कारागृह, अहमदनगर

तक्ता क्रमांक १३५

दिवानी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे वर्ष १९८९

		जिल्हा-अहमदनगर							
		दिवानी		फौजदारी					
जिल्हा		मुळ	अपील	मुळ	अपील				
		नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
अहमदनगर		२,४२३	३,३७३	३७१	२५५	१७,७४४	२,६४७	१५०	५८२

टीप:- जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी ज्या प्रकरणावर निर्णय दिला आहे अशा प्रकरणांचा समावेश नाही.

आधार:- जिल्हा सत्र न्यायाधीश,
अहमदनगर

२४/७/८९

२४/७/८९

तक्ता क्रमांक १४.१

तक्ता क्रमांक १५.१

बँक कार्यालये वर्गीकृत बँका यांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्ज वर्ष १९६९-७० वर्गीकृत बँका यांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्ज
जिल्हा-अहमदनगर जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	खाली येत असलेली लोकसंख्या	वर्गीकृत बँका [संख्या]	बँकांची कार्यालये [संख्या]	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [लाख रु.]	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रकम [लाख रु.]	सहकारी बँकांची संख्या	सहकारी बँकांची ठेवी [लाख रु.]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	अहमदनगर जिल्हा	२२४	१३, १०, ०९९	८५	अहमदनगर १९३ जिल्हा	* २६, १७५	१३ * ०, २३, २६१४	८५	२७, १७५
१.	नगर	१९	२, ९०, २६३	२२	नगर ४४	१९ -	२, ९०, २६३ -	२२	२, ९०, २६३
२.	राहुरी	२२	१, १८, ६५२	५	राहुरी १२	२२ -	१, १८, ६५२ -	५	१, १८, ६५२
३.	श्रीरामपूर	२०	१, ७५, ०३०	६	श्रीरामपूर १७	२० -	१, ७५, ०३० -	६	१, ७५, ०३०
४.	नेवासा	१७	७५, ४८८	४	नेवासा १३	१७ -	७५, ४८८ -	४	७५, ४८८
५.	शेवगांव	१२	५७, १६७	४	शेवगांव ८	१२ -	५७, १६७ -	४	५७, १६७
६.	पाथडी	१३	४६, ७९९	६	पाथडी ११	१३ -	४६, ७९९ -	६	४६, ७९९
७.	जामखेड	१०	३८, ८७०	४	जामखेड ८	१० -	३८, ८७० -	४	३८, ८७०
८.	कर्जत	१२	४८, ८२४	६	कर्जत १२	१२ -	४८, ८२४ -	६	४८, ८२४
९.	श्रीगोंदा	१४	७२, ५९८	६	श्रीगोंदा ११	१४ -	७२, ५९८ -	६	७२, ५९८
१०.	पारनेर	१५	५२, ०००	२०	पारनेर १०	१५ -	५२, ००० -	२०	५२, ०००
११.	अजोला	१४	४८, १२१	३	अजोला ११	१४ -	४८, १२१ -	३	४८, १२१
१२.	संगमनेर	२९	१, २२, ०२८	८२	संगमनेर १६	२९ -	१, २२, ०२८ -	८२	१, २२, ०२८
१३.	कोपरगांव	२७	१, ६४, २५९	८३	कोपरगांव १७	२७ -	१, ६४, २५९ -	८३	१, ६४, २५९

टीप:- * = तहसील निहाय विगतवारी उपलब्ध नाही.

आधार:- सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया,
जिल्हा बँक विभाग

तक्ता क्रमांक १४.३
संयुक्त भांडवली संस्था
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	रोजीची स्थिती	भागाव्दारे मर्यादित केलेल्या		हमीव्दारे आणि ना नफा तत्वावर काम करणा-या संघटनाव्दारे मर्यादित असलेल्या संस्था		एकूण
१	२	सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
३	४	५	६	७	८	९
१.	३१-३-१९९०	१६	१५९	५	-	१८०

आधार:- कंपनी व्यवहार खाते,
कायदा, न्याय आणि कंपनी व्यवहार,
मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली

= २४९ =

तक्ता क्रमांक १४.३

उत्तरविलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम [१९८९-९० या वर्षाकरिता]
जिल्हा-अहमदनगर

अनुक्रमांक	बाब	परिमाण	तपशील १९८९-९०
१	२	३	४
१.	शाखा	संख्या	५
२.	उत्तरविलेली विमा पत्रे	-"-	२३,५१४
३.	व्यपगत विमा पत्रे	-"-	उ. ना.
४.	विम्याची रक्कम	रु. हजारात	६,२९,१४३

आधार:-विभागीय व्यवस्थापक,
भारतीय जीवन विमा निगम,
पुणे.
= २५० =

तक्ता क्रमांक १५.१

चित्रपट गृहाविषयी आकडेवारी १९८९-९० या वर्षाकरिता

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	कायम स्वस्माची चित्रपट गृहे		फिरती चित्रपट गृहे		वसूल केलेला करमणक कर [रुपये]
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	
१	२	३	४	५	६	७
१.	जिल्हा बेरीज	२६	१७, १०४	३६	१२, २५०	१, १३, ६४, ५३१
	नगर	६	४, १४२	-	-	४१, ७८, २७९
२.	राहुरी	५	३, ६६६	६	१, ७००	१०, ३१, ६८०
३.	श्रीरामपूर	५	३, ४७८	८	२, ७००	२४, ५४, ३५६
४.	नेवासा	२	१, ३२५	४	१, २००	३, ३९, १४४
५.	शेवगांव	-	-	३	१, २००	७७, ३९४
६.	पाथर्डी	१	४७०	-	-	२४, १३०
७.	जामखेड	-	-	३	१, २५०	७८, ८००
८.	कर्जत	-	-	३	१, ०००	१, ०२, ०९३
९.	श्रीगोंदा	-	-	२	८००	१०, ५५४
१०.	पारनेर	-	-	-	-	-
११.	अकोला	१	४००	१	४००	१, ५३, ८३६
१२.	संगमनेर	२	१, १५२	४	१, १५०	१०, ३३, ०३१
१३.	कोपरगांव	४	२, ७६९	३	७५०	१८, ८०, ५३५

आधार:- जिल्हाधिकारी
[सर्वसाधारण शाखा],
अहमदनगर
= २५१ =

तक्ता क्रमांक १५.३

जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या
जिल्हा-अहमदनगर

[रुपये लाखात]

अ. क्र.	योजना	१९८९-९० अखेरची मू. खातेदारांची संख्या	१९८८-८९ मधील गुंतवणूक		१९८९-९० मधील गुंतवणूक			
			ढोबळ	नक्ता	ढोबळ	नक्ता		
१	२	३	४	५	६	७		
१.	टपाल कार्यालयात बचत खाते	५५७०	७९३.३७	[+]	१८.३६	९९५.०९	[+]	२३३.३४
२.	तंचित मुदत ठेव	-	३१.३२	[-]	९.८१	२३.७२	[-]	१९.९४
३.	पुनरावर्ती ठेव	८८३६७	६१३.५०	[+]	२६२.०३	७५४.८१	[+]	३३२.७३
४.	समयबद्ध ठेव [१, २, ३ व ६५ वर्ष]	३३८१	५१.९३	[-]	१४०.१६	१३९.५८	[-]	०.२५
५.	सार्वजनिक भ. नि. निधी [टपाल]	-	०.३६	[+]	०.३६	२.८३	[+]	२.८३
६.	सार्वजनिक भ. नि. निधी [स्टेट बँक]	७१३	१५४.१२	[+]	१५४.१२	२२५.३९	[+]	१८१.४३
७.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे [२ ते ८ मां लिका]	-	६६४.६४	[+]	३८७.०१	४४९.६५	[+]	१६९.७५
८.	इंदिरा विकास पत्रे	-	५८५.१४	[+]	५८५.१४	३९९.२८	[+]	३९९.२८
९.	कितान विकास पत्रे	-	३३५.२४	[+]	३३५.२४	७८३.२४	[+]	७८३.२४
१०.	मासिक प्राप्त्य योजना	२७३	११७.२५	[+]	११७.२५	१२२.९६	[+]	१२२.९६
११.	राष्ट्रीय बचत योजना-८७	१३११	९८.३०	[+]	९८.३०	२९६.५५	[+]	२९६.५५
१२.	सामाजिक सुरक्षा पत्रे	-	-	-	-	-	-	-
१३.	इतर सर्व योजना	-	-	-	-	-	-	-
सकून योजना		-	३४४५.२०	[+]	१७७१.२५	४२००.००	[+]	२५०२.९२

आधार :- अल्पबचत अधिकारी,
अहमदनगर.
= २५२ =

तक्ता क्रमांक १५.३
तहसीलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	[समये हजारात]		सुट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र [५-६-७]	प्रत्यक्ष वसुली	जमीन महसूल देणारे जमीन धारक [संख्या]	
		चाल वर्षाची जमीन महसूलाची एकत्रित मार्गणी [मागील वर्षाची जमा रक्कम सोडून]	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी [अधिकत व अनधिकत]						
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	जिल्हा बेरीज	८, ६२२	३, ९९८	१२, ६२०	६, १०८	-	६, ५१२	६, ५५२	१, ८१, २०१
१.	नगर	१, २९३	६३२	१, ९२५	७५०	-	१, १७५	१, १७८	२०, ७२३
२.	राहुरी	६४८	१९१	८३९	३६१	-	४७८	४८१	१५, ७६८
३.	श्री रामपूर	७४७	१४६	८९३	२७०	-	६२३	६२६	१३, ७७३
४.	नेवासा	७७६	३३०	१, १०६	५६४	-	५४२	५४५	१९, ६८३
५.	शेवगांव	६१४	४७७	१, ०९१	३०६	-	७८५	७८८	८, ७१३
६.	पाथर्डी	५७०	२४३	८१३	४२८	-	३८५	३८९	११, ८८८
७.	जांभेड	२७५	२८९	५६४	४४९	-	११५	११८	११, १८३
८.	कर्जत	३७३	२१५	५८८	३३५	-	२५३	२५६	५, ५२८
९.	श्रीगोंदा	५०४	२९४	७९८	५९१	-	२०७	२१०	१६, ६८८
१०.	पारनेर	५३९	३९८	९३७	७०३	-	२३४	२३७	१३, ६९८
११.	अकोला	४१३	९६	५०९	२६४	-	२४५	२४८	७, ०१७
१२.	संगमनेर	८८७	२१८	१, १०५	४२४	-	६८१	६८४	१७, ६८२
१३.	कोपरगांव	९८३	४६९	१, ४५२	६६३	-	७८९	७९२	१८, ८५७

आधार:-जिल्हाधिकारी, अहमदनगर
 = २५३ =

तक्ता क्रमांक १५-४

छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके ३१ मार्च १९९० अखेर.

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	मुद्रणा- लयाची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे/नियतकालिके																				
			दैनिक					साप्ताहिक					पाश्चिक					मासिक					
			म रा ठी	हिंदी	इ ग जी	इतर	एकूण	म रा ठी	हिंदी	इ ग जी	इतर	एकूण	म रा ठी	हिंदी	इ ग जी	इतर	एकूण	म रा ठी	हिंदी	इ ग जी	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	
	अहमदनगर जिल्हा	२६४	३२	-	-	-	३२	३२	-	-	-	३२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.	नगर	७१	१७	-	-	-	१७	४	-	-	-	४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	बाहुरी	२३	१	-	-	-	१	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	श्रीरामपूर	४५	७	-	-	-	७	८	-	-	-	८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	नेवासा	१६	१	-	-	-	१	२	-	-	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	शेवगांव	७	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६.	साथडी	७	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७.	जामखेड	५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८.	कर्जत	६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९.	श्रीगोंदा	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०.	पारनेर	५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११.	अकोला	९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२.	संगमनेर	२८	१	-	-	-	१	४	-	-	-	४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१३.	कोपरगांव	३९	३	-	-	-	३	४	-	-	-	४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार:-अप्पर जिल्हादंडाधिकारी,
अहमदनगर.
=२५४=

तक्ता क्रमांक १५.५

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर वर्ष १९८९

जिल्हा-अहमदनगर

[आकडे "०० टनामध्ये]

वर्ष	तांदूळ			गहू			साखर			नियमित रास्त धान्य वाटप दुकान [संख्या]
	जिल्हा मुख्यालय ठिकाणे	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण २ + ३	जिल्हा मुख्यालय ठिकाणे	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण ५ + ६	जिल्हा मुख्यालय ठिकाणे	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण ८ + ९	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१९८२	१०	८९	९९	७४	२५२	३४६	१५	१४९	१६३	१२७०

आधार:-जिल्हा पुरवठा अधिकारी,
अहमदनगर

= २५५ =

तक्ता क्रमांक १५.६

मागणी व वसुल केलेले धान्य वर्ष १९८९-९०

जिल्हा-अहमदनगर

[आकडे "०० टनामध्ये]

अ. क्र.	वर्ष	लेव्ही							
		मागणी	वसुल केलेले						
		सर्व प्रकारच्या धान्याची एकूण मागणी	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर धान्ये	एकूण	मागणीची वसुलीची टक्केवारी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	१९८९-९०								निरंक

टीप:- धान्य वसुली सक्तीची नसल्यामुळे मागणी व धान्य वसुलीची माहिती निरंक आहे.

आधार:- जिल्हा पुरवठा अधिकारी,
अहमदनगर

तक्ता क्रमांक १५-७

१९८९ मधील लोकसभा निवडणूक व १९९० मधील विधानसभा निवडणूक यांसंबंधी आकडेवारी

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			एकूण मतदारांच्या संख्येशी झालेल्या मतदानाची टक्केवारी	पक्षवार मते मिळाल्याची संख्या	
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		राष्ट्रीय काँग्रेस [आय]	भारतीय जनता पक्ष
१	२	३	४	५	६	७	८	९

लोकसभा-१९८९

१.	अहमदनगर	२८२५२७	३१२२७३	२३४३७८	५४६६५१	५५.६३	२९७२०९	१४३४६४
२.	कोपरगाव	८५७२३२	२८५३३१	२२९५१५	५१४८४६	६०.०५	२४८१०६	१२७०४८
								[पुढे चालू...]

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्षवार मते मिळाल्याची संख्या [पुढे चालू...]				
		जनता दल	दूरदर्शी पार्टी	बहुजन समाज पार्टी	भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष	अपक्ष
१	२	१०	११	१३	१३	१४

लोकसभा-१९८९

१.	अहमदनगर	५९१७१	११००६	६१०५	-	१३०१७
२.	कोपरगाव	-	३७९२	२६०३	११३९११	३४०५
						[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १५.७ [पुढे चालू...]

अ. क्र.	मतदार संघाचे नांव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			एकूण मतदानाची टक्केवारी	पक्षवार मिळालेल्या मुताबी संख्या								
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		राष्ट्रीय काँग्रेस [आय]	भारतीय जनता पक्ष	जनता दल	दरदशा पार्टी	बहुजन समाज पार्टी	भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी	शिव सेना	भारतीय रिपब्लिकन पक्ष	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
विधानसभा [मार्च-१९९०]															
१.	कर्जत [राखीव]	१५३०१६	४८७२२	३७३८४	८६१०६	५६.३१	४०७६४	२२०१५	१६२६१	-	-	-	-	३,१९८	
२.	श्रीगोंदा	१७५५७९	६६४८७	५८८३६	१२५३२३	७१.३७	५१९२०	५५९६	५२७३८	७६६	२०३	-	-	-	
३.	अहमदनगर [दक्षिण]	१७४०१८	६१२४३	५२३२३	११३५६६	६५.२६	३१६३८	-	२५८६२	-	-	-	४२४१६	-	
४.	अहमदनगर [उत्तर]	१८२२९१	६४१७१	५३५०६	११७६७७	६४.५५	६३५७७	-	३२२८१	६०४	-	-	१५२५९	-	
५.	पांघडी	१५९२४८	५२१४९	४४५०६	९६६५५	६०.६९	४६१७८	-	४१८६४	६८७	-	-	३५४६	-	
६.	शेवगांव	१५३८५१	५८५९८	४९६७२	१०८२७०	७०.३७	४४२७९	२६९४	-	१५४	-	२३१०	-	-	
७.	श्रीरामपूर	१३९४५२	४७६७४	४२५०९	९०१८३	६४.६६	४११३९	-	४३९९३	२०८	४५३	-	१४७३	-	
८.	शिर्डी	१४६१०२	४९०२४	४०१३२	८९१५६	६१.०२	४५८८६	-	२८०८९	३७९	२८०१	-	९३१८	-	
९.	कोपरगांव	१४५२३८	५१३७६	४३५३१	९४९०७	६५.३४	५६६७३	-	२४१७	४०६	३७४	-	३२८०१	-	
१०.	राहूरी	१४४७९१	५६६७२	५००४५	१०६७१७	७३.७०	५६५९०	४६६७४	८७१	-	-	-	-	-	
११.	पारनेर	१३०५९०	४४८०२	४२०८५	८६८८७	६६.५३	३५६५७	-	२०१	-	२०१७०	२७३५०	-	-	
१२.	संगमनेर	१६८३०२	६३३३८	५४१०४	११७४४२	६९.७८	५७४६५	५२६०३	१७१३	८३८	-	-	-	-	
१३.	अकोला [राखीव]	१६४२९७	५६७७६	४६५१५	१०३२९१	६२.६०	५७४४६	-	३४५३९	८४२	-	-	३९३२	-	

तक्ता क्रमांक १५.७ [पुढे चालू...]

अनुक्रमांक	मतदार संघाचे नांव	पक्षवार मिळालेल्या मतांची संख्या			अपक्ष
		भारतीय कृषि उद्योग	इंडियन काँग्रेस सोशलिस्ट गोरदयन्त्र सिन्हा	हिन्दुस्थान जनता पार्टी	
१	२	१६	१७	१८	१९
<u>विधानसभा मार्च-१९९०</u>					
१.	कर्जत [राखीव]	-	-	-	१७३८
२.	श्रीगोंदा	-	-	-	११७१२
३.	अहमदनगर : [दक्षीण]	-	२४६	-	१२२८८
४.	अहमदनगर [उत्तर]	-	२५३	२५२	२४७६
५.	पार्थर्डी	-	-	-	१४८३
६.	शेवगांव	१३६९	-	-	५५२३२
७.	श्रीरामपूर	-	-	-	१५२७
८.	त्रिईर्डी	-	-	-	१०४३
९.	कोपरगांव	-	-	-	३७७
१०.	राहूरी	-	-	-	२५६
११.	पारनेर	-	५	-	५६९
१२.	संगमनेर	-	४००	-	२६७८
१३.	अकोला [राखीव]	-	-	-	३७७९

टीप:- १. रकाना क्र. ६ मधील एकूण झालेले मतदान याचेसाठी पक्षवार मतदानाची बेरीज जुळणार नाही कारण बाद मते पक्षनिहाय तपशीलात दिलेली नाहीत.

२. लोकसभा स्तंभ क्र. १४] स्वतंत्र [अपक्ष]यामध्ये मतदार संघातील सर्व अपक्ष उमेदवारांना मिळालेल्या विधानसभा स्तंभ क्र. १९] मतांची एकूणत आढे.

आधार:- जिल्हाधिकारी
[निवडणूक शाखा], अहमदनगर

= २५९ =

तक्ता क्रमांक १५.८

अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या बंगल्याची तालुकावार यादी [३१-३-१९९० या दिवशीची]

जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	तालुका	बंगल्याचे नांव व पत्ता
१	२	३
१.	अहमदनगर	१. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप, औरंगाबाद रोड, अहमदनगर शहर २. प्रवासी बंगला, इमारत व दळपवळप, फकीरवाडा, विभागीय कार्यालय, राज्यपरिवहन जंक्शन, अहमदनगर ३. शासकीय विश्रामगृह, इमारत व दळपवळप, औरंगाबाद रोड, अहमदनगर ४. बोट टाईप अतिथी गृह, अहमदनगर नगरपालिका, औरंगाबाद रोड, अहमदनगर शहर ५. विश्रामगृह, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, अहमदनगर. ६. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, रुई छत्रपती ७. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, कोडगाव ८. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, चिचोडी पाटील.
२.	राहुरी	१. विश्रामगृह, मुळा पाटबंधारे उपविभाग, राहुरी २. विश्रामगृह, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, देवळाली प्रवरा ३. विश्रामगृह, मुळा पाटबंधारे विभाग, मुळानगर ४. विश्रामगृह, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, मुसळवाडी ५. विश्रामगृह, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, सोनगाव ६. विश्रामगृह, जिल्हा परिषद, वाबोरी
३.	श्रीरामपूर	१. विश्रामगृह, इमारत व दळपवळप विभाग, रेल्वे स्टेशनच्या बाजूस, श्रीरामपूर २. विश्रामगृह, जिल्हा परिषद, रेल्वे स्टेशनच्या बाजूस, श्रीरामपूर ३. विश्रामगृह, [व्ही. आय. पी.], इमारत व दळपवळप विभाग, श्रीरामपूर ४. विश्रामगृह, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, लोपी. ५. विश्रामगृह, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, आश्वी. ६. विश्रामगृह, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, वडाला महादेव ७. विश्रामगृह, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, मालुजे
४.	नेवासा	१. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, श्रीरामपूर रोड, नेवासा २. निरीक्षण बंगला, जिल्हा परिषद, नेवासा ३. विश्रामगृह, मुळा पाटबंधारे विभाग, नेवासा ४. विश्रामगृह, नगर पाटबंधारे विभाग, बेलपिंपळगाव ५. विश्रामगृह, मुळा पाटबंधारे विभाग, घोडेगाव

तक्ता क्रमांक १५.८ [पुढे चालू...]

१	२	३
५.	शेवगांव	१. विभ्रामगृह, इमारत व दळपवळण विभाग, शेवगांव २. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, बोधेगांव ३. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, कुकापा. ४. विभ्रामगृह, मुळा पाटबंधारे विभाग, कुकापा
६.	पाथडी	१. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, नगर रोड, पाथडी २. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, तीसगांव ३. विभ्रामगृह, जिल्हा परिषद, माळी बाभूळगांव ४. विभ्रामगृह, जिल्हा परिषद, मिरी
७.	जामखेड	१. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, जामखेड, २. विभ्रामगृह, जिल्हा परिषद, नान्ज, ३. विभ्रामगृह, जिल्हा परिषद, खडी
८.	कर्जत	१. विभ्रामगृह, जिल्हा परिषद, कर्जत २. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, मिरजगांव ३. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, माही जळगांव ४. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, वालवड ५. रेहेकरी विभ्रामगृह, अभयारण्य
९.	श्रीगोंदा	१. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, श्रीगोंदा २. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, कोळगांव ३. विभ्रामगृह, मुळा पाटबंधारे विभाग, विसापूर
१०.	पारनेर	१. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळण विभाग, सुपा २. विभ्रामगृह, जिल्हा परिषद, मांडवा ३. विभ्रामगृह, जिल्हा परिषद, टाकळी ढोकेवर

तक्ता क्रमांक १५.८ [पुढे चालू...]

१	२	३
११.	अकोला	१. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, अकोला २. विश्रामगृह, जिल्हा परिषद, अकोला ३. निरीक्षण बंगला, जिल्हा परिषद, भंडारदरा ४. निरीक्षण बंगला, विभागीय वन अधिकारी, भंडारदरा ५. निरीक्षण बंगला, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, भंडारदरा ६. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, राजूर ७. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, समीरपूर ८. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, वारी ९. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, वाकी १०. विश्रामगृह, इमारत व दळपवळप विभाग, पांगरी ता. अकोला ११. विश्रामगृह, इमारत व दळपवळप विभाग, भंडारदरा
१२.	संगमनेर	१. विश्रामगृह, इमारत व दळपवळप विभाग, नाशिक रोड, संगमनेर २. विश्रामगृह, जिल्हा परिषद, कोल्हार-घोटी रोड, संगमनेर ३. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, निमगांवजाळी
१३.	कोपरगांव	१. निरीक्षण बंगला, इमारत व दळपवळप विभाग, कोपरगांव २. निरीक्षण बंगला, जिल्हा परिषद, कोपरगांव

आधार:- कार्यकारी अभियंता,

१. अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, अहमदनगर
२. इमारत व दळपवळप विभाग, अहमदनगर व श्रीरामपूर
३. इमारत व दळपवळप विभाग, जिल्हा परिषद, अहमदनगर
४. मुळा पाटबंधारे विभाग, अहमदनगर
५. विभागीय वन कार्यालय, अहमदनगर
६. अहमदनगर नगरपालिका, अहमदनगर

तक्ता क्रमांक १५-९
रेल्वे स्थानकांची तहसीलनिहाय यादी [३१-३-९० या दिवशीची]
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र/विभाग
१	२	३	४	५
१.	अहमदनगर	१. अहमदनगर	ब्रॉड गेज	सोलापूर
		२. अकोळ्णेर	"	"
		३. सारोळा कासार	"	"
		४. निंबळक बु.	"	"
		५. विळद	"	"
		६. देहरे	"	"
२.	राहुरी	७. वाबोरी	"	"
		८. राहुरी	"	"
		९. टाकेंदी मिया	"	"
३.	श्रीरामपूर	१०. पट्टगाव	"	"
		११. निपाणीवडगांव	"	"
		१२. बेलापूर	"	"
		१३. चितळी	"	"
		१४. विसापूर	"	"
४.	श्रीगोंदा	१५. बेलवडी	"	"
		१६. पारगाव सुद्धीक	"	"
		१७. श्रीगोंदा रोड	"	"
		१८. काष्टी	"	"
		१९. राजणगांव रोड	"	"
		२०. पणताबा	"	"
५.	पारनेर	२१. कान्हेगाव	"	"
		२२. सुवत्सर	"	"
		२३. कोपरगांव	"	"

आधार:- भारतीय रेल्वे वेळापत्रक

तक्ता क्रमांक १५. १०
निवडक निर्देशांकाचे कल
जिल्हा-अहमदनगर

अ. क्र.	वाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष									
			१९५०-	१९६०-	१९७०-	१९८०-	१९८५-	१९८६-	१९८७-	१९८८-	१९८९-	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
सक]	क्षेत्रफळ लोकसंख्या [१९५१, १९६१, १९७१, १९८१] जनगणनेनुसार											
१.	क्षेत्रफळ [१९५१, १९६१, १९७१, १९८१]	चौ. कि. मी.	१६७६२.२	१६७६२.२	१७०३५.०	१७०४८.०	X	X	X	X	X	
२.	एकूण लोकसंख्या	"०००	१, ४११	१, ७७६	२, २६२	२, ७०८	X	X	X	X	X	
३.	दूर चौरस किलोमिटरमध्ये लोकसंख्या	संख्या	८४	१०६	१३३	१५२		X	X	X	X	
४.	शि. व. वतायात [शेतमजुरासह] शेतिलेव्य कामगारांची टक्केवारी	%	७०. ७६	८०. ६२	७६. ८०	७५. ७५	X	X	X	X	X	
दोन]	कृषि व तिंचन											
१.	जंगल व्याप्त क्षेत्र	"००० हे	१२४	१२८	१८६	१८४	१७२	१७३	१८४	१८७	उ. ना.	
२.	लागवडीलायक क्षेत्र	"००० हे	१, ३२१	१, ३१७	१, ३७४	१, ३२०	१, ३२५	१, ३२१	१, ३१२	१, ३०८	उ. ना.	
३.	प्रति कृषि कामगारामागे लागवडीलायक क्षेत्र [१९५१, १९६१, १९७१, १९८१]	"००० हे	३	२	२	२	X	X	X	X	X	
४.	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"००० हे	१, २४०	१, ३२४	१, ३१२	१, २७५	१, २५५	१, २३२	१, २७८	१, २४२	उ. ना.	
अ.	अन्नधान्ये	"००० हे.	१, ०६२	१, ०७२	१, ०६१	१, ०१७	१, ०३७	१, ०१८	१, ०६२	१, ०३८	उ. ना.	
ब.	उत्त	"००० हे.	२०	३६	५२	६२	६०	४८	५०	५८	उ. ना.	
क.	भुईसूग	"००० हे.	२	३१	२१	१५	१०	२	१०	१०	उ. ना.	
ड.	कपाशी	"००० हे.	१२	३२	२२	१७	१	१	१	२	उ. ना.	

= २६४ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १५. १० [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
५.	निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	"००० हे.	१, १८६	१, २५२	१, २५३	१, १७३	१, १८६	१, १६५	१, १७२	१, १६८	उ. ना.
६.	पुली कुर्ण कामगारामागे निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर	२५३	१७५	२०३	१४०	x	x	x	x	x
७.	दुसोटा पिकाखालील क्षेत्राची निव्वळ पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी	%	५	५	५	८	५	६	९	७	उ. ना.
८.	एकूण ओलीताखालील क्षेत्र	"००० हे.	९३	१५४	१७४	२८१	२९२	२७२	३१२	३११	उ. ना.
९.	एकूण ओलीताखालील क्षेत्राचे एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी	%	७	१२	१३	२२	२३	२३	२४	२५	उ. ना.
१०.	निव्वळ ओलीताखालील क्षेत्र	"००० हे.	८५	१३६	१४८	१९१	२२८	२११	२४५	२४६	उ. ना.
११.	पाउबंधा-याखालील सिंचनाचे क्षेत्र	"००० हे.	३४	४५	४४	६४	८९	७५	९५	८३	उ. ना.
१२.	विडीरीखालील सिंचनाचे क्षेत्र	"००० हे.	५०	८२	१०४	१२७	१३९	१३६	१५१	१६३	उ. ना.
१३.	इतर साधनांची भिजलेले क्षेत्र	---	—	१	—	—	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१४.	सिंचनाखालील क्षेत्र										
	अ. अन्नधान्ये	"००० हे.	५९	८७	९१	१६७	१९५	१९१	२१७	२१५	उ. ना.
	ब. ऊस	---	१८	३६	५२	६९	४७	४८	५०	५८	उ. ना.
	क. मोगा [धुईमूग]	---	१	२	२	७	७	५	५	५	उ. ना.
	ड. कपाशी	---	[*]	१०	९	१७	१	१	१	१	उ. ना.
	इ. फळ व भाजीपाला	---	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	९	८	११	१५	१४	उ. ना.

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १५.१० [पुढे चालू...]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
तीन]												
सुद्धतंधारणाची कामे												
१. बांधबंदिस्ती क्षेत्र	"००० हे.	२	३२	१०१	२	२	१	-	-	-	-	१६६
२. मजगीकरण क्षेत्र	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	-	-	-	-	-	-
२. पडोत जमीन लागवडीयोग्य करणे	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१	-	-	-	-	-	-
चार]												
कृषि अवजारे [१९५६, १९६१, १९६६, १९७२, १९८२, १९८७ पशुधन गणनेनुसार]		१९५६	१९६१	१९६६	१९७२	१९८२	१९८७					
१. नागर												
अ. लाकडी	संख्या"०००	२४	२६	३२	२७	२९	३६	X	X	X		
ब. लाखंडी	"-	३५	४४	५४	६२	७०	८७	X	X	X		
२. सिंचनासाठी पंपासहीत ऑईल इंजिने	संख्या	२, ८२७	२, ८१२	२१, ९२७	२२, ७४८	१६, १२३	१५, ६०८	X	X	X		
३. सिंचनासाठी विद्युत पंपसेटस	"-	२७	१२१	३९९	२४, १८६	६०, ७७०	७४, १२९	X	X	X		
४. उस्ताचे चरक उर्जेदरील	"-	३८९	७१०	३०३	४३३	१००	१४५	X	X	X		
वैलाने चालविलेले	"-	१, २२५	९८२	७८१	२२९	५३	१६८	X	X	X		
पाच]												
पशुधन [१९५६, १९६१, १९६६, १९७२, १९८२, १९८७] पशुधन गणनेनुसार												
१. एकूण पशुधन	संख्या हजारत	१, ५५२	१, ७०१	१, ७६६	१, ७७३	२, ११०	२, २०९	X	X	X		
२. ३ वर्गावरील प्रती बैलजोडी भाग निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टरमध्ये	६. ७५	६. ७९	६. २२	६. ६८	६. ९५	८. २९	X	X	X		
३. कोंबड्या	संख्या"०००	५६१	६२५	६९०	७७३	१, १८८	१, ६३५	X	X	X		

तक्ता क्रमांक १५-१०. [पुढे चालू...]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
४. मत्स्योत्पादन [१९५६, १९६१, १९६६, १९७२, १९८२, १९८७]	वर्ष	१९५६	१९६१	१९६६	१९७२	१९८२	१९८७				
१. मच्छीमारीसाठी वापरात असलेल्या बोटी	संख्या	-	-	-	३	-	३५	X	X	X	
२. यांत्रिक बोटी	"	-	-	-	-	-	-	X	X	X	
३. एकूण मत्स्य उत्पादन	मे. टन	-	-	-	-	-	-	X	X	X	
४. मच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	७	३	२४	१९८६-८७	१९८७-८८	१९८८-८९	१९८९-९०	
५. व त्यातील सभासद संख्या	"	"	"	२८०	३००	२, २४७	२, ६०३	२, ९८१	२, ९९५	३, ४५४	
६. वसुल भाग भांडवल	लाख रु.	"	"	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
७. सहकारी मत्स्य संस्थामार्फत मत्स्य उत्पादनाचे विक्री मूल्य	"	-	-	०. ५५	१. ४८	१. ९५	१. २६	१. ४५	३. २२	२. ९३	
सहा] कारखान्यातील रोजंदारी		१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८५-८६	१९८६-८७	१९८७-८८	१९८८-८९	१९८९-९०	
१. चालू कारखाने	संख्या	४६२	३१६	२३२	१६६	३३२	४२१	४७०	४६४	४८७	
२. दैनिक सरासरी रोजंदारी	"	१९	३३	२०	१६	६१	६५	६०	६४	७४	
३. प्रती लाख लोकसंख्येमागे नोंदणीकृत कारखान्यातील रोजंदारी	कामगार संख्या	१, ३५८	१, ८७९	८९५	७८९	८८४	८६९	८१५	८६८	९९५	
सात] विद्युत शक्ती											
१. विद्युत निर्मिती	दशलक्ष कि. वट	२-	उ. ना.	५	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
२. विद्युत वापर	"	२	उ. ना.	८३	३४३	५०४	५५०	७०४	८६३	१, ०४४	
३. शहराचे विद्युतीकरण	संख्या	४	४	५	६	९	९	११	११	११	
४. खेड्याचे विद्युतीकरण	"	१	१	४७७	१, १५५	१, ३९८	१, ४८३	१, ४६१	१, ४९१	१, ४९३	

तज्जी क्रमांक १५. १० [पुढे चालू...]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
आठ. तहकार												
१. तहकारी संस्था												
अ. कृषि पतसंस्था	संख्या"०००	-	-	१, ०२४	१, ०५५	१, ०५६	१, ०५४	१, ०५६	१, ०५६	१, ०५६	१, ०५६	१, ०६२
ब. विंगर कृषि पतसंस्था	"-	६३३	१, २११	१७१	५४३	९३९	१, १३४	२२२	२४८	२९५	२९५	२९५
क. विंगर कृषि व विंगर पतसंस्था	"-	-	-	३४६	८०५	९७५	१, १९२	२, १३३	२, ३४८	२, ३४८	२, ३४८	२, ५०८
२. तमासद												
अ. कृषि पतसंस्था	संख्या"०००	-	-	२५८	४०३	४३२	४८६	४१७	४८८	४८८	४८८	५२७
ब. विंगर कृषि पतसंस्था	"-	६४	१८	५२	१८०	२००	२७५	२१५	२३७	२३७	२३७	२६३
क. विंगर कृषि व विंगर पतसंस्था	"-	-	-	११०	२४१	१७७	२६३	३४६	३७८	३७८	३७८	४०९
३. खेते आंडवल												
अ. कृषि पतसंस्था	लाख रु.	-	-	३, ०५५	१५, ९६५	१०, ६९८	१२, ६४७	१३, ७०५	१६, २९५	१६, ८८०	१६, ८८०	१६, ८८०
ब. विंगर कृषि पतसंस्था	"-	२८८	२२९	३६८	१२, ९७२	१४, ५१६	२१, ६२८	१३, ८६८	१६, ३७२	१९, ८५२	१९, ८५२	१९, ८५२
क. विंगर कृषि व विंगर पतसंस्था	"-	-	-	१, ३८६	५, २५५	४, ३७७	३८, २४७	२०, ५६८	२९, २६८	३६, ५७६	३६, ५७६	३६, ५७६
४. दिलेले कर्जे												
अ. कृषि पतसंस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	२, ७६८	५, ७५४	६, ७५८	८, २५९	५, ६०८	९, ५२१	८, ४३४	८, ४३४	८, ४३४
ब. विंगर कृषि पतसंस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	-	-	-	-	१८, ७५५	२३, ५५३	१९, ८५२	१९, ८५२	१९, ८५२
क. विंगर कृषि व विंगर पतसंस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	१, १३३	-	-	-	-	-	-	-	-
नऊ. शिक्षण												
१. प्राथमिक												
अ. संस्था	संख्या	१, ४३३	१, ६९२	२, ०६०	२, ४६५	२, ५७३	२, ५७६	२, ५८२	२, ५९८	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
ब. विद्यार्थी	संख्या"०००	१५२	२१३	३४७	३८५	३९८	४०२	४१०	४१८	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
क. शिक्षक	संख्या	३, ९०६	५, ०१३	८, ६२४	१०, ४६४	११, ०३०	११, १०१	११, ०६५	११, १४८	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.

= २६८ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १५.१० [पुढे चालू...]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
नऊ. शिक्षण [पुढे चालू...]												
२. माध्यमिक												
अ. संस्था	संख्या	२६	२७	२१८	२६५	३३१	३४२	३५१	३७४	३७४	उ. ना.	
ब. विद्यार्थी	संख्या"०००	७७	२१	६१	१४३	२१०	२२३	२३१	२४१	२४१	उ. ना.	
क. शिक्षक	संख्या	३३३	८३८	२,४३९	४,६५६	६,४१२	६,७४८	६,९३७	७,२९९	७,२९९	उ. ना.	
३. उच्च शिक्षण												
अ. संस्था	संख्या	१	३	१६	२३	१९	१९	१९	१९	१९	उ. ना.	
ब. विद्यार्थी	संख्या"००० [x]		१	९	२०	४३	३२	३३	३७	३७	उ. ना.	
क. शिक्षक	संख्या उ. ना.		३८	३२५	८७४	१,०४६	१,०७९	१,१३०	१,१४४	१,१४४	उ. ना.	
४. साक्षरता प्रमाण [१९६१ ते १९८१] जनगणनेनुसार												
अ. पुरुष	%	-	३९.३६	४८.९७	५६.५१	x	x	x	x	x	x	x
ब. स्त्रिया	%	-	१३.०३	२२.९०	२९.२४	x	x	x	x	x	x	x
क. व्यक्ती	%	-	२६.४५	३६.२३	४३.१६	x	x	x	x	x	x	x
दहा. आरोग्य सेवा												
१. दवाखाने	संख्या	१४	१४	१५	२१	२१	२१	२३	२३	२३		
२. रुग्णालये	"-	२	२	४	९	१०	१४	१४	१४	१४		
३. प्राथमिक आरोग्य केन्द्रे	"-	उ. ना.	उ. ना.	२०	१८	८४	८४	८४	८४	८४		
४. खाटा	"-	१४२	उ. ना.	६५०	८४२	१,०३९	१,१२५	१,१७३	१,१८९	१,१८९		
५. एक लाख लोकसंख्येमागे खाटाची संख्या	"-	१०	उ. ना.	२९	३७	३८	४२	४३	४४	४४		

= २६९ =

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १५, १० [पुढे चालू...]

१ : २ : ३ : ४ : ५ : ६ : ७ : ८ : ९ : १० : ११ : १२ :

दहा. आरोग्य सेवा [पुढे चालू...]

६. उपचारीत रुग्ण

अ. बाह्य रुग्ण	संख्या "०००	१४८	उ. ना.	४२७	७५७	१, १२५	९२४	९६०	१, ०५३	१, २७७
ब. आंतर रुग्ण	—	५	उ. ना.	५५	१०१	१२३	११७	९४	१०४	१४४
७. जन्म प्रमाण	एक हजार लोकसंख्येमागे	उ. ना.	३१	२७	२४	२३	३२	४३	४३	उ. ना.
८. मृत्यू प्रमाण	—	१६	१२	१३	७	६	६	५	६	उ. ना.

अकरा. वाहतूक व दुरुवस्त

१. रस्त्यांची लांबी [नगरपालिका रस्ते वगळून]	कि. मी.	२, १७८	३, ०२६	४, १९९	११६३१	१३, ७०९	११, ६८८	११, ८६३	११, ९१५	११, ९११
२. रस्त्यांची लांबी अ. प्रती १२० चौ. कि. मागे	कि. मी.	१२. ८९	१८. ०५	२९. ६५	६८. २७	८०. ४१	६८. ५५	६९. ५८	६९. ८९	६९. ८६
ब. प्रती लाख लोकसंख्येमागे	—	१५४. ३४	१७०. ३९	१८५. ०७	५१२. ६०	५०६. २४	४३१. ६१	४३८. ०७	४३९. ९९	४३९. ८४
३. एकूण लोहमार्ग	—	१९७	१९७	१९७	१९७	१९७	१९७	१९७	१९७	१९७
४. टपाल कचेऱ्या	संख्या	उ. ना.	३५७	५०७	५९२	६१३	६०९	६१०	६१३	६१३
५. तार कचेऱ्या	संख्या	उ. ना.	३०	४५	८२	६८	८६	८६	८६	८६

बारा. स्थानिक स्वराज्य संस्था

१. ग्रामपंचायती	—	८७४	१, ०७३	१, १४५	१, १६१	१, १६१	१, १५९	१, १७२	१, १७७
२. नगरपालिका	—	४	४	४	६	७	७	८	८
३. कॅम्पमंडळ	—	१	१	१	१	१	१	१	१

तेरा.

१. बँक कार्यालये	संख्या	३५	४३	११३	३७४	४३३	४३७	४३९	४६४	४६४
------------------	--------	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

टीप:- ≠ सुधारित, x= अस्थायी, [x]=400 पेक्षा कमी.

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, अहमदनगर = २७० =